

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/21-01/02

URBROJ: 65-21-08

Zagreb, 18. ožujka 2021.

Hs**NP*022-03/21-01/02*65-21-08**Hs

P.Z.E. br. 101

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetskej učinkovitosti***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 18. ožujka 2021. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra gospodarstva i održivog razvoja dr. sc. Tomislava Čorića i državne tajnike Ivu Milatića, Milu Horvata, dr. sc. Marija Šiljega i Natašu Mikuš Žigman.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/20-01/132

URBROJ: 50301-05/31-21-12

Zagreb, 18. ožujka 2021.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetskej učinkovitosti

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetskej učinkovitosti.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra gospodarstva i održivog razvoja dr. sc. Tomislava Čorića i državne tajnike Ivu Milatića, Milu Horvata, dr. sc. Marija Šiljega i Natašu Mikuš Žigman.

 3
PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI**

Zagreb, ožujak 2021.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI

Članak 1.

U Zakonu o energetske učinkovitosti („Narodne novine“, br. 127/14., 116/18. i 25/20.), članak 2. mijenja se i glasi:

„(1) Ovim Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima se Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14.11.2012.) kako je posljednji put izmijenjena Direktivom (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (SL L 158, 14.6.2019.) (u daljnjem tekstu: Direktiva).

(2) Ovim Zakonom osigurava se provedba sljedećih akata Europske unije:

- Uredbe (EU) br. 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU (SL L 198, 28.7.2017.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 2017/1369) i
- Uredbe (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetske unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2018/1999) u dijelu koji se odnosi na energetske učinkovitost.“

Članak 2.

U članku 3. iza stavka 2. dodaju se stavci 3. do 8. koji glase:

„(3) Ovim Zakonom određuje se okvir mjera za promicanje energetske učinkovitosti unutar Republike Hrvatske kako bi se osiguralo postizanje nacionalnih okvirnih ciljeva energetske učinkovitosti u Republici Hrvatskoj za 2020. godinu i 2030. godinu.

(4) Nacionalni okvirni ciljevi energetske učinkovitosti izražavaju se u apsolutnim iznosima potrošnje primarne energije i krajnje potrošnje energije u 2020. godini, odnosno 2030. godini na način određen Integriranim nacionalnim energetske i klimatske planom za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 2021. do 2030. godine (u daljnjem tekstu: Integrirani nacionalni energetske i klimatske plan).

(5) U osmišljavanju mjera politike za postizanje nacionalnih okvirnih ciljeva uzima se u obzir potreba za smanjenjem energetske siromaštva, na način da se dio mjera energetske učinkovitosti u okviru sustava obveze energetske učinkovitosti, alternativnih mjera politike i ostalih mjera politike usmjeri na kupce u riziku od energetske siromaštva sukladno propisima koji uređuju područje energetike, graditeljstva, socijalne skrbi i regionalnog razvoja.

(6) U osmišljavanju mjera sektorskih politika u kojima je to primjenjivo u Republici Hrvatskoj primjenjivati će se načelo energetska učinkovitost prvo.

(7) Za ostvarivanje ciljeva iz stavka 4. ovoga članka uzima se u obzir da potrošnja energije Europske unije u 2030. godini ne smije iznositi više od 1273 Mten primarne energije i/ili više od 956 Mten krajnje energije, a sukladno izračunatom nacionalnom okvirnom cilju iz Integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana uzima se da potrošnja energije u Republici Hrvatskoj u 2030. godini neće iznositi više od 8,23 Mten primarne energije, odnosno više od 6,85 Mten krajnje energije.

(8) Metodologija upotrijebljena za izračun nacionalnih okvirnih ciljeva energetske učinkovitosti iz stavka 7. ovoga članka i pretvorbeni faktori određuju se pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona.“.

Članak 3.

U članku 4. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) U ovom se Zakonu koriste i pojmovi koji u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama (u daljnjem tekstu: APN) – pravna osoba, osnovana posebnim propisom i koja obavlja posredovanje u prometu određenim nekretninama između vlasnika i zainteresiranih domaćih fizičkih ili pravnih osoba
2. agregator – pružatelj usluga potražnje koji kombinira više kratkotrajnih opterećenja potrošača za prodaju ili dražbu na organiziranim tržištima energije
3. cjelokupna učinkovitost – godišnji iznos proizvodnje električne i mehaničke energije i proizvodnje korisne topline podijeljen s gorivom utrošenim za toplinsku energiju proizvedenu u postupku kogeneracije i bruto proizvodnju električne i mehaničke energije
4. davatelj subvencije – tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, fondovi i pravne osobe u vlasništvu države i druge pravne osobe koje dodjeljuju ili upravljaju subvencijama u Republici Hrvatskoj
5. distributer energije – znači pravna ili fizička osoba obrtnik odnosno fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, uključujući operatora distribucijskog sustava, odgovorna za prienos ili transport energije s ciljem njezine isporuke krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima
6. eko-dizajn – podrazumijeva integraciju zahtjeva zaštite okoliša u dizajn proizvoda s ciljem poboljšanja utjecaja na okoliš proizvoda povezanih s energijom kroz njegov čitav životni ciklus
7. ekonomski opravdana potražnja – potražnja koja ne prelazi potrebe za toplinom ili hlađenjem, a koja bi se inače u tržišnim uvjetima mogla zadovoljiti postupcima proizvodnje energije različitim od kogeneracije
8. električna energija iz kogeneracije – električna energija proizvedena u postupku povezanom s proizvodnjom korisne topline i obračunata u skladu s metodologijom za izračun električne energije iz kogeneracije
9. energetska obnova zgrade – primjena mjera energetske učinkovitosti u svrhu poboljšanja energetskeg svojstva zgrade ili njezina dijela i temeljnog zahtjeva za građevinu – gospodarenje energijom i očuvanje topline, pri čemu mjere energetske učinkovitosti obuhvaćaju: energetske pregled i energetske certificiranje zgrade za potrebe energetske obnove, izradu projektne dokumentacije za energetske obnovu zgrade kojom se dokazuje ušteda energije, povećanje toplinske zaštite ovojnice zgrade, unapređenje tehničkih sustava

- zgrade koji uključuju tehničku opremu za grijanje, hlađenje, ventilaciju, klimatizaciju i pripremu potrošne tople vode, sustav rasvjete te sustav automatizacije i upravljanja zgrade ili njezina dijela te uvođenje sustava obnovljivih izvora energije
10. energetska učinkovitost – odnos između ostvarenog korisnog učinka i energije potrošene za ostvarenje tog učinka
 11. energetska pregled – sustavan postupak stjecanja odgovarajućeg znanja o postojećem profilu potrošnje energije zgrade ili skupine zgrada, industrijskog ili komercijalnog procesa ili postrojenja ili privatne ili javne usluge, utvrđivanja i kvantificiranja troškovno učinkovitih mogućnosti ušteda energije te izvješćivanja o rezultatima
 12. energetska pregled za velika poduzeća – energetska pregled koji obuhvaća energetska pregled zgrada u skladu sa Zakonom o gradnji („Narodne novine“, br. 153/13., 20/17., 39/19. i 125/19.) i energetska pregled tehnoloških procesa ili industrijskih postrojenja sukladno Pravilniku o energetska pregledu za velika poduzeća („Narodne novine“, br. 123/15. i 5/20.)
 13. energija – svi oblici energenata, goriva, toplinske energije, obnovljive energije, električne energije ili bilo koji drugi oblik energije kako je definirano u članku 2. točki (d) Uredbe (EZ) br. 1099/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o energetska statistici (SL L 304, 14.11.2008.)
 14. energetska usluga – provedba projekta energetska učinkovitosti i ostalih povezanih aktivnosti temeljena na ugovoru o energetska učinku s jamstvom da u referentnim uvjetima vodi do provjerljivog i mjerljivog ili procjenjivog poboljšanja energetska učinkovitosti i/ili ušteda energije i/ili vode
 15. europska norma – norma koju je donio Europski odbor za normizaciju, Europski odbor za elektrotehničku normizaciju ili Europski institut za telekomunikacijske norme te koja je stavljena na raspolaganje za javnu uporabu
 16. Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (u daljnjem tekstu: Fond) – pravna osoba s javnim ovlastima, osnovana posebnim zakonom koja obavlja djelatnost utvrđenu ovim i posebnim zakonom
 17. gospodarenje energijom – sve radnje kontinuiranog praćenja i analize potrošnje energije i vode koje obuhvaćaju utvrđivanje promjena u trendovima potrošnje energije i vode, određivanje ciljeva za uštedu energije i vode, uspoređivanje ostvarene potrošnje s predviđenom potrošnjom te prijedloge i provedbu mjera za poboljšanje energetska učinkovitosti na toj osnovi
 18. Integrirani nacionalni energetska i klimatski plan – akt strateškog planiranja iz članka 3. Uredbe (EU) 2018/1999, a u smislu ovoga Zakona temeljni planski dokument Republike Hrvatske koji se odnosi na određivanje ciljeva energetska ušteda, planiranje politika i mjera za ostvarivanje ciljeva energetska učinkovitosti, a koji se izrađuje, donosi, mijenja i usklađuje s Uredbom (EU) 2018/1999 i koji donosi Vlada Republike Hrvatske
 19. izračun uštede energije – postupak utvrđivanja ušteda energije koje su rezultat provedbe mjera za poboljšanje energetska učinkovitosti na način određen pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona
 20. izvješće o ostvarenim uštedama energije – godišnje izvješće stranke obveznice o ostvarenim uštedama energije, krajnjim kupcima i njihovoj potrošnji
 21. javna tijela – smatraju se javni naručitelji u skladu sa zakonom kojim se propisuje javna nabava
 22. javni sektor – znači tijela državne uprave, druga državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe s javnim ovlastima i druge osobe na koje su prenesene javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i druge osobe koje obavljaju

- javnu službu, pravne osobe koje se u cijelosti financiraju iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
23. kogeneracija – istodobna proizvodnja toplinske i električne energije u istom postupku
 24. kogeneracijska jedinica – proizvodna jedinica koja može raditi u kogeneracijskom pogonu
 25. korisna toplina – toplinska energija proizvedena u postupku kogeneracije radi zadovoljavanja ekonomski opravdane potražnje za grijanjem ili hlađenjem
 26. krajnji kupac – fizička ili pravna osoba koja kupuje energiju za vlastitu potrošnju
 27. krajnja potrošnja energije – cjelokupna energija kojom se opskrbljuju industrija, promet, kućanstva, usluge i poljoprivreda, isključujući isporuku sektoru za pretvorbu energije i samoj energetskej industriji i neenergetsko korištenje
 28. mala kogeneracijska jedinica – kogeneracijska jedinica instaliranog kapaciteta manjeg od 1 MWe
 29. mala i srednja poduzeća – poduzeća kako su definirana posebnim propisom o poticanju razvoja maloga gospodarstva
 30. međunarodna norma – norma koju je donijela Međunarodna organizacija za normizaciju te koja je stavljena na raspolaganje javnosti
 31. ministar – ministar nadležan za energetiku
 32. Ministarstvo – ministarstvo nadležno za energetiku
 33. mikrokogeneracijska jedinica – kogeneracijska jedinica najvećeg kapaciteta manjeg od 50 kWe
 34. mjera politike – regulatorni, financijski, fiskalni ili dobrovoljni instrument ili instrument za pružanje informacija koji je formalno uspostavljen i provodi se u državi članici s ciljem stvaranja okvira potpore, zahtjeva ili poticaja kojima se osigurava da sudionici na tržištu pružaju i kupuju energetske usluge i poduzimaju druge mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti
 35. mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti – sve radnje koje redovito vode provjerljivom i mjerljivom ili procjenjivom poboljšanju energetske učinkovitosti, odnosno smanjenju potrošnje energije i/ili vode
 36. Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti – dokument kojim se definiraju mjere politike energetske učinkovitosti, a koji sadrži sve dijelove Integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana koji se odnose na područje energetske učinkovitosti
 37. nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE) – računalna aplikacija za praćenje i analizu potrošnje energije i vode te praćenje razine izmjerenih ušteda koju vodi APN, a u koju se unose opći, konstrukcijski i energetski podaci te podaci o krajnjoj potrošnji energije i vode za svaku zgradu ili dio zgrade u vlasništvu javnog sektora ili koje koristi javni sektor
 38. nacionalni okvirni cilj energetske učinkovitosti – ciljani iznos potrošnje primarne energije i krajnje potrošnje energije u Republici Hrvatskoj, koji je utvrđen sukladno članku 3. stavku 7. ovoga Zakona
 39. načelo energetska učinkovitost prvo – načelo kojim se određuje da se svaka aktivnost direktno ili indirektno promatra na način koji će doprinijeti smanjenoj potrošnji energije odnosno uštedama energije u odnosu na postojeće stanje, uz doprinos većem radnom učinku
 40. napredni mjerni sustavi / pametni sustav mjerenja – elektronički sustav koji može mjeriti potrošnju i/ili predaju i/ili proizvodnju energije pružajući više informacija od konvencionalnog brojila te koji može prenositi i primati podatke nekim oblikom elektroničke komunikacije
 41. nositelj objedinjenog izvješća – povezana osoba koja je stranka obveznica i koju su njene povezane osobe ovlastile za podnošenje objedinjenog izvješća o ostvarenim uštedama svih povezanih osoba

42. nove godišnje uštede energije – uštede energije koje se postižu primjenom mjera energetske učinkovitosti u godini u kojoj je završena provedba mjere i koje su određene na način utvrđen pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona
43. omjer električne i toplinske energije – omjer između električne energije iz kogeneracije i korisne topline u isključivo kogeneracijskom pogonu, uz korištenje radnih podataka određene jedinice
44. osoba odgovorna za energetske učinkovitost – fizička ili pravna osoba odgovorna za uspostavu i provedbu sustavnoga gospodarenja energijom te za praćenje i nadzor potrošnje energije i vode u svim zgradama ili dijelovima zgrada u vlasništvu ili koje koristi javni sektor, a koje troše energiju i/ili vodu
45. operator distribucijskog sustava – fizička ili pravna osoba odgovorna za rad, održavanje i, ako je potrebno, razvoj distribucijskog sustava na danom području i, kada je to primjenjivo, njegovo međusobno povezivanje s drugim sustavima te za osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovolji razumnoj potražnji za distribucijom električne energije
46. operator prijenosnog sustava – fizička ili pravna osoba odgovorna za rad, održavanje i, ako je potrebno, razvoj prijenosnog sustava za električnu energiju na danom području i, kada je to primjenjivo, njegova međusobna povezivanja s drugim sustavima te za osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovolji razumnoj potražnji za prijenosom električne energije;
47. operator tržišta energije – pravna osoba koja je odgovorna za organiziranje tržišta električne energije i plina u skladu s odredbama zakona kojima se uređuje tržište električne energije i tržište plina
48. operator transportnog sustava – energetska subjekt koji obavlja energetske djelatnosti transporta plina i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj transportnog sustava na određenom području i gdje je izvodivo, njegovo povezivanje s drugim sustavima te za osiguranje dugoročne sposobnosti sustava da zadovoljava razumne potrebe za transportom plina
49. opskrbljivač energije – znači fizičke ili pravne osobe koji prodaju energiju krajnjim kupcima, a što uključuje energetske subjekte koji imaju dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe električne energije, opskrbe plinom, opskrbe toplinskom energijom, subjekte koji obavljaju djelatnost trgovine na malo energijom, uključujući trgovinu na malo naftnim derivatima, benzinom i dizelskim gorivom, loživim uljem i ukapljenim naftnim plinom
50. ostvarena ušteda – ušteda energije ostvarena provedbom mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, odnosno ostvarena energetske uslugom, a koja se dokazuje postupkom verifikacije uštede energije sukladno pravilniku iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona
51. poboljšanje energetske učinkovitosti – smanjenje potrošnje energije uz iste referentne uvjete i jednak učinak kao prije provedbe mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti ili projekta energetske učinkovitosti, a koje je posljedica primjene energetske učinkovitih tehnologija, sustava i proizvoda, primjene obnovljivih izvora energije za pretežno ili potpuno pokrivanje vlastite potrošnje energije u građevini i/ili promjena u ponašanju korisnika
52. poduzeće za maloprodaju energije – fizička ili pravna osoba koja prodaje energiju krajnjim kupcima
53. pojedinačna mjera – mjera koja dovodi do poboljšanja energetske učinkovitosti koje se može provjeriti i izmjeriti ili procijeniti i koja se poduzima kao posljedica mjere politike
54. potrošnja primarne energije – bruto kopnena potrošnja bez neenergetskog korištenja
55. povezane osobe – dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba od kojih jedna od njih ima, izravno ili neizravno, kontrolu nad drugom ili drugima ili dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba kod kojih jedna od njih ima, izravno ili neizravno, značajan utjecaj na drugu ili druge, pri

- čemu se pojmovi kontrole i utjecaja tumače prema propisima koji uređuju područje trgovačkih društava i obveznih odnosa
56. preuređenje u značajnoj mjeri – preuređenje čiji troškovi prelaze 50 % troškova ulaganja za novu usporedivu jedinicu
 57. proizvod povezan s energijom – sva roba koja tijekom upotrebe utječe na potrošnju energije, a koja se stavlja na tržište i/ili pušta u rad, uključujući i dijelove namijenjene za ugradnju u proizvode povezane s energijom, koje se stavlja na tržište i/ili pušta u rad kao pojedinačne dijelove za krajnje korisnike i čije se okolišne značajke mogu neovisno procijeniti
 58. provedbene mjere za eko-dizajn – mjere usmjerene na utvrđivanje konkretnih zahtjeva za eko dizajnom određenih grupa proizvoda povezanih s energijom
 59. provedbeno javnopravno tijelo – tijelo na koje se primjenjuje javno pravo i koje je odgovorno za provedbu ili praćenje oporezivanja u području energetike ili emisija ugljika, financijskih planova i instrumenata, fiskalnih poticaja, standarda i normi, sustava označavanja energetske učinkovitosti, osposobljavanja ili obrazovanja
 60. pružatelj energetske usluge – fizička ili pravna osoba koja pruža energetske usluge ili druge mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada, građevina ili postrojenja u vlasništvu korisnika energetske usluge ili koje on koristi po drugoj pravnoj osnovi
 61. referentna potrošnja energije i/ili vode – potrošnja energije i/ili vode pri referentnim uvjetima prije provedbe mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, koja se koristi kao osnova za usporedbu u određivanju budućih ušteda energije i/ili vode
 62. referentni uvjeti – predstavljaju vrijednosti neovisnih varijabli koje utječu na potrošnju energije i/ili vode u građevini prije provedbe mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, u odnosu na koje se provodi normalizacija potrošnje energije i/ili vode nakon provedbe mjere
 63. regulatorno tijelo za energetiku – nezavisni regulator energetske djelatnosti osnovan zakonom kojim se uređuje obavljanje energetske djelatnosti
 64. stranka obveznica – opskrbljivač energije na kojeg se primjenjuje sustav obveza energetske uštede iz članka 13. ovoga Zakona
 65. stupanj izgrađenosti – omjer između površine poda zgrade i površine zemljišta na određenom području
 66. sustav gospodarenja energijom – skup međusobno povezanih i djelujućih elemenata plana u kojem su određeni cilj povećanja energetske učinkovitosti i strategija za njegovo ostvarivanje
 67. ugovor o energetske učinku – ugovor između korisnika i pružatelja energetske usluge, verificiran i praćen tijekom cijelog svog trajanja, pri čemu se investicija u radove, opremu i usluge za provedbu mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti obuhvaćenih energetske uslugom otplaćuje prema ugovorenom stupnju poboljšanja energetske učinkovitosti ili drugim ugovorenim kriterijima, kao što su financijske uštede
 68. učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje – sustav centraliziranog grijanja ili hlađenja koji upotrebljava najmanje 50 % obnovljive energije, 50 % otpadne topline, 75 % topline dobivene kogeneracijom ili 50 % kombinacije takve energije i topline
 69. učinkovito grijanje i hlađenje – sustav grijanja i hlađenja koji, u odnosu na ishodišni scenarij koji odražava uobičajenu situaciju, mjerljivo smanjuje utrošak primarne energije potrebne za opskrbu jedne jedinice isporučene energije unutar relevantne granice sustava na troškovno učinkovit način, u skladu s procjenom iz analize troškova i koristi sukladno zakonu kojim se uređuje tržište toplinske energije i uzimajući u obzir energiju potrebnu za ekstrakciju, pretvorbu, prijevoz i distribuciju
 70. učinkovito individualno grijanje i hlađenje – sustav opskrbe za individualno grijanje i hlađenje koji u odnosu na učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje mjerljivo smanjuje

- utrošak neobnovljive primarne energije potrebne za opskrbu jedne jedinice isporučene energije unutar relevantne granice sustava ili zahtijeva jednak utrošak neobnovljive primarne energije, ali uz niže troškove, uzimajući u obzir energiju potrebnu za ekstrakciju, pretvorbu, prijevoz i distribuciju
71. ukupna korisna površina poda – površina poda zgrade ili dijela zgrade u kojoj se koristi energija radi postizanja određenih unutarnjih klimatskih uvjeta
 72. upravitelj nekretnine – fizička ili pravna osoba koju su suvlasnici samostalnih uporabnih cjelina unutar jedne zgrade/građevine ovlastili za zastupanje u postupcima koji proizlaze iz upravljanja, na temelju ugovora o upravljanju, odnosno međuvlasničkog ugovora
 73. ušteda energije – količina uštede energije i/ili vode utvrđena mjerenjem i/ili procjenom potrošnje prije i poslije primjene jedne ili više mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, uz normalizaciju prema referentnim uvjetima, kao i proizvodnja energije iz obnovljivih izvora energije i/ili kogeneracije za koju se ne ostvaruje poticajna cijena temeljem posebnih propisa
 74. veliki grad – jedinice lokalne samouprave koje imaju više od 35.000 stanovnika u skladu sa zakonom kojim se uređuje sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave
 75. velika poduzeća – trgovačka društva koja tijekom poslovne godine prosječno zapošljavaju najmanje 250 osoba i ispunjavaju još jedan od druga dva uvjeta za svrstavanje poduzeća u kategoriju veliko poduzeće u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika
 76. zajamčena ušteda – vrijednost uštede energije i/ili vode koju jamči pružatelj energetske usluge, a ostvaruje se na način da mjere utvrđene ugovorom o energetske učinku u referentnim uvjetima dovode do provjerljivih ušteda energije i/ili vode koje se mogu utvrditi mjerenjem ili procjenom
 77. visokoučinkovita kogeneracija – kogeneracija koja udovoljava kriterijima utvrđenim pravilnikom kojim se uređuje stjecanje statusa povlaštenog proizvođača električne energije
 78. vrijednost zajamčene uštede – novčana vrijednost uštede energije i/ili vode utvrđena ugovorom o energetske učinku
 79. životni ciklus – označava posljedične i međusobno povezane faze proizvoda povezanog s energijom od uporabe sirovine za proizvodnju proizvoda do konačnog odlaganja proizvoda nakon prestanka korištenja.“.

Članak 4.

U članku 5. točki 1. iza riječi: „izrađuje“ dodaju se riječi: „Integrirani nacionalni energetske i klimatske plan kao i“.

Točke 2. i 3. mijenjaju se i glase:

„2. ocjenjuje učinak provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti definiranih u Nacionalnom akcijskom planu

3. izrađuje i objavljuje godišnje izvješće o provedbi Nacionalnog akcijskog plana, zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva i Nacionalnim koordinacijskim tijelom te ostalim ministarstvima u kojima se provode mjere sektorskih politika energetske učinkovitosti definirane u Nacionalnom akcijskom planu“.

U točki 6. iza riječi: „plana“ dodaju se riječi: „u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999“.

Članak 5.

U članku 6. stavku 2. iza riječi: „ovoga Zakona“ dodaju se riječi: „i programima energetske obnove zgrada, razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima i razvoj kružnog gospodarenja prostorom i zgradama sukladno odredbama zakona kojim se regulira područje gradnje“.

Stavci 3. i 4. mijenjaju se i glase:

„(3) Fond je dužan svoj godišnji program rada i financijski plan za područje energetske učinkovitosti uskladiti s planovima i programima iz stavka 2. ovoga članka te ih dostaviti Ministarstvu i ministarstvu nadležnom za poslove graditeljstva najkasnije do kraja veljače za tekuću godinu.

(4) Fond je dužan, podatke o svakoj mjeri za poboljšanje energetske učinkovitosti koju je sufinancirao i za koju je sudjelovao u postupku dodjele subvencija, upisati u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije iz članka 22. ovoga Zakona u trenutku kada je ta mjera realizirana dokazujući to na način određen pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona.“.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Fond je dužan do početka veljače tekuće godine za prethodnu godinu dostaviti Ministarstvu i ministarstvu nadležnom za poslove graditeljstva izvješće o svim mjerama koje je sufinancirao i za koje je sudjelovao u postupku dodjele subvencija, s iskazanom ukupnom visinom investicije, iznosom sufinanciranja i ostvarenim uštedama energije izračunatim u skladu s pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona.“.

Članak 6.

U članku 7. stavku 3. točke 4. i 5. mijenjaju se i glase:

„4. praćenje provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje uključuju neovisnu provjeru statistički značajnog udjela mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti unesenih u sustav iz točke 3. ovoga stavka.

5. objavljivanje na internetskoj platformi iz članka 23. ovoga Zakona i redovito ažuriranje informacija o:

- dostupnim ugovorima o energetske uslugama i klauzulama koje bi trebalo uključiti u takve ugovore kako bi se zajamčile uštede energije i prava krajnjih kupaca
- financijskim instrumentima, poticajima, financijskim potporama i zajmovima kojima se podupiru projekti u vezi s uslugama energetske učinkovitosti
- popisu dostupnih pružatelja energetske usluga
- provedbi Nacionalnog akcijskog plana, uključujući objavljivanje godišnjih izvješća iz članka 9. ovoga Zakona i provedbi Akcijskog plana energetske učinkovitosti, uključujući i primjere najbolje prakse
- načinu i sredstvima za uključivanje krajnjih kupaca tijekom uvođenja naprednih mjernih uređaja putem priopćenja o troškovno učinkovitim i lako ostvarivim promjenama u uporabi energije te informacijama o mjerama za povećanje energetske učinkovitosti“.

Članak 7.

Članak 8. mijenja se i glasi:

„(1) Nacionalni akcijski plan je planski dokument kojim se utvrđuje provedba politike za poboljšanje energetske učinkovitosti, a koji se donosi za trogodišnje razdoblje, najkasnije do 1. travnja godine donošenja.

(2) Nacionalni akcijski plan mora sadržavati:

1. prikaz i ocjenu stanja te potrebe u potrošnji energije
2. dugoročne ciljeve, uključujući nacionalni okvirni cilj energetske učinkovitosti kao i obvezni kumulativni cilj ušteda energije iz članka 12.a ovoga Zakona
3. nositelje aktivnosti i rokove provedbe
4. mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti u skladu sa Strategijom energetskog razvitka, Dugoročnom strategijom obnove nacionalnog fonda zgrada do 2050. godine i drugim strateškim dokumentima Vlade Republike Hrvatske
5. alternativne mjere politike za postizanje dijela obveznog kumulativnog cilja ušteda energije iz članka 12.a ovoga Zakona
6. mjere za osiguranje godišnje obnove 3 % ukupne površine poda grijanih i/ili hlađenih zgrada koje su u vlasništvu i uporabi središnje vlasti kako bi se ispunili barem minimalni zahtjevi energetske svojstava, odnosno minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti za zgrade odnosno građevinske cjeline sukladno tehničkom propisu kojim se uređuje područje racionalne uporabe energije i toplinske zaštite u zgradama
7. izračun planiranih ušteda energije u skladu s pravilnikom za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije
8. procjenu troškova i izvore financiranja mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti iz plana.

(3) Nacionalni akcijski plan izrađuje Ministarstvo, zajedno s ministarstvom nadležnim za graditeljstvo, ministarstvom nadležnim za zaštitu okoliša, a donosi ga Vlada Republike Hrvatske do 1. travnja svake tri godine.“

Članak 8.

U članku 9. stavku 1. riječi: „1. travnja“ zamjenjuju se riječima: „15. ožujka“.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Europskoj komisiji i objavljuje se na internetskoj platformi iz članka 23. ovoga Zakona te sadrži:

1. prikaz mjera koje su provedene prethodne godine i koje pridonose ostvarivanju ukupnog nacionalnog okvirnog cilja energetske učinkovitosti
2. ukupnu površinu poda grijanih i/ili hlađenih zgrada u vlasništvu i uporabi središnje vlasti koje su bile obnovljene u prethodnoj godini ili procijenjene uštede energije u zgradama u vlasništvu i uporabi središnje vlasti ostvarene energetskom obnovom ili primjenom drugih mjera
3. analizu ostvarenih ušteda energije u prethodnoj godini, u sustavu obveze energetske učinkovitosti iz članka 13. ovoga Zakona i doprinos ostvarenju obveznog kumulativnog cilja ušteda energije
4. analizu ostvarenih ušteda energije u prethodnoj godini ostvarenih provedbom alternativnih mjera politike i doprinos ostvarenju obveznog kumulativnog cilja ušteda energije u krajnjoj potrošnji
5. sve ostale podatke određene sukladno članku 21. Uredbe (EU) 2018/1999.“.

Članak 9.

Naslov iznad članka 10. briše se.

Članak 10. mijenja se i glasi:

„(1) Ministarstvo nadležno za poslove graditeljstva dužno je izraditi dijelove godišnjeg izvješća sukladno članku 9. stavku 2. točkama 1., 2. i 4. ovoga Zakona koji se odnose na sektor zgradarstva i dostaviti ih Ministarstvu najkasnije do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

(2) Godišnje izvješće iz članka 9. ovoga Zakona izrađuje Ministarstvo temeljem podataka iz sustava za praćenje, mjerenje i verifikaciju koje je Fond upisao i dostavio ministarstvu nadležnom za poslove graditeljstva, najkasnije do 1. veljače tekuće godine za prethodnu godinu.“.

Članak 10.

Članak 11. mijenja se i glasi:

„(1) Akcijski plan energetske učinkovitosti (u daljnjem tekstu: Akcijski plan) je planski dokument, kojim se utvrđuje provedba politike za poboljšanje energetske učinkovitosti u jedinici područne (regionalne) samouprave, odnosno na području velikog grada, a koji se donosi za trogodišnje razdoblje.

(2) Akcijski plan donose jedinice područne (regionalne) samouprave i veliki gradovi, a mogu ga donijeti i druge jedinice lokalne samouprave.

(3) Akcijski plan izrađuje se sukladno obrascu određenom u pravilniku iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona.

(4) Akcijski plan donosi predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno velikoga grada, uz prethodnu suglasnost Nacionalnog koordinacijskog tijela najkasnije do 31. prosinca tekuće godine za sljedeće tri godine.

(5) Jedinice područne (regionalne) samouprave i veliki gradovi dužni su, do kraja veljače tekuće godine, za prethodnu godinu, Ministarstvu dostaviti izvješće o mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, koje provode samostalno, odnosno bez sufinanciranja, iz drugih izvora ili putem pružatelja energetske usluge, provedenim u prethodnoj godini, kao i podatke o ostvarenim uštedama energije izračunatim u skladu s pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona.

(6) Ako jedinice lokalne samouprave odluče donijeti Akcijski plan dužne su na odgovarajući način primijeniti odredbe stavaka 2., 3., 4. i 5. ovoga članka.“.

Članak 11.

Iznad članka 12. dodaje se naziv poglavlja koji glasi:

„IV. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE“.

Naslov iznad članka 12. i članak 12. mijenjaju se i glase:

„Kumulativna razdoblja

Članak 12.

(1) Kao razdoblja kumuliranja ušteda energije određuju se:

1. prvo razdoblje kumuliranja ušteda energije koje traje od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020. godine

2. drugo razdoblje kumuliranja ušteda energije koje traje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. godine

3. treće i svako iduće razdoblje kumuliranja ušteda energije kao desetogodišnje razdoblje koje slijedi.

(2) Uštede energije ostvarene u jednom razdoblju kumuliranja iz stavka 1. ovoga članka ne mogu se prenositi u drugo razdoblje kumuliranja.“.

Članak 12.

Iza članka 12. dodaje se naslov iznad članka i članak 12.a koji glase:

„Obvezni kumulativni cilj ušteda energije u krajnjoj potrošnji energije

Članak 12.a

(1) S ciljem doprinosa ostvarenju nacionalnih okvirnih ciljeva energetske učinkovitosti iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona, utvrđuju se obvezni kumulativni ciljevi ušteda energije u krajnjoj potrošnji energije:

- za razdoblje od početka 2014. do kraja 2020. godine kumulativni cilj ušteda energije iznosi 1295,7 kten

- za razdoblje od početka 2021. do kraja 2030. godine kumulativni cilj ušteda iznosi 2.993,7 kten.

(2) Obvezni kumulativni ciljevi ušteda energije u krajnjoj potrošnji energije za svako sljedeće razdoblje kumuliranja utvrđuju se u Integriranom nacionalnom energetske i klimatskom planu.

(3) Obvezni kumulativni ciljevi iz stavka 1. ovoga članka ostvaruju se kombinacijom sustava obveze energetske učinkovitosti utvrđenim člankom 13. ovoga Zakona i alternativnim mjerama politike i to:

- za razdoblje od početka 2014. do kraja 2020. godine 50,1 % kumulativnog cilja ostvarit će se sustavom obveze energetske učinkovitosti, a ostatak alternativnim mjerama politike

- za razdoblje od početka 2021. do kraja 2030. godine najmanje 70,0 % kumulativnog cilja ostvarit će se sustavom obveze energetske učinkovitosti, a ostatak alternativnim mjerama politike.

(4) Alternativne mjere definiraju se u Integriranom nacionalnom energetske i klimatskom planu i Nacionalnom akcijskom planu, a obvezno obuhvaćaju programe energetske obnove zgrada određene zakonom kojim se uređuje područje gradnje.

(5) Način ostvarivanja obveznih kumulativnih ciljeva ušteda energije u krajnjoj potrošnji energije za svako sljedeće razdoblje kumuliranja utvrđuje se u Integriranom nacionalnom energetske i klimatskom planu i Nacionalnom akcijskom planu.

(6) Uštede energije ostvarene iz sustava obveza energetske učinkovitosti, alternativnih mjera politike i drugih mjera politike utvrđuju se na način propisan pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona.“.

Članak 13.

Naziv poglavlja iznad članka 13. briše se.

Naslov iznad članka 13. i članak 13. mijenjaju se i glase:

„Sustav obveza energetske učinkovitosti

Članak 13.

(1) Radi ostvarivanja dijela obveznih kumulativnih ušteda energije iz članka 12.a ovoga Zakona, uspostavlja se sustav obveza energetske učinkovitosti (u daljnjem tekstu: sustav obveza).

(2) Stranke obveznice sustava obveza su u:

– 2019. godini opskrbljivači energije i sve njihove povezane osobe koje su opskrbljivači energije, ako su u 2017. godini krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima isporučili ukupno više od 300 GWh energije

– 2020. godini opskrbljivači energije i sve njihove povezane osobe koje su opskrbljivači energije, ako su u 2018. godini krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima isporučili ukupno više od 100 GWh energije

– u 2021. i svakoj narednoj godini opskrbljivači energije i sve njihove povezane osobe koje su opskrbljivači energije, ako su u prethodnoj godini krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima isporučili ukupno više od 50 GWh energije te svi obveznici stavljanja biogoriva na tržište odnosno distributer koji stavlja na tržište dizelsko gorivo ili motorni benzin za pogon motornih vozila koji se, po posebnom zakonu kojim se uređuju trošarine, smatra trošarinskim obveznikom.

(3) Opskrbljivači energije iz stavka 2. podstavka 3. ovoga članka dužni su Ministarstvu do 30. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu dostaviti podatke o isporuci energije krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima.

(4) Povezane osobe smatraju se strankom obveznicom, ako kao cjelina ispunjavaju kriterije za nastup obveze uštede energije, u razdoblju za koje se obveza određuje, bez obzira na količinu godišnje prodaje energije krajnjim kupcima koju je svaka pojedina članica povezanih osoba pojedinačno isporučila u promatranoj godini krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima.

(5) Povezane osobe iz stavka 4. ovoga članka mogu odrediti nositelja objedinjenog izvješća, koji će za povezane osobe koje su donijele takvu odluku, predati jedinstveno izvješće o ostvarenim uštedama, a nositelj je dužan izvješću priložiti takve odluke stranaka obveznica iz kojih je vidljivo davanje suglasnosti za podnošenje takvog izvješća.

(6) Stranke obveznice mogu svoju obvezu uštede energije ostvariti na jedan od sljedećih načina:

– ulaganjem u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti u sektorima krajnje potrošnje i to na način da se takva ulaganja ostvare kroz mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti određene pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona, ne isključujući pri tome ulaganja u opremu za proizvodnju električne energije i samoopskrbu energijom, male i mikrokogeneracije, napredna brojlila za očitavanje potrošnje energije kod krajnjih kupaca i sva druga ulaganja u mjere za poboljšanja energetske učinkovitosti za koje stranka obveznica dokaže ostvarenje nove uštede energije ili

– ulaganjem u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti u sektorima pretvorbe i distribucije energije, uključujući i infrastrukturu za daljinsko grijanje i hlađenje ili

– kupnjom, odnosno prijenosom ušteda energije koje su ostvarile treće osobe na način određen pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona ili

– uplatom u Fond iznosa koji odgovara jediničnoj naknadi iz članka 13.c stavka 3. ovoga Zakona pomnoženoj s iznosom obvezne uštede energije koju je stranka obveznica dužna ostvariti.

(7) Uštede energije ostvarene kupnjom odnosno, prijenosom ušteda energije koje su ostvarile treće strane dokazuju se i verificiraju na način određen pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona.

(8) Stranke obveznice dužne su obvezu ušteda energije ostvariti:

- ulaganjem i poticanjem energetske učinkovitosti koja dovode do većeg učinka nego što bi to imala mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti učinjena na razini koju nalažu propisi i tehnički standardi
- ulaganjem i poticanjem mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti ili aktivnosti koje, u trenutku kada se ulaganje ugovara ili započinje izvoditi, nisu već obuhvaćene alternativnim mjerama, a radi izbjegavanja dvostrukog obračuna ušteta.

(9) Da bi se smatralo da je ulaganje i poticanje energetske učinkovitosti dovelo do većeg učinka nego što bi to imala mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti učinjena u razini koju nalažu propisi i tehnički standardi, potrebno je da:

- stranka obveznica ili njezina povezana osoba nije ostvarila kakvu komercijalnu prednost toga ulaganja mimo ispunjenja obveze ili
- da krajnji kupac nema pristup financiranju kakvo je ostvarila stranka obveznica ili njezina povezana osoba
- da krajnji kupac nema znanja i/ili podatke za ostvarenje takve uštede energije bez utjecaja stranke obveznice ili njezine povezane osobe.

(10) Unosom podataka u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteta energije stranka obveznica ili nositelj objedinjenog izvješća odgovara za davanje istinitog iskaza o ispunjenju barem jednog od uvjeta iz stavka 9. ovoga članka.

(11) U ostvarenju obveze energetske učinkovitosti, stranke obveznice se potiče povećavati energetske učinkovitost prioritarno u kućanstvima koja su u riziku od energetskog siromaštva i to na sljedeći način:

- izračunate uštete koje su rezultat mjera za poboljšanja energetske učinkovitosti provedenih u kućanstvima na područjima s razvojnim posebnostima sukladno odredbama zakona kojim se uređuje regionalni razvoj uvećavaju se za 10 %
- izračunate uštete koje su rezultat mjera za poboljšanja energetske učinkovitosti provedenih u kućanstvima korisnika naknade za ugroženog kupca energenta uvećavaju se za 20 %
- izračunate uštete koje su rezultat mjera za poboljšanja energetske učinkovitosti provedenih u kućanstvima korisnika naknade za ugroženog kupca energenta na područjima s razvojnim posebnostima uvećavaju se za 30 %.

(12) Financijska sredstva koje strankama obveznicama predstavljaju smanjeni prihod, a koja se koriste u svrhu smanjenja energetskog siromaštva u kućanstvima iz stavka 11. ovoga članka kao i za pomoć kućanstvima u slučaju proglašenja katastrofe, uvažiti će se kao smanjenje obveze strankama obveznicama na način utvrđen pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona.

(13) Stranka obveznica postavlja svoj zahtjev za prioritarno ostvarenje ušteta energije iz stavaka 11. i 12. ovoga članka u izvješću o ostvarenim uštedama energije.

(14) Sve uštete energije neostvarene zbog davanja prioritarnog ostvarenja ušteta energije sukladno stavcima 11. i 12. ovoga članka, nadoknadit će se posredstvom Fonda korištenjem sredstava uplaćenih na ime neostvarene uštete u alternativne mjere, kao i korištenjem financijskih sredstava Fonda dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbe.

(15) Unosom podataka u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije i prikazom u izvješću o ostvarenim uštedama energije, stranka obveznica odgovara za davanje istinitog iskaza o ispunjenju uvjeta za prioritetno ostvarenja ušteda energije iz stavka 11. ovoga članka.

(16) Stranke obveznice dužne su od 2020. godine Ministarstvu jednom godišnje, do 15. veljače tekuće godine dostaviti izvješće o ostvarenim uštedama energije u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca prethodne godine u elektroničkom ili pisanom obliku na obrascu iz Priloga I., koji je sastavni dio ovoga Zakona.

(17) Nositelji objedinjenog izvješća u izvješću iz stavka 16. ovoga članka navode ostvarene uštede energije za svaku pojedinu stranku obveznicu.

(18) Izračun i obračunavanje ostvarenih ušteda energije, stranke obveznice dužne su provesti na način utvrđen pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona.

(19) Uštede energije ostvarene u određenoj godini stranke obveznice mogu prikazati kao da su ostvarene u bilo kojoj od četiri prethodne ili tri sljedeće godine unutar istog razdoblja kumuliranja uzimajući u obzir životni vijek mjere.

(20) Stranke obveznice dužne su unijeti sve podatke o provedenim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije najkasnije do 15. veljače tekuće godine za prošlu godinu, te su odgovorne za davanje istinitih iskaza o provedenim mjerama poboljšanja energetske učinkovitosti i zadovoljavanju uvjeta iz stavaka 8. i 11. ovoga članka.

(21) Stranke obveznice iz stavka 2. ovoga članka, pri ispunjavanju svoje obveze energetske učinkovitosti ne smiju stvarati prepreke svojim kupcima vezano uz prelazak k drugom opskrbljivaču energije.“

Članak 14.

Iza članka 13. dodaju se naslovi iznad članaka i članci 13.a, 13.b i 13.c koji glase:

„Sustav obveza energetske učinkovitosti za prvo razdoblje kumuliranja

Članak 13.a

(1) Ministarstvo strankama obveznicama iz članka 13. stavka 2. ovoga Zakona, po službenoj dužnosti, rješenjem određuje obvezu uštede energije u tekućoj kalendarskoj godini u kWh, i to temeljem podatka o energiji koju je stranka obveznica isporučila krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima u pretprošloj godini.

(2) Podatke o energiji iz stavka 1. ovoga članka stranka obveznica je dužna dostaviti Ministarstvu do 30. lipnja tekuće godine za pretprošlu godinu.

(3) Ministarstvo rješenjem iz stavka 1. ovoga članka stranki obveznici određuje početnu osnovicu obveze u visini od 1,5 % njihove godišnje prodaje energije krajnjim kupcima u pretprošloj godini.

(4) Ministarstvo u rješenju iz stavka 1. ovoga članka početnu osnovicu iz stavka 3. ovoga članka za izračun obveze umanjuje za postotni:

- udio cilja koji se ostvaruje alternativnim mjerama u razmatranoj godini, počevši od 2017. godine
- dio biogoriva koji su subjekti (koji su i stranke obveznice) koji stavljaju na tržište dizelsko gorivo ili motorni benzin za pogon motornih vozila u određenom postotku imali obvezu staviti sukladno posebnom propisu kojim se uređuje korištenje biogoriva za prijevoz
- dio energije koju je opskrbljivač energije isporučio kupcu koji je proizvođač, distributer ili opskrbljivač toplinske energije
- dio energije koju je opskrbljivač energije isporučio industriji koja je obveznik temeljem uredbe kojom se propisuje način trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova.

(5) Umanjenja temeljem stavka 4. podstavaka 2., 3. i 4. ovoga članka obračunavaju se na početnu osnovicu za sve povezane osobe stranke obveznice i ne mogu prijeći 25 % godišnje isporuke energije krajnjim kupcima ili isporuka do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima stranke obveznice.

(6) Ministarstvo u rješenju iz stavka 1. ovoga članka umanjuje obvezu izračunatu na početnoj osnovici sukladno stavcima 4. i 5. ovoga članka za uštedu energije koju je stranka obveznica ostvarila preko visine obveze uštede energije ostvarene u prethodnim godinama, uz uvjet da navedene uštede energije vrijede u danoj godini, uzimajući u obzir životni vijek provedenih mjera energetske učinkovitosti u skladu s pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona.

(7) Za neostvarene uštede energije stranke obveznice, koje ne prelaze 10 % ukupne obveze uštede energije u prošloj godini, Ministarstvo će rješenjem iz stavka 1. ovoga članka obvezu uštede energije stranke obveznice u idućoj godini uvećati za neostvarene uštede stranke obveznice iz prošle godine.

(8) Ministarstvo rješenjem iz stavka 1. ovoga članka određuje izračun obveze za svaku od osoba koje čine povezane osobe, bez utjecaja godišnje prodaje energije krajnjim kupcima u pretprošloj godini bilo koje od njezinih povezanih osoba.

(9) U prvom izvješću o ostvarenim uštedama stranka obveznica prijavljuje sve ostvarene nove uštede koje su rezultat mjera koje je stranka obveznica poduzela nakon 1. siječnja 2014. godine, uključujući ulaganje u poticanje putem alternativnih mjera, isključivo u iznosu koji je proporcionalan ulaganju njezinih vlastitih sredstava, i to kao ostvarenje obveze u protekloj kalendarskoj godini, a stranka obveznica može postaviti zahtjev da se takva ušteda ili njihov dio obračuna u neku od idućih godina trenutnog razdoblja kumuliranja.

(10) U izvješću o ostvarenim uštedama, koji je određen u Prilogu I., koji je sastavni dio ovoga Zakona, stranka obveznica može prijaviti sve ostvarene nove uštede energije koje su rezultat mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, a koje je stranka obveznica poduzela nakon 1. siječnja 2014. godine, ali koje nisu prijavljene u izvješću iz stavka 9. ovoga članka, uključujući ulaganje u poticanje putem alternativnih mjera, isključivo u iznosu koji je proporcionalan ulaganju njezinih vlastitih sredstava, i to kao ostvarenje obveze u protekloj kalendarskoj godini.

(11) Na zahtjev stranke obveznice, Fond je dužan obračunati dio ušteda energije nastalih ulaganjem stranke obveznice u poticanje putem alternativnih mjera iz stavka 9. ovoga članka i

u utvrđenoj visini prenijeti takvu količinu ušteda u sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije stranki obveznici.

(12) Ministarstvo će po službenoj dužnosti, rješenjem stranki obveznici odrediti iznos koji je stranka obveznica na ime neostvarene uštede dužna jednokratno uplatiti Fondu s rokom uplate od 30 dana od dana dostave rješenja stranki.

(13) Protiv rješenja iz stavaka 1. i 12. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Sustav obveza energetske učinkovitosti za drugo razdoblje kumuliranja ušteda energije

Članak 13.b

(1) Strankama obveznicama sustava obveza iz članka 13. stavka 2. ovoga Zakona Ministarstvo, po službenoj dužnosti, rješenjem određuje obvezu uštede energije u kWh, temeljem podatka o energiji koju je stranka obveznica isporučila krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima u pretprošloj godini, koja predstavlja početnu osnovicu za izračun godišnje obveze uštede energije.

(2) Podatke o energiji iz stavka 1. ovoga članka stranka obveznica je dužna dostaviti Ministarstvu do 30. lipnja tekuće godine za pretprošlu godinu.

(3) Ministarstvo u rješenju iz stavka 1. ovoga članka izračunava konačnu osnovicu za izračun obveze uštede energije i to na način da početnu osnovicu iz stavka 1. ovoga članka umanjuje za:

- energiju koju je opskrbljivač energije isporučio kupcu koji je proizvođač, distributer ili opskrbljivač toplinske energije
- energiju koju je opskrbljivač energije isporučio industriji koja je obveznik temeljem uredbe kojom se propisuje način trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova
- energiju iz biogoriva koju su stranke obveznice koje stavljaju na tržište dizelsko gorivo ili motorni benzin za pogon motornih vozila u određenom postotku imali obvezu staviti sukladno posebnom propisu kojim se uređuje korištenje biogoriva za prijevoz
- energiju koja je preuzeta iz mreže za punjenje tehnoloških različitih spremnika energije (energija za crpni rad, punjenje baterijskih spremnika električnom energijom, punjenje akumulatora topline, električna energija za rad visokonaponskih elektro-bojlera)
- potrošenu električnu energiju kod pružatelja pomoćne usluge koja je aktivirana na zahtjev operatora mreže te omogućava pružanje regulacijskih usluga
- dio energije koju je opskrbljivač isporučio za punjenje električnih vozila.

(4) Umanjenja temeljem stavka 3. ovoga članka obračunavaju se na početnu osnovicu za sve povezane osobe stranke obveznice i ne mogu prijeći 25 % godišnje prodaje energije krajnjim kupcima ili isporuke energije do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima stranke obveznice.

(5) Ministarstvo rješenjem iz stavka 1. ovoga članka stranki obveznici određuje obvezu u visini od 0,8 % konačne osnovice izračunate na način određen stavicima 1., 3. i 4. ovoga članka.

(6) U rješenju iz stavka 1. ovoga članka za prvu godinu drugog razdoblja kumuliranja utvrđuje se i iznos kumulativnih ušteda energije koje je stranka obveznica dužna postići u cijelom razdoblju kumuliranja, a koji se utvrđuje na način određen stavcima 3., 4. i 5. ovoga članka, pri čemu se kao početna osnovica uzima trogodišnji prosjek isporučene energije za tri uzastopne godine koje prethode pretprošloj godini iz stavka 1. ovoga članka.

(7) Ministarstvo rješenjem iz stavka 1. ovoga članka određuje izračun obveze uštede energije za svaku od osoba koje čine povezane osobe, bez utjecaja godišnje prodaje energije krajnjim kupcima u pretprošloj godine bilo koje od njezinih povezanih osoba.

(8) Stranka obveznica u izvješću o ostvarenim uštedama energije može zatražiti drukčiju vremensku raspodjelu ostvarenja kumulativnog cilja u odnosu na način utvrđen stavkom 6. ovoga članka, uz uvjet da na godišnjoj razini ostvaruje barem 30 % godišnjeg cilja utvrđenog na način iz stavka 5. ovoga članka, odnosno da na trogodišnjoj razini ostvari kumulativne uštede utvrđene za to razdoblje u skladu sa stavkom 6. ovoga članka.

(9) Ukoliko stranka obveznica ne ostvaruje svoje obveze na godišnjoj razini u skladu sa stavkom 1. odnosno stavkom 8. ovoga članka, dužna je platiti naknadu za neostvoreni iznos ušteda.

(10) Ministarstvo će po službenoj dužnosti, rješenjem stranki obveznici odrediti iznos koji je stranka obveznica na ime neostvarene uštede dužna jednokratno uplatiti Fondu s rokom uplate od 30 dana od dana dostave rješenja stranki.

(11) Protiv rješenja iz stavaka 1. i 10. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Nadoknada ušteda neostvarenih sustavom obveze energetske učinkovitosti

Članak 13.c

(1) Za neostvoreni dio obveze uštede energije iz prethodne godine sukladno člancima 13.a i 13.b ovoga Zakona Ministarstvo će po službenoj dužnosti, rješenjem stranki obveznici, odrediti iznos sukladno stavku 2. ovoga članka koji je stranka obveznica, na ime neostvarene uštede dužna uplatiti Fondu s rokom uplate od 30 dana od dana dostave rješenja stranki.

(2) Iznos iz stavka 1. ovoga članka određuje se na način da se neostvoreni dio obveze iz prethodne godine u kWh pomnoži s jediničnom naknadom, izraženom u kn/kWh.

(3) Jedinična naknada iz stavka 2. ovoga članka za prvo i drugo razdoblje kumuliranja ušteda energije iznosi 1,2 kn/kWh.

(4) Jedinična naknada iz stavka 3. ovoga članka korigira se svake godine, počevši od 1. siječnja 2022. godine u odnosu na utvrđenu korigiranu jediničnu naknadu iz prethodne godine primjenom odnosno množenjem Indeksom potrošačkih cijena koji objavljuje Državni zavod za statistiku za prethodnu kalendarsku godinu.

(5) Jedinična naknada iz stavka 3. ovoga članka korigirana u skladu sa stavkom 4. ovoga stavka biti će objavljena na mrežnim stranicama Ministarstva u roku od sedam dana od dana službene objave od strane Državnog zavoda za statistiku.

(6) Fond će stranki obveznici odobriti plaćanje sredstava na ime neostvarene uštede u obrocima u razdoblju ne dužem od jedne godine, ako je stranka obveznica Fondu takav zahtjev postavila najkasnije osam dana prije isteka zakonskog roka za uplatu.

(7) Ovisno o visini sredstava za uplatu na ime neostvarene uštede, Fond može odobriti plaćanje u najmanje četiri, a najviše 12 obroka.

(8) Fond je dužan sva sredstva prikupljena sukladno stavku 1. ovoga članka evidentirati na odvojenom kontu i ulagati u alternativne mjere te ostvariti uštede energije barem jednake onima koje je trebala ostvariti stranka obveznica, o čemu je dužan izvještavati Ministarstvo kroz izvješće iz članka 6. stavka 5. ovoga Zakona.

(9) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.“.

Članak 15.

U članku 15. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Distributeri prirodnog plina osiguravaju da, u mjeri u kojoj je to tehnički moguće, financijski opravdano i razmjerno s obzirom na potencijalne uštede energije, krajnjim kupcima prirodnog plina budu pribavljena pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama koja točno odražavaju stvarnu potrošnju energije krajnjih kupaca i koja osiguravaju informaciju o stvarnom vremenu korištenja.“.

Iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. i 4. koji glase:

„(3) Distributeri toplinske energije osiguravaju da krajnjim kupcima toplinske energije i potrošne tople vode iz toplinskih sustava budu pribavljena mjerila toplinske energije, po konkurentnim cijenama koja točno odražavaju stvarnu potrošnju energije krajnjih kupaca.

(4) U zgradama koje se toplinskom energijom i toplom vodom opskrbljuju iz toplinskih sustava koji obuhvaćaju više zgrada, mjerilo toplinske energije se instalira kod izmjenjivača topline na mjestu isporuke, a instalacija individualnih mjerila ili razdjelnika te raspodjela troškova za toplinsku energiju i toplu vodu detaljno se uređuju propisima kojima se uređuje tržište toplinske energije.“.

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 5. i 6.

Članak 16.

U članku 17. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava, uzimajući u obzir potrebu za osiguravanjem kontinuiteta opskrbe toplinskom energijom, u okviru odgovornosti za dispečiranje proizvodnih postrojenja na svojem području ispunjavaju zahtjev koji se odnosi na očuvanje pouzdanosti i sigurnost mreže na transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima iz stavka 3. ovoga članka.“.

U stavku 3. točka 1. mijenja se i glasi:

„1. utvrđuju i objavljuju standardna pravila u pogledu pokrivanja i podjele troškova tehničkih prilagodbi, poput priključaka na mrežu, jačanja mreže i uvođenja novih mreža, poboljšanja rada mreže i pravila u pogledu nediskriminirajuće primjene kodeksa o mreži potrebnih za integraciju novih proizvođača koji u međusobno povezanu mrežu isporučuju električnu energiju proizvedenu iz visokoučinkovite kogeneracije“.

Stavci 7. i 8. mijenjaju se i glase:

„(7) Operator prijenosnog sustava i operator transportnog sustava dužni su mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti ostvarene u prijenosu i distribuciji električne energije unositi u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije iz članka 22. ovoga Zakona.

(8) Mjere iz stavka 7. ovoga članka smatraju se alternativnim mjerama politike za postizanje dijela obveznog kumulativnog cilja ušteda energije.“.

Članak 17.

U članku 18. iza stavka 8. dodaju se stavci 9., 10., 11. i 12. koji glase:

„(9) Mjerenje i informacije o obračunu za potrošnju toplinske energije i potrošne tople vode iz toplinskih sustava detaljnije se uređuju propisima kojima se uređuje područje tržišta toplinskom energijom.

(10) Krajnji kupci sve svoje račune i informacije o obračunu za potrošnju energije dobivaju besplatno i imaju pristup svojim podacima o potrošnji na odgovarajući način i bez plaćanja.

(11) Stranke obveznice iz članka 4. stavka 2. točke 64. ovoga Zakona, pri ispunjavanju svojih obveza ušteda energije, ne smiju stvarati prepreke svojim kupcima za prelazak k drugom opskrbljivaču energije.

(12) Kada se zgrada/građevina opskrbljuju toplinskom energijom za grijanje, hlađenje ili potrošnom toplom vodom iz zatvorenog toplinskog sustava, odnosno centralnog toplinskog sustava određenih sukladno zakonu kojim se uređuje područje tržišta toplinske energije, mjerilo toplinske energije mora biti postavljeno na izmjenjivaču topline ili mjestu isporuke toplinske energije.“.

Članak 18.

U članku 19. iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„(4) Velika poduzeća iz stavka 3. ovoga članka dužna su Ministarstvu dostaviti dokaz, odnosno certifikat o uvedenom sustavu upravljanja energijom ili okolišem koji u sebi sadrži obvezu redovne provedbe energetske pregleda izdanog od strane akreditiranog neovisnog tijela prema relevantnim europskim ili međunarodnim normama i izvješće o energetske pregledu napravljenom u sklopu tog sustava.“.

Dosadašnji stavci 4. do 11. postaju stavci 5. do 12.

Članak 19.

Članak 20. mijenja se i glasi:

„(1) Javni sektor dužan je:

1. održavati i rekonstruirati javnu rasvjetu na način da smanjuje potrošnju električne energije i ispunjava ostale uvjete propisane Zakonom o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja i propisima koji iz njega proizlaze

2. provoditi energetske preglede javne rasvjete jednom u pet godina od dana dostave posljednjeg izvješća o energetske pregledu i u roku od 60 dana nakon svake obnove više od 10 % rasvjetnih tijela javne rasvjete te o tome izvijestiti Nacionalno koordinacijsko tijelo.

(2) Energetske preglede javne rasvjete iz stavka 1. točke 2. ovoga članka provode ovlašteni inženjeri elektrotehnike.“

Članak 20.

Članak 22. mijenja se i glasi:

„(1) Sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije računalni je sustav za prikupljanje, obradu i verifikaciju informacija o provedenim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti i ostvarenim uštedama energije, a vodi ga Nacionalno koordinacijsko tijelo.

(2) Informacije iz stavka 1. ovoga članka dužni su u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije unositi odgovorne osobe javnog sektora, pružatelji energetske usluge i davatelji subvencije, stranke obveznice te operator prijenosnog sustava i operator transportnog sustava.

(3) Sustav iz stavka 1. ovoga članka vodi se u skladu s pravilnikom za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije, kojim se također određuje metodologija koja obuhvaća način praćenja i izračun pokazatelja potrošnje energije na nacionalnoj i sektorskoj razini, način izračuna uštede energije koja je rezultat provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti i uštede energije koja je rezultat primjene energetske usluga te postupak verifikacije ušteda energije, kao i metodologija za izradu Akcijskog plana, a kojeg donosi ministar.“

Članak 21.

U članku 26. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Kada se ušteda energije utvrđuje procjenom, vrijednost zajamčene uštede energije utvrđuje se glavnim projektom koji izrađuje osoba ovlaštena za projektiranje sukladno posebnom propisu ili se za mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, za koje nije potrebna izrada projekta, zajamčene uštede energije utvrđuju elaboratom kojega potpisuje ovlašteni certifikator.“

Članak 22.

U članku 28. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Ostali subjekti javnog sektora koji nisu određeni stavkom 1. ovoga članka te trgovačka društva kojima je osnivač Republika Hrvatska, mogu na temelju pisanog sporazuma, odnosno ugovora ovlastiti APN da u njihovo ime i račun provodi postupak javne nabave za energetske usluge u zgradarstvu. Subjekti u čije ime i račun APN provodi postupke javne nabave za energetske usluge plaćaju, odnosno podmiruju APN troškove tih postupaka, uz plaćanje troškova u vezi s provedbom tog postupka.“

Članak 23.

U članku 30. stavku 7. iza riječi: „koordinacijskom tijelu“ briše se zarez i stavljaju točka, a riječi: „odnosno u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije sukladno pravilniku iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona.“ brišu se.

Članak 24.

Članak 41.a mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500.000,00 do 1.000.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj stranka obveznica pravna osoba ako u roku od 30 dana od dana dostave rješenja stranki obveznici ne plati Fondu iznos koji je dužna uplatiti na ime neostvarene uštede energije iz prethodne godine sukladno odredbi članka 13.c stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba stranke obveznice pravne osobe novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 200.000,00 kuna.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj stranka obveznica pravna osoba ako Ministarstvu ne dostavi do 15. veljače tekuće godine izvješće o ostvarenim uštedama za prethodnu godinu sukladno odredbi članka 13. stavka 16. ovoga Zakona.

(5) Za prekršaj iz stavka 4. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba stranke obveznice pravne osobe novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 15.000,00 kuna.

(6) Za prekršaj iz stavka 4. ovoga članka koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 100.000,00 kuna.“

Članak 25.

Iza članka 41.a dodaje se članak 41.b koji glasi:

„Članak 41.b

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj veliko poduzeća pravna osoba ako ne dostavi u roku Ministarstvu dokaz o provedenom redovnom energetskom pregledu provedenom na temelju certifikata izdanog od strane

akreditiranog neovisnog tijela prema relevantnim europskim ili međunarodnim normama sukladno članku 19. stavku 4. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba velikog poduzeća pravne osobe novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 15.000,00 kuna.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 26.

(1) Ministar će donijeti pravilnik iz članka 22. stavka 3. koji je izmijenjen člankom 20. ovoga Zakona u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do stupanja na snagu pravilnika iz stavka 1. ovoga članka ostaju na snazi odredbe Pravilnika o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije („Narodne novine“, broj 33/20).

(3) Velika poduzeća iz članka 19. stavka 4. koji je dodan člankom 18. ovoga Zakona dužna su Ministarstvu dostaviti dokaz, odnosno certifikat o uvedenom sustavu upravljanja energijom ili okolišem izdanog od strane akreditiranog neovisnog tijela prema relevantnim europskim ili međunarodnim normama kao i izvješće o energetske pregledu napravljenom u sklopu tog sustava u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 27.

Postupci određivanja obveze ušteda energije stranki obveznici, odnosno određivanja ostvarene ili neostvarene uštede energije u prvom razdoblju kumuliranja ušteda energije, koji nisu dovršeni do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o energetske učinkovitosti („Narodne novine“, br. 127/14., 116/18. i 25/20.).

Članak 28.

Rješenja o ovlaštenju za provođenje energetske pregleda javne rasvjete iz članka 20. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona izdana sukladno posebnom propisu kojim se uređuje energetske pregled zgrade i energetske certificiranje prije stupanja na snagu ovoga Zakona ostaju na snazi do isteka važenja roka na koji su izdani.

Članak 29.

Opskrbljivač toplinske energije određen sukladno zakonu kojim se uređuje područje tržišta toplinske energije dužan je mjerilo toplinske energije iz članka 18. stavka 12. koji je dodan člankom 17. ovoga Zakona ugraditi u postojeću zgradu/građevinu u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 30.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Pravilnik o sustavu obveze energetske učinkovitosti („Narodne novine“, broj 41/19.).

Članak 31.

Ministarstvo će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona provesti naknadnu procjenu učinaka ovoga Zakona.

Članak 32.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

PRILOG I.

Obrazac izvješća o ostvarenim uštedama energije		
OPĆI PODACI O STRANKI OBVEZNICI SUSTAVA OBVEZA ENERGETSKE UČINKOVITOSTI		
Naziv ili tvrtka: (upisati puni naziv ili tvrtku)		
Adresa: (upisati registriranu adresu)		
Klasa i urudžbeni broj rješenja kojim je utvrđena obveza:		
Godina za koju se izvješće daje:		
Visina obveze u godini za koju se izvješće daje: (kWh)		
OIB:		
Kontakt e-mail:		
Kontakt telefon:		
PODACI O ISPORUČENOJ ENERGIJI (navesti godinu)		
Ukupna energija prodana krajnjim kupcima ili isporučena do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima u prethodnoj godini:	Godina	Ukupna energija (kWh)
Napomene: (upisati napomenu ukoliko ih ima)		

OSTVARENJE SOCIJALNOG CILJA		
	Godina	Ukupna energija (kWh)
Uštede energije ostvarene u kućanstvima na područjima s razvojnim posebnostima: (unijeti kWh bez koeficijenta uvećanja)		
Uštede energije ostvarene u prostorima za stanovanje korisnika naknade za ugroženog kupca energenata: (unijeti kWh bez koeficijenta uvećanja)		
URACUNAVANJE UŠTEDA ENERGIJE (popunjava se samo prilikom prvog izvješća)		
Uštede ostvarene kao rezultat mjera koje je stranka obveznica poduzela nakon 1. siječnja 2014.: (unijeti samo prilikom prvog podnošenja izvješća)	Godina	Ukupna energija (kWh)
Uštedu energije obračunati u obvezu za godinu/godine: (ukoliko se dio ušteda energije raspoređuje na više godina, navesti kWh po godinama)		
IZVJEŠĆE O ISPORUCI		
Energija biogoriva koju je stranka obveznica imala obvezu staviti na tržište ili (uključujući i dio koji je obveznik propustio staviti sukladno svojoj obvezi) temeljem posebnog propisa kojim se uređuje korištenje biogoriva za prijevoz u prethodnoj godini:	Godina	Ukupna energija (kWh)
Energija koju je stranka obveznica kao opskrbljivač energije isporučila kupcu koji je proizvođač, distributer ili opskrbljivač toplinske energije u prethodnoj godini:		
Energija koju je stranka obveznica kao opskrbljivač energije isporučila industriji koja je obveznik temeljem		

uredbe kojom se propisuje način trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova u prethodnoj godini:		
UKUPNO (kWh):		
PODATCI O ENERGETSKIM UŠTEDAMA		
Uštede ostvarene ulaganjem u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti i poticanjem energetske učinkovitosti u krajnjoj potrošnji: (izuzev ušteda ostvarenim u kućanstvima na područjima s razvojnim posebnostima i u prostorima za stanovanje korisnika naknade za ugroženog kupca energenata)	Godina	Ostale uštede energije: (kWh)
Uštede energije za koje se prilaže potvrda o ostvarenim uštedama energije koje su u sustavu trgovanja:	Godina	Ušteda energije za koje se prilaže potvrda (kWh)
Ostvarenje ušteda energije u sljedećoj kalendarskoj godini:	Godina	kWh
Ostvarenje ušteda energije u svim preostalim godinama razdoblja kumuliranja:	Godina	kWh

Dio ušteda energije za koje se prilažu izjave o postotku utrošenih planiranih investicijskih troškova:		
Ukupno ostvarena obveza u kWh:		
Ušteda energije koju je stranka obveznica ostvarila preko visine obveze u kWh:		
Ušteda energije koju je stranka obveznica ostvarila preko visine obveze obračunati u obvezu godine/godina: (ukoliko se dio ušteda energije ima rasporediti po više godina, navesti kWh po godinama)	Godina	kWh
Napomena: (upisati napomenu ukoliko je ima)		
PRIJENOS UŠTEDE ENERGIJE		
Iznos uštede energije (kWh)		
Naziv pravne ili fizičke osobe koja prodaje ili ustupa uštedu energije		
PODATCI O ODGOVORNOJ OSOBI KOJA JE IZRADILA IZVJEŠĆE		
Ime i prezime:		
Institucija/Tvrtka:		
Adresa:		

Odjel:	
Zanimanje:	
Zvanje:	
E-mail:	
Datum ispunjavanja izvješća:	

Datum: _____

Potpis: _____

M.P.

Prilozi obrascu:

1. Potvrde o ostvarenim uštedama,
2. Drugi dokazi sukladno ovome Pravilniku.

NAPOMENA: za svaku povezanu osobu dostaviti poseban obrazac. sve uštede se sukladno zakonskim odredbama iskazuju u odnosu na isporučenu energiju krajnjem kupcu.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakonom o energetske učinkovitosti („Narodne novine“, br. 127/14., 116/18. i 25/20.) (u daljnjem tekstu: Zakon) u hrvatsko zakonodavstvo prenesene su odrednice Direktive 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14.11.2012.) (u daljnjem tekstu: Direktiva). Zakon između ostaloga, ima za cilj uspostavu mehanizama kojima će se ostvariti energetske uštede u krajnjoj potrošnji energije na način na koji je to propisano Direktivom. Sama Direktiva je donesena kako bi se otklonili nedostaci na tržištu energije i kako bi se uspostavili jasni mehanizmi za ostvarenje energetske i okolišne ciljeva poput smanjivanja ovisnosti o uvozu energije, poboljšanja kvalitete zraka i javnog zdravlja i smanjivanje emisije stakleničkih plinova.

Ovaj Konačni prijedlog zakona predlaže se kako bi se zakonodavni okvir Republike Hrvatske uskladio s izmjenama regulatornog okvira Europske unije u području energetske učinkovitosti nastalih donošenjem Direktive (EU) 2018/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o izmjeni Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti (SL L 328, 21.12.2018.) (u daljnjem tekstu: Direktiva (EU) 2018/2002). Direktivom (EU) 2018/2002 uspostavlja se zajednički pravni okvir za promicanje energetske učinkovitosti unutar Europske unije, kako bi se osiguralo postizanje glavnih ciljeva energetske učinkovitosti Europske unije od 20 % smanjenja potrošnje energije u odnosu na projiciranu potrošnju u 2020. i najmanje 32,5 % smanjenja potrošnje energije u 2030., a također se i određuje smjer za daljnja poboljšanja u području energetske učinkovitosti nakon 2030. Ovim se Konačnim prijedlogom zakona također utvrđuju pravila čija je namjena uklanjanje prepreka na tržištu energije i prevladavanje tržišnih nedostataka koji ograničavaju učinkovitost u opskrbi energijom i njezinoj uporabi te se predviđa utvrđivanje okvirnih nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti i doprinosa za 2020. i 2030. Također se predmetnim Konačnim prijedlogom zakona ustanovljava i promiče provedba načela energetske učinkovitost prvo. Ovo načelo zahtijeva da se sve gospodarske aktivnosti i budući projekti promatraju kroz doprinos mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti te ima za cilj potporu okvira za olakšavanje održivih ulaganja u sektorima energetike, prometa, graditeljstva, industrije i ostalim sektorima, a u smislu učinkovitije uporabe energije u svim fazama energetske lanca, od proizvodnje do krajnje potrošnje. Direktivom (EU) 2018/2002 se propisuje način na koji svaka država članica Europske unije određuje nacionalne okvirne ciljeve (doprinos) energetske učinkovitosti za ostvarivanje ciljeva Europske unije pri čemu države članice uzimaju u obzir da potrošnja energije Europske unije u 2030. ne smije iznositi više od 1273 Mten primarne energije i/ili više od 956 Mten krajnje energije.

Kako bi se doprinijelo ostvarenju nacionalnih okvirnih ciljeva energetske učinkovitosti, Direktiva (EU) 2018/2002 je u članku 7. propisala da su države članice dužne ostvariti uštede energije u krajnjoj potrošnji energije te je propisana metodologija za utvrđivanje iznosa obveznih kumulativnih ušteda energije, koje je potrebno ostvariti u razdoblju od 2014. do 2020. odnosno od 2021. do 2030. Prosječni iznos novih godišnjih ušteda energije u razdoblju od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020. je propisan na 1,5 % prosječne količine isporučene energije krajnjim kupcima u 2010., 2011. i 2012. Za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. potrebno je ostvarivati nove godišnje uštede energije koje odgovaraju iznosu od 0,8 % prosjeka krajnje potrošnje energije iz posljednje tri godine koje prethode 1. siječnju 2019. Na temelju

takve projekcije svaka država članica dužna je izraditi svoj nacionalni hodogram ušteda energije koje daju kumulativne uštede energije u planiranom iznosu do 2030. U tu svrhu, ovim se Prijedlogom zakona utvrđuju nacionalni okvirni ciljevi (doprinosi) energetske učinkovitosti za ostvarivanje ciljeva Europske unije, kao i obvezne kumulativne uštede energije u razdobljima kumuliranja te se određuje da će se obvezni kumulativni ciljevi ostvariti kombinacijom sustava obveze energetske učinkovitosti i alternativnih mjera politike.

Nadalje, ovim se Konačnim prijedlogom zakona također prenose dijelovi Direktive (EU) 2018/2002 vezani uz prava potrošača, odnosno kupaca povezana s mjerenjem i obračunom potrošnje električne energije, prirodnog plina, toplinske energije i potrošne tople vode. Direktiva (EU) 2018/2002 posebno ističe važnost pitanja individualnog mjerenja i obračunavanja potrošnje toplinske energije. Kako bi se ostvarila transparentnost računanja za pojedinačnu potrošnju toplinske energije i time olakšala provedba zasebnog mjerenja, države članice moraju osigurati transparentna i javno dostupna nacionalna pravila o raspodjeli troškova grijanja, hlađenja i potrošnje tople vode u kućanstvu, u zgradama s više stanova i višenamjenskim zgradama. Uz transparentnost mjerenja i obračunavanja potrošnje toplinske energije, države članice u kontekstu implementacije odredbi o troškovima pristupa informacijama o mjerenju, obračunu i potrošnji za grijanje, hlađenje i potrošnu toplu vodu, mogu razmotriti poduzimanje mjera za jačanje tržišnog natjecanja u pružanju usluga zasebnog mjerenja i time pomoći osiguravanju da svi troškovi koje snose krajnji korisnici budu razumni. Predloženim zakonom postavljaju se temelji za daljnje uređenje ovih pitanja kroz zakonske i podzakonske propise iz područja tržišta toplinske energije.

Temelj za izradu Konačnog prijedloga zakona daje također i Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2018/1999) kojom se propisuje postupanje država članica i Europske komisije vezano uz izradu nacionalnih akcijskih planova energetske učinkovitosti odnosno integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova i izvješćivanju i praćenju napretka u ostvarivanju zajedničkih ciljeva Europske unije koji se odnose među ostalim i na energetske učinkovitost.

Sukladno Uredbi (EU) 2018/1999 države članice bile su obvezne Europskoj komisiji do 31. prosinca 2019. dostaviti integrirane nacionalne energetske i klimatske planove te do 10. ožujka 2020. dugoročne strategije obnove za podupiranje obnove nacionalnog fonda stambenih i nestambenih zgrada. Integrirani nacionalni energetski i klimatski plan za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 2021. do 2030. godine, kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske Zaključkom, KLASA: 022-03/19-07/473, URBROJ: 50301-25/05-19-4, od 27. prosinca 2019. glavni je dokument planiranja u području energetske učinkovitosti za razdoblje od 2021. do 2030. Izrada dokumenta Dugoročna strategija obnove nacionalnog fonda zgrada do 2050. godine, propisuje se člankom 47.a Zakona o gradnji („Narodne novine“, br. 153/13., 20/17., 39/19. i 125/19.), a upravo obuhvat te strategije biti će temelj za postizanje energetske učinkovitosti zgrada i dati najveći doprinos alternativnim mjerama politike. Prijedlogom zakona utvrđuju se jasne poveznice između navedenih strateških i planskih dokumenata u području energetske učinkovitosti.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Glavna pitanja koja se rješavaju ovim Zakonom odnose se na:

- uvođenje novih ciljeva vezanih uz energetska učinkovitost do 2030. te utvrđivanje načina za postizanje tih ciljeva kombinacijom sustava obveze energetske učinkovitosti i alternativnih mjera politike
- obvezu planiranja i izvještavanja u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999 uz prvenstveno uvažavanje načela energetska učinkovitosti
- obvezu da se prilikom oblikovanja mjera politike energetske učinkovitosti uzimaju u obzir potrebe za ublažavanjem energetske siromaštva, sukladno kriterijima koji trebaju uspostaviti način uključivanja
- pravo na jasnu i transparentnu informaciju o obračunu i potrošnji električne energije, prirodnog plina, toplinske energije i potrošne tople vode, na temelju koje je moguće pratiti, odnosno upravljati svojom potrošnjom.

III. OBJAŠNJENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim se člankom utvrđuje transpozicija relevantnih novih odnosno izmijenjenih i dopunjenih direktiva i uredbi Europske unije.

Uz članak 2.

Ovim se člankom utvrđuje da postavljanje nacionalnih okvirnih ciljeva Republike Hrvatske energetske učinkovitosti za 2020. i 2030. godinu kao i poduzimanje mjere za postizanje tih ciljeva, uvažavajući pri tome paradigmu Europske unije „energetska učinkovitost prvo“ kao i socijalne aspekte vezane uz potrošnju energije. Projekcija krajnje potrošnje energije svih oblika energije izrađena je korištenjem pristupa „odozdo prema gore“ koji omogućava sagledavanje strukturnih promjena na strani korištenja energije u različitim sektorima (npr. industrija, kućanstvo, uslužni sektor, promet), a koje su nužne za ostvarivanje ciljeva ublažavanja klimatskih promjena. Korišten je model MEAD (engl. Model for Analysis of Energy Demand) za analizu krajnje potrošnje energije potrošnje energije. Ovim se člankom također određuje da će se detaljna metodologija utvrđivanja nacionalnih okvirnih ciljeva Republike Hrvatske odrediti u Pravilniku o praćenju, mjerenju i verifikaciji ušteda energije.

Uz članak 3.

Ovim se člankom jasnije definiraju pojedini pojmovi kao i određuju novi izrazi s ciljem pojašnjavanja pojedinih odnosa i definicija u području energetske učinkovitosti.

Uz članak 4.

Ovim se člankom Prijedlog zakona usmjerava na proširenje obveza Ministarstva vezanih uz izradu Integriranog nacionalnog energetske i klimatskog plana te izvještavanja u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredbi (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU)

2018/1999), kao i javnog objavljivanja izvješća na godišnjoj razini u skladu s člankom 7. Direktive (EU) 2018/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o izmjeni Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti (SL L 328, 21.12.2018.) (u daljnjem tekstu: Direktiva (EU) 2018/2002).

Uz članak 5.

Ovim se člankom utvrđuje obveza Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu: Fond) da svoje poslovanje u potpunosti uskladi s odredbama Nacionalnog akcijskog plana za energetske učinkovitost, kao i programima energetske obnove zgrada, koji su glavne alternativne mjere politike energetske učinkovitosti u Republici Hrvatskoj. Fondu se također jasno propisuje obveza da pravovremeno sve podatke o mjerama koje je sufinancirao unosi u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije te da o tome izvještava Ministarstvo. Na taj način se osigurava pravovremenost i raspoloživost podataka potrebnih za godišnje izvještavanje o postignutim ciljevima.

Uz članak 6.

Ovim se člankom utvrđuje obveza Ministarstva kao Nacionalnog koordinacijskog tijela za energetske učinkovitost da redovno ažurira internetsku platformu o energetske učinkovitosti koja je definirana Zakonom o energetske učinkovitosti („Narodne novine“, br. 127/14., 116/18. i 25/20.) te da na toj platformi objavljuje godišnja izvješća o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti.

Uz članak 7.

Ovim se člankom usklađuje sadržaj Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti s novim odredbama Prijedloga zakona te se posebice ističe da se alternativne mjere politike definiraju upravo u predmetnom Nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti.

Uz članak 8.

Ovim se člankom Prijedlog zakona usklađuje s Uredbom (EU) 2018/1999 kojom se utvrđuje da su države članice dužne do 15. ožujka 2023. izraditi i predati Europskoj komisiji prvo integrirano energetske i klimatske izvješće o napretku te svake dvije godine nakon toga. Sastavni dio tog izvješća je i izvješće o napretku u postizanju ciljeva u području energetske učinkovitosti, čiji je sadržaj definiran člankom 21. predmetne Uredbe. U Republici Hrvatskoj već je utvrđen postupak godišnjeg izvještavanja, sukladno zahtjevu iz članka 7. Direktive (EU) 2018/2002. Redovnim godišnjim izvještavanjem osigurava se kontinuirano praćenje provedbe politike energetske učinkovitosti u Republici Hrvatskoj i olakšava izvještavanje u skladu s predmetnom Uredbom.

Uz članak 9.

Ovim se člankom sukladno Uredbi (EU) 2018/1999 utvrđuje snažna poveznica između Integriranog nacionalnog energetske i klimatske plana, izvještaja o napretku u postizanju ciljeva iz Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti i Dugoročne strategije obnove nacionalnog fonda zgrada do 2050. godine, a čije su odrednice definirane Zakonom o gradnji („Narodne novine“, br. 153/13., 20/17., 39/19. i 125/19.). Naime, ovim se člankom osigurava usklađenost pojedinih zakona te zajedničko izvještavanje o postignućima u području energetske učinkovitosti.

Uz članak 10.

Ovim se člankom usklađuju regionalni, odnosno lokani planovi s nacionalnim planovima te osigurava metodološka usklađenost izrade regionalnih i lokalnih planova. Regionalne, odnosno lokane planove potrebno je donijeti do 31. prosinca tekuće godine za sljedeće tri godine. Na ovaj način će se planovi županija i gradova moći uzeti u obzir prilikom izrade Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti. Također, ovim se člankom utvrđuje obveza županijama i gradovima da na godišnji razini izvještavaju Ministarstvo o provedenim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti i ostvarenim uštedama energije te da sve mjere koje su proveli korištenjem isključivo vlastitih sredstava unose u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije.

Uz članak 11.

Ovim se člankom mijenja dosadašnji izričaj naziva poglavlja važećeg Zakona o energetske učinkovitosti iz „Obveze energetske učinkovitosti“ u „Obveza ušteda energije“, s obzirom na usklađivanje izričaja iz Direktive (EU) 2018/2002.

Ovim se člankom određuju razdoblja kumuliranja ušteda energije za sustav obveze ušteda energije te se nedvojbeno određuje da se uštede energije ostvarene u prvom razdoblju kumuliranja ne mogu prenositi u drugo ili koje drugo razdoblje kumuliranja, ali se omogućuje fleksibilnost unutar istog razdoblja kumuliranja ušteda energije. Naime, Direktiva (EU) 2018/2002 određuje da se dugoročnim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti ostvaruju uštede energije i nakon 2020., no kako bi se doprinijelo cilju energetske učinkovitosti Europske unije za 2030., tim mjerama trebale bi se ostvariti nove uštede nakon 2020. S druge strane, ušteda energije ostvarena nakon 31. prosinca 2020. ne bi se smjela računavati u kumulativnu uštedu energije u krajnjoj potrošnji koja se zahtijeva za razdoblje od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020. S obzirom na to da je sustav obveze ušteda energije koncipiran tako da njegovo računanje za proteklo razdoblje kumuliranja ušteda energije, prati uštede postignute u prethodnom dvogodišnjem razdoblju potrebno je odrediti retroaktivno proteklo razdoblje koje uključuje 2019. i 2020., ali samo određivanje obveze uštede energije za stranke obveznice nastupa u 2021. i nadalje do 2030.

Uz članak 12.

Ovim se člankom transponira članak 7. Direktive (EU) 2018/2002 na način da se jasno utvrđuju i kvantificiraju obvezni ciljevi ušteda energije za razdoblje 2014.-2020. i za razdoblje 2021.-2030. kao i načini ostvarenja tih ciljeva (kombinacijom sustava obveze energetske učinkovitosti i alternativnih mjera politike), a također se utvrđuju i temelji za postavljanje obvezujućih ciljeva uštede energije nakon 2030. Ovim člankom se također utvrđuje da se alternativne mjere definiraju u planskim dokumentima, ali se ističe da se svi programi energetske obnove zgrade koji se donose sukladno članku 47.b Zakona o gradnji smatraju alternativnim mjerama politike, što je od izuzetne važnosti, jer upravo ti programi imaju najveći potencijal za ostvarenje ušteda energije i postizanju ciljeva energetske učinkovitosti. S obzirom na to da je sustav obveze ušteda energije koncipiran tako da njegovo računanje za proteklo razdoblje kumuliranja ušteda energije, prati uštede postignute u prethodnom dvogodišnjem razdoblju potrebno je odrediti retroaktivno proteklo razdoblje koje uključuje 2019. i 2020., ali samo određivanje obveze uštede energije za stranke obveznice nastupa u 2021. i nadalje do 2030.

Uz članak 13.

Ovim se člankom definiraju temeljne odrednice sustava obveze, koje su zajedničke za sva razdoblja kumuliranja ušteda energije. Predmetnim člankom se utvrđuju mogući načini ostvarenja ušteda energije od strane stranaka obveznica, pri čemu je izuzetno bitno utvrditi da se ne dopušta preklapanje sustava obveza i alternativnih mjera politike. Stranke obveznice se dodatno potiče da mjere provode kod krajnjih korisnika koji su u riziku od energetskog

siromaštva. Kao ostvarenje svoje obveze ušteda energije, stranke obveznice mogu prijaviti i mjere u pretvorbi, prijenosu i distribuciji energije. Stranke obveznice mogu uštede ostvariti i uplatom sredstava u Fond pri čemu se ovim člankom propisuje iznos jedinične naknade za razdoblje od 2021. do 2030., s ciljem omogućavanja strankama obveznicama bolje planiranje svojih aktivnosti. Također se osigurava da stranke obveznice pravovremeno unose podatke o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije te da izvještavaju Ministarstvo jednom godišnje o ostvarenju svojih obveza. S obzirom na to da je sustav obveze ušteda energije koncipiran tako da njegovo računanje za proteklo razdoblje kumuliranja ušteda energije, prati uštede postignute u prethodnom dvogodišnjem razdoblju potrebno je odrediti retroaktivno proteklo razdoblje koje uključuje 2019. i 2020., ali samo određivanje obveze uštede energije za stranke obveznice nastupa u 2021. i nadalje do 2030.

Uz članak 14.

Novi članak 13.a regulira sustav obveza u razdoblju do 31. prosinca 2020. i njegov sadržaj je u velikoj mjeri istovjetan kao sadržaj postojećeg članka 13. Zakona o energetske učinkovitosti te zadržava sva prava i obveze koja su već poznata strankama obveznicama. Novim člankom 13.b utvrđuju se specifična pravila za sustav obveza u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. Glavna izmjena u odnosu na prethodno razdoblje je da se strankama obveznicama propisuju i dugoročni kumulativni ciljevi te im se omogućava fleksibilnost u postizanju kumulativnih ciljeva na način da mogu planirati svoje aktivnosti po trogodišnjim razdobljima. Novim člankom 13.c određuje se način nadoknade ušteda neostvarenih sustavom obveze energetske učinkovitosti za stranke obveznice, kao i jedinična naknada za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. koja se korigira svake godine u odnosu na utvrđeni korigiranu jediničnu naknadu iz prethodne godine primjenom Indeksa potrošačkih cijena koji objavljuje Državni zavod za statistiku za prethodnu kalendarsku godinu.

Uz članak 15.

Ovim se člankom transponiraju članci 9. i 9.a Direktive (EU) 2018/2002 kojima se reguliraju pitanja mjerenja potrošnje električne energije, prirodnog plina, toplinske energije i tople vode. Također se utvrđuje temelj za transpoziciju članka 9.b i 9.c Direktive (EU) 2018/2002 kojim se regulira pitanje mjerenja potrošnje u individualnim cjelinama zgrada priključenih na toplinske sustave i alokacije troškova za toplinsku energiju i toplu vodu u takvim zgradama kroz propise iz područja tržišta toplinske energije.

Uz članak 16.

Ovim se člankom određuje da su operator prijenosnog sustava (HOPS d.o.o.) i operator transportnog sustava (HEP ODS d.o.o.) dužni mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti ostvarene u prijenosu i distribuciji električne energije unositi u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije te da se takve mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti smatraju alternativnim mjerama politike za postizanje dijela obveznog kumulativnog cilja ušteda energije.

Uz članak 17.

Ovim člankom uređuje se pitanje mjerenja i obračunavanja potrošnje energije. Postojeće odredbe ovoga članka zadovoljavaju odredbe Direktive (EU) 2018/2002 o koje se odnose na mjerenje i obračunavanje potrošnje električne energije i prirodnog plina. Mjerenje i obračunavanje potrošnje toplinske energije i tople vode dodatno je razrađeno u člancima 10.a i 11.a Direktive (EU) 2018/2002 te se dopunom ovoga članka utvrđuje da će se ova pitanja detaljnije urediti u propisima kojima se uređuje područje tržišta toplinskom energijom. Ovim se člankom također određuje da krajnji kupci sve svoje račune i informacije o obračunu za

potrošnju energije dobivaju besplatno i imaju pristup svojim podacima o potrošnji na odgovarajući način i bez plaćanja, kao i da stranke obveznice u ispunjavanju svojih obveza ušteda energije ne smiju ni na koji način sprečavati svoje kupce da prijeđu drugom opskrbljivaču. Nadalje, ovim se člankom određuje da kada se zgrada/građevina opskrbljuju, grijanjem, hlađenjem ili potrošnom toplom vodom iz zatvorenog toplinskog sustava, odnosno centralnog toplinskog sustava određenih sukladno zakonu kojim se uređuje područje tržišta toplinske energije, mjerilo toplinske energije mora biti postavljeno na izmjenjivaču topline ili mjestu isporuke toplinske energije, kao i da se održavanje i umjeravanje takvih mjerila toplinske energije smatra mjerom za poboljšanje energetske učinkovitosti za stranku obveznicu.

Uz članak 18.

Ovim se člankom određuje da su velika poduzeća dužna Ministarstvu dostaviti dokaz o provedenom redovnom energetskom pregledu provedenom na temelju certifikata izdanog od strane akreditiranog neovisnog tijela prema relevantnim europskim ili međunarodnim normama, a kako bi isti bili upisani u Registar ovlaštenih osoba za provođenje energetskih pregleda, odnosno izdanih izvješća o provedenim energetskim pregledima za velika poduzeća i na taj način se uspostavio mehanizam praćenja svih provedenih energetskih pregleda u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 19.

Ovim se člankom određuje da energetske preglede javne rasvjete mogu provoditi ovlašteni inženjeri elektrotehnike, s obzirom na to da Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine temeljem Zakona o gradnji („Narodne novine“, br. 153/13., 20/17., 39/19. i 125/19.), odnosno Pravilnika o energetskom pregledu zgrada i energetskom certificiranju („Narodne novine“, br. 88/17. i 19/20.) daje ovlaštenje za energetski pregled zgrade sa složenim tehničkim sustavom u dijelu koji se odnosi na elektrotehnički dio tehničkog sustava, te iste osobe podnose zahtjeve za davanjem ovlaštenja za provođenje energetskih pregleda javne rasvjete.

Uz članak 20.

Ovim se člankom određuje donošenje pravilnika za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije kojim se, između ostaloga, uspostavlja i vodi računalni sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije za prikupljanje, obradu i verifikaciju informacija o energetskoj učinkovitosti i ostvarenim uštedama energije, kao i osobe koje su dužne unositi podatke u isti te se ovim Prijedlogom zakona jasno određuje dužnost stranke obveznice na unos podataka o izvršenim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije.

Uz članak 21.

Ovim se člankom pojašnjava da ako se ušteda energije utvrđuje procjenom, vrijednost zajamčene uštede energije utvrđuje se glavnim projektom koji izrađuje osoba ovlaštena za projektiranje sukladno posebnom propisu ili se za mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti za koje nije potrebna izrada projekta, zajamčene uštede energije utvrđuju elaboratom kojega potpisuje ovlašteni certifikator.

Uz članak 22.

Ovim se člankom omogućava APN-u da na temelju pisanog sporazuma, odnosno ugovora provodi postupak javne nabave za energetske usluge u zgradarstvu u ime i za račun trgovačkih društava kojima je osnivač Republika Hrvatska (primjerice: Hrvatska pošta).

Uz članak 23.

Ovim se člankom određuje da upravitelji zgrada nisu dužni unositi podatke u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije.

Uz članak 24.

Ovim se člankom određuju prekršajne odredbe koje uslijed izmjene važećeg Zakona o energetske učinkovitosti svojim opisom više ne odgovaraju normativom dijelu na koji se upućuje u tom Zakonu.

Uz članak 25.

Ovim se člankom određuje prekršajna odredba ukoliko velika poduzeća ne dostave Ministarstvu dokaz o provedenom redovnom energetskom pregledu provedenom na temelju certifikata izdanog od strane akreditiranog neovisnog tijela prema relevantnim europskim ili međunarodnim normama.

Uz članak 26.

Ovim se člankom određuju prijelazne i završne odredbe Prijedloga zakona u pogledu rokova donošenja pravilnika, kao i roka primjene postojećeg Pravilnika o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije („Narodne novine“, broj 33/20.).

Uz članak 27.

Ovim se člankom određuje da će se postupci određivanja obveze ušteda energije stranki obveznici, odnosno određivanja ostvarene ili neostvarene uštede energije u prvom razdoblju kumuliranja ušteda energije, dovršiti prema odredbama Zakona o energetske učinkovitosti („Narodne novine“, br. 127/14., 116/18. i 25/20.).

Uz članak 28.

Ovim se člankom određuje da rješenja o ovlaštenju za provođenje energetskih pregleda javne rasvjete izdana sukladno predmetnom Pravilniku ostaju na snazi do isteka važenja roka na koji su izdani.

Uz članak 29.

Ovim člankom se određuje rok u kojem je opskrbljivač toplinske energije određen sukladno zakonu kojim se uređuje područje tržišta toplinske energije dužan ugraditi u postojeću zgradu/građevinu mjerilo toplinske energije.

Uz članak 30.

Ovim se člankom određuje da danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Pravilnik o sustavu obveze energetske učinkovitosti („Narodne novine“, broj 41/19.).

Uz članak 31.

Ovim se člankom određuje da će Ministarstvo, kao stručni nositelj Prijedloga zakona u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona provesti procjenu učinka propisa.

Uz članak 32.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Rasprava o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetske učinkovitosti u Hrvatskome saboru zaključena je na 6. sjednici Hrvatskoga sabora održanoj 3. veljače 2021., a 5. veljače 2021. donesen je Zaključak kojim se prihvaća predmetni Prijedlog zakona te da se sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja upućuju predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona. U odnosu na tekst Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetske učinkovitosti koji je u prvom čitanju prihvaćen u Hrvatskome saboru, u Nacrtu konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetske učinkovitosti nastale su određene razlike kao rezultat zajedničkog promišljanja, objektivnih okolnosti te uvažavanja prijedloga, primjedbi i mišljenja iznijetih između prvog i drugog čitanja.

U odnosu na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetske učinkovitosti, predlagatelj je, na vlastitu inicijativu, u Nacrtu konačnog prijedloga zakona učinio sljedeće izmjene:

U članku 13. iza stavka 11. dodaje se novi stavak 12. koji glasi: „Financijska sredstva koje strankama obveznicama predstavljaju smanjeni prihod, a koja se koriste u svrhu smanjenja energetske siromaštva u kućanstvima iz stavka 11. ovoga članka kao i za pomoć kućanstvima u slučaju proglašenja katastrofe, uvažiti će se kao smanjenje obveze strankama obveznicama na način utvrđen pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona.“. Sukladno toj izmjeni u stavcima 13. i 14. prilagođeno je pozivanje na odredbe novoga stavka. Isto tako, u stavku 14. određeno je da će se ušteda energije sukladno stavcima 11. i 12. ovoga članka, nadoknaditi posredstvom Fonda korištenjem sredstava uplaćenih na ime neostvarene uštede, kao i korištenjem financijskih sredstava Fonda dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbe u alternativne mjere. Naime, smatramo da je važno s obzirom na katastrofom pogođena područja u Republici Hrvatskoj osloboditi, odnosno umanjiti obvezu stranke obveznice koja je doprinijela svojim financijskim sredstvima u svrhu smanjenja energetske siromaštva na područjima obuhvaćenim proglašenjem katastrofe. Isto tako, smatramo da je potrebno proširiti i obvezu Fonda da pokriju uštede energije ostvarene na ovaj način, odnosno da se kroz Fond doista i ostvare te uštede energije i to ne samo iz sredstava od stranaka obveznica koje nisu ispunile obvezu nego i iz drugih prihoda kojima Fond raspolaže, posebice onoga iz emisijskih jedinica, jer se ta sredstva i prema Zakonu o zaštiti zraka („Narodne novine“, br. 127/19.) trebaju trošiti, između ostaloga, i za smanjenje energetske siromaštva.

Sukladno traženju Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine dodan je novi članak 19. kojim se određuje da energetske preglede javne rasvjete mogu provoditi ovlašteni inženjeri elektrotehnike, s obzirom da Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine temeljem Zakona o gradnji („Narodne novine“, br. 153/13., 20/17., 39/19. i 125/19.), odnosno Pravilnika o energetskom pregledu zgrada i energetskom

certificiranju („Narodne novine“, br. 88/17. i 19/20.) daje ovlaštenje za energetski pregled zgrade sa složenim tehničkim sustavom u dijelu koji se odnosi na elektrotehnički dio tehničkog sustava, te iste osobe podnose zahtjeve za davanjem ovlaštenja za provođenje energetskih pregleda javne rasvjete.

Sukladno traženju Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, također je dodan novi članak 22. kojim se omogućava APN-u da na temelju pisanog sporazuma, odnosno ugovora provodi postupak javne nabave za energetsku uslugu u zgradarstvu u ime i za račun trgovačkih društava kojima je osnivač Republika Hrvatska.

U prijelazne i završene odredbe dodan je novi članak 28. koji glasi: „Rješenja o ovlaštenju za provođenje energetskih pregleda javne rasvjete iz članka 20. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona izdana sukladno posebnom propisu kojim se uređuje energetski pregled zgrade i energetsko certificiranje prije stupanja na snagu ovoga Zakona ostaju na snazi do isteka važenja roka na koji su izdani.“ Naime, sukladno traženju Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine područje javne rasvjete, konkretno davanje ovlaštenja za provođenje energetskih pregleda javne rasvjete bilo je u nadležnosti ministarstva za poslove graditeljstva te se predmetno ovlaštenje dodjeljivalo fizičkim osobama elektrotehničke struke i pravnim osobama koje su zapošljavale barem jednu fizičku osobu elektrotehničke struke uz ostale pripadajuće uvjete propisane tada važećim Pravilnikom o uvjetima i mjerilima za osobe koje provode energetske preglede građevina i energetsko certificiranje zgrada („Narodne novine“, br. 81/12. i 64/13.). S obzirom na to da je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o energetske učinkovitosti („Narodne novine, broj 116/18.) predmetna obveza donošenja pravilnika kojim bi se reguliralo davanje ovlaštenja za provođenje energetskih pregleda javne rasvjete brisana te imajući u vidu da se neće donositi posebni pravilnik, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine smatralo je nužnim unijeti predmetne izmjene u ovaj Konačni prijedlog zakona što je i prihvaćeno.

Prihvaćen je prijedlog Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora koji je na 18. sjednici održanoj 3. veljače 2021. raspravljao o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetske učinkovitosti kako je potrebno nomotehnički doraditi izričaj odredbi članka 2. na način da je u uvodnoj rečenici potrebno skratiti nabrojanje stavaka („stavci 3. do 8.“). Nadalje, u dodanom stavku 4. bilo je potrebno navesti puni naziv plana pa zatim skratiti naziv koji će se koristiti dalje u tekstu jer se skraćivanje pojmova naznačuje tamo gdje se pojam prvi put spominje (ne u članku 4. stavku 2. točki 18.). Isto tako prihvaćen je i prijedlog Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora u odnosu na članak 22. Prijedloga zakona da je potrebno doraditi izričaj članka jer kada se propisuju prekršajne odredbe sistematiziraju se tako da se najprije utvrđuje prekršajna odgovornost pravne osobe, zatim odgovorne osobe u pravnoj osobi te odgovornosti fizičke osobe.

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, TE RAZLOZI NEPRIHVATANJA

Razmotreno je pitanje Odbora za zaštitu okoliša i prirode Hrvatskoga sabora koji je na 9. sjednici održanoj 3. veljače 2021. raspravljao o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetske učinkovitosti, u odnosu na preispitivanje uvođenja sankcija za lokalnu razinu ukoliko u propisanim rokovima ne izrade i donesu akcijske planove energetske učinkovitosti te ukoliko ih ne provode, a posebice imajući u vidu ulogu provedbe mjere na lokalnoj razini za ostvarivanje zacrtanih nacionalnih ciljeva, a u kontekstu provedbe EU

regulative te je naglašena i uloga provedbe edukacije na lokalnoj razini. Nastavno na izneseno naglašeno je, da bi pri uvođenju ovakvih sankcija trebalo biti oprezan i uzimati u obzir kapacitete lokalne razine, kako stručne tako i financijske, tim više zato što je zadnjim izmjenama porezne politike smanjen dio njihovih prihoda te bi se u tom smislu naglasak trebao dati na osiguravanje sredstava za lokalne jedinice koje su podkapacitirane i s niskim indeksom razvijenosti, a sankcioniranje usmjeriti na one jedinice s višim indeksom razvijenosti. Vezano uz obvezu opskrbljivača da u definiranom roku Ministarstvu dostave podatke o uštedama u prethodnoj godini, uočeno je da su u savjetovanju sa zainteresiranom javnošću dobavljači ujedno tražili od Ministarstva da zada rok u kojem je ono dužno opskrbljivačima izdati rješenje za tekuću godinu. Prijedlog Ministarstvo nije prihvatilo zbog česte pojave predavanja nepotpune dokumentacije koju Ministarstvo vraća dobavljačima na dopunu i ispravak, stoga je u raspravi navedeno da ukoliko je razlog nepotpuna dokumentacija da se tada može propisati rok za Ministarstvo od dana predaje potpune dokumentacije. Predmetni prijedlog Odbora za zaštitu okoliša i prirode Hrvatskoga sabora Ministarstvo nije prihvatilo zbog dosada uočene prakse da stranke obveznice podižu tužbe zbog nedonošenja rješenja o određivanju obveze uštede energije strankama obveznicama u roku određenom Zakonom te na taj način odugovlače proces određivanja obveze za sljedeće razdoblje kumuliranja uštede energije.

Nije prihvaćena primjedba Odbora za gospodarstvo Hrvatskoga sabora koji je na 7. sjednici održanoj 2. veljače 2021. raspravljao o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetskej učinkovitosti u odnosu na potrebu pružanja podrške poduzetnicima u smislu edukacija i informacija od strane resornog Ministarstva, da je ekološka tranzicija prilika za novi ekonomski zamah, za razvoj industrije kroz povećana ulaganja u eko inovacije, razvoj zelenih tehnologija i proizvoda, s ciljem osiguranja održivosti i energetskej učinkovitijeg gospodarstva budući da je važećim Zakonom o energetskej učinkovitosti („Narodne novine“, br. 127/14., 116/18. i 25/20.) određeno da nadležno Ministarstvo, kao Nacionalno koordinacijsko tijelo zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva, razvija internetsku platformu za pružanje informacija o dostupnim kontaktima i mehanizmima za energetskej učinkovitost i financijskim i pravnim okvirima i instrumentima te njihovo opsežno širenje svim relevantnim sudionicima na tržištu te predmetna platforma sadržava informacije o energetskeim certifikatima i izvješćima o pregledu, njihovoj svrsi i ciljevima, troškovno učinkovitim načinima poboljšanja energetskej učinkovitosti zgrada. Isto tako, određeno je da Ministarstvo zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva i Fondom za zaštitu okoliša i energetskej učinkovitost, uključujući lokalna i regionalna tijela, potiče odgovarajuće inicijative za informiranje, podizanje svijesti i osposobljavanje s ciljem obavješćivanja građana o koristima i praktičnim prednostima poduzimanja mjera za poboljšanje energetskej učinkovitosti.

U okviru rasprave održane na 6. sjednici Hrvatskoga sabora, 3. veljače 2021. nije prihvaćena primjedba Kluba zastupnika HDZ-a u Hrvatskome saboru da se u članku 26. rok od šest mjeseci produži. Naime, člankom 26. Prijedloga zakona propisano je da je opskrbljivač toplinske energije određen sukladno zakonu kojim se uređuje područje tržišta toplinske energije dužan mjerilo toplinske energije iz članka 18. stavka 12. koji je dodan člankom 17. ovoga Zakona ugraditi u postojeću zgradu/građevinu u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Predmetni rok od šest mjeseci nije uputno produživati s obzirom na to da je obveza ugradnje mjerila toplinske energije u postojeću zgradu/građevinu trebala biti na odgovarajući način prenesena u nacionalno zakonodavstvo još u vrijeme donošenja važećeg Zakona o energetskej učinkovitosti sukladno Direktivi 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetskej učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14.11.2012.)

te je protiv Republike Hrvatske pokrenut postupak, odnosno u skladu s člankom 258. Ugovora o funkcioniranju Europske unije upućeno je Obrazloženo mišljenje Europske komisije od 3. srpnja 2020., broj povrede 2018/2254, zbog nepravilne primjene Direktive 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, C (2020) 3784 final od 2. srpnja 2020., u kojem odgovoru na isto se Republika Hrvatska obvezala da će u što skorijem roku odrediti i ispuniti zadanu obvezu.

Ostale primjedbe i mišljenja iznesena na 6. sjednici Hrvatskoga sabora bila su o pitanjima koja nisu bila vezana uz predmet i sadržaj Prijedloga zakona te se stoga njihovo neprihvatanje ovdje posebno ne obrazlaže.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Primjena pravne stečevine Europske unije

Članak 2.

(1) Ovim se Zakonom u zakonodavstvo Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti kojom se dopunjuju direktive 2009/125/EZ i 2010/30/EU i ukidaju direktive 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14. 11. 2012.).

(2) Ovim se Zakonom osigurava provedba Uredbe (EU) br. 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU (dalje u tekstu: Uredba (EU) br. 2017/1369).

Svrha i interes Republike Hrvatske

Članak 3.

(1) Svrha je ovoga Zakona ostvarivanje ciljeva održivog energetske razvoja: smanjenje negativnih utjecaja na okoliš iz energetske sektora, poboljšanje sigurnosti opskrbe energijom, zadovoljavanje potreba krajnjih kupaca energije i ispunjavanje međunarodnih obveza Republike Hrvatske u području smanjenja emisije stakleničkih plinova i to poticanjem mjera od interesa je za Republiku Hrvatsku.

(2) Učinkovito korištenje energije od interesa je za Republiku Hrvatsku.

Definicije pojmova

Članak 4.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju značenja utvrđena zakonom kojim se uređuje obavljanje energetske djelatnosti, zakonom kojim se uređuje tržište električne energije, plina, toplinske energije, nafte i naftnih derivata, korištenje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, biogoriva za prijevoz i Uredbom (EU) br. 2017/1369, ako ovim Zakonom nisu uređeni drugačije.

(2) U ovom se Zakonu koriste i pojmovi koji u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:
1. Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama (u daljnjem tekstu: APN) – znači pravnu osobu s javnim ovlastima, osnovanu posebnim propisom i koja obavlja posredovanje u prometu određenim nekretninama između vlasnika i zainteresiranih domaćih fizičkih ili pravnih osoba

2. agregator – pružatelj usluga potražnje koji kombinira više kratkotrajnih opterećenja potrošača za prodaju ili dražbu na organiziranim tržištima energije

3. cjelokupna učinkovitost – godišnji iznos proizvodnje električne i mehaničke energije i proizvodnje korisne topline podijeljen s gorivom utrošenim za toplinsku energiju proizvedenu u postupku kogeneracije i bruto proizvodnju električne i mehaničke energije

4. davatelj subvencije– tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, fondovi i pravne osobe u vlasništvu države i druge pravne osobe koje dodjeljuju ili upravljaju subvencijama u Republici Hrvatskoj
5. distributer energije – znači pravna ili fizička osoba obrtnik odnosno fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, uključujući operatora distribucijskog sustava, odgovorna za prijenos ili transport energije s ciljem njezine isporuke krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima
6. eko-dizajn– podrazumijeva integraciju zahtjeva zaštite okoliša u dizajn proizvoda s ciljem poboljšanja utjecaja na okoliš proizvoda povezanih s energijom kroz njegov čitav životni ciklus
7. ekonomski opravdana potražnja – potražnja koja ne prelazi potrebe za toplinom ili hlađenjem, a koja bi se inače u tržišnim uvjetima mogla zadovoljiti postupcima proizvodnje energije različitim od kogeneracije
8. električna energija iz kogeneracije – električna energija proizvedena u postupku povezanom s proizvodnjom korisne topline i obračunana u skladu s metodologijom za izračun električne energije iz kogeneracije
9. energetska obnova zgrade – primjena mjera energetske učinkovitosti u svrhu poboljšanja energetske svojstva zgrade ili njezina dijela i temeljnog zahtjeva za građevinu – gospodarenje energijom i očuvanje topline. Pri čemu mjere energetske učinkovitosti obuhvaćaju: energetske pregled i energetske certificiranje zgrade za potrebe energetske obnove, izradu projektne dokumentacije za energetske obnovu zgrade kojom se dokazuje ušteda energije, povećanje toplinske zaštite ovojnice zgrade, unapređenje tehničkih sustava zgrade koji uključuju tehničku opremu za grijanje, hlađenje, ventilaciju, klimatizaciju i pripremu potrošne tople vode, sustav rasvjete te sustav automatizacije i upravljanja zgrade ili njezina dijela te uvođenje sustava obnovljivih izvora energije.
10. energetska učinkovitost – odnos između ostvarenog korisnog učinka i energije potrošene za ostvarenje tog učinka, kao i proizvodnja energije iz obnovljivih izvora energije i /ili kogeneracije za koju se ne ostvaruje poticajna cijena temeljem posebnih propisa
11. energetske pregled – sustavan postupak stjecanja odgovarajućeg znanja o postojećem profilu potrošnje energije zgrade ili skupine zgrada, industrijskog ili komercijalnog procesa ili postrojenja ili privatne ili javne usluge, utvrđivanja i kvantificiranja troškovno učinkovitih mogućnosti ušteda energije te izvješćivanja o rezultatima.
12. energetske pregled za velika poduzeća – energetske pregled koji obuhvaća energetske pregled zgrada u skladu sa zakonom kojim se uređuje gradnja i energetske pregled tehnoloških procesa ili industrijskih postrojenja sukladno pravilniku o energetskim pregledima za velika poduzeća
13. energija – primarni energenti i/ili transformirani oblik energije, odnosno električna energija, toplinska energija, plin, nafta i naftni derivati i energija iz obnovljivih izvora
14. energetske usluga – provedba projekta energetske učinkovitosti i ostalih povezanih aktivnosti temeljena na ugovoru o energetskom učinku s jamstvom da u referentnim uvjetima vodi do provjerljivog i mjerljivog ili procjenjivog poboljšanja energetske učinkovitosti i/ili ušteda energije i/ili vode
15. europska norma – norma koju je donio Europski odbor za normizaciju, Europski odbor za elektrotehničku normizaciju ili Europski institut za telekomunikacijske norme te koja je stavljena na raspolaganje za javnu uporabu
16. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu: Fond) – pravna osoba s javnim ovlastima, osnovana posebnim zakonom koja obavlja djelatnost utvrđenu ovim i posebnim zakonom
17. gospodarenje energijom – sve radnje kontinuiranog praćenja i analize potrošnje energije i vode koje obuhvaćaju utvrđivanje promjena u trendovima potrošnje energije i vode,

određivanje ciljeva za uštedu energije i vode, uspoređivanje ostvarene potrošnje s predviđenom potrošnjom te prijedloge i provedbu mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti na toj osnovi

18. javna tijela – smatraju se javni naručitelji u skladu sa zakonom kojim se propisuje javna nabava

19. javni sektor – znači tijela državne uprave, druga državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe s javnim ovlastima i druge osobe na koje su prenesene javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i druge osobe koje obavljaju javnu službu, pravne osobe koje se u cijelosti financiraju iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

20. kogeneracija – istodobna proizvodnja toplinske i električne energije u istom postupku

21. kogeneracijska jedinica – jedinica koja može raditi u kogeneracijskom pogonu

22. korisna toplina – toplinska energija proizvedena u postupku kogeneracije radi zadovoljavanja ekonomski opravdane potražnje za grijanjem ili hlađenjem

23. krajnji kupac – fizička ili pravna osoba koja kupuje energiju za vlastitu potrošnju

24. krajnja potrošnja energije – znači cjelokupna energija kojom se opskrbljuju industrija, promet, kućanstva, usluge i poljoprivreda, isključujući isporuku sektoru za pretvorbu energije i samoj energetskej industriji i neenergetsko korištenje

25. mala kogeneracijska jedinica – kogeneracijska jedinica instaliranog kapaciteta manjeg od 1 MWe

26. mala i srednja poduzeća – poduzeće kako je definirano u glavi I. Priloga Preporuci Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20. 5. 2003., str. 36.), odnosno kategorija mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća koja se sastoji od poduzeća koja zapošljavaju manje od 250 osoba te čiji godišnji promet ne prelazi 50 milijuna EUR ili čija godišnja bilanca stanja ne prelazi 43 milijuna EUR

27. međunarodna norma – norma koju je donijela Međunarodna organizacija za normizaciju te koja je stavljena na raspolaganje javnosti

28. ministar – ministar nadležan za energetiku

29. Ministarstvo – ministarstvo nadležno za energetiku

30. mikrokogeneracijska jedinica – kogeneracijska jedinica najvećeg kapaciteta manjeg od 50 kWe

31. mjera politike – regulatorni, financijski, fiskalni ili dobrovoljni instrument ili instrument za pružanje informacija koji je formalno uspostavljen i provodi se u državi članici s ciljem stvaranja okvira potpore, zahtjeva ili poticaja kojima se osigurava da sudionici na tržištu pružaju i kupuju energetske usluge i poduzimaju druge mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti

32. mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti – sve radnje koje redovito vode provjerljivom i mjerljivom ili procjenjivom poboljšanju energetske učinkovitosti, odnosno smanjenju potrošnje energije i/ili vode

33. nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE) – računalna aplikacija za praćenje i analizu potrošnje energije i vode te praćenje razine izmjerenih ušteda koju vodi APN, a u koju se unose opći, konstrukcijski i energetske podaci te podaci o krajnjoj potrošnji energije i vode za svaku zgradu ili dio zgrade u vlasništvu javnog sektora ili koje koristi javni sektor

34. nacionalni okvirni cilj ušteda energije – sveobuhvatni planirani cilj ušteda u krajnjoj potrošnji energije u Republici Hrvatskoj, a izračunava se i određuje u skladu s metodologijom utvrđenom pravilnikom za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije

35. nacionalni fond zgrada – obuhvaća stambene i nestambene zgrade, odnosno cjelokupni fond zgrada u Republici Hrvatskoj

36. nove uštede energije – uštede energije koje se postižu primjenom mjera energetske učinkovitosti utvrđenih pravilnikom za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije, a koje su provedene nakon 1. siječnja 2014.
37. omjer električne i toplinske energije – omjer između električne energije iz kogeneracije i korisne topline u isključivo kogeneracijskom pogonu, uz korištenje radnih podataka određene jedinice
38. osoba odgovorna za energetske učinkovitost – fizička ili pravna osoba odgovorna za uspostavu i provedbu sustavnoga gospodarenja energijom te za praćenje i nadzor potrošnje energije i vode u svim zgradama ili dijelovima zgrada u vlasništvu ili koje koristi javni sektor, a koje troše energiju i/ili vodu
39. operator prijenosnog sustava – pravna ili fizička osoba odgovorna za pogon i vođenje, održavanje, razvoj i izgradnju prijenosne mreže na zadanom području i prekograničnih prijenosnih vodova prema ostalim mrežama te za osiguravanje dugoročne sposobnosti mreže da zadovolji razumne zahtjeve za prijenosom električne energije
40. operator tržišta energije – pravna osoba koja je odgovorna za organiziranje tržišta električne energije i plina u skladu s odredbama zakona kojima se uređuje tržište električne energije i tržište plina
41. opskrbljivač energije – znači sve subjekte koji prodaju energiju krajnjim kupcima, a što uključuje energetske subjekte koji imaju dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe električne energije, opskrbe plinom, opskrbe toplinskom energijom, subjekte koji obavljaju djelatnost trgovine na malo energijom, uključujući trgovinu na malo naftnim derivatima, benzinom i dizelskim gorivom, loživim uljem i ukapljenim naftnim plinom
42. ovlaštena stranka – pravni subjekt na koji je Vlada Republike Hrvatske ili drugo javno tijelo prenijelo ovlasti za razvoj financijskog plana, njegovo upravljanje ili rad u ime Vlade Republike Hrvatske ili drugog javnog tijela
43. napredni mjerni sustavi / pametni sustav mjerenja – elektronički sustav koji može mjeriti potrošnju energije pružajući više informacija od konvencionalnog brojila te prenositi i primati podatke koristeći se nekim oblikom elektroničke komunikacije
44. poboljšanje energetske učinkovitosti – smanjenje potrošnje energije uz iste referentne uvjete i jednak učinak kao prije provedbe mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti ili projekta energetske učinkovitosti, a koje je posljedica primjene energetske učinkovite tehnologije, sustava i proizvoda, primjene obnovljivih izvora energije za pretežno ili potpuno pokrivanje vlastite potrošnje energije u građevini i/ili promjena u ponašanju korisnika
45. poduzeće za maloprodaju energije – fizička ili pravna osoba koja prodaje energiju krajnjim kupcima
46. pojedinačna mjera – mjera koja dovodi do poboljšanja energetske učinkovitosti koje se može provjeriti i izmjeriti ili procijeniti i koja se poduzima kao posljedica mjere politike
47. potrošnja primarne energije – bruto kopnena potrošnja bez neenergetskog korištenja
48. preuređenje u značajnoj mjeri – preuređenje čiji troškovi prelaze 50 % troškova ulaganja za novu usporedivu jedinicu
49. proizvod povezan s energijom – sva roba koja tijekom upotrebe utječe na potrošnju energije, a koja se stavlja na tržište i/ili pušta u rad, uključujući i dijelove namijenjene za ugradnju u proizvode povezane s energijom, koje se stavlja na tržište i/ili pušta u rad kao pojedinačne dijelove za krajnje korisnike i čije se okolišne značajke mogu neovisno procijeniti
50. provedbene mjere za eko-dizajn – mjere usmjerene na utvrđivanje konkretnih zahtjeva za eko dizajnom određenih grupa proizvoda povezanih s energijom
51. provedbeno tijelo javne vlasti – tijelo na koje se primjenjuje javno pravo i koje je odgovorno za provedbu ili praćenje oporezivanja u području energetike ili emisija ugljika, financijskih planova i instrumenata, fiskalnih poticaja, standarda i normi, sustava označivanja energetske učinkovitosti, osposobljavanja ili obrazovanja

52. pružatelj energetske usluge – fizička ili pravna osoba koja pruža energetske usluge ili druge mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada, građevina ili postrojenja u vlasništvu korisnika energetske usluge ili koje on koristi po drugoj pravnoj osnovi
53. referentna potrošnja energije i/ili vode – potrošnja energije i/ili vode pri referentnim uvjetima prije provedbe mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, koja se koristi kao osnova za usporedbu u određivanju budućih ušteda energije i/ili vode
54. referentni uvjeti – predstavljaju vrijednosti neovisnih varijabli koje utječu na potrošnju energije i/ili vode u građevini prije provedbe mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, u odnosu na koje se provodi normalizacija potrošnje energije i/ili vode nakon provedbe mjere
55. regulatorno tijelo za energetiku – nezavisni regulator energetske djelatnosti osnovan zakonom kojim se uređuje obavljanje energetske djelatnosti, odnosno Hrvatska energetska regulatorna agencija
56. središnja vlast – upravna tijela u pravnom sustavu državne uprave s nadležnošću na cijelom području Republike Hrvatske
57. stranka obveznica – opskrbljivač energije na kojeg se primjenjuje sustav obveza energetske uštede iz članka 13. ovoga Zakona
58. stranka sudionica – tvrtka ili javno tijelo koje se obvezalo ostvariti određene ciljeve na temelju dobrovoljnog sporazuma ili je obuhvaćeno instrumentom nacionalne regulatorne politike
59. stupanj izgrađenosti – omjer između površine poda zgrade i površine zemljišta na određenom području
60. sustav gospodarenja energijom – skup međusobno povezanih i djelujućih elemenata plana u kojem su određeni cilj povećanja energetske učinkovitosti i strategija za njegovo ostvarivanje
61. ugovor o energetske učinkovitosti – ugovor između korisnika i pružatelja energetske usluge, verificiran i praćen tijekom cijelog svog trajanja, pri čemu se investicija u radove, opremu i usluge za provedbu mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti obuhvaćenih energetske uštedom otplaćuje prema ugovorenom stupnju poboljšanja energetske učinkovitosti ili drugim ugovorenim kriterijima, kao što su financijske uštede
62. učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje – sustav centraliziranog grijanja ili hlađenja koji upotrebljava najmanje 50 % obnovljive energije, 50 % otpadne topline, 75 % topline dobivene kogeneracijom ili 50 % kombinacije takve energije i topline
63. učinkovito grijanje i hlađenje – sustav grijanja i hlađenja koji, u odnosu na ishodišni scenarij koji odražava uobičajenu situaciju, mjerljivo smanjuje utrošak primarne energije potrebne za opskrbu jedne jedinice isporučene energije unutar relevantne granice sustava na troškovno učinkovit način, u skladu s procjenom iz analize troškova i koristi sukladno Zakonu o tržištu toplinske energije i uzimajući u obzir energiju potrebnu za ekstrakciju, pretvorbu, prijevoz i distribuciju
64. učinkovito individualno grijanje i hlađenje – sustav opskrbe za individualno grijanje i hlađenje koji u odnosu na učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje mjerljivo smanjuje utrošak neobnovljive primarne energije potrebne za opskrbu jedne jedinice isporučene energije unutar relevantne granice sustava ili zahtijeva jednak utrošak neobnovljive primarne energije, ali uz niže troškove, uzimajući u obzir energiju potrebnu za ekstrakciju, pretvorbu, prijevoz i distribuciju
65. ukupna korisna površina poda – površina poda zgrade ili dijela zgrade u kojoj se koristi energija radi postizanja određenih unutarnjih klimatskih uvjeta
66. upravitelj nekretnine – fizička ili pravna osoba koju su suvlasnici samostalnih uporabnih cjelina unutar jedne zgrade/građevine ovlastili za zastupanje u postupcima koji proizlaze iz upravljanja, na temelju ugovora o upravljanju, odnosno međuvlasničkog ugovora

67. ušteda energije – količina uštedene energije i/ili vode utvrđena mjerenjem i/ili procjenom potrošnje prije i poslije primjene jedne ili više mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, uz normalizaciju prema referentnim uvjetima
68. veliki grad – jedinice lokalne samouprave koje imaju više od 35.000 stanovnika u skladu sa zakonom kojim se uređuje područje lokalne i područne (regionalne) samouprave
69. velika poduzeća – trgovačka društva koja tijekom poslovne godine prosječno zapošljavaju najmanje 250 osoba i ispunjavaju još jedan od druga dva uvjeta za svrstavanje poduzeća u kategoriju veliko poduzeće u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika
70. zajamčena ušteda – vrijednost uštede energije i/ili vode koju jamči pružatelj energetske usluge, a ostvaruje se na način da mjere utvrđene ugovorom o energetske učinku u referentnim uvjetima dovode do provjerljivih ušteda energije i/ili vode koje se mogu utvrditi mjerenjem ili procjenom
71. visokoučinkovita kogeneracija – kogeneracija koja udovoljava kriterijima utvrđenim Pravilnikom o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije
72. vrijednost zajamčene uštede – novčana vrijednost uštede energije i/ili vode utvrđena ugovorom o energetske učinku
73. životni ciklus – označava posljedične i međusobno povezane faze proizvoda povezanog s energijom od uporabe sirovine za proizvodnju proizvoda do konačnog odlaganja proizvoda nakon prestanka korištenja.

II. OVLAŠTI NADLEŽNIH TIJELA

Ministarstvo

Članak 5.

U pripremi i provođenju politike energetske učinkovitosti Ministarstvo:

1. izrađuje Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti (u daljnjem tekstu: Nacionalni akcijski plan), zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva i ministarstvom nadležnim za poslove zaštite okoliša.
2. ocjenjuje učinak provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, a posebno Nacionalnog akcijskog plana
3. izrađuje izvješće o provedbi Nacionalnog akcijskog plana, zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva i Nacionalnim koordinacijskim tijelom
4. provodi politiku Vlade Republike Hrvatske u području energetske učinkovitosti
5. osigurava uključivanje zahtjeva energetske učinkovitosti u druge sektorske politike
6. izvješćuje Europsku komisiju o provedbi Nacionalnog akcijskog plana
7. ostvaruje međunarodnu suradnju Republike Hrvatske u području energetske učinkovitosti
8. sudjeluje u radu tijela Europske komisije u području energetike i energetske učinkovitosti
9. priprema izvješća o primjeni smjernica Europske unije u području energetske učinkovitosti u pravni sustav Republike Hrvatske
10. obavlja poslove Nacionalnog koordinacijskog tijela za energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu: Nacionalno koordinacijsko tijelo).

Fond

Članak 6.

- (1) Fond obavlja djelatnosti u području poticanja racionalnog gospodarenja energijom i energetske učinkovitosti utvrđene Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.
- (2) U okviru djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka Fond osigurava sufinanciranje provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti utvrđenih Nacionalnim akcijskim planom i drugim planovima sukladno odredbama ovoga Zakona.
- (3) Fond je dužan dostaviti Ministarstvu i ministarstvu nadležnom za poslove graditeljstva program rada i financijski plan za područje energetske učinkovitosti sukladno odredbama Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost najkasnije do kraja veljače za tekuću godinu.
- (4) Fond je dužan dostaviti Nacionalnom koordinacijskom tijelu program rada za područje energetske učinkovitosti uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske, a najkasnije do kraja veljače za tekuću godinu.

Nacionalno koordinacijsko tijelo za energetske učinkovitost

Članak 7.

- (1) Nacionalno koordinacijsko tijelo provodi politiku energetske učinkovitosti utvrđenu odredbama ovoga Zakona i drugih propisa.
- (2) Nacionalno koordinacijsko tijelo ustrojava se kao zasebna unutarnja ustrojstvena jedinica Ministarstva.
- (3) U provođenju politike energetske učinkovitosti Nacionalno koordinacijsko tijelo nadležno je za:
 1. osiguravanje sustavnog planiranja za poboljšanje energetske učinkovitosti u Republici Hrvatskoj
 2. davanja suglasnosti na planove iz članka 11. i 12. ovoga Zakona
 3. vođenje sustava za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije i provođenje postupka verifikacije ušteda energije sukladno odredbama pravilnika iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona
 4. praćenje provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje uključuju neovisnu provjeru statistički značajnog udjela mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti utvrđenih pravilnikom za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije
 5. objavljivanje na svojim mrežnim stranicama i redovito ažuriranje informacija o:
 - dostupnim ugovorima o energetske uslugama i klauzulama koje bi trebalo uključiti u takve ugovore kako bi se zajamčile uštede energije i prava krajnjih kupaca
 - financijskim instrumentima, poticajima, financijskim potporama i zajmovima kojima se podupiru projekti u vezi s uslugama energetske učinkovitosti
 - popisu dostupnih pružatelja energetske usluga

- provedbi Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti i provedbi Akcijskog plana energetske učinkovitosti, uključujući i primjere najbolje prakse
 - načinu i sredstvima za uključivanje krajnjih kupaca tijekom uvođenja naprednih mjernih uređaja putem priopćenja o troškovno učinkovitim i lako ostvarivim promjenama u uporabi energije te informacijama o mjerama za povećanje energetske učinkovitosti
6. provođenje drugih aktivnosti određenih odredbama ovoga Zakona.

III. PLANOVI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

Nacionalni akcijski plan

Članak 8.

(1) Nacionalni akcijski plan planski je dokument koji se donosi za trogodišnje razdoblje, najkasnije do 1. travnja godine donošenja, a kojim se utvrđuje provedba politike za poboljšanje energetske učinkovitosti.

(2) Nacionalni akcijski plan mora sadržavati:

1. prikaz i ocjenu stanja te potrebe u potrošnji energije
2. dugoročne ciljeve, uključujući nacionalni okvirni cilj ušteda energije, mjere i pokazatelje za poboljšanje energetske učinkovitosti
3. nositelje aktivnosti i rokove provedbe
4. mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti u skladu sa Strategijom energetskog razvitka i drugim strateškim dokumentima Vlade Republike Hrvatske
5. plan za povećanje broja zgrada gotovo nulte energije
6. mjere za osiguranje godišnje obnove 3 % ukupne površine poda grijanih i/ili hlađenih zgrada koje su u vlasništvu i uporabi središnje vlasti kako bi se ispunili barem minimalni zahtjevi energetske svojstava, odnosno minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti za zgrade odnosno građevinske cjeline sukladno tehničkom propisu kojim se uređuje područje racionalne uporabe energije i toplinske zaštite u zgradama
7. izračun planiranih ušteda energije u skladu s pravilnikom za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije
8. izvore financiranja plana.

(3) Nacionalni akcijski plan izrađuje Ministarstvo, zajedno s ministarstvom nadležnim za graditeljstvo, ministarstvom nadležnim za zaštitu okoliša i Nacionalnim koordinacijskim tijelom, a donosi ga Vlada Republike Hrvatske do 1. travnja svake tri godine.

Godišnje izvješće o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti

Članak 9.

(1) Godišnje izvješće o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti izrađuje Ministarstvo, zajedno s ministarstvom nadležnim za graditeljstvo, ministarstvom nadležnim za zaštitu okoliša i Nacionalnim koordinacijskim tijelom, a usvaja ga Vlada Republike Hrvatske do 1. travnja tekuće godine za prethodnu godinu.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Europskoj komisiji i sadrži:

1. prikaz mjera koje su provedene prethodne godine i koje pridonose ostvarivanju ukupnih nacionalnih ciljeva povećanja energetske učinkovitosti
2. ukupnu površinu poda grijanih i/ili hlađenih zgrada u vlasništvu i uporabi središnje vlasti koje su bile obnovljene u prethodnoj godini ili procijenjene uštede energije u zgradama u vlasništvu i uporabi središnje vlasti ostvarene energetskom obnovom ili primjenom drugih mjera
3. analizu ostvarenja ciljeva u prethodnoj godini, uključujući nacionalni okvirni cilj ušteda energije i kumulativni cilj novih ušteda u krajnjoj potrošnji.

Dugoročna strategija za poticanje ulaganja u obnovu nacionalnog fonda zgrada Republike Hrvatske

Članak 10.

(1) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva nadležnog za poslove graditeljstva, zaključkom donosi dugoročnu strategiju za poticanje ulaganja u obnovu nacionalnog fonda zgrada Republike Hrvatske do 2050. godine.

(2) Strategija iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća:

1. pregled nacionalnog fonda zgrada
2. utvrđivanje troškovno učinkovitog pristupa obnovama zgrada, ovisno o vrsti zgrade i klimatskoj zoni
3. politike i mjere za poticanje troškovno učinkovitih velikih radova obnove zgrada, uključujući postupne velike radove obnove zgrada
4. dugoročne smjernice o ulaganjima za sve fizičke i pravne osobe, građevinsku industriju te financijske institucije
5. procjenu očekivane uštede energije i širih koristi.

(3) Strategija iz stavka 1. ovoga članka ažurira se prvi put 30. travnja 2017. i dalje svake tri godine te dostavlja Europskoj komisiji zajedno s Nacionalnim akcijskim planom.

Akcijski plan energetske učinkovitosti

Članak 11.

(1) Akcijski plan energetske učinkovitosti (u daljnjem tekstu: Akcijski plan) donose jedinice područne (regionalne) samouprave i veliki gradovi, a mogu ga donijeti i druge jedinice lokalne samouprave.

(2) Akcijski plan je planski dokument koji se donosi za trogodišnje razdoblje u skladu s Nacionalnim akcijskim planom, a kojim se utvrđuje provedba politike za poboljšanje energetske učinkovitosti u jedinici područne (regionalne) samouprave, odnosno na području velikog grada.

(3) Akcijski plan mora sadržavati:

1. prikaz i ocjenu stanja te potrebe u krajnjoj potrošnji energije
2. dugoročne ciljeve, uključujući okvirni cilj ušteda energije, mjere i pokazatelje za poboljšanje energetske učinkovitosti
3. nositelje aktivnosti i rokove provedbe

4. mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti u skladu sa Strategijom energetskog razvitka i drugim strateškim dokumentima Vlade Republike Hrvatske
5. izračun planiranih ušteda energije u skladu s pravilnikom za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije
6. način praćenja izvršenja plana i izvještavanja
7. način financiranja plana.

(4) Akcijski plan donosi predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno velikoga grada, uz prethodnu suglasnost Nacionalnog koordinacijskog tijela.

(5) Ako jedinice lokalne samouprave odluče donijeti Akcijski plan dužne su na odgovarajući način primijeniti odredbe stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka, odnosno odredbe članka 12. ovoga Zakona.

Godišnji plan energetske učinkovitosti

Članak 12.

(1) Godišnji plan energetske učinkovitosti (u daljnjem tekstu: Godišnji plan) dužno je, uz prethodnu suglasnost Nacionalnog koordinacijskog tijela, donijeti izvršno tijelo područne (regionalne) samouprave, odnosno izvršno tijelo velikoga grada.

(2) Godišnji plan je planski dokument koji se donosi do kraja tekuće godine za narednu godinu, a kojim se utvrđuje provedba politike za poboljšanje energetske učinkovitosti na području jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno velikoga grada u skladu s Nacionalnim akcijskim planom i Akcijskim planom.

(3) Godišnji plan mora sadržavati:

1. analizu ostvarenja ciljeva određenih Akcijskim planom, uključujući okvirni cilj ušteda energije na području jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno velikoga grada
2. nositelje aktivnosti i rokove provedbe
3. mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti u skladu sa Strategijom energetskog razvitka i drugim strateškim dokumentima Vlade Republike Hrvatske
4. izračun planiranih ušteda energije u skladu s pravilnikom iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona
5. način praćenja izvršenja plana
6. način financiranja plana.

IV. OBVEZE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

Sustav obveza energetske ušteda

Članak 13.

(1) Radi poticanja novih ušteda energije u krajnjoj potrošnji mimo mjera politike za ostvarivanje uštede energije sufinanciranjem prema Nacionalnom akcijskom planu (u daljnjem tekstu: alternativne mjere) subjektima određenim ovim Zakonom određuje se obveza uštede energije kroz sustav obveza energetske ušteda (u daljnjem tekstu: sustav obveza).

(2) Udio ušteda kroz sustav obveza određen je kao dio nacionalnog cilja iz Nacionalnog akcijskog plana i jednak je razlici nacionalnog cilja i dijela cilja koji se planira postići alternativnim mjerama.

(3) Stranke obveznice sustava obveza su u:

- 2019. godini opskrbljivači energije i sve njihove povezane osobe koje su opskrbljivači energije, ako su u 2017. godini krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima isporučili ukupno više od 300 GWh energije
- 2020. godini opskrbljivači energije i sve njihove povezane osobe koje su opskrbljivači energije, ako su u 2018. godini krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima isporučili ukupno više od 100 GWh energije
- u 2021. i svakoj narednoj godini opskrbljivači energije i sve njihove povezane osobe koje su opskrbljivači energije, ako su u prethodnoj godini krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima isporučili ukupno više od 50 GWh energije.

(4) Strankama obveznicama sustava obveza iz stavka 3. ovoga članka Ministarstvo po službenoj dužnosti do 30. lipnja tekuće godine rješenjem određuje obvezu uštede u idućoj kalendarskoj godini u kWh, temeljem podatka o energiji koju je stranka obveznica isporučila krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima u prethodnoj godini (u daljnjem tekstu: obveza).

(5) Ministarstvo rješenjem iz stavka 4. ovoga članka stranki obveznici određuje početnu osnovicu obveze u visini od 1,5 % njihove godišnje prodaje energije krajnjim kupcima u prethodnoj godini.

(6) Ministarstvo u rješenju iz stavka 4. ovoga članka početnu osnovicu iz stavka 5. ovoga članka za izračun obveze umanjuje za:

- udio cilja koji se ostvaruje alternativnim mjerama u razmatranoj godini, počevši od 2017. godine
- dio biogoriva koji su subjekti (koji su i stranke obveznice) koji stavljaju na tržište dizelsko gorivo ili motorni benzin za pogon motornih vozila u određenom postotku imali obvezu staviti sukladno posebnom propisu kojim se uređuje korištenje biogoriva za prijevoz
- dio energije koju je opskrbljivač energije isporučio kupcu koji je proizvođač, distributer ili opskrbljivač toplinske energije
- dio energije koju je opskrbljivač energije isporučio industriji koja je obveznik temeljem uredbe kojom se propisuje način trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova.

(7) Umanjenja temeljem stavka 6. podstavaka 2., 3. i 4. ovoga članka obračunavaju se na početnu osnovicu za sve povezane osobe stranke obveznice i ne mogu prijeći 25 % godišnje prodaje energije krajnjim kupcima ili isporuka do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima stranke obveznice.

(8) Ministarstvo u rješenju iz stavka 4. ovoga članka umanjuje obvezu izračunanu na osnovici sukladno stavcima 6. i 7. ovoga članka za uštedu energije koju je stranka obveznica ostvarila preko visine obveze ostvarene u prošlim godinama, ako stranka obveznica nije u izvješću iz stavka 12. ovoga članka postavila zahtjev da se takva ušteda ili njihov dio obračuna u neku od idućih godina trenutačnog ili prvog narednog razdoblja kumuliranja.

(9) Za neostvarene uštede stranke obveznice koje ne prelaze 10 % ukupne obveze u prošloj godini Ministarstvo će u rješenju iz stavka 4. ovoga članka obvezu stranke obveznice u idućoj godini uvećati za neostvarene uštede stranke obveznice iz prošle godine.

(10) Stranke obveznice dužne su obvezu ostvariti:

- ulaganjem u poboljšanje energetske učinkovitosti i poticanjem energetske učinkovitosti u krajnjoj potrošnji, i to na način da se ta ulaganja ostvare kao nove uštede energije u skladu s pravilnikom iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona, ne isključujući ulaganja u opremu za proizvodnju električne energije i samoopskrbu energijom, male i mikrokogeneracije, napredna brojila za očitavanje potrošnje energije kod krajnjih kupaca, odnosno kupaca energije i sva druga ulaganja i poticanja za koje stranka obveznica dokaže novu uštedu ili
- kupnjom utvrđenih ušteda energije ili
- uplatom u skladu sa stavkom 14. ovoga članka.

(11) Stranke obveznice dužne su obvezu ostvariti:

- ulaganjem i poticanjem energetske učinkovitosti koja dovode do većeg učinka nego što bi to imala mjera učinjena na razini koju nalažu propisi i tehnički standardi
- ulaganjem i poticanjem mjera ili aktivnosti u dijelu u kojem, u trenutku kada se ulaganje ugovara ili započinje izvoditi, nisu već obuhvaćene alternativnim mjerama, a radi izbjegavanja dvostrukog obračuna ušteda.

(12) Stranke obveznice dužne su od 2020. godine Ministarstvu jednom godišnje do 1. travnja tekuće godine za prošlu godinu dostaviti izvješće o ostvarenim uštedama, krajnjim kupcima i njihovoj potrošnji, kao zbirne statističke informacije o krajnjim kupcima (i utvrditi bitne promjene u odnosu na prethodno dostavljene informacije) i trenutačne informacije o potrošnji krajnjih kupaca, uključujući profile opterećenja, segmentaciju kupaca i zemljopisni položaj kupaca.

(13) U prvom izvješću o ostvarenim uštedama stranka obveznica dužna je prijaviti sve ostvarene nove uštede koje su rezultat mjera koje je stranka obveznica poduzela nakon 1. siječnja 2014., uključujući ulaganje u i poticanje putem alternativnih mjera, isključivo u iznosu koji je proporcionalan ulaganju njezinih vlastitih sredstava, i to kao ostvarenje obveze u protekloj kalendarskoj godini, a stranka obveznica može postaviti zahtjev da se takva ušteda ili njihov dio obračuna u neku od idućih godina trenutnog ili prvog narednog razdoblja kumuliranja.

(14) Za neostvoreni dio obveze iz prethodne godine koji prelazi 10 % obveze Ministarstvo će po službenoj dužnosti, rješenjem koje donosi do 31. svibnja tekuće godine, na temelju troškova ulaganja Fonda u alternativne mjere u kalendarskoj godini koja je prethodila godini u kojoj je obveza određena, odrediti iznos koji je stranka obveznica na ime neostvarene uštede dužna jednokratno uplatiti Fondu s rokom uplate od 30 dana od dana dostave rješenja stranki.

(15) Iznos iz stavka 14. ovoga članka određuje se na način da se neostvoreni dio obveze iz prethodne godine koja prelazi 10 % u kWh pomnoži s polovicom iznosa ulaganja Fonda u alternativne mjere u kalendarskoj godini koja je prethodila godini u kojoj je obveza određena, izraženog u kn/kWh.

(16) Stranka obveznica može podnijeti zahtjev Fondu za plaćanje utvrđenog iznosa iz stavka 14. ovoga članka u ratama u razdoblju ne dužem od jedne godine.

(17) Fond je dužan javno objaviti troškove ulaganja u alternativne mjere po uštedenom kWh energije u prethodnoj kalendarskoj godini do 15. lipnja tekuće godine.

(18) U ostvarenju obveze stranke obveznice se potiče povećavati energetska učinkovitost prioritetno u kućanstvima koja su pogođena energetske siromaštvom ili u socijalnim prostorima za stanovanje.

(19) Protiv rješenja iz stavaka 4. i 14. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(20) Ministar pravilnikom određuje udio nacionalnog okvirnog cilja koji će se ostvariti kroz alternativne mjere i kroz sustav obveza, načine i razdoblja izvještavanja te pobliže rokove u kojima su stranke obveznice dužne podnositi izvješća, metode za izračun ušteda energije koje uključuju i predviđene uštede na temelju rezultata prethodnih energetske poboljšanja u sličnim postrojenjima, mjerenja, procjene i utvrđivanje na temelju istraživanja kojima se utvrđuje učinak na ponašanje krajnjih kupaca, opseg obuhvata pojma i obveze povezanih osoba i način raspodjele obveza među njima, trajanje razdoblja kumuliranja, posljedicu uračunavanja na zahtjev stranke obveznice ranije neobračunate obveze u koju od prethodnih ili budućih godina, način na koji će se nadoknaditi ušteda neostvarena na ime ukupne količine energije koju su u prethodnoj godini krajnjim kupcima isporučili opskrbljivači energije koji skupno sa svim povezanim osobama nisu premašili 50 GWh ili ušteda neostvarena davanjem prioritetnog statusa ostvarenja uštede povećanjem energetske učinkovitosti u kućanstvima koja su pogođena energetske siromaštvom ili u socijalnim prostorima, načine poticanja povećanja energetske učinkovitosti prioritetno u kućanstvima koja su pogođena energetske siromaštvom ili u socijalnim prostorima za stanovanje, trgovanje utvrđenim uštedama energije, uvjete pod kojima se ulaganje iz stavka 11. ovoga članka mora ostvariti da bi se smatralo da mjera ima veći učinak mjera učinjena na razini koju nalažu propisi i tehnički standardi, način izvještavanja ili planiranja stranaka obveznica na godišnjoj razini o ostvarenim uštedama energije u krajnjoj potrošnji i informacije o krajnjim kupcima i njihovoj potrošnji koje su stranke obveznice dužne dostavljati Ministarstvu, namjenu sredstava uplaćenih po stavku 14. ovoga članka i uvjete plaćanja u ratama i kriterije za ostvarivanje prava iz stavka 16. ovoga članka.

Dužnosti distributera energije

Članak 15.

(1) Distributeri energije dužni su podatke o mjerenju i potrošnji energije u javnom sektoru upisivati jednom mjesečno u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE) za obračunska mjerna mjesta koja su predmet ugovornog odnosa s tijelima ili osobama javnog sektora.

(2) Distributeri energije osiguravaju da, u mjeri u kojoj je to tehnički moguće, financijski opravdano i razmjerno s obzirom na potencijalne uštede energije, krajnjim kupcima energije i tople vode u kućanstvima budu pribavljena pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama koja točno odražavaju stvarnu potrošnju energije krajnjih kupaca.

(3) Pojedinačna brojila iz stavka 2. ovoga članka osiguravaju se po konkurentnim cijenama prilikom:

1. zamjene postojećeg brojila, osima ako je to tehnički neizvedivo ili troškovno neučinkovito u odnosu na dugoročno procijenjenu potencijalnu uštedu
2. postavljanja novog priključka u novoj zgradi ili ako je zgrada podvrgnuta rekonstrukciji.

(4) Regulatorno tijelo za energetiku provodi nadzor nad obvezama distributera energije iz stavaka 2. i 3. ovoga članka.

Dužnosti operatora prijenosnog sustava, operatora distribucijskog sustava i operatora tržišta energije

Članak 17.

(1) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava, uzimajući u obzir potrebu za osiguravanjem kontinuiteta opskrbe toplinskom energijom, u okviru odgovornosti za dispečiranje proizvodnih postrojenja na svojem području osiguravaju da, podložno zahtjevima koji se odnose na očuvanje pouzdanosti i sigurnost mreže temeljenima na transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima:

- jamče prienos i distribuciju električne energije iz visokoučinkovite kogeneracije
- prioritetni ili zajamčen pristup mreži za električnu energiju iz visokoučinkovite kogeneracije
- pri dispečiranju postrojenja za proizvodnju električne energije osiguravaju prioritetno odašiljanje električne energije iz visokoučinkovite kogeneracije u mjeri u kojoj to dozvoljava siguran rad nacionalnog elektroenergetskog sustava.

(2) Operator prijenosnog sustava, u suradnji s operatorom distribucijskog sustava donosi jasna i detaljna pravila koja se odnose na rangiranje različitih prioriteta pristupa i odašiljanja dodijeljenih u njihovim elektroenergetskim sustavima, a koja se objavljuju na njihovim mrežnim stranicama. Pri osiguravanju prioritetnog pristupa ili odašiljanja za visokoučinkovitu kogeneraciju, može se odrediti rangiranje između i unutar različitih vrsta obnovljive energije i visokoučinkovite kogeneracije, odnosno osigurava se da prioritetni pristup ili odašiljanje za energiju iz različitih obnovljivih izvora energije nisu ometani.

(3) Osim obveza utvrđenih u stavku 1. ovoga članka, operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava dužni su ispuniti sljedeće zahtjeve:

1. utvrditi i objaviti standardna pravila u vezi s pokrivanjem i podjelom troškova tehničke prilagodbe, kao što su priključci na mrežu i jačanje mreže, poboljšanjem rada mreže i nediskriminirajućom primjenom kodeksa o mreži potrebnih za integraciju novih proizvođača koji u međusobno povezanu mrežu isporučuju električnu energiju proizvedenu iz visokoučinkovite kogeneracije
2. svakom novom proizvođaču električne energije proizvedene iz visokoučinkovite kogeneracije koji se želi priključiti na sustav pružiti sveobuhvatne i potrebne informacije, uključujući:
 - sveobuhvatnu i detaljnu procjenu troškova povezanih s priključenjem na mrežu
 - razuman i točan vremenski raspored za zaprimanje i obradu zahtjeva za priključenje na mrežu
 - razuman okvirni vremenski raspored za svaki predloženi priključak na mrežu, s tim da cjelokupni proces priključivanja na mrežu ne bi trebao trajati dulje od 24 mjeseca, vodeći računa o razumnoj praktičnosti i nediskriminaciji.

3. osigurati standardizirane i pojednostavnjene postupke za priključivanje distribuiranih proizvođača energije iz visokoučinkovite kogeneracije kako bi olakšali njihovo priključivanje na mrežu.

(4) Standardna pravila iz stavka 3. točke 1. ovoga članka temelje se na objektivnim, transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima, a posebno se uzimaju u obzir svi troškovi i koristi povezani s priključivanjem navedenih proizvođača na mrežu. U pravilima mogu biti predviđene različite vrste priključaka.

(5) Operator tržišta energije, s obzirom na zahtjeve koji se odnose na očuvanje pouzdanosti i sigurnosti mreže, poduzima odgovarajuće mjere kojima osigurava mogućnost ponude usluge uravnoteženja i druge operativne usluge na razini operatora prijenosnog sustava ili operatora distribucijskog sustava, ako je to tehnički i gospodarski izvedivo s obzirom na način rada visokoučinkovitog kogeneracijskog postrojenja.

(6) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava u slučaju iz stavka 5. ovoga članka dužni su osigurati da su takve usluge uključene u proces nadmetanja za usluge koji mora biti transparentan, nediskriminirajući i podložan kontroli.

(7) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava s obzirom na tehnička ograničenja svojstvena upravljanju mrežama, dužni su osigurati da pri ispunjavanju zahtjeva za usluge uravnoteženja i pomoćne usluge postupaju prema pružateljima odgovora na potražnju, uključujući agregatore, na nediskriminirajući način i u skladu sa svojim tehničkim mogućnostima.

(8) Regulatorno tijelo za energetiku može tražiti od operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava da, uzimajući u obzir tehnička ograničenja svojstvena upravljanju mrežama, potiču pristup i sudjelovanje u odgovoru na potražnju na način da u suradnji s pružateljima usluge potražnje i potrošačima definiraju tehničke načine sudjelovanja na tržištu uravnoteženja, rezervi i drugih usluga sustava u skladu s tehničkim zahtjevima tih tržišta i mogućnostima odgovora na potražnju. Takve specifikacije uključuju sudjelovanje agregatora.

Mjerenje i informacije o obračunu

Članak 18.

(1) Kako bi se krajnjim kupcima omogućila regulacija vlastite potrošnje energije, obračun se treba provoditi na temelju stvarne potrošnje najmanje jednom godišnje. Informacije o obračunu moraju se dostaviti krajnjem kupcu dva puta godišnje, odnosno na zahtjev krajnjeg kupca moraju se dostaviti ili slati u elektroničkom obliku najmanje svaka tri mjeseca.

(2) Distributeri, odnosno opskrbljivači energije i/ili vode dužni su prema potrebi u ili s računima, ugovorima, transakcijama i potvrdama izdanima krajnjim kupcima na jasan i razumljiv način na raspolaganje staviti sljedeće informacije:

1. o trenutnim stvarnim cijenama i stvarnoj potrošnji energije
2. usporedbu sadašnje potrošnje energije krajnjeg kupca i potrošnje u istom razdoblju prošle godine, po mogućnosti u grafičkom obliku
3. kontaktne informacije organizacija krajnjih kupaca, energetske agencije ili sličnih tijela, uključujući adrese mrežnih stranica, gdje se mogu pronaći informacije o raspoloživim mjerama

za poboljšanje energetske učinkovitosti, usporedivim profilima krajnjih korisnika i objektivnim tehničkim specifikacijama opreme koja koristi energiju.

(3) Opskrbljivači, distributeri energije i operator distribucijskog sustava dužni su u ugovorima, prilikom izmjene ugovora, u računima koje kupci primaju ili na mrežnim stranicama namijenjenima pojedinačnim kupcima obavještavati svoje kupce na jasan i razumljiv način o kontaktnim informacijama neovisnih centara za savjetovanje potrošača, energetske agencija ili sličnih institucija, uključujući adrese njihovih mrežnih stranica, gdje se mogu dobiti savjeti o raspoloživim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, referentnim profilima za potrošnju energije i tehničkim specifikacijama za uređaje koji koriste energiju, pri čemu ti savjeti mogu dovesti do smanjenja potrošnje energije navedenih uređaja.

(4) Regulatorno tijelo za energetiku u izradi analize troška i dobiti za uvođenje naprednih mjernih uređaja za krajnje kupce sukladno Zakonu o energiji, uzima u obzir:

1. da sustavi mjerenja krajnjim kupcima pružaju informacije o stvarnom vremenu uporabe i da su ciljevi energetske učinkovitosti i koristi za krajnje kupce potpuno uzeti u obzir prilikom uspostavljanja minimalnih funkcionalnosti brojila i određivanja obveza sudionika na tržištu
2. sigurnost pametnih brojila i podatkovnih komunikacija te privatnost krajnjih kupaca u skladu s propisima o zaštiti osobnih podataka
3. da se na zahtjev krajnjeg kupca električne energije osigura brojilo koje može mjeriti odnosno uzimati u obzir električnu energiju isporučenu u elektroenergetsku mrežu iz vlastite proizvodnje unutar instalacija krajnjeg kupca
4. da na zahtjev krajnjih kupaca podaci o mjerenju predaje i preuzimanja električne energije budu dostupni krajnjim kupcima ili trećoj osobi koja djeluje u ime krajnjeg kupca u lako razumljivom obliku koji se može koristiti za usporedbu ponuda pod jednakim uvjetima
5. da se u trenutku postavljanja pametnih brojila kupcima pruže odgovarajući savjeti i informacije, posebno u vezi s njihovim punim potencijalom u pogledu upravljanja očitavanjem brojila i praćenjem potrošnje energije.

(5) Ako krajnji kupci nemaju napredne mjerne uređaje, distributeri energije, operatori distribucijskih sustava i opskrbljivači energije osiguravaju da su informacije o obračunu točne i temeljene na stvarnoj potrošnji, ako je to tehnički izvedivo i gospodarski opravdano.

(6) Naprednim mjernim uređajima postavljenima u skladu sa stavkom 4. ovoga članka osiguravaju se točne informacije o obračunu na temelju stvarne potrošnje, odnosno osigurava se da krajnji kupci imaju mogućnost jednostavnog pristupa dodatnim informacijama o prethodnoj potrošnji čime im se omogućuju detaljne samoprovjere.

(7) Dodatne informacije iz stavka 6. ovoga članka uključuju:

1. kumulativne podatke za najmanje tri prethodne godine ili za razdoblje od početka ugovora o opskrbi ako je ono kraće. Podaci odgovaraju razdobljima za koja su na raspolaganju informacije o redovitom obračunu
2. detaljne podatke u skladu s vremenom uporabe za bilo koji dan, tjedan, mjesec i godinu. Navedeni se podaci stavljaju na raspolaganje krajnjem kupcu putem interneta ili sučelja brojila za razdoblje od najmanje prethodna 24 mjeseca ili za razdoblje od početka ugovora o opskrbi ako je ono kraće.

(8) Neovisno o tome jesu li postavljena pametna brojila ili nisu, opskrbljivači energije koji imaju dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe električne energije, opskrbe plinom i opskrbe toplinskom energijom dužni su osigurati:

1. da na zahtjev krajnjih kupaca, u mjeri u kojoj su dostupne informacije o obračunu i prethodne potrošnje krajnjih kupaca, budu stavljene na raspolaganje opskrbljivaču energije kojeg odredi krajnji kupac
2. da se krajnjim kupcima ponudi mogućnost primanja informacija o obračunu i računa u elektroničkom obliku te da na zahtjev dobiju jasno i razumljivo objašnjenje o tome kako je izrađen njihov račun, posebno ako se računi ne temelje na stvarnoj potrošnji
3. da su uz račun dostupne i odgovarajuće informacije kako bi krajnji kupci dobili detaljno izvješće o trenutnim troškovima energije
4. da na zahtjev krajnjeg kupca odrede da se informacije sadržane u takvim računima ne smatraju zahtjevom za plaćanje
5. da se informacije o troškovima energije i procjene troškova energije krajnjim kupcima daju na zahtjev, pravodobno i u lako razumljivom obliku, čime se krajnjim kupcima omogućuje usporedba ponuda pod jednakim uvjetima.

Dužnosti velikih poduzeća

Članak 19.

(1) Velika poduzeća dužna su izraditi neovisan energetske pregled za velika poduzeća svake četiri godine. Način provođenja energetske pregleda za velika poduzeća, uvjete izdavanja i ukidanja ovlaštenja za energetske preglede za velika poduzeća te druga pitanja vezana uz ovlaštenje za energetske preglede za velika poduzeća, kao i sadržaj i način vođenja registra propisuje pravilnikom ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove graditeljstva.

(2) Velika poduzeća dužna su čuvati izvješće o provedenom energetske pregledu za velika poduzeća najmanje deset godina.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, velika poduzeća koja uvedu sustav upravljanja energijom ili okolišem, koji u sebi sadrži obvezu redovne provedbe energetske pregleda, na temelju certifikata izdanog od strane akreditiranog neovisnog tijela prema relevantnim europskim ili međunarodnim normama, nisu dužna izraditi energetske pregled.

(4) Energetske pregled za velika poduzeća provodi fizička ili pravna osoba koja za to ima ovlaštenje (u daljnjem tekstu: ovlaštena osoba).

(5) Ovlaštenje iz stavka 4. ovoga članka daje Ministarstvo rješenjem, na rok od sedam godina.

(6) Podnositelj zahtjeva za davanje ovlaštenja iz stavka 4. ovoga članka dužan je priložiti dokaze o ispunjavanju svih uvjeta za davanje tog ovlaštenja propisanih pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka.

(7) Protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka i rješenja o odbijanju ili odbacivanju zahtjeva za davanje ovlaštenja iz tog stavka te rješenja o obustavi postupka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(8) Ministarstvo ukida rješenjem ovlaštenje za energetske preglede za velika poduzeća osoba koja:

1. ne ispunjava propisane uvjete prema kojima je dobila ovlaštenje
2. ne obavlja poslove za koje je ovlaštena stručno, u skladu s pravilima struke i važećim propisima ili
3. obavlja poslove za koje nije ovlaštena.

(9) Protiv rješenja iz stavka 8. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(10) Ministarstvo vodi registar:

- ovlaštenih osoba za energetske preglede za velika poduzeća i
- izdanih izvješća o provedenim energetskim pregledima za velika poduzeća.

(11) Registar je javan. Ministarstvo može podatke iz registra učiniti javno dostupnim na mrežnim stranicama ili na drugi prikladan način.

Javna rasvjeta

Članak 20.

(1) Javni sektor dužan je:

1. održavati i rekonstruirati javnu rasvjetu na način da smanjuje potrošnju električne energije i ispunjava ostale uvjete propisane Zakonom o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja i propisima koji iz njega proizlaze
2. provoditi energetske preglede javne rasvjete jednom u pet godina od dana dostave posljednjeg izvješća o energetskom pregledu i u roku od 60 dana nakon svake obnove više od 10 % rasvjetnih tijela javne rasvjete te o tome izvijestiti Nacionalno koordinacijsko tijelo.

Sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije

Članak 22.

(1) Sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije računalni je sustav za prikupljanje, obradu i verifikaciju informacija o energetskoj učinkovitosti i ostvarenim uštedama energije, a vodi ga Nacionalno koordinacijsko tijelo u skladu s pravilnikom za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije koji donosi ministar.

(2) Informacije iz stavka 1. ovoga članka dužni su u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije unositi odgovorne osobe javnog sektora, pružatelji energetske usluge i davatelji subvencije.

(3) Pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka određuje se metodologija koja obuhvaća način praćenja i izračun pokazatelja potrošnje energije na nacionalnoj i sektorskoj razini, način izračuna uštede energije koja je rezultat provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti i uštede energije koja je rezultat primjene energetskih usluga i postupak verifikacije ušteda energije, kao i metodologija za izradu Akcijskog plana, odnosno Godišnjeg plana.

Ugovor o energetsom učinku

Članak 26.

- (1) Ugovorom o energetsom učinku pružatelj energetske usluge korisniku energetske usluge obvezuje se provesti ulaganja (radove ili usluge) u mjere energetske učinkovitosti kojima se postiže zajamčena ušteda energije i/ili ušteda vode i/ili ušteda pripadajućih troškova u odnosu na referentnu potrošnju energije i/ili pripadajućih troškova na način da rizik i koristi takvog ugovaranja preuzme pružatelj energetske usluge, a korisnik se pružatelju energetske usluge obvezuje za trajanja ugovora plaćati naknadu temeljenu na ugovorenoj novčanoj vrijednosti energetske uštede koje su ostvarene i utvrđene.
- (2) Zajamčena ušteda energije utvrđuje se ili mjerenjem u skladu s pravilnikom iz članka 21. stavka 3. ovoga Zakona ili procjenom.
- (3) Kada se zajamčena ušteda energije utvrđuje mjerenjem, ugovor o energetsom učinku uređuje izračun referentne potrošnje energije u skladu s pravilnikom iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona.
- (4) Kada se ušteda energije utvrđuje procjenom, vrijednost zajamčene uštede utvrđuje se glavnim projektom koji izrađuje osoba ovlaštena za projektiranje sukladno posebnom propisu.
- (5) Pružatelj energetske usluge može temeljem ugovora o energetsom učinku ulagati u nepokretnu imovinu korisnika, u pokretnine ili činiti nematerijalna ulaganja, a može se, osim ulaganja, obvezati i na opskrbu korisnika energijom.
- (6) Ulaganja pružatelja energetske usluge u nepokretnu imovinu mogu obuhvaćati ulaganja u poboljšanje energetske svojstva zgrade, mjere poboljšanja ovojnice grijanog ili hlađenog dijela zgrade, a što uključuje i održavanje obnovljenih dijelova zgrade i opremu izrađenu za specifične potrebe korisnika, a pri kojem ulaganju dolazi do spajanja uloženog s nepokretnom imovinom na način da se ono ne može odvojiti ili bi odvajanjem ulaganje ili sama nepokretna imovina bili uništeni ili bi im se bitno umanjila vrijednost.
- (7) Ulaganja pružatelja energetske usluge u nepokretnu imovinu iz stavka 6. ovoga članka za čitavog trajanja ugovora o energetsom učinku predstavljaju ulaganje pružatelja energetske usluge u tuđu imovinu.
- (8) Pružatelj energetske usluge kao vlasnik je dužan održavati i upravljati pokretninama kada su one ugovorom o energetsom učinku namijenjene zadovoljavanju energetske potreba korisnika.
- (9) Korisnik je dužan pružatelju energetske usluge omogućiti pristup pokretninama iz stavka 8. ovoga članka.
- (10) Nematerijalna ulaganja pružatelja energetske usluge mogu obuhvaćati savjetodavne usluge, upravljanje, nadzor, nabavu ili ostale djelatnosti koje dovode do provjerljive uštede energije ili provjerljive financijske uštede za korisnika, a nastale promjenom ponašanja korisnika ili općenito poboljšanjem upravljanja potrošnjom energije na strani korisnika.

(11) Kada je ugovorena obveza pružatelja energetske usluge na opskrbu korisnika energijom, pružatelj energetske usluge takvu energiju proizvodi ili pribavlja o vlastitom riziku i trošku, a isporučuje ju korisniku u sklopu naknade za uslugu, bez posebne i/ili dodatne naknade.

Energetska usluga za zgrade javnog sektora

Članak 28.

(1) APN provodi postupak javne nabave za energetske usluge u zgradarstvu u ime i za račun proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna Republike Hrvatske, u skladu s programom energetske obnove zgrada javnog sektora.

(2) Ostali subjekti javnog sektora koji nisu određeni stavkom 1. ovoga članka mogu na temelju pisanog sporazuma, odnosno ugovora ovlastiti APN da u njihovo ime i račun provodi postupak javne nabave za energetske usluge u zgradarstvu. Subjekti u čije ime i račun APN provodi postupke javne nabave za energetske usluge plaćaju, odnosno podmiruju APN troškove tih postupaka, uz plaćanje troškova u vezi s provedbom tog postupka.

(3) APN je dužna na svojim mrežnim stranicama objaviti obrazac sa standardiziranim dijelovima ugovora o energetskom učinku koji mora biti u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(4) Program iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministarstva nadležnog za graditeljstvo, a njime su obuhvaćeni: ciljevi provedbe programa, kriteriji za provedbu postupka javne nabave za energetske usluge, sudionici programa i njihova prava i obveze, troškovi programa i način namirenja troškova, način financiranja obveza koje proizlaze iz provedbe programa, indikatori realizacije programa i drugo.

Ugovor o izvođenju radova na energetskoj obnovi višestambene zgrade

Članak 30.

(1) Energetska obnova višestambene zgrade provodi se sukladno nacionalnim programima energetske obnove višestambenih zgrada. Korisnici sredstava iz programa energetske obnove višestambenih zgrada su suvlasnici tih zgrada kao naručitelji energetske obnove, osim ako nije drukčije ugovoreno između suvlasnika kao naručitelja i pružatelja usluga i izvođača radova za energetske usluge.

(2) Odluku o sklapanju ugovora o izvođenju radova na energetskoj obnovi za višestambenu zgradu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 9. ovog Zakona donose suvlasnici zgrade temeljem natpolovične većine glasova suvlasnika zgrade koja se računa po suvlasničkim dijelovima i po broju suvlasnika nekretnine.

(3) Osoba ovlaštena za sklapanje ugovora u ime i za račun suvlasničke zajednice određuje se odlukom iz stavka 2. ovoga članka. Ako se odlukom ne odredi osoba ovlaštena za sklapanje ugovora o energetskom učinku, takav ugovor potpisuje upravitelj zgrade.

(4) Ugovorom o izvođenju radova na energetskoj obnovi za višestambene zgrade smatra se ugovor ili skup povezanih ugovora kojima se naručuje usluga ili radovi za provedbu mjera energetske učinkovitosti.

(5) Ugovor iz stavka 4. ovoga članka mora biti u pisanom obliku i sadržava:

1. popis imena svih suvlasnika – naručitelja s osobnim identifikacijskim brojem razmjerom njihova suvlasništva u višestambenoj zgradi te dokaz o postignutoj suglasnosti za ugovaranje energetske obnove u skladu sa stavkom 2. ovoga članka
2. naziv i sjedište te osobni identifikacijski broj izvođača radova na energetske obnovi zgrade
3. opis mjera koje će se poduzeti u energetske obnovi višestambene zgrade radi poboljšanja njezine energetske učinkovitosti
4. procjenu energetske svojstva zgrade s izračunom pretpostavljene uštede energije koja će se ostvariti energetske obnovom zgrade
5. način financiranja provedbe mjera u energetske obnovi višestambene zgrade radi poboljšanja njezine energetske učinkovitosti
6. rok važenja ugovora i ugovornih obveza.

(6) Obvezni prilog ugovora iz stavka 4. ovoga članka je Projekt s troškovnikom, uz tehničko rješenje zgrade i dokaze pretpostavljenog smanjenja potrošnje energije u zgradi prema metodologiji utvrđenoj pravilnikom iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona.

(7) Upravitelj zgrade koja sklopi ugovor iz stavka 4. ovoga članka obavezan je dostaviti podatke o potrošnji energije za tu zgradu, nacionalnom koordinacijskom tijelu, odnosno u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije sukladno pravilniku iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 41.a

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500.000,00 do 1.000.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj stranka obveznica pravna osoba ako u roku ne plati Fondu jednokratno iznos koji je dužna na ime neostvarene uštede (članak 13. stavak 14.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba stranke obveznice novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj stranka obveznica pravna osoba ako ne dostavi u roku Ministarstvu za prethodnu godinu izvješće o ostvarenim uštedama, krajnjim kupcima i njihovoj potrošnji, kao zbirne statističke informacije o krajnjim kupcima (i utvrdi bitne promjene u odnosu na prethodno dostavljene informacije), i trenutačne informacije o potrošnji krajnjih kupaca, uključujući profile opterećenja, segmentaciju kupaca i zemljopisni položaj kupaca (članak 13. stavak 12.).

(4) Za prekršaje iz stavka 3. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba stranke obveznice pravne osobe novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 15.000,00 kuna.

(5) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 200.000,00 kuna.

(6) Za prekršaje iz stavka 3. ovoga članka koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 100.000,00 kuna.

- PRILOZI**
- **Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije**
 - **Usporedni prikazi podudaranja odredbi propisa Europske unije s prijedlogom propisa**

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva (EU) 2018/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o izmjeni Direktive 2012/27/EU o energetskej učinkovitosti (Tekst značajan za EGP.)

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energetskej učinkovitosti (II. čitanje)

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

<p>Članak 1.</p> <p>Direktiva 2012/27/EU mijenja se kako slijedi:</p> <p>1.U članku 1. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„1. Ovom se Direktivom uspostavlja zajednički okvir mjera za promicanje energetske učinkovitosti unutar Unije kako bi se osiguralo postizanje glavnih ciljeva energetske učinkovitosti Unije od 20 % za 2020. i njezih glavnih ciljeva u pogledu energetske učinkovitosti od najmanje 32,5 % do 2030. te se utire put daljnjim poboljšanjima energetske učinkovitosti nakon tih datuma.</p> <p>Ovom se Direktivom utvrđuju pravila čija je namjena uklanjanje prepreka na tržištu energije i prevladavanje tržišnih nedostataka koji ograničavaju učinkovitost u opskrbi energijom i njezinoj uporabi te se predviđa utvrđivanje okvirnih nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti i doprinosa za 2020. i 2030.</p> <p>Ovom se Direktivom doprinosi provedbi načela energetske učinkovitosti na prvom mjestu”.</p> <p>2.U članku 3. dodaju se sljedeći stavci:</p>	<p>Stavak 1</p> <p>Ovo se preuzima u članku 2. kojim se mijenja članak 2. i to u stavcima 3. i 4. koji glase:</p> <p>„(3) Ovim Zakonom određuje se okvir mjera za promicanje energetske učinkovitosti unutar Republike Hrvatske kako bi se osiguralo postizanje nacionalnih okvirnih ciljeva energetske učinkovitosti u Republici Hrvatskoj za 2020. godinu i 2030. godinu.</p> <p>(4) Nacionalni okvirni ciljevi energetske učinkovitosti iz stavka 7. ovoga članka izražavaju se u apsolutnim iznosima potrošnje primarne energije i krajnje potrošnje energije u 2020. godini, odnosno 2030. godini na način određen Integriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planom.“</p> <p>treći odjeljak stavak 1.</p> <p>Ovo se preuzima u članku 2 kojime se mijenja članak 2.i to u stvaku 6 koji glasi:</p> <p>„(6) U osmišljavanju mjera sektorskih politika u kojima je to primjenjivo u Republici Hrvatskoj</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (30.06.2021)</p>
---	--	----------------------------	---

<p>„4. Komisija do 31. listopada 2022. ocjenjuje je li Unija ostvarila glavne ciljeve energetske učinkovitosti za 2020.</p> <p>5. Svaka država članica određuje okvirne nacionalne doprinose energetskej učinkovitosti za ostvarivanje ciljeva Unije za 2030. utvrđenih u članku 1. stavku 1. ove Direktive, u skladu s člancima 4. i 6. Uredbe (EU) 2018/1999 (*1). Pri utvrđivanju tih doprinosa države članice uzimaju u obzir da potrošnja energije Unije u 2030. ne smije iznositi više od 1 273 Mtoe primarne energije i/ili do 956 Mtoe krajnje energije. Države članice obavješćuju Komisiju o tim doprinosima u okviru svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatske planova kako su navedeni u članku 3. i člancima od 7. do 12. Uredbe (EU) 2018/1999 te u skladu s tim člancima.</p> <p>6. Komisija ocjenjuje glavne ciljeve energetske učinkovitosti Unije za 2030. utvrđene u članku 1. stavku 1. kako bi do 2023. podnijela zakonodavni prijedlog za povećanje tih ciljeva u slučaju znatnih smanjenja troškova koje proizlaze iz gospodarske ili tehnološke postignuća ili, prema potrebi, kako bi se ispunile međunarodne obaveze Unije u pogledu dekarbonizacije.</p>	<p>primjenjivati će se načelo energetske učinkovitosti prvo.“</p> <p>Stavak 2.</p> <p>točka 4. ne prenosi se - obaveza komisije</p> <p>točka 5. Ovo se preuzima u članku 2 kojime se mijenja članak 2.i to u stavku 7 koji glasi:</p> <p>(7) Za ostvarivanje ciljeva iz stavka 4. ovoga članka uzima se u obzir da potrošnja energije Europske unije u 2030. godini ne smije iznositi više od 1 273 Mten primarne energije i/ili više od 956 Mten krajnje energije, a sukladno izračunatom nacionalnom okvirnom cilju iz Integriranog nacionalnog energetske i klimatske plana uzima se da potrošnja energije u Republici Hrvatskoj u 2030. godini neće iznositi više od 8,23 Mten primarne energije, odnosno više od 6,85 Mten krajnje energije.</p> <p>točka 6 .</p> <p>ne prenosi se obaveza EK.</p> <p>Stavak 3.</p> <p>Točka 1. dio a) i b)</p>		
--	--	--	--

<p>(*1) Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetsom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 1.).””</p> <p>3.Članak 7. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Članak 7.</p> <p>Obveza uštede energije</p> <p>1. Države članice ostvaruju kumulativnu uštedu energije u krajnjoj potrošnji koja je barem jednaka:</p> <p>(a)novim uštedama svake godine od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020. od 1,5 % godišnje količine prodaje energije krajnjim kupcima prema prosjeku za zadnje tri godine prije 1. siječnja 2013. Iz tog se izračuna u cijelosti ili djelomično može isključiti</p>	<p>Ovo preneseno u članku 12. kojime se dodaje članak 12.a i to u stavku 1. koji glasi:</p> <p>„(1) S ciljem doprinosa ostvarenju nacionalnih okvirnih ciljeva energetske učinkovitosti iz članka 3. stavka 7. ovoga Zakona, utvrđuju se obvezni kumulativni ciljevi ušteda energije u krajnjoj potrošnji energije:</p> <p>- za razdoblje od početka 2014. do kraja 2020. godine kumulativni cilj ušteda energije iznosi 1295,7 kten</p> <p>- za razdoblje od početka 2021. do kraja 2030. godine kumulativni cilj ušteda iznosi 2.993,7 kten“</p> <p>točka 1. drugi odjeljak</p> <p>Preuzimanje nije potrebno Odredba se odnosi na način izračunavanja nacionalnih ciljeva, koji su za RH izračunati u skladu s Direktivom 2018/2002 i Uredbom 2018/1999 i dani u integriranom nacionalnom energetsom i klimatskom planu.</p> <p>točka 1. odlomak 3.</p>		
--	--	--	--

<p>količina prodane energije upotrijebljene u prometu;</p> <p>(b) novim uštedama svake godine od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. od 0,8 % godišnje krajnje potrošnje energije prema prosjeku za zadnje tri godine prije 1. siječnja 2019. Odstupajući od tog zahtjeva, Cipar i Malta ostvaruju nove uštede svake godine od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. što je jednako 0,24 % godišnje krajnje potrošnje energije prema prosjeku za zadnje tri godine prije 1. siječnja 2019.</p> <p>Države članice mogu računavati uštede energije koje proizlaze iz mjera politike, bilo da su uvedene do 31. prosinca 2020. ili nakon tog datuma, pod uvjetom da te mjere dovedu do novih pojedinačnih mjera koje se poduzimaju nakon 31. prosinca 2020.</p> <p>Države članice i dalje ostvaruju nove godišnje uštede u skladu s prvim podstavkom točkom (b) u desetogodišnjim razdobljima nakon 2030., osim ako se u preispitivanjima Komisije do 2027. i svakih deset godina nakon toga zaključi da više nije potrebno</p>	<p>Ovo je preneseno u članku 12. kojime se dodaje članak 12.a i to u stavku 2. koji glasi:</p> <p>„(2) Obvezni kumulativni ciljevi ušteda energije u krajnjoj potrošnji energije za svako sljedeće razdoblje kumuliranja utvrđuju se u Integriranom nacionalnom energetsom i klimatskom planu.“</p> <p>točka 1. odlomak 4.</p> <p>ne prenosi se - Odredba se odnosi na način izračunavanja nacionalnih ciljeva, koji su za RH izračunati u skladu s Direktivom 2018/2002 i Uredbom 2018/1999 i dani u integriranom nacionalnom energetsom i klimatskom planu.</p> <p>Točka 2.</p> <p>ne prenosi se - Odredba se odnosi na način izračunavanja nacionalnih ciljeva, koji su za RH izračunati u skladu s Direktivom 2018/2002 i Uredbom 2018/1999 i dani u integriranom nacionalnom energetsom i klimatskom planu.</p> <p>Točka 3.</p> <p>ne prenosi se - RH nije koristila</p>		
--	---	--	--

<p>ostvarivati dugoročne energetske i klimatske ciljeve Unije do 2050.</p> <p>Države članice odlučuju kako treba rasporediti izračunanu količinu nove uštede u svakom razdoblju iz prvog podstavka točaka (a) i (b), pod uvjetom da se do kraja svakog razdoblja obveze ostvari zahtijevana ukupna kumulativna ušteda energije u krajnjoj potrošnji.</p> <p>2. Pod uvjetom da države članice ispune barem svoju obvezu kumulativne uštede energije u krajnjoj potrošnji iz stavka 1. prvog podstavka točke (b), one mogu izračunati potrebni iznos uštede energije na jedan ili više sljedećih načina:</p> <p>(a) primjenom godišnje stope štednje na prodaju energije krajnjim kupcima ili na krajnju potrošnju energije, prema prosjeku za zadnje tri godine prije 1. siječnja 2019.;</p> <p>(b) isključenjem iz osnovnog scenarija za izračun, u cijelosti ili djelomično, energije koja se upotrebljava u prometu;</p> <p>(c) korištenjem bilo koje od mogućnosti utvrđenih u stavku 4.</p> <p>3. Ako se države članice odluče koristiti mogućnostima iz stavka 2. točaka (a), (b) ili (c), one utvrđuju:</p>	<p>ove mogućnosti za izračun cilja za razdoblje 2021-2030.</p> <p>Točka 4. ne prenosi se - RH nije koristila ove mogućnosti za izračun cilja za razdoblje 2021-2030. Time je osigurano da je obveza za razdoblje 2021-2030 upravo jednako obvezi izračunatoj primjenom godišnje stope uštede iz stavka 1. prvog podstavka točke (b) članka 7 Direktive. Izračun cilja dan je u integriranom Nacionalnom energetske i klimatskom planu .</p> <p>Točka 5. RH je izradila svoj integrirani nacionalni energetske i klimatske plan u skladu s Uredbom 2018/1999.</p> <p>Točka 6. Odredba nije primjenjiva na RH, jer sustav obveza energetske učinkovitosti nije bio uveden prije 2014. godine.</p> <p>Točka 7. Ovo je preneseno u članku 11. kojime se prenosi članak 12. i to u stavku 2. koji glasi:</p> <p>„(2) Uštede energije ostvarene u jednom razdoblju kumuliranja iz stavka 1. ovoga članka ne mogu se prenositi u drugo razdoblje</p>		
---	---	--	--

<p>(a)vlastitu godišnju stopu uštede koja će se primjenjivati pri izračunu njihove kumulativne uštede energije u krajnjoj potrošnji, kojom se osigurava da konačni iznos njihove neto uštede energije nije niži od onog koji se zahtijeva u stavku 1. prvom podstavku točki (b); i</p> <p>(b)vlastiti osnovni scenarij za izračun u kojem se može u cijelosti ili djelomično isključiti energiju koja se upotrebljava u prometu.</p> <p>4. Podložno stavku 5., svaka država članica može:</p> <p>(a)provesti izračun koji se zahtijeva u stavku 1. prvom podstavku točki (a) koristeći se vrijednostima od 1 % u 2014. i u 2015.; 1,25 % u 2016. i u 2017.; i 1,5 % u 2018., u 2019. i u 2020.;</p> <p>(b)isključiti iz izračuna, u cijelosti ili djelomično, količinu prodane energije upotrijebljene u razdoblju obveze iz stavka 1. prvog podstavka točke (a) ili krajnje energije utrošene u razdoblju obveze iz točke (b) tog podstavka za potrebe industrijskih djelatnosti navedenih u Prilogu I. Direktivi 2003/87/EZ;</p> <p>(c)u iznos zahtijevane uštede energije uračunavati uštedu energije ostvarenu u sektorima pretvorbe, distribucije i</p>	<p>kumuliranja.“</p> <p>Točka 8. Odredba nije primjenjiva na RH, jer sustav obveza energetske učinkovitosti nije bio uveden prije 2014. godine.</p> <p>Točka 9. Ova odredba se prenosi djelomično u članku 12. kojime se dodaje članak 12. a i to u stavku 6. koji glasi:</p> <p>„(6) Uštede energije ostvarene iz sustava obveza energetske učinkovitosti, alternativnih mjera politike i drugih mjera politike utvrđuju se na način propisan pravilnikom iz članka 22. stavka 3. Zakona.“</p> <p>a dio se prenosi kroz novi Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije koji treba donijeti do 30.06.2021</p> <p>Točka 10. Ova odredba se prenosi u članku 12. kojime se dodaje članak 12.a i to u stavku 3. koji glasi:</p>		
--	---	--	--

<p>prijenosa energije, uključujući infrastrukturu za učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje, kao rezultat provedbe zahtjeva iz članka 14. stavka 4., članka 14. stavka 5. točke (b) i članka 15. stavaka od 1. do 6. i stavka 9. Države članice obavješćuju Komisiju o planiranim mjerama politike u okviru ove točke za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. u sklopu svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova. Učinak tih mjera izračunava se u skladu s Prilogom V. i uključuje se u te planove;</p> <p>(d) u iznos zahtijevane uštede energije uračunavati uštedu energije koja proizlazi iz pojedinačnih mjera koje se prvi puta provode od 31. prosinca 2008. i koje nastavljaju imati učinak u 2020. u pogledu razdoblja obveze iz stavka 1. prvog podstavka točke (a) i nakon 2020. u pogledu razdoblja iz stavka 1. prvog podstavka točke (b) te koje se mogu mjeriti i provjeriti;</p> <p>(e) u iznos zahtijevane uštede energije uračunavati uštedu energije koja proizlazi iz mjera politike pod uvjetom da se može dokazati da te mjere dovode do pojedinačnih mjera koje se poduzimaju od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2020. i koje donose uštedu nakon 31. prosinca 2020.;</p>	<p>„(3) Obvezni kumulativni ciljevi iz stavka 1. ovoga članka ostvaruju se kombinacijom sustava obveze energetske učinkovitosti utvrđenim člankom 14. ovoga Zakona i alternativnim mjerama politike i to:</p> <p>- za razdoblje od početka 2014. do kraja 2020. godine 50,1% kumulativnog cilja ostvarit će se sustavom obveze energetske učinkovitosti, a ostatak alternativnim mjerama politike</p> <p>- za razdoblje od početka 2021. do kraja 2030. godine najmanje 70,0% kumulativnog cilja ostvarit će se sustavom obveze energetske učinkovitosti, a ostatak alternativnim mjerama politike.“</p> <p>točka 11.</p> <p>Ovo je preuzeto u članku 2. kojime se prenos članak 2. i to u stavku 5. koji glasi:</p> <p>„(5) U osmišljavanju mjera politike za postizanje nacionalnih okvirnih ciljeva iz stavka 7. ovoga članka uzima se u obzir potreba za smanjenjem energetske siromaštva, na način da se dio mjera energetske učinkovitosti u okviru sustava obveze energetske učinkovitosti,</p>		
--	--	--	--

<p>(f) iz izračuna iznosa zahtijevane uštede energije isključiti 30 % provjerljive količine energije proizvedene na ili u zgradama za vlastite potrebe kao rezultat mjera politike kojima se promiče nova ugradnja tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora;</p> <p>(g) u iznos zahtijevane uštede energije uračunavati uštedu energije koja premašuje uštedu energije koja se zahtijeva za razdoblje obveze od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020., pod uvjetom da je ta ušteda rezultat pojedinačnih mjera poduzetih na temelju mjera politike iz članka 7.a i 7.b koje su države članice priopćile u okviru svojih nacionalnih akcijskih planova za energetske učinkovitost i u izvješćima o napretku u skladu s člankom 24.</p> <p>5. Države članice zasebno primjenjuju i izračunavaju učinak mogućnosti odabranih u skladu sa stavkom 4. na razdoblja iz stavka 1. prvog podstavka točaka (a) i (b):</p> <p>(a) za izračun iznosa uštede energije koji se zahtijeva za razdoblje obveze iz stavka 1. prvog podstavka točke (a) države članice mogu se koristiti stavkom 4. točkama od (a) do (d). Sve mogućnosti odabrane u skladu sa</p>	<p>alternativnih mjera politike i ostalih mjera politike usmjeri na kupce u riziku od energetske siromaštva sukladno propisima koji uređuju područje energetike, graditeljstva, socijalne skrbi i regionalnog razvoja.“</p> <p>Točka 11. odjeljak 2. Ovo je preuzeto u članku 8. kojime se mijenja članak 9 u stavku 2. točki 5. koja glasi:</p> <p>„(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Europskoj komisiji i objavljuje se na internetskoj platformi iz članka 23. ovoga Zakona te sadrži: 5. sve ostale podatke određene sukladno članku 21. Uredbe o upravljanju energetske unijom.“</p> <p>Točka 12. Ovo preuzeto u članku 13. kojime se prenosi članak 13. i to u stavku 8. koji glasi:</p> <p>(8) Stranke obveznice dužne su obvezu uštede energije ostvariti: – ulaganjem i poticanjem energetske učinkovitosti koja dovode do većeg učinka nego što bi to imala mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti</p>		
--	---	--	--

<p>stavkom 4. zajedno iznose najviše 25 % uštede energije iz stavka 1. prvog podstavka točke (a);</p> <p>(b) za izračun iznosa uštede energije koji se zahtijeva za razdoblje obveze iz stavka 1. prvog podstavka točke (b), države članice mogu se koristiti stavkom 4. točkama od (b), do (g) pod uvjetom da pojedinačne mjere iz stavka 4. točke (d) nastave imati provjerljiv i mjerljiv učinak nakon 31. prosinca 2020. Sve mogućnosti odabrane u skladu sa stavkom 4. ne smiju zajedno dovesti do smanjenja iznosa uštede energije izračunane u skladu sa stavcima 2. i 3. za više od 35 %.</p> <p>Bez obzira na to jesu li države članice u cijelosti ili djelomično isključile energiju koja se upotrebljava u prometu iz svog osnovnog scenarija za izračun ili se koristile bilo kojom od mogućnosti navedenih u stavku 4., one moraju osigurati da izračunani neto iznos nove uštede koju treba ostvariti u krajnjoj potrošnji energije u razdoblju obveze od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. nije niži od iznosa koji je rezultat primjene godišnje stope uštede iz stavka 1. prvog podstavka točke (b).</p> <p>6. Države članice opisuju u svojim integriranim nacionalnim energetske i</p>	<p>učinjena na razini koju nalažu propisi i tehnički standardi</p> <p>– ulaganjem i poticanjem mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti ili aktivnosti koje, u trenutku kada se ulaganje ugovara ili započinje izvoditi, nisu već obuhvaćene alternativnim mjerama, a radi izbjegavanja dvostrukog obračuna ušteta.</p> <p>stavak 4. kojime se prenosi članak 7.a.su slijedeći:</p> <p>odjeljak 1.</p> <p>Ovo je preuzeto u članku 13. kojime se mijenja članak 13 i to u stavku 1. koja glasi:</p> <p>„(1) Radi ostvarivanja dijela obveznih kumulativnih ušteta energije iz članka 12.a ovoga Zakona, uspostavlja se sustav obveza energetske učinkovitosti (u daljnjem tekstu: sustav obveza).</p> <p>odjeljak 2.</p> <p>Ovo je preuzeto u članku 13. kojime se mijenja članak 13 i to u stavku 6. podstavku 4. koji glasi:</p> <p>– uplatom u Fond iznosa koji odgovara jediničnoj naknadi iz</p>		
--	--	--	--

<p>klimatskim planovima u skladu s Prilogom III. Uredbi (EU) 2018/1999 izračun iznosa uštede energije koju treba ostvariti u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. iz stavka 1. prvog podstavka točke (b) ovog članka i, prema potrebi, pojašnjavaju na koji su način utvrđeni godišnja stopa uštede i osnovni scenarij za izračun te kako su i u kojoj mjeri primjenjene mogućnosti iz stavka 4. ovog članka.</p> <p>7. Ušteta energije ostvarena nakon 31. prosinca 2020. ne uračunava se u iznos zahtijevane uštede energije u za razdoblje od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020.</p> <p>8. Odstupajući od izuzeća iz stavka 1. ovog članka, države članice koje omogućuju strankama obveznicama korištenje mogućnostima iz članka 7.a stavka 6. točke (b) mogu, za potrebe stavka 1. prvog podstavka točke (a) ovog članka, izračunati uštedu energije dobivenu u bilo kojoj godini nakon 2010. i prije isteka razdoblja obveze iz stavka 1. prvog podstavka točke (a) ovog članka, kao da je ta ušteta energije dobivena nakon 31. prosinca 2013., a prije 1. siječnja 2021., pod uvjetom da se primjenjuju sljedeće okolnosti:</p>	<p>članka 13.c stavka 3. ovoga Zakona pomnoženoj s iznosom obvezne uštede energije koju je stranka obveznica dužna ostvariti.</p> <p>točka 2. Ovo je preuzeto u članku 13. kojime se mijenja članak 13 i to u stavku 2. koja glasi: (2) Stranke obveznice sustava obveza su u:</p> <p>– 2019. godini opskrbljivači energije i sve njihove povezane osobe koje su opskrbljivači energije, ako su u 2017. godini krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima isporučili ukupno više od 300 GWh energije</p> <p>– 2020. godini opskrbljivači energije i sve njihove povezane osobe koje su opskrbljivači energije, ako su u 2018. godini krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima isporučili ukupno više od 100 GWh energije</p> <p>– u 2021. i svakoj narednoj godini opskrbljivači energije i sve njihove povezane osobe koje su opskrbljivači energije, ako su u prethodnoj godini krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima isporučili ukupno više od 50 GWh</p>		
--	---	--	--

<p>(a) sustav obveze energetske učinkovitosti bio je na snazi u bilo koje doba između 31. prosinca 2009. i 31. prosinca 2014. i uključen u prvi nacionalni akcijski plan za energetske učinkovitost države članice podnesen u skladu s člankom 24. stavkom 2.;</p> <p>(b) ostvarena je ušteda u okviru sustava obveze;</p> <p>(c) ušteda se izračunava u skladu s Prilogom V.;</p> <p>(d) godine za koje se računa da je ostvarena ušteda navedene su u nacionalnim akcijskim planovima za energetske učinkovitost u skladu s člankom 24. stavkom 2.</p> <p>9. Države članice osiguravaju da se ušteda koja proizlazi iz mjera politike iz članaka 7.a i 7.b te članka 20. stavka 6. izračunava u skladu s Prilogom V.</p> <p>10. Države članice postižu iznos uštede koji se zahtijeva u skladu sa stavkom 1. ovog članka uspostavljanjem sustava obveze energetske učinkovitosti iz članka 7.a ili donošenjem alternativnih mjera politike iz članka 7.b. Države članice mogu kombinirati sustav obveze energetske učinkovitosti s alternativnim mjerama politike.</p> <p>11. U osmišljavanju mjera politike za ispunjavanje svojih obveza u pogledu</p>	<p>energije te svi obveznici stavljanja biogoriva na tržište odnosno distributer koji stavlja na tržište dizelsko gorivo ili motorni benzin za pogon motornih vozila koji se, po posebnom zakonu kojim se uređuju trošarine, smatra trošarinskim obveznikom.</p> <p>Načini ostvarenja ušteda energije utvrđuju se u članku 13. i to stavkom 6. koji glasi:</p> <p>„(6) Stranke obveznice mogu svoju obvezu uštede energije ostvariti na jedan od sljedećih načina:</p> <p>– ulaganjem u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti u sektorima krajnje potrošnje, i to na način da se takva ulaganja ostvare kroz mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti određene pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona, ne isključujući pri tome ulaganja u opremu za proizvodnju električne energije i samoopskrbu energijom, male i mikrokogeneracije, napredna brojlara za očitavanje potrošnje energije kod krajnjih kupaca i sva druga ulaganja u mjere za poboljšanja energetske učinkovitosti za koje stranka obveznica dokaže ostvarenje nove uštede energije ili</p>		
--	---	--	--

<p>uštete energije države članice uzimaju u obzir potrebu za smanjenjem energetske siromaštva, u skladu s kriterijima koje su uspostavile, uzimajući u obzir svoje dostupne prakse u tom području, zahtijevajući, u mjeri u kojoj je to primjereno, da se dio mjera energetske učinkovitosti u okviru njihovih nacionalnih sustava obveze energetske učinkovitosti, alternativnih mjera politike, ili programa ili mjera financiranih u okviru nacionalnog fonda za energetske učinkovitost prioritarno provedu među ranjivim kućanstvima, uključujući ona pogođena energetske siromaštvom i, prema potrebi, u socijalnom stanovanju.</p> <p>Države članice uključuju informacije o ishodu mjera za smanjenje energetske siromaštva u kontekstu ove Direktive u svoja izvješćima o napretku u provedbi integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999.</p> <p>12. Države članice dokazuju da se u slučaju preklapanja učinka mjera politike ili pojedinačnih mjera uštede energije ne uračunavaju dvaput.”.</p> <p>4. Umeću se sljedeći članci:</p> <p>„Članak 7.a</p>	<p>– ulaganjem u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti u sektorima pretvorbe i distribucije energije, uključujući i infrastrukturu za daljinsko grijanje i hlađenje ili</p> <p>– kupnjom, odnosno prijenosom ušteda energije koje su ostvarile treće osobe na način određen pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona ili</p> <p>– uplatom u Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost iznosa koji odgovara jediničnoj naknadi iz članka 15. ovoga Zakona pomnoženoj s iznosom obvezne uštede energije koju je stranka obveznica dužna ostvariti.“.</p> <p>Ovime je omogućeno ostvarivanje obveze temeljem utvrđenih ušteda od trećih strana.</p> <p>Točka 3.</p> <p>Ovo je preuzeto u članku 13. kojime se mijenja članak 13 i to u stavku 21. koji glasi:</p> <p>„(21) Stranke obveznice iz stavka 2. ovoga članka, pri ispunjavanju svoje obveze energetske učinkovitosti ne smiju stvarati prepreke svojim</p>		
---	---	--	--

<p>Sustavi obveze energetske učinkovitosti</p> <p>1. Ako države članice odluče ispuniti svoje obveze ostvarivanja iznosa uštede zahtijevanog u skladu s člankom 7. stavkom 1. putem sustava obveze energetske učinkovitosti, one osiguravaju da stranke obveznice iz stavka 2. ovog članka koje posluju na državnom području pojedinačne države članice, ne dovodeći u pitanje članak 7. stavke 4. i 5. ispune svoj zahtjev u vezi s kumulativnom uštedom energije u krajnjoj potrošnji kako je utvrđen u članku 7. stavku 1.</p> <p>Ako je primjenjivo, države članice mogu odlučiti da stranke obveznice ispune tu uštedu, u cijelosti ili djelomično, kao doprinos nacionalnom fondu za energetske učinkovitost u skladu s člankom 20. stavkom 6.</p> <p>2. Države članice na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija imenuju stranke obveznice među distributerima energije, poduzećima za maloprodaju energije i distributerima goriva za prijevoz ili poduzećima za maloprodaju goriva za prijevoz koji posluju na njihovu državnom području. Stranke obveznice ostvaruju iznos uštede energije potreban za ispunjavanje obveze među krajnjim kupcima, koje određuje država članica,</p>	<p>kupcima vezano uz prelazak k drugom opskrbljivaču energije.“</p> <p>Točka 4. Ovo je preuzeto u članku 12. kojime se dodaje članak 12.a i to u stavku 1. koji glasi:</p> <p>„(1) S ciljem doprinosa ostvarenju nacionalnih okvirnih ciljeva energetske učinkovitosti iz članka 3. stavka 7. ovoga Zakona, utvrđuju se obvezni kumulativni ciljevi ušteda energije u krajnjoj potrošnji energije“. Na ovaj članka veže se i obveza stranaka obveznica, kako je i navedeno u članku 13. kojime se mijenja članak 13 stavku 1. koji glasi:</p> <p>„(1) Radi ostvarivanja dijela obveznih kumulativnih ušteda energije iz članka 12.a ovoga Zakona, uspostavlja se sustav obveza energetske učinkovitosti (u daljnjem tekstu: sustav obveza)“</p> <p>točka 5. Ovo je preuzeto u članku 12. kojime se dodaje članak 12.a i to u stavku 6. koji glasi:</p>		
--	--	--	--

<p>neovisno o izračunu provedenom u skladu s člankom 7. stavkom 1., ili, ako države članice tako odluče, putem potvrđene uštede koja potječu od drugih stranaka kako je opisano u ovom članku stavku 6. točki (a) ovog članka.</p> <p>3. Ako su poduzeća za maloprodaju energije imenovana strankama obveznicama na temelju stavka 2., države članice osiguravaju da poduzeća za maloprodaju energije pri ispunjavanju svoje obveze ne stvaraju prepreke koje potrošačima otežavaju prelazak s jednog dobavljača na drugi.</p> <p>4. Države članice izražavaju iznos uštede energije koji se zahtijeva od svake stranke obveznice u krajnjoj potrošnji energije ili u potrošnji primarne energije. Metoda odabrana za iskazivanje iznosa uštede energije koji se zahtijeva upotrebljava se i za izračun uštede koju iskazuju stranke obveznice. Primjenjuju se faktori konverzije utvrđeni u Prilogu IV.</p> <p>5. Države članice uspostavljaju sustave mjerenja, nadzora i provjere u okviru kojih se provodi dokumentirana provjera na temelju barem statistički značajnog udjela i reprezentativnog uzorka mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje su uspostavile stranke obveznice. Ti se</p>	<p>(6) Uštede energije ostvarene iz sustava obveza energetske učinkovitosti, alternativnih mjera politike i drugih mjera politike utvrđuju se na način propisan pravilnikom iz članka 22. stavka 3. Zakona.“.</p> <p>djelomično će se preuzeti u navedenom pravilniku</p> <p>Točka 6. podtočka a) Ovo je preuzeto u članku 13. kojime se mijenja članak 13 i to u stavku 6. alineji 3. koja glasi:</p> <p>„(6) Stranke obveznice mogu svoju obvezu uštede energije ostvariti na jedan od sljedećih načina:</p> <p>– kupnjom, odnosno prijenosom ušteda energije koje su ostvarile treće osobe na način određen pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona“.</p> <p>djelomično će se preuzeto u navedenom pravilniku</p> <p>Točka 6. podtočka b) Ovo je preuzeto u članku 13. koime se mijenja članak 13. i to u stavku 19. koji glasi:</p>		
--	---	--	--

<p>mjerenje, nadzor i provjera provode neovisno o strankama obveznicama.</p> <p>6. U okviru sustava obveze energetske učinkovitosti države članice mogu učiniti jedno ili oboje od sljedećeg:</p> <p>(a) dopustiti strankama obveznicama da u svoju obvezu uračunaju certificirane uštede energije koje su ostvarili pružatelji energetske usluge ili druge treće strane, među ostalim ako stranke obveznice putem tijela koja je odobrila država ili putem javnih tijela promiču mjere koje mogu, uključivati formalna partnerstva i mogu se kombinirati s drugim izvorima financiranja. Ako to dopuste, države članice osiguravaju da se certifikacija uštede energije odvija u skladu s postupkom odobrenja koji je uspostavljen u državama članicama, koji je jasan, transparentan i otvoren za sve sudionike na tržištu i koji je usmjeren na smanjenje troškova certifikacije;</p> <p>(b) dopustiti da stranke obveznice računaju uštede ostvarene određene godine kao da su ostvarene u bilo kojoj od četiri prethodne ili tri sljedeće godine ako to nije dulje od isteka razdoblja obveza iz članka 7. stavka 1.</p> <p>Države članice procjenjuju učinak izravnih i neizravnih troškova sustava</p>	<p>„(19) Uštede energije ostvarene u određenoj godini stranke obveznice mogu prikazati kao da su ostvarene u bilo kojoj od četiri prethodne ili tri sljedeće godine unutar istog razdoblja kumuliranja uzimajući u obzir životni vijek mjere.“</p> <p>točka 6 zadnji odlomak nije preuzeto Navedeno je sastavni dio ocjene učinaka politike i izvješćivanja pa nema potrebe za uvrštavanjem u Zakon.</p> <p>točka 7. Ovo je preuzeto u članku 8. kojime se mijenja članak 9. i to u stavku 2. točki 3. koja glasi:</p> <p>„(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Europskoj komisiji i objavljuje se na internetskoj platformi iz članka 23. ovoga Zakona te sadrži:</p> <p>3. analizu ostvarenih ušteda energije u prethodnoj godini, u sustavu obveze energetske učinkovitosti iz članka 13. ovoga Zakona i doprinos ostvarenju obveznog kumulativnog cilja ušteda energije“</p>		
---	---	--	--

<p>obveze energetske učinkovitosti na konkurentnost energetski intenzivnih industrija izloženih međunarodnom tržišnom natjecanju i, prema potrebi, poduzimaju mjere za smanjenje tog učinka.</p> <p>7. Jednom godišnje države članice objavljuju ostvarene uštede energije prema pojedinačnim strankama obveznicama ili prema svakoj od potkategorija stranaka obveznica, kao i ukupno u okviru sustava.</p> <p>Članak 7.b</p> <p>Alternativne mjere politike</p> <p>1. Ako države članice odluče ispuniti svoje obveze ostvarivanja uštede u skladu s člankom 7. stavkom 1. putem alternativnih mjera politike, one osiguravaju, ne dovodeći u pitanje članak 7. stavke 4. i 5. da se ušteda energije koja se zahtijeva u skladu s člankom 7. stavkom 1. ostvaruje među krajnjim kupcima.</p> <p>2. Za sve mjere, osim onih koje se odnose na oporezivanje, države članice uvode sustave mjerenja, nadzora i provjere u okviru kojih se izvršava dokumentirana provjera barem statistički</p>	<p>Stavak 5. kojime se prenosi članak 7b</p> <p>Ovo je prezeto u članku 12. kojime se dodaje članak 12 a i to u stavcima 1., 3. i 4. koji glase:</p> <p>„(1) S ciljem doprinosa ostvarenju nacionalnih okvirnih ciljeva energetske učinkovitosti iz članka 3. stavka 7. ovoga Zakona, utvrđuju se obvezni kumulativni ciljevi ušteda energije u <u>krajnjoj potrošnji energije</u>: ...</p> <p>(3) Obvezni kumulativni ciljevi iz stavka 1. ovoga članka ostvaruju se kombinacijom sustava obveze energetske učinkovitosti utvrđenim člankom 14. ovoga Zakona i alternativnim mjerama politike i to:</p> <p>(4) Alternativne mjere definiraju se u Integriranom nacionalnom energetske i klimatskom planu i Nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti, a obvezno obuhvaćaju programe energetske obnove zgrada određene zakonom kojim se uređuje područje gradnje.</p> <p>točka 2 u članku 7b je preuzeto u</p>		
--	---	--	--

<p>značajnog udjela i reprezentativnog uzorka mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje su uspostavile stranke sudionice ili ovlaštene stranke. Takvo mjerenje, nadzor i provjera provode se neovisno o strankama sudionicama ili ovlaštenim strankama.”.</p> <p>5.Članak 9. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)naslov se zamjenjuje sljedećim:</p> <p>„Mjerenje plina i električne energije”;</p> <p>(b)u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„1. Države članice osiguravaju da, u mjeri u kojoj je to tehnički izvedivo, financijski razumno i razmjerno u odnosu na potencijalnu uštedu energije, krajnji kupci električne energije i prirodnog plina po konkurentnim cijenama dobiju pojedinačna brojila koja točno odražavaju njihovu stvarnu potrošnju energije i koja daju informacije o stvarnom vremenu uporabe.”;</p> <p>(c) stavak 3. briše se.</p> <p>6.Umeću se sljedeći članci:</p> <p>„Članak 9.a</p> <p>Mjerenje za grijanje, hlađenje i toplu vodu u kućanstvu</p>	<p>članku 12. kojime se dodaje članak 12.a i to u stavku 6. koji glasi:</p> <p>„(6) Uštede energije ostvarene iz sustava obveza energetske učinkovitosti, alternativnih mjera politike i drugih mjera politike utvrđuju se na način propisan pravilnikom iz članka 22. stavka 3. Zakona.“</p> <p>Stavak 6. kojime se prenosi članak 9., 9.a, 9.b i 9.c</p> <p>članak 9. ovo je preuzeto u članku 15. kojime se mijenja članak 15 i to u stavku 2. koji glasi:</p> <p>„(2) Distributeri prirodnog plina osiguravaju da, u mjeri u kojoj je to tehnički moguće, financijski opravdano i razmjerno s obzirom na potencijalne uštede energije, krajnjim kupcima prirodnog plina budu pribavljena pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama koja točno odražavaju stvarnu potrošnju energije krajnjih kupaca i koja osiguravaju informaciju o stvarnom vremenu korištenja.“</p> <p>članak 9a. točka 1. prenosi se u</p>		
---	---	--	--

<p>1. Države članice osiguravaju da krajnji kupci centraliziranoga grijanja, centraliziranog hlađenja i tople vode u kućanstvima po konkurentnim cijenama dobiju brojila koja točno odražavaju njihovu stvarnu potrošnju energije.</p> <p>2. Ako se zgrada opskrbljuje grijanjem, hlađenjem ili toplom vodom u kućanstvu iz centralnog izvora kojim se opslužuje više zgrada ili iz sustava za centralizirano grijanje ili centralizirano hlađenje, brojilo se postavlja na izmjenjivaču topline ili mjestu isporuke.</p> <p>Članak 9.b</p> <p>Zasebno mjerenje i raspodjela troškova za grijanje i hlađenje te toplu vodu u kućanstvu</p> <p>1. U zgradama s više stanova i višenamjenskim zgradama koje imaju centralni izvor grijanja ili centralni izvor hlađenja ili se opskrbljuju iz sustava za centralizirano grijanje ili centralizirano hlađenje pojedinačna brojila ugrađuju se radi mjerenja potrošnje toplinske energije, energije za hlađenje ili tople vode u kućanstvu u svakoj jedinici ako je to tehnički izvedivo i troškovno učinkovito u smislu razmjernosti u odnosu na potencijalne uštede energije.</p>	<p>članku 15. kojime se mijenja članak 15 . i to u stavku 3. koji glasi:</p> <p>„(3) Distributeri toplinske energije osiguravaju da krajnjim kupcima toplinske energije i potrošne tople vode iz toplinskih sustava budu pribavljena mjerila toplinske energije, po konkurentnim cijenama koja točno odražavaju stvarnu potrošnju energije krajnjih kupaca.</p> <p>članak 9a. točka 2. prenosi se u članku 15. kojime se mijenja članak 15 . i to u stavku 4. koji glasi:</p> <p>„(4) U zgradama koje se toplinskom energijom i toplom vodom opskrbljuju iz toplinskih sustava koji obuhvaćaju više zgrada, mjerilo toplinske energije se instalira kod izmjenjivača topline na mjestu isporuke, a instalacija individualnih mjerila ili razdjelnika te raspodjela troškova za toplinsku energiju i toplu vodu detaljno se uređuju propisima kojima se uređuje tržište toplinske energije.“</p> <p>Odredbe članka 9.b prenosi se u članku 15. kojime se mijenja članak 15 . i to u stavku 4. koji glasi:</p> <p>„(4) U zgradama koje se toplinskom energijom i toplom vodom</p>		
---	---	--	--

<p>Ako uporaba pojedinačnih brojila nije tehnički izvediva ili ako nije troškovno učinkovita za mjerenje potrošnje topline u svakoj jedinici, upotrebljavaju se pojedinačni razdjelnici troškova grijanja za mjerenje potrošnje topline na svakom radijatoru, osim ako dotična država članica dokaže da bi postavljanje takvih razdjelnika troškova grijanja bilo troškovno neučinkovito. U tim se slučajevima mogu razmotriti alternativne troškovno učinkovite metode mjerenja potrošnje topline. Svaka država članica jasno određuje i objavljuje opće kriterije, metodologije i/ili postupke kako bi se utvrdili uvjeti tehničke neizvedivosti i troškovne neučinkovitosti.</p> <p>2. U novim zgradama s više stanova i u stambenim dijelovima novih višenamjenskih zgrada koje su opremljene centralnim izvorom grijanja za toplu vodu u kućanstvu ili koje se opskrbljuju iz sustava centraliziranoga grijanja, pojedinačna brojila, neovisno o stavku 1. prvom podstavku, postavljaju se za toplu vodu u kućanstvu.</p> <p>3. Ako se zgrade s više stanova ili višenamjenske zgrade opskrbljuju iz sustava centraliziranoga grijanja ili centraliziranog hlađenja ili ako u takvim zgradama prevladavaju vlastiti zajednički sustavi grijanja ili hlađenja, države</p>	<p>opskrbljuju iz toplinskih sustava koji obuhvaćaju više zgrada, mjerilo toplinske energije se instalira kod izmjenjivača topline na mjestu isporuke, a instalacija individualnih mjerila ili razdjelnika te raspodjela troškova za toplinsku energiju i toplu vodu detaljno se uređuju propisima kojima se uređuje tržište toplinske energije.“Propis preuzimanja:</p> <p>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije</p> <p>15.02.2021</p> <p>Odredbe članka 9.c uzete su u obzir u članku 16. i to u stavku 4. koji glasi:</p> <p>„(4) U zgradama koje se toplinskom energijom i toplom vodom opskrbljuju iz toplinskih sustava koji obuhvaćaju više zgrada, mjerilo toplinske energije se instalira kod izmjenjivača topline na mjestu isporuke, a instalacija individualnih mjerila ili razdjelnika te raspodjela troškova za toplinsku energiju i toplu vodu detaljno se uređuju propisima kojima se uređuje tržište toplinske energije.“</p>		
---	---	--	--

<p>članice osiguravaju da imaju transparentna, javno dostupna nacionalna pravila za raspodjelu troškova potrošnje grijanja, hlađenja i tople vode u kućanstvu u takvim zgradama kako bi osigurale transparentnost i točnost izračunavanja individualne potrošnje. Prema potrebi takva pravila uključuju smjernice za način raspodjele troškova energije koja se upotrebljava za sljedeće:</p> <p>(a) toplu vodu u kućanstvima; (b) toplinu koju ispuštaju instalacije u zgradi i za potrebe grijanja zajedničkih prostora, ako su stubišta i hodnici opremljeni radijatorima; (c) za potrebe grijanja ili hlađenja stanova.</p> <p>Članak 9.c</p> <p>Zahtjev za očitanjem na daljinu</p> <p>1. Za potrebe članka 9.a i 9.b brojila i razdjelnici troškova grijanja ugrađeni nakon 25. listopada 2020. moraju biti uređaji su koji se mogu očitati na daljinu. Uvjeti tehničke izvedivosti i troškovne učinkovitosti iz članka 9.b stavka 1. i dalje se primjenjuju.</p> <p>2. Brojila i razdjelnici troškova grijanja koji se ne mogu očitati na daljinu, ali su već postavljeni, moraju se naknadno prilagoditi tako da se mogu očitati na daljinu ili zamijeniti uređajima koji se</p>	<p>djelomično preneti i u Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije 15.02.2021</p> <p>Stavak 7. Ne prenosi se. Navedena odredba je već sadržana u članku 18. stavku 5. postojećeg Zakona o energetskej učinkovitosti</p> <p>Stavak 8. Odredbe članka 10.a prenosi se u članku 15. kojime se mijenja članak 15. i to u stavku 4. koji glasi:</p> <p>„(4) U zgradama koje se toplinskom energijom i toplom vodom opskrbljuju iz toplinskih sustava koji obuhvaćaju više zgrada, mjerilo toplinske energije se instalira kod izmjenjivača topline na mjestu isporuke, a instalacija individualnih mjerila ili razdjelnika te raspodjela troškova za toplinsku energiju i toplu vodu detaljno se uređuju propisima kojima se uređuje tržište toplinske energije.“</p> <p>stavak 9. Preneseno člankom 17. kojime se mjenja članak 18. u stavku 10. koji glasi: (10) Krajnji kupci sve svoje račune i</p>		
--	--	--	--

<p>možu očitati na daljinu do 1. siječnja 2027., osim ako dotična država članica dokaže da to nije troškovno učinkovito.”.</p> <p>7.Članak 10. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)naslov se zamjenjuje sljedećim:</p> <p>„Informacije o obračunu za plin i električnu energiju”;</p> <p>(b)u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„1. Ako krajnji kupci nemaju pametna brojila iz Direktive 2009/72/EZ i Direktive 2009/73/EZ, države članice do 31. prosinca 2014. osiguravaju da su informacije o obračunu pouzdane, točne i utemeljene na stvarnoj potrošnji električne energije i plina, u skladu s Prilogom VII. točkom 1.1., ako je to tehnički izvedivo i gospodarski opravdano.”.</p> <p>8.Umeće se sljedeći članak:</p> <p>„Članak 10.a</p> <p>Informacije o obračunu i potrošnji za grijanje, hlađenje i toplu vodu u kućanstvu</p> <p>1. Ako su ugrađena brojila ili razdjelnici troškova grijanja, države članice osiguravaju da su informacije o obračunu i potrošnji pouzdane, točne i utemeljene</p>	<p>informacije o obračunu za potrošnju energije dobivaju besplatno i imaju pristup svojim podacima o potrošnji na odgovarajući način i bez plaćanja.</p> <p>stavak 10. prenosi se članak 11 a točka 1.</p> <p>Preneseno člankom 17. kojime se mijenja članak 18. u stavku 10. koji glasi:</p> <p>(10) Krajnji kupci sve svoje račune i informacije o obračunu za potrošnju energije dobivaju besplatno i imaju pristup svojim podacima o potrošnji na odgovarajući način i bez plaćanja.</p> <p>točka 2</p> <p>Prenosi se u članku 15. kojime se mijenja članak 15 . i to u stavku 4. koji glasi:</p> <p>„(4) U zgradama koje se toplinskom energijom i toplom vodom opskrbljuju iz toplinskih sustava koji obuhvaćaju više zgrada, mjerilo toplinske energije se instalira kod izmjenjivača topline na mjestu isporuke, a instalacija individualnih mjerila ili razdjelnika te raspodjela troškova za toplinsku energiju i toplu vodu detaljno se uređuju</p>		
---	--	--	--

<p>na stvarnoj potrošnji ili rezultatima očitavanja razdjelnika troškova grijanja, u skladu s Prilogom VII.a točkama 1. i 2. za sve krajnje korisnike, odnosno za fizičke ili pravne osobe koje kupuju energiju za grijanje, hlađenje ili toplu vodu u kućanstvu za vlastitu krajnju uporabu, ili fizičke ili pravne osobe koje se koriste pojedinačnom zgradom ili jedinicom u zgradi s više stanova ili višenamjenskoj zgradi koja se opskrbljuje grijanjem, hlađenjem ili toplom vodom u kućanstvu iz centralnog izvora, bez postojanja izravnog ili pojedinačnog ugovora s dobavljačem energije.</p> <p>Ta se obveza može, ako tako propiše država članica, osim u slučaju zasebnog mjerenja potrošnje na temelju razdjelnika troškova grijanja na temelju članka 9.b, ispuniti s pomoću sustava redovitog samoočitavanja prilikom kojeg krajnji kupac ili krajnji korisnik dostavlja rezultate očitavanja svojeg brojila. Obračun se temelji na procijenjenoj potrošnji ili paušalnom iznosu samo ako krajnji kupac ili krajnji korisnik nije dostavio rezultate očitavanja brojila za određeno obračunsko razdoblje.</p> <p>2. Države članice:</p> <p>(a) ako su dostupne informacije o obračunu energije i prethodnoj potrošnji ili rezultatima očitavanja</p>	<p>propisima kojima se uređuje tržište toplinske energije.“</p> <p>uređeno postojećim Zakonom o tržištu toplinske energije članak 3. točka 6. koja glasi :</p> <p>6. djelatnost kupca toplinske energije – djelatnost različita od energetske djelatnosti, a obuhvaća stručno upravljanje, rukovanje, održavanje unutarnjih instalacija, isporuku toplinske energije radi obračuna toplinske energije te izdavanje računa krajnjem kupcu u zgradi/građevini u samostalnom, zatvorenom ili centralnom toplinskom sustavu, na temelju ugovora o potrošnji toplinske energije, sklopljenim s ovlaštenim predstavnikom suvlasnika,</p> <p>stavak 11.</p> <p>nije potrebno prenošenje obveza EK</p> <p>stavak 12. mijenja članak 20</p> <p>točka 1. dodaje se stavak 3.a ne prenosi se obveza EK</p> <p>točka 2. dodaje se stavak 3.b ne prenosi se obveza EK</p> <p>točka 2. dodaje se stavak 3.c ne prenosi se obveza EK</p> <p>točka 4. dodaje se stavak 3.d ne</p>		
---	---	--	--

<p>razdjelnika troškova grijanja krajnjih korisnika, zahtijevaju da se one na zahtjev krajnjeg korisnika stave na raspolaganje pružatelju energetske usluga kojeg odredi krajnji korisnik;</p> <p>(b)osiguravaju da se krajnjim kupcima ponudi mogućnost primanja informacija o obračunu i računa u elektroničkom obliku;</p> <p>(c)osiguravaju da svi krajnji korisnici u skladu s Prilogom VII.a točkom 3. uz račun prime jasne i razumljive informacije; i</p> <p>(d)promiču kibersigurnost i osiguravaju da je zaštita privatnosti i podataka krajnjih korisnika u skladu s primjenjivim pravom Unije.</p> <p>Države članice mogu propisati da se na zahtjev krajnjeg kupca pružanje informacija o obračunu ne smatra zahtjevom za plaćanje. U takvim slučajevima države članice osiguravaju da budu ponuđeni fleksibilni aranžmani za stvarno plaćanje.</p> <p>3. Države članice odlučuju o tome tko će biti odgovoran za pružanje informacija iz stavaka 1. i 2. krajnjim korisnicima koji</p>	<p>prenosi se obveza EK</p> <p>stavak 13., 14. i stavak 15. koji se odnose na izmjene članka 23 i 24. se ne prenose jer je obveza EK.</p>		
	<p>odredbe vezane uz članak 9 b 9 c i 10 a trebati će se dodati i u</p>	Djelomično preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije (27.09.2021)
	<p>stavak 7. o izmjeni članka 10. Direktive</p>	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (NN 127/14, 116/18) članak/članci 18.st.5.

<p>nemaju izravan ili pojedinačan ugovor s dobavljačem energije.”.</p> <p>9.Članak 11. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Članak 11.</p> <p>Troškovi pristupa informacijama o mjerenju i obračunu za električnu energiju i plin</p> <p>Države članice osiguravaju da krajnji kupci sve svoje račune i informacije o obračunu za potrošnju energije dobivaju besplatno te da krajnji kupci imaju pristup svojim podacima o potrošnji na odgovarajući način i bez plaćanja.”.</p> <p>10.Umeće se sljedeći članak:</p> <p>„Članak 11.a</p> <p>Troškovi pristupa informacijama o mjerenju, obračunu i potrošnji za grijanje, hlađenje i toplu vodu u kućanstvu</p> <p>1. Države članice osiguravaju da krajnji korisnici sve svoje račune i informacije o obračunu potrošnje energije dobivaju besplatno te da krajnji korisnici imaju pristup svojim podacima o potrošnji na odgovarajući način i bez plaćanja.</p> <p>2. Neovisno o stavku 1. ovog članka troškovi informacija o obračunu individualne potrošnje grijanja, hlađenja</p>	<p>stavak 10. kojim se umeće članak 11.a, stavak 3.</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14, 86/19) članak/članci članak 3. stavak 2. točka 6.</p>
---	---	----------------------------	---

<p>i tople vode u kućanstvu u zgradama s više stanova i višenamjenskim zgradama raspodjeljuju se na neprofitnoj osnovi u skladu s člankom 9.b. Troškovi proizašli iz dodjele tog zadatka trećoj strani, kao što je pružatelj usluga ili lokalni dobavljač energije, a koji obuhvaćaju mjerenje, raspodjelu i izračun stvarne individualne potrošnje u takvim zgradama mogu se prenijeti na krajnje korisnike u mjeri u kojoj su takvi troškovi opravdani.</p> <p>3. Da bi se osigurali razumni troškovi za usluge zasebnog mjerenja kako je navedeno u stavku 2., države članice mogu potaknuti tržišno natjecanje u tom sektoru usluga poduzimanjem odgovarajućih mjera, kao što su preporučivanje ili na drugi način promicanje upotrebe natječajja i/ili upotrebe interoperabilnih uređaja i sustava kojima se olakšava promjena pružatelja usluga.”.</p> <p>11.U članku 15. umeće se sljedeći stavak:</p> <p>„2.a Nakon savjetovanja s relevantnim dionicima Komisija do 31. prosinca 2020. priprema zajedničku metodologiju kako bi se mrežni operatori potaknuli da smanje gubitke, provedu ulagačke programe za troškovno i energetske učinkovitu infrastrukturu te da na odgovarajući način uzimaju u obzir</p>			
---	--	--	--

<p>energetsku učinkovitost i fleksibilnost mreže.”.</p> <p>12.U članku 20. umeću se sljedeći stavci:</p> <p>„3.a Kako bi se mobiliziralo privatno financiranje mjera energetske učinkovitosti i energetske obnova, u skladu s pristupom iz Direktive 2010/31/EU Komisija vodi dijalog i s javnim i s privatnim financijskim institucijama radi određivanja potencijalnih mjera koje može poduzeti.</p> <p>3.b Mjere iz stavka 3. uključuju sljedeće:</p> <p>(a) mobiliziranje kapitalnih ulaganja u energetsku učinkovitost, uzimajući u obzir šire učinke uštede energije na upravljanje financijskim rizikom;</p> <p>(b) osiguravanje boljih podataka o energetske i financijske učinkovitosti na sljedeće načine:</p> <p>i. daljnjim razmatranjem načina na koje se ulaganjima u energetsku učinkovitost poboljšavaju temeljne vrijednosti imovine;</p> <p>ii. podržavanjem studija za pristup monetizaciji neenergetskih koristi ulaganjâ u energetsku učinkovitost.</p> <p>3.c Za potrebe mobiliziranja privatnog financiranja mjera energetske učinkovitosti i energetske obnova,</p>			
---	--	--	--

<p>države članice pri provedbi ove Direktive:</p> <p>(a)razmatraju načine za bolje iskorištavanje energetske pregleda iz članka 8. radi utjecaja na donošenje odluka;</p> <p>(b)na najbolji način iskorištavaju mogućnosti i alate predložene u okviru inicijative Pametno financiranje za pametne zgrade.</p> <p>3.d Komisija do 1. siječnja 2020. dostavlja državama članicama smjernice o tome kako pokrenuti privatna ulaganja.”</p> <p>13.U članku 22. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„2. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 23. radi izmjene ove Direktive prilagođavanjem vrijednosti, metoda izračuna, zadnoga koeficijenta primarne energije i zahtjeva iz priloga od I. do V., od VII. do X. i Priloga XII. tehničkom napretku.”</p> <p>14.Članak 23. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„2. Ovlašt za donošenje delegiranih akata iz članka 22. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 24. prosinca 2018.</p>			
--	--	--	--

<p>Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.”;</p> <p>(b)umeće se sljedeći stavak:</p> <p>„3.a. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. (*2)</p> <p>(*2) SL L 123, 12.5.2016., str. 1.””</p> <p>15.Članak 24. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)umeće se sljedeći stavak:</p> <p>„4.a U kontekstu izvješća o stanju energetske unije Komisija izvješćuje o funkcioniranju tržišta ugljika u skladu s člankom 35. stavkom 1. i člankom 35. stavkom 2. točkom (c) Uredbe (EU) 2018/1999, uzimajući u obzir učinke provedbe ove Direktive.”;</p> <p>(b)dodaju se sljedeći stavci:</p>			
---	--	--	--

<p>„12. Komisija do 31. prosinca 2019. procjenjuje učinkovitost provedbe definicije malih i srednjih poduzeća za potrebe članka 8. stavka 4. i podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću. Što je prije moguće nakon podnošenja tog izvješća Komisija, ako je to primjereno, donosi zakonodavne prijedloge.</p> <p>13. Komisija do 1. siječnja 2021. obavlja procjenu potencijala za energetska učinkovitost u konverziji, transformaciji, prijenosu, prijevozu i pohranjivanju energije te podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću. Tom se izvješću ako je to primjereno prilažu zakonodavni prijedlozi.</p> <p>14. Osim ako u međuvremenu budu predložene izmjene odredaba u pogledu maloprodajnih tržišta iz Direktive 2009/73/EZ o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište plina, Komisija do 31. prosinca 2021. obavlja procjenu i podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o odredbama povezanim s mjerenjem, obračunom i informacijama za potrošače za prirodni plin s ciljem njihova usklađivanja, ako je to primjereno, s relevantnim odredbama za električnu</p>			
--	--	--	--

<p>energiju u Direktivi (2009/72/EZ, kako bi se ojačala zaštita potrošača i omogućilo da krajnji kupci češće dobivaju jasnije i najnovije informacije o svojoj potrošnji prirodnog plina i da reguliraju svoju upotrebu energije. Što je prije moguće nakon podnošenja tog izvješća Komisija, ako je to primjereno, donosi zakonodavne prijedloge.</p> <p>15. Do 28. veljače 2024. i svakih pet godina nakon toga Komisija ocjenjuje ovu Direktivu i podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću.</p> <p>Ta ocjena uključuje:</p> <p>(a)ispitivanje toga treba li nakon 2030. prilagoditi zahtjeve i alternativan pristup iz članka 5.;</p> <p>(b)procjenu opće djelotvornosti ove Direktive i potrebe za daljnjim prilagodbama Unijine politike energetske učinkovitosti u skladu s ciljevima Pariškog sporazuma o promjeni klime iz 2015. koji je uslijedio nakon 21. konferencije stranaka Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (*3) i s obzirom na kretanja u području gospodarstva i inovacija.</p>			
---	--	--	--

<p>Tom se izvješću ako je to primjereno prilažu prijedlozi za daljnje mjere.</p> <p>(*3) SL L 282, 19.10.2016., str. 4.”."</p> <p>16.Prilozi se mijenjaju u skladu s Prilogom ovoj Direktivi.</p>			
<p>Članak 2.</p> <p>1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 25. lipnja 2020.</p> <p>Međutim, države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s člankom 1. točkama od 5. do 10. te točkama 3. i 4. Priloga do 25. listopada 2020.</p> <p>One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.</p> <p>Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Radi se o prijelaznim i završnim odredbama.</p>

<p>Članak 3.</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu trećeg dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p>		Nije potrebno preuzimanje	objava
<p>Članak 4.</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama.</p>		Nije potrebno preuzimanje	upućivanje direktive članicama EU
<p>PRILOG</p> <p>Prilozi Direktivi 2012/27/EU mijenjaju se kako slijedi:</p> <p>1.U Prilogu IV. bilješka 3. zamjenjuje se sljedećim:</p>	<p>Prilog 7. a (iz stavka 4. Priloga ove Direktive) djelomično prenesen kroz članak 15. kojime se mijenja članak 15 i to u stavku 4. koji glasi:</p> <p>„(4) U zgradama koje se toplinskom energijom i toplom vodom opskrbljuju iz toplinskih sustava koji</p>	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o izradi analize troškova i koristi (NN 110/19) članak/članci članak 12.

<p>„(3)Primjenjuje se ako se uštede energije izračunavaju s obzirom na primarnu energiju koristeći se pristupom odozdo prema gore na temelju krajnje potrošnje energije. Za uštede električne energije u kWh države članice primjenjuju koeficijent utvrđen transparentnom metodologijom na temelju nacionalnih okolnosti koje utječu na primarnu potrošnju energije kako bi osigurale precizan izračun stvarne uštede. Te okolnosti moraju biti obrazložene, provjerljive i utemeljene na objektivnim i nediskriminirajućim kriterijima. Za uštede električne energije u kWh države članice mogu primijeniti zadani koeficijent od 2,1 ili diskrecijsko pravo da utvrde drukčiji koeficijent pod uvjetom da ga mogu opravdati. Pritom države članice uzimaju u obzir svoje kombinacije izvora energije uključene u svojim integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima koji se dostavljaju Komisiji u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999. Do 25. prosinca 2022. i svake četiri godine nakon toga Komisija revidira zadani koeficijent na temelju zabilježenih podataka. Ta se revizija</p>	<p>obuhvaćaju više zgrada, mjerilo toplinske energije se instalira kod izmjenjivača topline na mjestu isporuke, a instalacija individualnih mjerila ili razdjelnika te raspodjela troškova za toplinsku energiju i toplu vodu detaljno se uređuju propisima kojima se uređuje tržište toplinske energije.“</p> <p>Prilog 12. (iz stavka 6. Priloga ove Direktive) preneseno u članku 16. kojime se mijenja u članak 17. stavku 3 tpočka 1. koja glasi :</p> <p>Dosadašnja podtočka 1. u stavku 3. mijenja se i glasi :</p> <p>„1. utvrđuju i objavljuju standardna pravila u pogledu pokrivanja i podjele troškova tehničkih prilagodbi, poput priključaka na mrežu, jačanja mreže i uvođenja novih mreža, poboljšanja rada mreže i pravila u pogledu nediskriminirajuće primjene kodeksa o mreži potrebnih za integraciju novih proizvođača koji u međusobno povezanu mrežu isporučuju električnu energiju proizvedenu iz visokoučinkovite kogeneracije.“</p>		
--	--	--	--

<p>provodi uzimajući u obzir njegov učinak na drugo pravo Unije kao što su Direktiva 2009/125/EZ i Uredba 2017/1369/EU Europskog parlamenta i Vijeća Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU (SL L 198, 28.7.2017., str. 1.).”</p> <p>2.Prilog V. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„PRILOG V.</p> <p>Zajedničke metode i načela za izračun učinka sustava obveze energetske učinkovitosti ili drugih mjera politike u skladu s člancima 7, 7.a i 7.b te člankom 20. stavkom 6.</p> <p>1. Metode za izračun uštede energije, osim one koja proizlazi iz poreznih mjera za potrebe članaka 7., 7.a, 7.b i članka 20. stavak 6.</p>	<p>stavak 1 Prilog 4. i stavak 2. prilog 5. potrebno je promijeniti u Pravilniku o sustavuz praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (Narodne novine, br. 33/20) navedeno u članku 24.</p> <p>(1) Ministar će donijeti pravilnik iz članka 22. stavka 3. koji je izmijenjen člankom 19. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.</p> <p>(2) Do stupanja na snagu pravilnika iz stavka 1. ovoga članka ostaju na snazi odredbe Pravilnika o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije („Narodne novine“, br. 33/20).</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (30.06.2021)</p>
<p>Stranke obveznice, stranke sudionice, ovlaštene stranke ili provedbena tijela javne vlasti mogu upotrebljavati sljedeće metode za izračun uštede energije:</p> <p>(a) predviđena ušteda na temelju rezultata prethodnih energetske poboljšanja u sličnim postrojenjima pod neovisnim nadzorom. Opći se pristup naziva „ex ante”;</p>	<p>Prilog 7a će biti prenesen i u Zakonu o tržištu toplinske energije koji se priprema</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije (27.09.2021)</p>

<p>(b) izmjerena ušteda, pri čemu se ušteda od uvođenja mjere ili paketa mjera utvrđuje bilježenjem stvarnog smanjenja u uporabi energije, uzimajući u obzir čimbenike kao što su dodatnost, zauzetost, razine proizvodnje i vremenske prilike koji mogu utjecati na potrošnju. Opći se pristup naziva „ex post“;</p> <p>(c) procijenjena ušteda, pri čemu se upotrebljavaju tehničke procjene uštede. Taj se pristup može upotrijebiti samo ako je utvrđivanje pouzdanih izmjerenih podataka za određeno postrojenje teško ili nerazmjerno skupo, primjer pri zamjeni kompresora ili električnog motora s drukčijom nazivnom vrijednošću kWh od one za koju postoje neovisne informacije o izmjerenoj uštedi, ili ako te procjene na temelju metodologija i referentnih vrijednosti utvrđenih na nacionalnoj razini provode kvalificirani ili akreditirani stručnjaci koji ne ovise o uključenim strankama obveznicama, strankama sudionicama ili ovlaštenim strankama;</p> <p>(d) ušteda utvrđena na temelju istraživanja kojima se utvrđuje odgovor potrošača na savjete, informativne kampanje, sustave označivanja, certifikacijske sustave ili pametne mjerne sustave. Ovaj se pristup može upotrebljavati samo za uštedu nastalu uslijed</p>			
---	--	--	--

<p>promjena u ponašanju potrošača. On se ne upotrebljava za uštedu proizišlu iz uvođenja fizičkih mjera.</p> <p>2. Pri utvrđivanju uštede energije za mjeru energetske učinkovitosti za potrebe članka 7., 7.a i 7.b te članka 20. stavka 6. primjenjuju se sljedeća načela:</p> <p>(a)mora se dokazati da su uštede dodatne u odnosu na uštede koje bi se ostvarile u svakom slučaju bez aktivnosti stranaka obveznica, stranaka sudionica, ovlaštenih stranaka ili provedbenih tijela. Kako bi se odredila ušteda koja se može iskazati kao dodatna države članice uzimaju u obzir kako bi se upotreba energije i potražnja za njom razvijali u nedostatku dotične mjere politike, uzimajući u obzir barem sljedeće čimbenike: trendove u potrošnji energije, promjene u ponašanju potrošača, tehnološki napredak i promjene uzrokovane drugim mjerama provedenima na razini Unije i na nacionalnoj razini;</p> <p>(b)ušteda ostvarena provedbom obveznog prava Unije smatra se uštedom koja bi se ostvarila u svakom slučaju i stoga se ne iskazuje kao ušteda energije za potrebe članka 7. stavka 1. Odstupajući od tog zahtjeva, ušteda povezana s obnovom postojećih zgrada može se iskazivati kao ušteda energije za potrebe članka 7. stavka 1., uz uvjet da</p>			
---	--	--	--

<p>je ispunjen kriterij značajnosti iz točke 3. podtočke (h) ovog Priloga. Ušteda koja proizlazi iz provedbe nacionalnih minimalnih zahtjeva utvrđenih za nove zgrade prije prenošenja Direktive 2010/31/EU može se iskazati kao ušteda energije za potrebe članka 7. stavka 1.točke (a), pod uvjetom da je ispunjen kriterij značajnosti iz točke 3. podtočke(h) ovog Priloga i da je su uštedu države članice priopćile u svojim nacionalnim akcijskim planovima za energetske učinkovitost u skladu s člankom 24. stavkom 2.;</p> <p>(c)u obzir se može uzeti samo ušteda koja premašuju sljedeće razine:</p> <p>i.standardne vrijednosti emisija Unije za nove osobne automobile i nova laka gospodarska vozila nakon provedbe uredaba (EZ) br. 443/2009 (*1) i (EU) br. 510/2011 Europskog parlamenta i Vijeća (*2);</p> <p>ii.zahtjevi Unije u vezi s uklanjanjem određenih proizvoda povezanih s energijom s tržišta nakon provedbe provedbenih mjera u skladu s Direktivom 2009/125/EZ;</p> <p>(d)dopuštene su politike čija je svrha poticanje većih razina energetske učinkovitosti proizvoda, opreme, prijevoznih sustava, vozila i goriva,</p>			
--	--	--	--

<p>zgrada i elemenata zgrada, procesa ili tržišta;</p> <p>(e)mjere kojima se promiče ugradnja tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora malog opsega na zgrade ili u njih mogu biti prihvatljive da se uzmu u obzir za ostvarenje uštede energije koja se zahtijeva u skladu s člankom 7. stavkom 1. pod uvjetom da imaju za posljedicu provjerljiva i mjerljiva ili procjenjiva poboljšanja energetske učinkovitosti. Izračun uštede energije u skladu je sa zahtjevima iz ovog Priloga;</p> <p>(f)kada je riječ o politikama kojima se ubrzava uvođenje učinkovitijih proizvoda i vozila, mogu se u potpunosti uzeti u obzir pod uvjetom da se dokaže da se takvo uvođenje odvija prije isteka prosječnog očekivanog vijeka trajanja proizvoda ili vozila ili prije nego što je uobičajeno zamijeniti proizvod ili vozilo, a uštede se iskazuju samo za razdoblje do isteka prosječnog očekivanog vijeka trajanja proizvoda ili vozila koje se zamjenjuje;</p> <p>(g)pri poticanju uvođenja mjera energetske učinkovitosti države članice prema potrebi osiguravaju održavanje normi kvalitete proizvoda, usluga i provedbe mjera, ili uvođenje tih normi ako ne postoje;</p> <p>(h)da bi se uzelo u obzir klimatske razlike među regijama, države članice mogu</p>			
---	--	--	--

<p>odlučiti prilagoditi uštede standardnoj vrijednosti ili uskladiti različite uštede energije u skladu s temperaturnim razlikama među regijama;</p> <p>(i) pri izračunu uštede energije uzimaju se u obzir trajanje mjera i stupanj smanjenja uštede tijekom vremena. Taj se izračun provodi zbrajanjem ušteda koje će se ostvariti svakom pojedinačnom mjerom tijekom razdoblja od datuma njezine provedbe do 31. prosinca 2020. ili do 31. prosinca 2030., prema potrebi. Države članice mogu također primijeniti drugu metodu ako procijene da se njome može ostvariti barem jednaka ukupna količina uštede. Pri uporabi druge metode države članice osiguravaju da ukupan iznos uštede energije izračunan primjenom tih drugih metoda ne premašuje iznos uštede energije koji bi dobile kada bi uštedu izračunale kao zbroj ušteda koje će se ostvariti svakom pojedinačnom mjerom tijekom razdoblja od datuma njezine provedbe do 31. prosinca 2020. ili do 31. prosinca 2030., prema potrebi. Države članice u svojim integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima u okviru Uredbe (EU) 2018/1999 detaljno opisuju drugu metodu i i sve što je poduzeto kako bi osigurale ispunjavanje tog obvezujućeg zahtjeva u vezi s izračunom.</p>			
--	--	--	--

3. Države članice osiguravaju ispunjavanje sljedećih zahtjeva za mjere politike provedene na temelju članka 7.b i članka 20. stavka 6:

- (a) mjerama politika i pojedinačnim mjerama ostvaruju se uštede energije u krajnjoj potrošnji koje je moguće provjeriti;
- (b) odgovornosti svake stranke sudionice, ovlaštene stranke ili provedbenog tijela javne vlasti, ovisno o tome što je relevantno, jasno su utvrđene;
- (c) uštede energije koje se ostvaruju ili se trebaju ostvariti utvrđuju se na transparentan način;
- (d) iznos uštede energije koji se zahtijeva ili koji treba ostvariti mjerom politike izražen je kao krajnja potrošnja energije ili kao potrošnja primarne energije upotrebom konverzijskih faktora utvrđenih u Prilogu IV.;
- (e) sastavlja se i objavljuje godišnje izvješće o uštedi energije koju su ostvarile ovlaštene stranke, stranke sudionice i provedbena tijela javne vlasti, kao i podaci o godišnjim kretanjima uštede energije;
- (f) provodi se praćenje rezultata te odgovarajućih mjera u slučaju nezadovoljavajućeg napretka;
- (g) uštedu energije ostvarenu u okviru pojedinačne mjere može iskazivati samo jedna stranka;

<p>(h)potrebno je dokazati da su aktivnosti stranke sudionice, ovlaštene stranke ili provedbenih tijela javne vlasti značajni za ostvarenje iskazane uštede energije.</p> <p>4. Pri utvrđivanju uštede energije nastale zbog mjera politika u području oporezivanja uvedenih na temelju članka 7.b, primjenjuju se sljedeća načela:</p> <p>(a)u obzir se uzima samo ušteda energije na temelju mjera oporezivanja koja premašuje minimalne razine oporezivanja primjenjive na goriva u skladu s direktivama Vijeća 2003/96/EZ (*3) ili 2006/112/EZ (*4);</p> <p>(b)cjenovna elastičnost za izračun učinka mjera oporezivanja (u području energetike) mora odražavati odgovor potražnje za energijom u odnosu na promjene cijena te se procjenjuje na temelju najnovijih i reprezentativnih službenih izvora podataka;</p> <p>(c)uštede energije iz pratećih instrumenata politike oporezivanja, uključujući fiskalne poticaje ili plaćanje fondu, obračunavaju se zasebno.</p> <p>5. Obavijest o metodologiji</p> <p>Države članice u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999 obavješćuju Komisiju o predloženoj detaljnoj metodologiji za rad sustava obveze energetske učinkovitosti i o alternativnim mjerama iz članka 7.a i</p>			
--	--	--	--

<p>7.b te članka 20. stavka 6. Osim u slučaju oporezivanja, takva obavijest uključuje pojediniosti o:</p> <p>(a)razini uštede energije koja se zahtijeva na temelju članka 7. stavka 1. prvog podstavka točke (b) ili uštede za koju se očekuje da će biti ostvarena tijekom cijelog razdoblja od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030.;</p> <p>(b)strankama obveznicama, strankama sudionicama, ovlaštenim strankama ili provedbenim tijelima javne vlasti;</p> <p>(c) ciljnim sektorima;</p> <p>(d)mjerama politike i pojedinačnima mjerama, uključujući očekivani ukupni iznos kumulativne uštede energije za svaku mjeru;</p> <p>(e)trajanju razdoblja obveze u vezi sa sustavom obveze energetske učinkovitosti;</p> <p>(f)aktivnostima predviđenima mjerom politike;</p> <p>(g)metodologiji izračuna, uključujući kako se utvrđuje dodatnost i značajnost te koje se metodologije i referentne vrijednosti upotrebljavaju za predviđene i procijenjene uštede;</p> <p>(h)vijeku trajanja mjera i načinu na koji se izračunavaju ili na čemu se temelje;</p> <p>(i)pristupu primijenjenom za rješavanje pitanja klimatskih razlika unutar države članice;</p>			
--	--	--	--

(j) sustavima za praćenje i provjeru za mjera na temelju članaka 7.a i 7.b te pojedinosti o načinu osiguravanja njihove neovisnosti o strankama obveznicama, strankama sudionicama ili ovlaštenim strankama;
(k) u slučaju oporezivanja:

- i. ciljnim sektorima i segmentu poreznih obveznika;
- ii. provedbenim tijelima javne vlasti;
- iii. uštedi za koju se očekuje da će biti ostvarena;
- iv. trajanju mjere oporezivanja; i
- v. metodologiji izračuna, uključujući pojedinosti o tome koja se cjenovna elastičnost upotrebljava i o načinu na koji je utvrđena.

[\(*1\)](#) Uredba (EZ) br. 443/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija za nove osobne automobile u okviru integriranog pristupa Zajednice smanjenju emisija CO₂ iz lakih vozila ([SL L 140, 5.6.2009., str. 1.](#))."

[\(*2\)](#) Uredba (EU) br. 510/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2011. o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija za nova laka gospodarska vozila kao dio integriranog pristupa Unije s ciljem

<p>smanjivanja emisija CO2 iz osobnih i lakih gospodarskih vozila (SL L 145, 31.5.2011., str. 1.)."</p> <p>(*3) Direktiva Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije (SL L 283, 31.10.2003., str. 51.)."</p> <p>(*4) Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 347, 11.12.2006., str. 1.)."</p> <p>3.U Prilogu VII. naslov se zamjenjuje sljedećim:</p> <p>„Minimalni zahtjevi za obračun i informacije o obračunu na temelju stvarne potrošnje električne energije i plina”.</p> <p>4.Umeće se sljedeći prilog:</p> <p>„PRILOG VII.a</p> <p>Minimalni zahtjevi za informacije o obračunu i potrošnji grijanja, hlađenja i tople vode u kućanstvu</p> <p>1. Obračun koji se temelji na stvarnoj potrošnji ili na rezultatima očitavanja razdjelnika troškova grijanja</p> <p>Kako bi se krajnjim korisnicima omogućilo reguliranje vlastite potrošnje energije, obračun se najmanje jednom</p>			
--	--	--	--

<p>godišnje provodi na temelju stvarne potrošnje ili na temelju rezultata očitavanja razdjelnika troškova grijanja.</p> <p>2. Minimalna učestalost informacija o obračunu ili potrošnji</p> <p>Od 25. listopada 2020., ako su ugrađeni brojlara ili razdjelnici troškova grijanja koji se mogu očitati na daljinu, informacije o obračunu ili potrošnji na temelju stvarne potrošnje ili na temelju rezultata očitavanja razdjelnika troškova grijanja pružaju se krajnjim korisnicima najmanje jednom tromjesečno na zahtjev ili ako su se krajnji kupci opredijelili za primanje elektroničkog obračuna, a u ostalim se slučajevima to provodi dvaput godišnje.</p> <p>Od 1. siječnja 2022., ako su ugrađeni brojlara ili razdjelnici troškova grijanja koji se mogu očitati na daljinu, informacije o obračunu ili potrošnji na temelju stvarne potrošnje ili na temelju rezultata očitavanja razdjelnika troškova grijanja pružaju se krajnjim korisnicima najmanje jednom mjesečno. Te informacije također mogu biti dostupne putem interneta i ažurirati se onoliko često koliko to omogućuju korišteni uređaji i sustavi za mjerenje. Grijanje i hlađenje mogu se izuzeti od tih zahtjeva izvan sezone grijanja/hlađenja.</p>			
--	--	--	--

3. Minimalne informacije navedene na računu

Države članice osiguravaju da se krajnjim korisnicima na računima ili zajedno s računima u jasnom i razumljivom obliku na raspolaganje stave sljedeće informacije ako se one temelje na stvarnoj potrošnji ili rezultatima očitavanja razdjelnika troškova grijanja:

- (a) važeće stvarne cijene i stvarna potrošnja energije ili ukupni troškovi grijanja i rezultati očitavanja razdjelnika troškova grijanja;
- (b) informacije o upotrijebljenoj mješavini goriva i povezanim godišnjim emisijama stakleničkih plinova, uključujući informacije za krajnje korisnike koji se grijanjem ili hlađenjem opskrbljuju iz centraliziranih sustava, te opis različitih poreza, pristojbi i tarifa koji se primjenjuju. Države članice mogu ograničiti područje primjene zahtjeva o pružanju informacija o emisijama stakleničkih plinova uključivanjem samo opskrbljivanja iz sustava centraliziranoga grijanja s ukupnom nazivnom ulaznom toplinskom snagom većom od 20 MW;
- (c) usporedbe sadašnje potrošnje energije krajnjeg korisnika i potrošnje u istom razdoblju prošle godine u grafičkom

<p>obliku, prilagođeno za grijanje i hlađenje u odnosu na klimatske uvjete;</p> <p>(d) kontaktne podatke organizacija krajnjih kupaca, energetske agencije ili sličnih tijela, uključujući adrese internetskih stranica, gdje se mogu pronaći informacije o dostupnim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, usporedivim profilima krajnjih korisnika i objektivnim tehničkim specifikacijama opreme koja upotrebljava energiju;</p> <p>(e) informacije o povezanim postupcima podnošenja žalbe, uslugama pučkog pravobranitelja ili alternativnim mehanizmima za rješavanje sporova, kako je primjenjivo u državama članicama;</p> <p>(f) usporedbe s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim korisnikom iz iste kategorije korisnika. U slučaju elektroničkih računa takve usporedbe umjesto toga mogu biti dostupne na internetu i priložena računima.</p> <p>Računi koji se ne temelje na stvarnoj potrošnji ili rezultatima očitavanja razdjelnika troškova grijanja sadržavaju jasno i razumljivo objašnjenje toga kako je izračunan iznos naveden na računu i barem informacije navedene u točkama (d) i (e).</p> <p>;</p>			
---	--	--	--

<p>5.U Prilogu IX. dijelu 1. četvrtom stavku točka (g) zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„(g)Gospodarska analiza: popis učinaka</p> <p>U gospodarskoj analizi uzimaju se u obzir svi relevantni gospodarski učinci.</p> <p>Države članice pri donošenju svojih odluka mogu procijeniti i uzeti u obzir troškove i uštede energije u analiziranim scenarijima proizišle iz povećanja fleksibilnosti u opskrbi energijom te iz optimalnijeg rada elektroenergetskih mreža, uključujući izbjegnute troškove i uštedu proizišlu iz manjeg ulaganja u infrastrukturu.</p> <p>Troškovi i koristi iz prvog podstavka uključuju barem sljedeće:</p> <p>i.Koristi</p> <ul style="list-style-type: none"> —vrijednost proizvodnje za potrošača (toplinska i električna energija), —vanjske koristi kao što su koristi za okoliš, koristi u pogledu emisija stakleničkih plinova te koristi za zdravlje i sigurnost, u mjeri u kojoj je to moguće, —učinci na tržište rada, energetske sigurnost i konkurentnost, u mjeri u kojoj je to moguće; 			
---	--	--	--

<p>ii. Troškovi</p> <ul style="list-style-type: none"> — kapitalni troškovi postrojenja i opreme, — kapitalni troškovi povezanih energetske mreže, — varijabilni i fiksni operativni troškovi, — troškovi energije, — troškovi povezani s okolišem, zdravljem i sigurnošću, u mjeri u kojoj je to moguće, — troškovi povezani s tržištem rada, energetske sigurnošću i konkurentnošću, u mjeri u kojoj je to moguće.”. <p>6. U Prilogu XII. prvom stavku točka (a) zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„(a) utvrđuju i objavljuju standardna pravila u pogledu pokrivanja i podjele troškova tehničkih prilagodbi, poput priključaka na mrežu, jačanja mreže i uvođenja novih mreža, poboljšanja rada mreže i pravila u pogledu nediskriminirajuće primjene kodeksa o mreži potrebnih za integraciju novih proizvođača koji u međusobno povezanu mrežu isporučuju električnu energiju proizvedenu iz visokoučinkovite kogeneracije;”.</p>			
---	--	--	--

<p>(*1) Uredba (EZ) br. 443/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija za nove osobne automobile u okviru integriranog pristupa Zajednice smanjenju emisija CO2 iz lakih vozila (SL L 140, 5.6.2009., str. 1.).</p> <p>(*2) Uredba (EU) br. 510/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2011. o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija za nova laka gospodarska vozila kao dio integriranog pristupa Unije s ciljem smanjivanja emisija CO2 iz osobnih i lakih gospodarskih vozila (SL L 145, 31.5.2011., str. 1.).</p> <p>(*3) Direktiva Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije (SL L 283, 31.10.2003., str. 51.).</p> <p>(*4) Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 347, 11.12.2006., str. 1.).”</p>			
--	--	--	--

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (Tekst značajan za EGP)

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energetskej učinkovitosti (II. čitanje)

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

<p>Članak 1.</p> <p>Predmet</p> <p>Ovom se Direktivom uspostavljaju zajednička pravila za proizvodnju, prijenos, distribuciju i skladištenje energije te opskrbu električnom energijom, zajedno s odredbama o zaštiti potrošača, radi stvaranja istinski integriranih, konkurentnih, fleksibilnih, poštenih i transparentnih tržišta električne energije u Uniji orijentiranih na potrošače.</p> <p>Koristeći se prednostima integriranog tržišta, ovom se Direktivom nastoje osigurati prihvatljive i transparentne cijene i troškovi energije za potrošače, visok stupanj sigurnosti opskrbe i neometan prijelaz na održiv energetske sustav s niskom razinom emisije ugljika. Njome se utvrđuju ključna pravila koja se odnose na organizaciju i funkcioniranje elektroenergetskog sektora Unije, posebno pravila o osnaživanju i zaštiti potrošača, otvorenom pristupu integriranom tržištu, pristupu trećih strana infrastrukturi prijenosa i distribucije, zahtjevima za razdvajanjem i pravila o neovisnosti regulatornih tijela država članica.</p> <p>Ovom Direktivom utvrđuju se i načini suradnje između država članica, regulatornih tijela i operatora prijenosnih</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)
---	--	---------------	---

<p>sustava u cilju stvaranja potpuno međusobno povezanog unutarnjeg tržišta električne energije na kojem se potiče integracija energije iz obnovljivih izvora, slobodno tržišno natjecanje i sigurnost opskrbe.</p>			
<p>Članak 2.</p> <p>Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „kupac” znači veleprodajni ili krajnji kupac električne energije; 2. „veleprodajni kupac” znači fizička ili pravna osoba koja kupuje električnu energiju u svrhu daljnje prodaje unutar ili izvan sustava poslovnog nastana te osobe; 3. „krajnji kupac” znači kupac koji kupuje električnu energiju za vlastitu uporabu; 4. „kupac iz kategorije kućanstvo” znači kupac koji kupuje električnu energiju za potrošnju u vlastitom kućanstvu, isključujući komercijalne ili profesionalne djelatnosti; 5. „kupac koji nije kućanstvo” znači fizička ili pravna osoba koja kupuje električnu energiju koja nije za uporabu u njezinu vlastitom kućanstvu, uključujući proizvođače, industrijske kupce, mala i 		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>srednja poduzeća, poslovne subjekte i veleprodajne kupce;</p> <p>6., „mikropoduzeće” znači poduzeće koje zapošljava manje od 10 osoba i čiji godišnji promet i/ili ukupna godišnja bilanca ne prelazi 2 milijuna EUR;</p> <p>7., „malo poduzeće” znači poduzeće koje zapošljava manje od 50 osoba i čiji godišnji promet i/ili ukupna godišnja bilanca ne prelazi 10 milijuna EUR;</p> <p>8., „aktivni kupac” znači krajnji kupac ili skupina krajnjih kupaca koji djeluju zajedno i koji troše ili skladište električnu energiju proizvedenu u vlastitom prostoru smještenom unutar definiranih granica ili ako države članice to dopuštaju, u drugom prostoru ili koji prodaju električnu energiju koju sami proizvode ili sudjeluju u programima fleksibilnosti ili energetske učinkovitosti, uz uvjet da te djelatnosti nisu njihova primarna trgovačka ili profesionalna djelatnost;</p> <p>9., „tržišta električne energije” znači tržišta koja uključuju izvanburzovna tržišta i burze električne energije, za trgovanje električnom energijom, kapacitetima, uslugama uravnoteženja i pomoćnim uslugama u svim vremenskim okvirima, uključujući terminska tržišta, tržišta za dan unaprijed i unutar dnevna tržišta;</p> <p>10., „sudionik na tržištu” znači sudionik na tržištu kako je definiran u članku 2. točki 25. Uredbe (EU) 2019/943;</p>			
---	--	--	--

<p>11. „energetska zajednica građana” znači pravni subjekt:</p> <p>(a) koji se temelji na dobrovoljnom i otvorenom sudjelovanju te je pod stvarnom kontrolom članova ili vlasnika udjela koji su fizičke osobe, lokalna tijela, uključujući općine, ili mala poduzeća,</p> <p>(b) čija je primarna svrha pružanje okolišne, gospodarske ili socijalne koristi svojim članovima ili vlasnicima udjela ili lokalnim područjima na kojima djeluje, a ne stvaranje financijske dobiti, i</p> <p>(c) koji može sudjelovati u proizvodnji, među ostalim iz obnovljivih izvora, distribuciji, opskrbi, potrošnji, agregiranju, skladištenju energije, uslugama energetske učinkovitosti ili uslugama punjenja za električna vozila ili pružati druge usluge svojim članovima ili vlasnicima udjela;</p> <p>12. „opskrba” znači prodaja električne energije kupcima, uključujući daljnju prodaju;</p> <p>13. „ugovor o opskrbi električnom energijom” znači ugovor o opskrbi električnom energijom, ali ne uključuje derivate električne energije;</p> <p>14. „derivat električne energije” znači financijski instrument naveden u Prilogu I. odjeljku C točkama 5., 6. ili 7. Direktive 2014/65/EU Europskog</p>			
---	--	--	--

<p>parlamenta i Vijeća (16), kada se taj instrument odnosi na električnu energiju;</p> <p>15. „ugovor s dinamičnim određivanjem cijene električne energije” znači ugovor o opskrbi električnom energijom između opskrbljivača i krajnjeg kupca koji odražava promjenu cijena na promptnim tržištima, uključujući tržišta za dan unaprijed i unutardnevna tržišta, u intervalima koji odgovaraju barem učestalosti poravnanja tržišta;</p> <p>16. „naknada za raskid ugovora” znači pristojba ili novčana kazna koju opskrbljivači ili sudionici na tržištu koji se bave agregiranjem nameću kupcima zbog raskida ugovora o opskrbi električnom energijom ili elektroenergetskim uslugama;</p> <p>17. „naknada za promjenu opskrbljivača” znači pristojba ili novčana kazna, uključujući naknade za raskid ugovora, koju opskrbljivači ili sudionici na tržištu koji se bave agregiranjem ili operatori sustava izravno ili neizravno nameću kupcima zbog promjene opskrbljivača ili sudionika na tržištu koji se bave agregiranjem,;</p> <p>18. „agregiranje” znači funkcija koju obavlja fizička ili pravna osoba koja kombinira opterećenja većeg broja kupaca ili proizvedenu električnu energiju radi prodaje, kupnje ili dražbe na bilo kojem tržištu električne energije;</p>			
---	--	--	--

<p>19. „neovisni agregator” znači sudionik na tržištu koji se bavi agregiranjem koji nije povezan s opskrbljivačem kupca;</p> <p>20. „upravljanje potrošnjom” znači promjena u opterećenju električnom energijom kod krajnjih kupaca u odnosu na njihove uobičajene ili trenutne obrasce potrošnje kao odgovor na tržišne signale, uključujući promjenu cijene električne energije ovisno o satu ili novčane poticaje, ili kao odgovor na prihvat ponude krajnjeg kupca, za prodaju smanjenja ili povećanja potražnje po cijeni na organiziranim tržištima, kako je definirano u članku 2. točki 4. Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 1348/2014 (17), pojedinačno ili u okviru udruženja;</p> <p>21. „informacije o obračunu” znači sve informacije dostavljene u računima krajnjih kupaca, osim zahtjeva za plaćanje;</p> <p>22. „konvencionalno brojilo” znači analogno ili elektroničko brojilo koje ne može i prenositi i primiti podatke;</p> <p>23. „pametna sustava mjerenja” znači elektronički sustav koji može mjeriti električnu energiju koja je predana u mrežu ili električnu energiju potrošenu iz mreže pružajući više informacija od konvencionalnog brojila te koji može prenositi i primiti podatke nekim oblikom elektroničke komunikacije u svrhu informiranja, praćenja i kontrole;</p>			
---	--	--	--

<p>24. „interoperabilnost” u kontekstu pametnog mjerenja znači sposobnost dvije energetske ili komunikacijske mreže, dva sustava, uređaja, dvije aplikacije ili komponente ili više njih da uzajamno djeluju, razmjenjuju i upotrebljavaju informacije radi izvođenja potrebnih funkcija;</p> <p>25. „razdoblje obračuna odstupanja” znači razdoblje obračuna odstupanja kako je definirano u članku 2. točki 15. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>26. „gotovo stvarno vrijeme” u kontekstu pametnog mjerenja znači kratko vremensko razdoblje, obično u sekundama ili unutar razdoblja obračuna odstupanja na nacionalnom tržištu;</p> <p>27. „najbolje raspoložive tehnike” u kontekstu zaštite podataka i sigurnosti u okruženju pametnog mjerenja znači najdjelotvornije, najnaprednije i prikladne tehnike za pružanje temelja za sukladnost s pravilima Unije za zaštitu podataka i sigurnosnim pravilima;</p> <p>28. „distribucija” znači prijenos električne energije visokonaponskim, srednjenaponskim ili niskonaponskim distribucijskim sustavima radi njezine isporuke kupcima, ali ne uključuje opskrbu;</p> <p>29. „operator distribucijskog sustava” znači fizička ili pravna osoba odgovorna za rad, održavanje i, ako je potrebno, razvoj distribucijskog sustava na danom</p>			
---	--	--	--

<p>području i, kada je to primjenjivo, njegovo međusobno povezivanje s drugim sustavima te za osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovolji razumnoj potražnji za distribucijom električne energije;</p> <p>30. „energetska učinkovitost” znači omjer između ostvarenog učinka, usluge, robe ili energije i utroška energije;</p> <p>31. „energija iz obnovljivih izvora” ili „obnovljiva energija” znači energija iz obnovljivih nefosilnih izvora, primjerice energija vjetra, solarna energija (toplinska i fotonaponska) te geotermalna energija, energija iz okoliša, energija plime, oseke i druga energija oceana, hidroenergija, biomasa, plin dobiven od otpada, plin dobiven iz uređaja za obradu otpadnih voda i bioplin;</p> <p>32. „distribuirana proizvodnja” znači proizvodna postrojenja priključena na distribucijski sustav;</p> <p>33. „mjesto za punjenje” znači sučelje putem kojeg je u danom trenutku moguće puniti jedno električno vozilo ili zamijeniti bateriju jednog električnog vozila;</p> <p>34. „prijenos” znači prijenos električne energije vrlo visokim i visokim naponskim međusobno povezanim sustavom radi njezine isporuke krajnjim kupcima ili distributerima, ali ne uključuje opskrbu;</p>			
--	--	--	--

<p>35. „operator prijenosnog sustava” znači fizička ili pravna osoba odgovorna za rad, održavanje i, ako je potrebno, razvoj prijenosnog sustava za električnu energiju na danom području i, kada je to primjenjivo, njegova međusobna povezivanja s drugim sustavima te za osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovolji razumnoj potražnji za prijenosom električne energije;</p> <p>36. „korisnik sustava” znači fizička ili pravna osoba koja isporučuje u prijenosni sustav ili distribucijski sustav ili iz njega preuzima električnu energiju;</p> <p>37. „proizvodnja” znači proizvodnja električne energije;</p> <p>38. „proizvođač” znači fizička ili pravna osoba koja proizvodi električnu energiju;</p> <p>39. „interkonekcijski vod” znači oprema koja se koristi za povezivanje elektroenergetskih sustava;</p> <p>40. „međusobno povezani sustav” znači nekoliko prijenosnih i distribucijskih sustava koji su međusobno povezani posredstvom jednog interkonekcijskog voda ili više njih;</p> <p>41. „izravni vod” znači elektroenergetski vod koji povezuje izoliranu lokaciju proizvodnje s izoliranim kupcem ili elektroenergetski vod koji povezuje proizvođača i poduzeće za opskrbu električnom energijom radi izravne opskrbe njihovih vlastitih prostora, poduzeća kćeri i kupaca;</p>			
--	--	--	--

<p>42. „mali izolirani sustav” znači bilo koji sustav čija je potrošnja u 1996. godini bila manja od 3 000 GWh, pri čemu se manje od 5 % godišnje potrošnje dobiva kroz međusobno povezivanje s drugim sustavima;</p> <p>43. „mali povezani sustav” znači bilo koji sustav čija je potrošnja u 1996. godini bila manja od 3 000 GWh, pri čemu se više od 5 % godišnje potrošnje dobije kroz međusobno povezivanje s drugim sustavima;</p> <p>44. „zagušenje” znači zagušenje kako je definirano u članku 2. točki 4. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>45. „uravnoteženje” znači uravnoteženje kako je definirano u članku 2. točki 10. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>46. „energija uravnoteženja” znači energija uravnoteženja kako je definirana u članku 2. točki 11. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>47. „subjekt odgovoran za odstupanje” znači subjekt odgovoran za odstupanje kako je definiran u članku 2. točki 14. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>48. „pomoćna usluga” znači usluga potrebna za rad prijenosnog ili distribucijskog sustava, uključujući pomoćne usluge uravnoteženja i nefrekvencijske pomoćne usluge, ali isključujući upravljanje zagušenjem;</p> <p>49. „nefrekvencijska pomoćna usluga” znači usluga kojom se koristi operator</p>			
--	--	--	--

<p>prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava u svrhu regulacije napona u stacionarnom stanju, injektiranja brzo djelujuće jalove struje, tromosti za osiguranje stabilnosti lokalne mreže, struje kratkog spoja, sposobnosti crnog starta te sposobnosti otočnog pogona;</p> <p>50. „regionalni koordinacijski centar” znači regionalni koordinacijski centar osnovan u skladu s člankom 35. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>51. „potpuno integrirane mrežne komponente” znači mrežne komponente koje su integrirane u prijenosni ili distribucijski sustav, uključujući postrojenje za skladištenje, i koje se koriste jedino u svrhu osiguravanja sigurnog i pouzdanog rada prijenosnog ili distribucijskog sustava, a ne u svrhu uravnoteženja ili upravljanja zagušenjem;</p> <p>52. „integrirano elektroenergetsko poduzeće” znači vertikalno integrirano poduzeće ili horizontalno integrirano poduzeće;</p> <p>53. „vertikalno integrirano poduzeće” znači elektroenergetsko poduzeće ili grupa elektroenergetskih poduzeća u kojima ista osoba ili iste osobe imaju pravo, izravno ili neizravno, provoditi kontrolu, i u kojima poduzeće ili grupa poduzeća obavlja najmanje jednu od funkcija</p>			
---	--	--	--

<p>prijenosa ili distribucije i najmanje jednu od funkcija proizvodnje ili opskrbe;</p> <p>54. „horizontalno integrirano poduzeće” znači elektroenergetsko poduzeće koje obavlja najmanje jednu od funkcija proizvodnje radi prodaje, ili prijenos ili distribuciju električne energije ili opskrbu te koje obavlja još jednu djelatnost izvan područja elektroenergetike;</p> <p>55. „povezano poduzeće” znači povezana poduzeća kako su definirana u članku 2. točki 12. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća (18) i poduzeća koja pripadaju istim vlasnicima udjela;</p> <p>56. „kontrola” znači prava, ugovori ili druga sredstva koja, bilo odvojeno ili kombinirano i uzimajući u obzir činjenične ili pravne okolnosti, daju mogućnost provođenja odlučujućeg utjecaja na poduzeće, posebno kroz:</p> <p>(a) vlasništvo ili pravo korištenja svim ili dijelom osnovnih sredstava poduzeća;</p> <p>(b) prava ili ugovore kojima se omogućuje odlučujući utjecaj na sastav, glasovanje ili odluke tijela poduzeća;</p> <p>57. „elektroenergetsko poduzeće” znači fizička ili pravna osoba koja obavlja najmanje jednu od sljedećih funkcija: proizvodnju, prijenos, distribuciju, agregiranje, upravljanje potrošnjom,</p>			
---	--	--	--

<p>skladištenje energije, opskrbu ili nabavu električne energije te koja je odgovorna za komercijalne i tehničke zadatke ili zadatke održavanja povezane s tim funkcijama, ali ne uključuje krajnje kupce;</p> <p>58. „sigurnost” znači sigurnost opskrbe i snabdijevanja električnom energijom te tehnička sigurnost;</p> <p>59. „skladištenje energije” u kontekstu elektroenergetskog sustava znači odgađanje konačne uporabe električne energije do trenutka kasnijeg od onog u kojem je proizvedena ili pretvorba električne energije u oblik energije koji se može skladištiti, skladištenje takve energije i naknadna pretvorba takve energije u električnu energiju ili njezina uporaba kao drugog nositelja energije;</p> <p>60. „postrojenje za skladištenje energije” u kontekstu elektroenergetskog sustava znači objekt u kojem se skladišti energija.</p> <p>POGLAVLJE II.</p> <p>OPĆA PRAVILA ZA ORGANIZACIJU SEKTORA ELEKTRIČNE ENERGIJE</p>			
--	--	--	--

<p>Članak 3.</p> <p>Konkurentno, fleksibilno i nediskriminacijsko tržište električne energije orijentirano na potrošače</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se njihovim nacionalnim pravom neopravdano ne otežavaju prekogranična trgovina električnom energijom, sudjelovanje potrošača, među ostalim u upravljanju potrošnjom, ulaganja u proizvodnju energije, prije svega promjenjivu i fleksibilnu, skladištenje energije te uvođenje elektromobilnosti ili novih interkonekcijskih vodova između država članica te osiguravaju da cijene električne energije odražavaju stvarnu potražnju i ponudu.</p> <p>2. Pri razvoju novih interkonekcijskih vodova države članice uzimaju u obzir ciljeve elektroenergetske povezanosti utvrđene u članku 4. točki (d) podtočki 1. Uredbe (EU) 2018/1999.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da na unutarnjem tržištu električne energije ne postoje nepotrebne prepreke za ulazak na tržište, rad i izlazak s tržišta, ne dovodeći u pitanje ovlasti koje države članice zadržavaju u odnosu na treće zemlje.</p> <p>4. Države članice osiguravaju jednake uvjete tako da elektroenergetska poduzeća</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)
---	--	---------------	---

<p>podliježu transparentnim, razmjernim i nediskriminacijskim pravilima, naknadama i postupanju u odnosu na odgovornosti za uravnoteženje, pristup veleprodajnim tržištima, pristup podacima, promjenu opskrbljivača i sustave obračuna i, po potrebi, licenciranja.</p> <p>5. Države članice osiguravaju da sudionici na tržištu iz trećih zemalja prilikom djelovanja na unutarnjem tržištu električne energije moraju poštovati mjerodavno pravo Unije i nacionalno pravo, uključujući ono koji se odnose na politiku okoliša i sigurnosti.</p>			
<p>Članak 4.</p> <p>Slobodan izbor opskrbljivača</p> <p>Države članice osiguravaju da svi kupci mogu slobodno kupovati električnu energiju od opskrbljivača po vlastitom izboru te osiguravaju da svi kupci mogu istovremeno slobodno imati više od jednog ugovora o opskrbi električnom energijom pod uvjetom da postoje potrebna priključna mjesta i mjerne točke.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>Članak 5.</p> <p>Cijene opskrbe utemeljene na tržištu</p> <p>1. Opskrbljivači slobodno određuju cijenu po kojoj kupce opskrbljuju električnom energijom. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere radi osiguravanja učinkovitog tržišnog natjecanja među opskrbljivačima.</p> <p>2. Države članice osiguravaju zaštitu energetske siromašnih i ugroženih kupaca iz kategorije kućanstvo u skladu s člancima 28. i 29. s pomoću socijalne politike ili na drugi način koji ne podrazumijeva javne intervencije u cijene opskrbe električnom energijom.</p> <p>3. Odstupajući od stavaka 1. i 2. države članice smiju provoditi javne intervencije u cijene opskrbe električnom energijom energetske siromašnih ili ugroženih kupaca iz kategorije kućanstvo. Na takve javne intervencije primjenjuju se uvjeti utvrđeni u stavcima 4. i 5.</p> <p>4. Javne intervencije u cijene opskrbe električnom energijom:</p> <p>(a) od općeg su gospodarskog interesa i ne prelaze ono što je potrebno za ostvarenje tog općeg gospodarskog interesa;</p> <p>(b) jasno su definirane, transparentne su, nediskriminacijske i provjerljive;</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)
---	--	---------------	---

<p>(c)jamče elektroenergetskim poduzećima Unije jednakost pristupa kupcima;</p> <p>(d)imaju ograničeno trajanje i proporcionalne su u pogledu svojih korisnika;</p> <p>(e)ne stvaraju dodatne troškove za sudionike na tržištu na diskriminirajući način.</p> <p>5. Svaka država članica koja za određivanje cijena opskrbe električnom energijom u skladu sa stavkom 3. provodi javne intervencije također mora biti u skladu s člankom 3. stavkom 3. točkom (d) i člankom 24. Uredbe (EU) 2018/1999, bez obzira na to nalazi li se u dotičnoj državi članici velik broj kućanstava pogođenih energetske siromaštvom.</p> <p>6. Tijekom prijelaznog razdoblja za uspostavljanje učinkovitog tržišnog natjecanja za ugovore o opskrbi električnom energijom među opskrbljivačima i radi postizanja potpuno učinkovitog tržišno utemeljenog maloprodajnog određivanja cijena električne energije u skladu sa stavkom 1., države članice mogu provoditi javne intervencije u cijene opskrbe električnom energijom kupaca iz kategorije kućanstvo i mikropoduzeća koja nemaju koristi od javnih intervencija iz stavka 3.</p>			
--	--	--	--

<p>7. Javne intervencije iz stavka 6. moraju biti u skladu s uvjetima utvrđenima u stavku 4. i moraju:</p> <p>(a) biti popraćene skupom mjera za postizanje učinkovitog tržišnog natjecanja i metodologijom za ocjenu napretka u odnosu na te mjere;</p> <p>(b) biti utvrđene s pomoću metodologije kojom se osigurava nediskriminacijsko postupanje prema opskrbljivačima;</p> <p>(c) imati postavljenu cijenu koja je viša od troškova, na razini na kojoj može doći do učinkovitog tržišnog natjecanja;</p> <p>(d) biti osmišljene tako da se maksimalno smanji negativan utjecaj na veleprodajna tržišta električne energije;</p> <p>(e) osigurati da svi korisnici takvih javnih intervencija imaju mogućnost odabrati ponude konkurentnog tržišta i da su izravno obaviješteni, najmanje jednom u tri mjeseca, o dostupnosti ponuda i ušteda na konkurentnom tržištu, posebno o ugovorima s dinamičnim određivanjem cijene električne energije, te osigurati da im se pruži pomoć za prijelaz na tržišno utemeljenu ponudu;</p> <p>(f) osigurati da svi korisnici takvih javnih intervencija na temelju članka 19. i 21. imaju pravo na ugradnju pametnih brojila i da im se ponudi ugradnja pametnih brojila bez dodatnih početnih troškova za kupce, da su izravno obaviješteni o</p>			
---	--	--	--

<p>mogućnosti ugradnje pametnih brojila i da im se osigura potrebna pomoć;</p> <p>(g)ne dovesti se do izravnog unakrsnog subvencioniranja između kupaca koji se opskrbljuju po cijenama slobodnog tržišta i onih koji se opskrbljuju po reguliranim cijenama opskrbe.</p> <p>8. Države članice obavješćuju Komisiju o mjerama poduzetima u skladu sa stavcima 3. i 6. u roku od mjesec dana nakon njihova donošenja te ih smiju odmah provoditi. Uz obavijest se dostavlja i obrazloženje u kojem se objašnjava zašto se drugim instrumentima nije na zadovoljavajući način mogao postići planirani cilj, kako se ispunjavaju zahtjevi iz stavaka 4. i 7. te koji su učinci prijavljenih mjera na tržišno natjecanje. U obavijesti se navodi opseg korisnika, trajanje mjera i broj kupaca iz kategorije kućanstvo na koje ta mjera utječe te se objašnjava način određivanja regulirane cijene.</p> <p>9. Države članice do 1. siječnja 2022. i 1. siječnja 2025. podnose Komisiji izvješće o provedbi ovog članka, nužnosti i proporcionalnosti javne intervencije iz ovog članka te ocjeni napretka u postizanju učinkovitog tržišnog natjecanja među opskrbljivačima i prijelaza na tržišno utemeljene cijene. Države članice koje u skladu sa stavkom 6. primjenjuju regulirane cijene izvješćuju o usklađenosti s uvjetima</p>			
--	--	--	--

<p>utvrđenima u stavku 7., među ostalim o usklađenosti opskrbljivača od kojih se zahtijeva provedba takvih intervencija te o učinku reguliranih cijena na financijsko stanje tih opskrbljivača.</p> <p>10. Komisija do 31. prosinca 2025. provodi preispitivanje i podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi ovog članka u svrhu postizanja tržišno utemeljenih maloprodajnih cijena električne energije te, po potrebi, uz izvješće prilaže ili nakon njega podnosi zakonodavni prijedlog. Taj zakonodavni prijedlog može uključivati datum isteka reguliranih cijena.</p>			
<p>Članak 6.</p> <p>Pristup treće strane</p> <p>1. Države članice osiguravaju provedbu sustava pristupa treće strane prijenosnom i distribucijskom sustavu na temelju objavljenih tarifa primjenjivih na sve kupce i primijenjenih objektivno i bez diskriminacije korisnika sustava. Države članice osiguravaju da te tarife ili metodologije koje su temelj za njihovo izračunavanje budu odobrene u skladu s člankom 59. prije stupanja na snagu te da te tarife i metodologije – ako su odobrene samo metodologije – budu objavljene prije njihova stupanja na snagu.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>2. Operator prijenosnog ili distribucijskog sustava može odbiti pristup ako ne raspolaže nužnim kapacitetima. Razlozi takvog odbijanja moraju biti valjano obrazloženi, posebno uzimajući u obzir članak 9., i moraju se temeljiti na objektivnim te tehnički i ekonomski utemeljenim kriterijima. Države članice ili, kada su države članice tako predvidjele, regulatorna tijela tih država članica osiguravaju dosljednu primjenu tih kriterija te da se korisnik sustava kojem je pristup odbijen može koristiti postupkom za rješavanje sporova. Regulatorna tijela također osiguravaju, prema potrebi i kada dođe do odbijanja pristupa, da operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava pruža relevantne informacije o mjerama koje bi bile potrebne za pojačanje mreže. Takve se informacije pružaju svaki put kad je pristup mjestima za punjenje odbijen. Strani koja zahtijeva takve informacije može se naplatiti razumna naknada koja odražava trošak pružanja takve informacije.</p> <p>3. Ovaj članak primjenjuju se i na energetske zajednice građana koje upravljaju distribucijskim mrežama.</p>			
--	--	--	--

<p>Članak 7.</p> <p>Izravni vodovi</p> <p>1. Države članice poduzimaju mjere potrebne da se:</p> <p>(a)svim proizvođačima i poduzećima za opskrbu električnom energijom s poslovnim nastanom na njihovu državnom području omogući opskrba vlastitih prostora, poduzeća kćeri i kupaca putem izravnog voda bez podlijevanja nerazmjernim administrativnim postupcima ili troškovima;</p> <p>(b)svim kupcima, pojedinačno ili skupno, na njihovu državnom području omogući opskrba putem izravnog voda od proizvođača i poduzeća za opskrbu električnom energijom.</p> <p>2. Države članice utvrđuju kriterije za dodjelu odobrenja za izgradnju izravnih vodova na svojem državnom području. Ti kriteriji moraju biti objektivni i nediskriminacijski.</p> <p>3. Mogućnost opskrbe električnom energijom putem izravnog voda iz stavka 1. ovog članka ne utječe na mogućnost sklapanja ugovora o opskrbi električnom energijom u skladu s člankom 6.</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)
---	--	---------------	---

<p>4. Države članice mogu izdati odobrenje za izgradnju izravnog voda uz uvjet da je pristup sustavu odbijen na temelju, ovisno o slučaju, članka 6. ili da je pokrenut postupak za rješavanje sporova na temelju članka 60.</p> <p>5. Države članice mogu odbiti izdavanje odobrenja za izravni vod ako bi dodjeljivanje takvog odobrenja ometalo primjenu odredbi o obvezama pružanja javne usluge iz članka 9. Razlozi takvog odbijanja moraju biti valjano obrazloženi.</p>			
<p>Članak 8.</p> <p>Postupak izdavanja odobrenja za novi kapacitet</p> <p>1. Za izgradnju novog proizvodnog kapaciteta države članice donose postupak odobravanja koji se provodi u skladu s objektivnim, transparentnim i nediskriminacijskim kriterijima.</p> <p>2. Države članice utvrđuju kriterije za izdavanje odobrenja za izgradnju proizvodnog kapaciteta na svojem državnom području. Pri utvrđivanju odgovarajućih kriterija, države članice vode računa o:</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)

<p>(a) sigurnosti elektroenergetskog sustava, postrojenja i prateće opreme;</p> <p>(b) zaštiti javnog zdravlja i javne sigurnosti;</p> <p>(c) zaštiti okoliša;</p> <p>(d) korištenju zemljištem i lokaciji;</p> <p>(e) upotrebi javne površine;</p> <p>(f) energetske učinkovitosti;</p> <p>(g) prirodi primarnih izvora;</p> <p>(h) značajkama svojstvenima podnositelju zahtjeva, kao što su tehničke, ekonomske i financijske sposobnosti;</p> <p>(i) usklađenosti s mjerama donesenima na temelju članka 9.;</p> <p>(j) doprinosu proizvodnog kapaciteta ostvarivanju općeg cilja Unije od najmanje 32 % udjela energije iz obnovljivih izvora u bruto konačnoj potrošnji energije u Uniji u 2030. godini iz članka 3. stavka 1. Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća (19);</p> <p>(k) doprinosu proizvodnog kapaciteta smanjivanju emisija; i</p> <p>(l) alternativnim rješenjima za izgradnju novog proizvodnog kapaciteta, kao što su rješenja za upravljanje potrošnjom i skladištenje energije.</p> <p>3. Države članice osiguravaju postojanje specifičnih, pojednostavljenih i učinkovitijih postupaka odobravanja za malu decentraliziranu i/ili distribuiranu proizvodnju kojima se uzima u obzir</p>			
--	--	--	--

<p>njihova ograničena veličina i potencijalni utjecaj.</p> <p>Države članice mogu pripremiti smjernice za taj specifičan postupak odobravanja. Regulatorna tijela ili druga nadležna nacionalna tijela, uključujući tijela planiranja, ocjenjuju te smjernice i mogu predložiti njihove izmjene.</p> <p>Ako su države članice utvrdile posebne postupke za izdavanje dozvole za korištenje zemljištem koji se primjenjuju na važnije nove infrastrukturne projekte za proizvodne kapacitete, države članice, po potrebi, uključuju izgradnju novih proizvodnih kapaciteta u opseg tih postupaka i provode ih na nediskriminacijski način i unutar odgovarajućeg vremenskog okvira.</p> <p>4. Postupci i kriteriji izdavanja odobrenja se objavljuju. Podnositelje zahtjeva obavješćuje se o razlozima bilo kojeg odbijanja dodjele odobrenja. Ti razlozi moraju biti objektivni, nediskriminacijski, utemeljeni i valjano obrazloženi. Podnositeljima zahtjeva moraju biti dostupni žalbeni postupci.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 9.</p> <p>Obveze pružanja javne usluge</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje stavak 2. države članice na temelju svoje institucionalne organizacije i poštujući načelo supsidijarnosti osiguravaju da se, elektroenergetskim poduzećima upravlja u skladu s načelima ove Direktive radi postizanja konkurentnog, sigurnog i, s aspekta okoliša, održivog tržišta električne energije te da između tih poduzeća nema diskriminacije u pogledu prava ili obveza.</p> <p>2. U potpunosti uzimajući u obzir odgovarajuće odredbe UFEU-a, a posebno njegov članak 106., države članice mogu poduzećima koja djeluju u elektroenergetskom sektoru, iz općeg gospodarskog interesa, nametnuti obveze pružanja javne usluge koje se mogu odnositi na sigurnost, uključujući sigurnost opskrbe, redovitost, kvalitetu i cijenu isporuka te zaštitu okoliša, uključujući energetska učinkovitost, energiju iz obnovljivih izvora i zaštitu klime. Takve su obveze jasno definirane, transparentne, nediskriminacijske i provjerljive te moraju elektroenergetskim poduzećima Unije jamčiti jednakost pristupa nacionalnim potrošačima. Obveze pružanja javne usluge koje se odnose na određivanje cijene opskrbe električnom energijom u skladu su</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)
--	--	---------------	---

<p>sa zahtjevima utvrđenima u članku 5. ove Direktive.</p> <p>3. U slučajevima u kojima su predviđeni financijska naknada, drugi oblici naknada i ekskluzivna prava koja država članica dodjeljuje za ispunjenje obveza predviđenih u stavku 2. ovog članka ili za pružanje univerzalne usluge kako je utvrđeno u članku 27., to se čini na nediskriminacijski i transparentan način.</p> <p>4. Države članice nakon provedbe ove Direktive obavješćuju Komisiju o svim mjerama koje su donijele radi ispunjenja obveza pružanja univerzalne usluge i javne usluge, uključujući zaštitu potrošača i zaštitu okoliša, te o njihovom mogućem učinku na nacionalno i međunarodno tržišno natjecanje, bez obzira na to zahtijeva li se takvim mjerama odstupanje od ove Direktive. Nakon toga svake dvije godine obavješćuju Komisiju o svim promjenama takvih mjera, bez obzira na to zahtijeva li se njima odstupanje od ove Direktive.</p> <p>5. Države članice mogu odlučiti da neće primijeniti članke 6., 7. i 8. ove Direktive ako bi se njihovom primjenom ometalo pravno ili stvarno izvršenje obveza nametnutih elektroenergetskim poduzećima iz općeg gospodarskog interesa i ako razvoj trgovine ne bi bio pogođen u tolikoj mjeri da bi to bilo suprotno interesima Unije. Interesi Unije među ostalim uključuju</p>			
---	--	--	--

<p>tržišno natjecanje u pogledu kupaca u skladu s člankom 106. UFEU-a i ovom Direktivom.</p> <p>POGLAVLJE III.</p> <p>OSNAŽIVANJE I ZAŠTITA POTROŠAČA</p>			
<p>Članak 10.</p> <p>Osnovna ugovorna prava</p> <p>1. Države članice osiguravaju da svi krajnji kupci imaju pravo da im električnu energiju osigurava opskrbljivač, podložno sporazumu s opskrbljivačem, bez obzira na to u kojoj je državi članici taj opskrbljivač registriran, pod uvjetom da on poštuje primjenjiva pravila trgovanja i uravnoteženja. U tom pogledu, države članice poduzimaju sve mjere potrebne kako bi se osiguralo da upravni postupci nisu diskriminacijski prema opskrbljivačima koji su već registrirani u drugoj državi članici.</p> <p>2. Ne dovodeći u pitanje pravila Unije o zaštiti potrošača, posebno Direktivu 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća (20) i Direktivu Vijeća 93/13/EEZ (21), države članice osiguravaju</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>da krajnji kupci imaju prava navedena u stavcima od 3. do 12. ovog članka.</p> <p>3. Krajnji kupci imaju pravo na ugovor sa svojim opskrbljivačem, u kojem su navedeni:</p> <ul style="list-style-type: none">(a) identitet i adresa opskrbljivača;(b) usluge koje se pružaju, ponuđene razine kvalitete usluge, kao i vrijeme prvog priključenja;(c) vrste ponuđenih usluga održavanja;(d) način na koji se mogu dobiti najnovije informacije o svim primjenjivim tarifama, naknadama za održavanje i proizvodima u paketu ili uslugama;(e) trajanje ugovora, uvjeti produljenja i prestanak ugovora i usluga, uključujući proizvode ili usluge koji su u paketu s tim uslugama te je li dopušten raskid ugovora bez naknade;(f) bilo koja naknada ili povrat sredstava koji se primjenjuju u slučaju nepridržavanja ugovorene razine kvalitete usluge, uključujući netočne ili zakašnjele račune;(g) metoda pokretanja postupaka za izvansudsko rješavanje sporova u skladu s člankom 26.;(h) informacije koje se odnose na prava potrošača, uključujući informacije o obradi pritužaba i sve informacije iz ovog stavka, koje su jasno priopćene na računu ili na internetskim stranicama elektroenergetskog poduzeća.			
---	--	--	--

<p>Uvjeti moraju biti pošteni i unaprijed dobro poznati. U svakom slučaju, te informacije moraju biti pružene prije sklapanja ili potvrđivanja ugovora. Ako se ugovori sklapaju putem posrednika, informacije koje se odnose na pitanja navedena u ovom stavku također se pružaju prije sklapanja ugovora.</p> <p>Krajnji kupci dobivaju sažetak ključnih ugovornih uvjeta napisan jasno, sažetim i jednostavnim jezikom.</p> <p>4. Krajnjim kupcima daje se prikladna obavijest o svakoj namjeri izmjene ugovornih uvjeta te ih se obavješćuje o njihovom pravu na raskid ugovora nakon primitka te obavijesti. Opskrbljivači na transparentan i razumljiv način obavješćuju svoje krajnje kupce o svakoj prilagodbi cijene opskrbe, kao i o razlozima i preduvjetima za prilagodbu i o njezinom opsegu izravno i pravodobno, a najkasnije dva tjedna prije ili, kad je riječ o potrošačima iz kategorije kućanstvo, najkasnije jedan mjesec prije stupanja prilagodbe na snagu. Države članice osiguravaju da krajnji kupci mogu slobodno raskinuti ugovor ako ne prihvaćaju nove ugovorne uvjete ili prilagodbe cijene opskrbe o kojima ih je obavijestio njihov opskrbljivač.</p>			
---	--	--	--

<p>5. Opskrbljivači pružaju krajnjim kupcima transparentne informacije o primjenjivim cijenama i tarifama te o standardnim uvjetima u pogledu pristupa elektroenergetskim uslugama i upotrebe tih usluga.</p> <p>6. Opskrbljivači krajnjim kupcima nude širok izbor načina plaćanja. Takvim se načinima plaćanja ne provodi neopravdana diskriminacija među kupcima. Svaka razlika u naknadama povezanim s načinima plaćanja ili sustavima predujmova objektivna je, nediskriminacijska i proporcionalna i ne smije biti veća od izravnih troškova koje primatelj plaćanja snosi za uporabu posebnog načina plaćanja ili sustava predujma u skladu s člankom 62. Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća (22).</p> <p>7. U skladu sa stavkom 6. kupci iz kategorije kućanstvo koji imaju pristup sustavima predujmova nisu u tim sustavima stavljeni u nepovoljan položaj.</p> <p>8. Opskrbljivači krajnjim kupcima nude poštene i transparentne opće uvjete koji su predstavljeni jednostavnim i nedvosmislenim jezikom te ne smiju uključivati neugovorne prepreke za korištenje prava kupaca, kao što je pretjerana ugovorna dokumentacija. Kupci</p>			
---	--	--	--

<p>moraju biti zaštićeni od nepoštenih i obmanjujućih metoda prodaje.</p> <p>9. Krajnji kupci imaju pravo na dobru kvalitetu usluge, a njihovi opskrbljivači trebaju kvalitetno rješavati pritužbe. Opskrbljivači pritužbe rješavaju jednostavno, pravedno i brzo.</p> <p>10. Krajnji kupci pri pristupu univerzalnoj usluzi na temelju odredaba koje su države članice donijele u skladu s člankom 27. moraju biti obaviješteni o svojim pravima u pogledu univerzalne usluge.</p> <p>11. Opskrbljivači kupcima iz kategorije kućanstvo pružaju odgovarajuće informacije o alternativnim mjerama za isključivanje dovoljno prije planiranog isključivanja. Takve se alternativne mjere mogu odnositi na izvore potpore radi izbjegavanja isključivanja, sustave predujmova, energetske preglede, konzultantske usluge u području energije, alternativne planove otplate, savjete o upravljanju dugom ili na moratorije na isključivanje i ne predstavljaju dodatan trošak kupcima koji su suočeni s isključivanjem.</p> <p>12. Opskrbljivači krajnjim kupcima daju konačni obračun nakon svake promjene opskrbljivača najkasnije šest tjedana od promjene opskrbljivača.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 11.</p> <p>Pravo na ugovor s dinamičnim određivanjem cijene električne energije</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se nacionalnim regulatornim okvirom opskrbljivačima omogućuje da nude ugovore s dinamičnim određivanjem cijene električne energije. Države članice osiguravaju da krajnji kupci koji imaju ugrađeno pametno brojilo mogu od najmanje jednog opskrbljivača i od svakog opskrbljivača koji ima više od 200 000 krajnjih kupaca zatražiti sklapanje ugovora s dinamičnim određivanjem cijene električne energije.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da opskrbljivači krajnjim kupcima pruže sve potrebne informacije o pogodnostima, troškovima i rizicima takvih ugovora s dinamičnim određivanjem cijene i osiguravaju da se od opskrbljivača traži da u skladu s tim krajnjim kupcima stave na raspolaganje informacije, uključujući</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)

<p>informaciju da je potrebno imati ugrađeno odgovarajuće brojilo električne energije. Regulatorna tijela prate tržišna kretanja i procjenjuju rizike koje novi proizvodi i usluge mogu prouzročiti te rješavaju slučajeve zlouporabe.</p> <p>3. Opskrbljivači od svakog krajnjeg kupca moraju ishoditi pristanak prije nego taj krajnji kupac prijeđe na ugovor s dinamičnim određivanjem cijene električne energije.</p> <p>4. Najmanje deset godina nakon što ugovori s dinamičnim određivanjem cijene postanu dostupni, države članice ili njihova regulatorna tijela prate glavna kretanja u takvim ugovorima, uključujući ponude na tržištu i učinak na račune potrošača, a posebno razinu nestabilnosti cijena te objavljuju godišnje izvješće,.</p>			
<p>Članak 12.</p> <p>Pravo na promjenu i pravila o naknadama za promjenu opskrbljivača</p> <p>1. Promjena opskrbljivača ili sudionika na tržištu koji se bave agregiranjem odvija se u najkraćem mogućem roku. Države članice osiguravaju da kupac koji želi promijeniti opskrbljivače ili sudionike na tržištu koji se bave agregiranjem to može učiniti u roku od najviše tri tjedna od datuma zahtjeva,</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>istodobno poštujući uvjete ugovora. Do 2026. tehnički postupak promjene opskrbljivača traje najviše 24 sata i moguće ga je obaviti tijekom bilo kojeg radnog dana.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da se barem kupcima iz kategorije kućanstvo i malim poduzećima ne naplaćuju nikakve naknade za promjenu opskrbljivača.</p> <p>3. Odstupajući od stavka 2., države članice mogu dopustiti da opskrbljivači ili sudionici na tržištu koji se bave agregiranjem naplate kupcima naknade za raskidanje ugovora ako ti kupci dobrovoljno raskinu ugovor o opskrbi s obveznim trajanjem i fiksnim cijenama električne energije prije njegova isteka pod uvjetom da takve naknade čine dio ugovora koji je kupac dobrovoljno sklopio i da su informacije o tim naknadama kupcu jasno priopćene prije sklapanja ugovora. Takve su naknade proporcionalne i ne premašuju izravan gospodarski gubitak koji je pretrpio opskrbljivač ili sudionik na tržištu koji se bavi agregiranjem zbog toga što je kupac raskinuo ugovor, uključujući troškove svih paketa ulaganja ili usluga već pruženih kupcu u okviru ugovora. Teret dokazivanja izravnoga gospodarskog gubitka snosi opskrbljivač ili sudionik na tržištu koji se bavi agregiranjem, a dopuštenost naknada za raskidanje ugovora nadzire regulatorno</p>			
---	--	--	--

<p>tijelo ili bilo koje drugo nadležno nacionalno tijelo.</p> <p>4. Države članice osiguravaju da se pravo na promjenu opskrbljivača ili sudionika na tržištu koji se bave agregiranjem dodjeljuje kupcima na nediskriminacijski način u pogledu troška, napora i vremena.</p> <p>5. Kupci iz kategorije kućanstvo imaju pravo na sudjelovanje u programima kolektivne promjene opskrbljivača. Države članice uklanjaju sve regulatorne ili administrativne prepreke za kolektivnu promjenu opskrbljivača te pružaju okvir kojim se osigurava najveća moguća zaštita potrošača s ciljem izbjegavanja svih štetnih praksi.</p>			
<p>Članak 13.</p> <p>Ugovor o agregiranju</p> <p>1. Države članice osiguravaju da svi kupci neovisno o svojem ugovoru o opskrbi električnom energijom mogu od elektroenergetskog poduzeća po vlastitom izboru kupovati i prodavati elektroenergetske usluge koje uključuju agregiranje, ali ne uključuju opskrbu.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da ako krajnji kupac sklopiti ugovor o agregiranju, to bude i ovlašten učiniti bez pristanka</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>elektroenergetskih poduzeća krajnjeg kupca n.</p> <p>Države članice osiguravaju da sudionici na tržištu koji se bave agregiranjem kupcima pruže sve potrebne informacije o uvjetima ugovora koje im nude.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da krajnji kupci imaju pravo besplatno dobiti sve relevantne podatke o upravljanju potrošnjom ili podatke o isporučenoj i prodanoj električnoj energiji barem jednom u svakom obračunskom razdoblju ako kupac to zatraži.</p> <p>4. Države članice osiguravaju da se prava iz stavaka 2. i 3. dodjeljuju krajnjim kupcima na nediskriminacijski način u pogledu troška, napora ili vremena. Države članice posebno osiguravaju da kupci nisu podvrgnuti diskriminaciji u pogledu tehničkih i administrativnih zahtjeva, postupaka ili naknada od strane opskrbljivača na temelju toga imaju li ugovor sa sudionikom na tržištu koji se bavi agregiranjem.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 14.</p> <p>Alati za usporedbu</p> <p>1. Države članice osiguravaju da barem kupci iz kategorije kućanstvo te mikropoduzeća s očekivanom godišnjom potrošnjom manjom od 100 000 kWh imaju besplatan pristup barem jednom alatu za usporedbu ponuda opskrbljivača, uključujući ponude za ugovore s dinamičnim određivanjem cijene električne energije. Kupci moraju biti informirani o dostupnosti takvih alata, a te informacije trebaju se nalaziti na njihovim računima ili biti priložene tim računima, ili im se trebaju dostaviti na drugi način. Alati moraju zadovoljavati barem sljedeće zahtjeve:</p> <p>(a) moraju biti neovisni od sudionika na tržištu i osiguravati jednako postupanje prema elektroenergetskim poduzećima u rezultatima pretraživanja;</p> <p>(b) jasno su navedeni njihovi vlasnici te fizička ili pravna osoba koja upravlja alatom i kontrolira ga, kao i informacije o načinu na koji se ti alati financiraju;</p> <p>(c) utvrđuju jasne i objektivne kriterije na kojima se temelji usporedba, uključujući usluge, i te kriterije objavljuju;</p> <p>(d) koriste jednostavan i nedvosmislen jezik;</p> <p>(e) pružaju precizne i ažurirane informacije te navode vrijeme posljednjeg ažuriranja;</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)
--	--	---------------	---

<p>(f)dostupni su osobama s invaliditetom jer su uočljivi, operativni, razumljivi i otporni;</p> <p>(g)pružaju djelotvoran postupak prijavljivanja netočnih informacija o objavljenim ponudama; i</p> <p>(h)provode usporedbe te istovremeno ograničavaju tražene osobne podatke na podatke koji su strogo nužni za usporedbu.</p> <p>Države članice osiguravaju da se barem jednim alatom pokriva cijelo tržište. Ako se tržište pokriva s pomoću više alata, ti alati uključuju najpotpuniji mogući raspon ponuda električne energije koje obuhvaćaju znatan dio tržišta i, u slučajevima u kojima se tim alatima ne pokriva tržište u potpunosti, jasnu izjavu u kojoj se to navodi prije prikazivanja rezultata;</p> <p>2. Alatima iz stavka 1. može upravljati bilo koji subjekt, uključujući privatna trgovačka društva i javna tijela.</p> <p>3. Države članice određuju nadležno tijelo koje će biti odgovorno za izdavanje znaka pouzdanosti za alate za usporedbu koji zadovoljavaju zahtjeve iz stavka 1. i za osiguravanje trajne usklađenosti alata za usporedbu sa znakom pouzdanosti sa zahtjevima utvrđenima u stavku 1. To tijelo djeluje neovisno od svih ostalih sudionika na tržištu i operatora alata za usporedbu.</p>			
--	--	--	--

<p>4. Države članice mogu zahtijevati da alati za usporedbu iz stavka 1. uključuju usporedne kriterije povezane s prirodom usluga koje nude opskrbljivači.</p> <p>5. Za svaki se alat kojim se uspoređuju ponude sudionika na tržištu može zatražiti znak pouzdanosti na dobrovoljnoj i nediskriminacijskoj osnovi u skladu s ovim člankom.</p> <p>6. Odstupajući od stavaka 3. i 5., države članice mogu odlučiti da neće predvidjeti da se za alate za usporedbu izdaju znakovi pouzdanosti ako tijelo javne vlasti ili javno tijelo osigura alat za usporedbu koji zadovoljava zahtjeve iz stavka 1.</p>			
<p>Članak 15.</p> <p>Aktivni kupci</p> <p>1. Države članice osiguravaju da krajnji kupci imaju pravo djelovati kao aktivni kupci, a da ne podliježu nerazmjernim ili diskriminacijskim tehničkim zahtjevima, administrativnim zahtjevima, postupcima ni naknadama uključujući naknade za mrežu koje ne odražavaju troškove.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da aktivni kupci:</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)

<p>(a) imaju pravo djelovati izravno ili putem agregiranja;</p> <p>(b) imaju pravo prodavati električnu energiju koju sami proizvedu, uključujući putem ugovora o kupnji energije;</p> <p>(c) imaju pravo sudjelovati u programima fleksibilnosti i energetske učinkovitosti;</p> <p>(d) imaju pravo trećoj strani delegirati upravljanje postrojenjima potrebnima za njihove djelatnosti, uključujući postavljanje, rad, obradu podataka i održavanje, a da se ta treća strana ne smatra aktivnim kupcem.</p> <p>(e) podliježu naknadama za mrežu koje odražavaju troškove, transparentne su i nediskriminacijske te zasebno iskazuju za električnu energiju koja je predana u mrežu i električnu energiju koja je potrošena iz mreže, u skladu s člankom 59. stavkom 9. ove Direktive i člankom 18. Uredbe (EU) 2019/943, osiguravajući odgovarajući i uravnotežen doprinos raspodjeli ukupnih troškova sustava;</p> <p>(f) financijski su odgovorni za neravnoteže koje uzrokuju u elektroenergetskom sustavu; i u tom su smislu oni subjekti odgovorni za odstupanja ili svoju odgovornost za odstupanja delegiraju u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2019/943.</p>			
---	--	--	--

<p>3. Države članice u svojim nacionalnim pravima mogu imati različite odredbe primjenjive na pojedinačne krajnje kupce i one koji djeluju zajedno, pod uvjetom da se sva prava i obveze iz ovog članka primjenjuju na sve aktivne kupce. Svaka razlika u postupanju prema aktivnim kupcima koji djeluju zajedno mora biti razmjerno i propisno opravdano.</p> <p>4. Države članice koje imaju postojeće programe kojima se zasebno ne iskazuje električna energija koja je predana u mrežu i električna energija koja je potrošena iz mreže, ne dodjeljuju nova prava u okviru tih programa nakon 31. prosinca 2023. U svakom slučaju kupci koji podliježu postojećim programima imaju mogućnost u svakom trenutku odabrati novi sustav obračuna zasebno za električnu energiju koja je predana u mrežu i električnu energiju koja je potrošena iz mreže kao osnovu za izračun naknada za mrežu.</p> <p>5. Države članice osiguravaju da aktivni kupci koji imaju u vlasništvu postrojenje za skladištenje energije:</p> <p>(a) imaju pravo na priključenje na mrežu u razumnom roku nakon podnošenja zahtjeva ako su ispunjeni svi potrebni uvjeti kao što je odgovornost za uravnoteženje i odgovarajuće mjerenje;</p>			
---	--	--	--

<p>(b)ne podliježu dvostrukim naknadama, uključujući naknade za mrežu, za uskladištenu električnu energiju koja ostaje unutar njihova prostora ili za pružanje usluga fleksibilnosti operatorima sustava;</p> <p>(c)ne podliježu nerazmjernim zahtjevima ili naknadama za licenciranje;</p> <p>(d)smiju pružati nekoliko usluga istodobno ako je to tehnički izvedivo.</p>			
<p>Članak 16.</p> <p>Energetske zajednice građana</p> <p>1. Države članice uspostavljaju poticajan regulatorni okvir za energetske zajednice građana kojim se osigurava sljedeće:</p> <p>(a)sudjelovanje u energetske zajednici građana otvoreno je i dobrovoljno;</p> <p>(b)članovi ili vlasnici udjela energetske zajednice građana ovlašteni su napustiti zajednicu pri čemu se primjenjuje članak 12.;</p> <p>(c)članovi ili vlasnici udjela energetske zajednice građana ne gube prava i obveze koji im pripadaju kao kupcima iz kategorije kućanstvo ili aktivnim kupcima;</p> <p>(d)podložno primjerenom naknadi kako ju je procijenilo regulatorno tijelo, relevantni operator distribucijskog sustava surađuje s energetske zajednicama građana kako bi se olakšao prijenos električne energije unutar energetske zajednice građana;</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)

<p>(e)energetske zajednice građana podliježu nediskriminacijskom, poštenom, razmjernom i transparentnom postupku i naknadama, uključujući u pogledu registracije i licenciranja, kao i transparentnih i nediskriminacijskih naknada za mrežu u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) 2019/943 te jamče da na odgovarajući i uravnotežen način doprinose raspodjeli ukupnih troškova sustava.</p> <p>2. Države članice mogu u poticajnom regulatornom okviru omogućiti da energetske zajednice građana:</p> <p>(a)budu otvorene za prekogranično sudjelovanje;</p> <p>(b)budu ovlaštene imati u vlasništvu, uspostavljati, kupovati ili iznajmljivati distribucijske mreže te njima samostalno upravljati podložno uvjetima utvrđenima u stavku 4. ovog članka;</p> <p>(c)podliježu izuzećima predviđenima u članku 38. stavku 2.</p> <p>3. Države članice u pogledu energetskih zajednica građana osiguravaju:</p> <p>(a)da mogu pristupiti svim tržištima električne energije izravno ili putem agregiranja na nediskriminacijski način;</p> <p>(b)da se prema njima postupa na nediskriminacijski i razmjernan način u pogledu njihovih aktivnosti, prava i</p>			
--	--	--	--

<p>obveza koje imaju kao krajnji kupci, proizvođači, opskrbljivači, operatori distribucijskih sustava ili sudionici na tržištu koji se bave agregiranjem;</p> <p>(c) da su financijski odgovorne za neravnoteže koje uzrokuju u elektroenergetskom sustavu, i u tom su smislu one subjekti odgovorni za odstupanja ili svoju odgovornost za odstupanja delegiraju u skladu s člankom 4. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>(d) s obzirom na električnu energiju koju sami proizvedu, s energetske zajednicama građana postupa se kao s aktivnim kupcima u skladu s člankom 15. stavkom 2. točkom (e);</p> <p>(e) imaju pravo unutar energetske zajednice građana urediti dijeljenje električne energije koja je proizvedena u proizvodnim jedinicama koje su u vlasništvu zajednice, u skladu s drugim zahtjevima iz ovog članka i dok članovi zajednice zadržavaju prava i obveze krajnjih kupaca.</p> <p>Za potrebe prvog podstavka točke (e), dijeljenjem električne energije ne dovode se u pitanje primjenjive naknade za mrežu, tarife i pristojbe, u skladu s transparentnom analizom troškova i koristi distribuiranih energetske izvora koju izradi nadležno nacionalno tijelo.</p> <p>4. Države članice mogu energetske zajednicama građana dodijeliti pravo</p>			
--	--	--	--

<p>upravljanja distribucijskim mrežama u njihovu području djelovanja te pravo utvrđivanja odgovarajućih postupaka, ne dovodeći u pitanje poglavlje IV. ili druga pravila i propise koji se primjenjuju na operatore distribucijskih sustava. Ako se takvo pravo dodijeli, države članice osiguravaju da energetske zajednice građana:</p> <p>(a) budu ovlaštene sklopiti sporazum o radu svoje mreže s relevantnim operatorom distribucijskog sustava ili operatorom prijenosnog sustava na koji je njihova mreža priključena;</p> <p>(b) podliježu odgovarajućim naknadama za mrežu na priključnim mjestima između svoje mreže i distribucijske mreže izvan energetske zajednice građana, a takve se naknade za mrežu zasebno iskazuju za električnu energiju koja je predana u distribucijsku mrežu i električnu energiju koja je potrošena iz distribucijske mreže izvan energetske zajednice građana, u skladu s člankom 59. stavkom 9.;</p> <p>(c) ne postupaju diskriminacijski ili štetno u pogledu kupaca koji ostanu priključeni na distribucijski sustav.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 17.</p> <p>Upravljanje potrošnjom putem agregiranja</p> <p>1. Države članice omogućuju i potiču sudjelovanje u upravljanju potrošnjom putem agregiranja. Države članice omogućuju krajnjim kupcima, uključujući one koji nude upravljanje potrošnjom putem agregiranja, da uz proizvođače sudjeluju na svim tržištima električne energije na nediskriminacijski način.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava pri nabavi pomoćnih usluga sa sudionicima na tržištu koji sudjeluju u upravljanju potrošnjom putem agregiranja kao i s proizvođačima postupaju na nediskriminacijski način i u skladu sa svojim tehničkim mogućnostima.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da njihov relevantni regulatorni okvir sadrži barem sljedeće elemente:</p> <p>(a) pravo ulaska na tržišta električnom energijom za svakog sudionika na tržištu koji se bavi agregiranjem, uključujući neovisne agregatore, bez pristanka ostalih sudionika na tržištu;</p> <p>(b) nediskriminacijska i transparentna pravila kojima se jasno utvrđuju uloge i odgovornosti svih elektroenergetskih poduzeća i kupaca;</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)
---	--	---------------	---

<p>(c) nediskriminacijska i transparentna pravila i postupke razmjene podataka među sudionicima na tržištu koji se bave agregiranjem i drugim elektroenergetskim poduzećima, kojima se osigurava jednostavan pristup podacima pod jednakim i nediskriminacijskim uvjetima, uz istodobnu potpunu zaštitu komercijalno osjetljivih podataka i osobnih podataka kupaca;</p> <p>(d) obveze za sudionike na tržištu koji se bave agregiranjem da budu financijski odgovorni za neravnoteže koje uzrokuju u elektroenergetskom sustavu, i u tom su smislu oni subjekti odgovorni za odstupanja ili svoju odgovornost za odstupanja delegiraju u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>(e) odredbu kojom opskrbljivači ne smiju svoje krajnje kupce koji su sklopili ugovor s neovisnim agregatorima izložiti neopravdanim plaćanjima, kaznama ili drugim neopravdanim ugovornim ograničenjima;</p> <p>(f) mehanizam za rješavanje sporova među sudionicima na tržištu koji se bave agregiranjem i drugim sudionicima na tržištu, uključujući odgovornost za neravnoteže.</p> <p>4. Države članice mogu zahtijevati da elektroenergetska poduzeća ili uključeni krajnji kupci plaćaju naknadu drugim</p>			
--	--	--	--

<p>sudionicima na tržištu ili subjektima drugih sudionika na tržištu odgovornima za odstupanja, ako su ti sudionici na tržištu ili subjekti odgovorni za odstupanja izravno pogođeni aktiviranjem upravljanja potrošnjom. Takva naknada ne smije stvoriti prepreku za ulazak na tržište sudionika na tržištu koji se bave agregiranjem ili prepreku za fleksibilnost. U takvim slučajevima ta je naknada strogo ograničena na pokrivanje nastalih troškova opskrbljivača uključenih kupaca ili opskrbljivačevih subjekata odgovornih za odstupanje tijekom aktivacije upravljanja potrošnjom. Metodom izračuna naknade mogu se uzeti u obzir koristi koje su drugi sudionici na tržištu ostvarili zahvaljujući neovisnim agregatorima i u tom se slučaju od agregatora ili uključenih kupaca može zahtijevati doprinos toj naknadi jedino ako, i u mjeri u kojoj, koristi svim opskrbljivačima, kupcima i njihovim subjektima odgovornim za odstupanja ne nadilaze izravne troškove koji su zbog njih nastali. Metodu izračuna mora odobriti regulatorno tijelo ili drugo nadležno nacionalno tijelo;</p> <p>5. Države članice osiguravaju da regulatorna tijela ili, ako je tako predviđeno nacionalnim pravnim sustavom, operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava koji djeluju u bliskoj suradnji sa sudionicima na tržištu i krajnjim</p>			
---	--	--	--

<p>kupcima utvrde tehničke zahtjeve za sudjelovanje upravljanja potrošnjom na svim tržištima električne energije u skladu s tehničkim značajkama tih tržišta i mogućnostima upravljanja potrošnjom. Takvi zahtjevi uključuju sudjelovanje agregiranih opterećenja.</p>			
<p>Članak 18.</p> <p>Računi i informacije o obračunu</p> <p>1. Države članice osiguravaju da su računi i informacije o obračunu točni, lako razumljivi, jasni, sažeti, prilagođeni korisnicima i predloženi na takav način da ih krajnji kupci mogu lako usporediti. Na zahtjev krajnjih kupaca dostavlja im se jasno i razumljivo objašnjenje o tome kako je izrađen njihov račun, posebno ako se računi ne temelje na stvarnoj potrošnji.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da se za izdavanje svih računa i pružanje svih informacija o obračunu krajnjim kupcima ne naplaćuje naknada.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da se krajnjim kupcima ponudi mogućnost primanja računa i informacija o obračunu u elektroničkom obliku te da im se ponude fleksibilni aranžmani za stvarno plaćanje računa.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>4. Ako ugovor predviđa buduće izmjene proizvoda, cijene ili popusta, te se stavke, zajedno s datumom od kojeg se izmjena primjenjuje, navode na računu.</p> <p>5. Države članice savjetuju se s udrugama potrošača kad razmatraju izmjene zahtjeva u pogledu sadržaja računa.</p> <p>6. Države članice osiguravaju da su računi i informacije o obračunu u skladu s minimalnim zahtjevima utvrđenima u Prilogu I.</p>			
<p>Članak 19.</p> <p>Pametni sustavi mjerenja</p> <p>1. Radi promicanja energetske učinkovitosti i osnaživanja krajnjih kupaca države članice ili, ako je neka država članica tako predvidjela, regulatorno tijelo snažno preporučuju da elektroenergetska poduzeća i drugi sudionici na tržištu optimiziraju uporabu električne energije, među ostalim pružanjem usluga upravljanja energijom, razvijanjem inovativnih formula za formiranje cijena i uvođenjem interoperabilnih pametnih sustava mjerenja, osobito s pomoću potrošačkih sustava za upravljanje energijom i s pomoću pametnih mreža, u</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>skladu s primjenjivim pravilima Unije o zaštiti podataka.</p> <p>2. Države članice osiguravaju na svojem državnom području uvođenje pametnih sustava mjerenja koji doprinose aktivnom sudjelovanju kupaca na tržištu električne energije. Takvo uvođenje može podlijegati procjeni troškova i koristi u skladu s načelima utvrđenima u Prilogu II.</p> <p>3. Države članice koje započnu s uvođenjem pametnih sustava mjerenja donose i objavljuju minimalne funkcionalne i tehničke zahtjeve za pametne sustave mjerenja koji će se uvesti na njihovu državnom području u skladu s člankom 20. i Prilogom II. Države članice osiguravaju interoperabilnost tih pametnih sustava mjerenja, kao i njihovu sposobnost osiguranja rezultata za potrošačke sustave za upravljanje energijom. U tom pogledu države članice poklanjaju dužnu pažnju upotrebi odgovarajućih dostupnih standarda, uključujući one standarde kojima se omogućava interoperabilnost, kao i najboljih praksi, vodeći pritom računa o važnosti razvoja pametnih mreža i unutarnjeg tržišta električne energije.</p> <p>4. Države članice koje započnu s uvođenjem pametnih sustava mjerenja osiguravaju da krajnji kupci na transparentan i nediskriminacijski način doprinose pokrivanju troškova uvođenja,</p>			
---	--	--	--

<p>istodobno uzimajući u obzir dugoročne koristi za cjelokupni vrijednosni lanac. Države članice ili, ako je država članica tako predvidjela, određena nadležna tijela redovito prate uvođenje pametnog mjerenja na svojem državnom području radi bilježenja pružanja koristi potrošačima.</p> <p>5. Ako se, na temelju procjene troškova i koristi iz stavka 2., uvođenje pametnih sustava mjerenja ocijeni negativnim, države članice osiguravaju da se ta procjena preispita najmanje svake četiri godine, ili češće, zbog velikih promjena u temeljnim pretpostavkama, u razvoju tehnologije i tržišta. Države članice obavješćuju Komisiju o ishodu svoje ažurirane procjene troškova i koristi kad njezini rezultati postanu dostupni.</p> <p>6. Odredbe ove Direktive koje se odnose na pametne sustave mjerenja primjenjuju se na buduće ugradnje i ugradnje kojima se zamjenjuju starija pametna brojila. Pametni sustavi mjerenja koji su već ugrađeni ili za koje je „početak rada” nastupio prije 4. srpnja 2019., mogu ostati u funkciji tijekom svojeg životnog vijeka no, u slučaju pametnih sustava mjerenja koja ne zadovoljavaju uvjete iz članka 20. i Priloga II., ne mogu ostati u funkciji nakon 5. srpnja 2031.</p> <p>Za potrebe ovog stavka ili početak građevinskih radova na ulaganju ili prva</p>			
---	--	--	--

<p>čvrsta obveza za naručivanje opreme ili druga obveza koja ulaganje čini neopozivim, ovisno o tome što nastupi prije. Kupnja zemljišta i pripremni radovi, primjerice ishođenje dozvola i provođenje preliminarnih studija izvedivosti, ne smatraju se početkom radova. U slučaju preuzimanja „početak radova” znači trenutak stjecanja imovine koja je izravno povezana sa stečenom poslovnom jedinicom.</p>			
<p>Članak 20.</p> <p>Funkcionalnosti pametnog sustava mjerenja</p> <p>Ako se, na temelju procjene troškova i koristi iz članka 19. stavka 2., uvođenje pametnog sustava mjerenja ocijeni pozitivnim ili ako se pametan sustav mjerenja sustavno uvodi nakon 4. srpnja 2019., države članice uvode pametne sustave mjerenja u skladu s europskim normama, Priloga II. i sljedećim zahtjevima:</p> <p>(a) pametnim sustavima mjerenja precizno se mjeri stvarna potrošnja električne energije te se njime krajnjim se kupcima moraju moći pružiti informacije o stvarnom vremenu upotrebe. Potvrđeni podatci o povijesnoj potrošnji lako su i na siguran način dostupni krajnjim kupcima te im se na zahtjev daju na uvid</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>bez dodatnih troškova. Nepotvrđeni podatci o potrošnji u gotovo stvarnom vremenu također su lako i na siguran način dostupni krajnjim kupcima bez dodatnih troškova, putem standardiziranog sučelja ili putem daljinskog pristupa radi podupiranja automatiziranih programa energetske učinkovitosti, upravljanja potrošnjom i drugih usluga;</p> <p>(b) sigurnost pametnih sustava mjerenja i podatkovne komunikacije u skladu je s relevantnim pravilima Unije o sigurnosti, uzimajući u obzir najbolje dostupne tehnike za osiguravanje najviše razine zaštite kibersigurnosti te se pritom vodi računa o troškovima i načelima proporcionalnosti;</p> <p>(c) privatnost krajnjih kupaca i zaštita njihovih podataka u skladu je s relevantnim pravilima Unije o zaštiti podataka i privatnosti;</p> <p>(d) operateri brojila osiguravaju da se na brojilima aktivnih kupaca koji predaju električnu energiju u mrežu može prikazati električna energija koja je predana u mrežu iz njihovih prostora;</p> <p>(e) na zahtjev krajnjih kupaca, podatci o električnoj energiji koju su predali u mrežu i podatci o njihovoj potrošnji električne energije stavljaju se njima na raspolaganje, u skladu s provedbenim aktom donesenim na temelju članka 24., putem standardiziranog komunikacijskog</p>			
--	--	--	--

<p>sučelja ili putem daljinskog pristupa, ili na raspolaganje trećim osobama koje djeluju u njihovo ime, u lako razumljivom obliku, čime im se omogućava usporedba ponuda pod jednakim uvjetima;</p> <p>(f) prije ugradnje pametnih brojila ili pri njihovoj ugradnji krajnjim se kupcima pružaju odgovarajući savjeti i informacije, posebno u vezi s njihovim punim potencijalom u pogledu upravljanja očitavanjem brojila i praćenja potrošnje energije, te u vezi s prikupljanjem i obradom osobnih podataka u skladu s primjenjivim pravilima Unije o zaštiti podataka;</p> <p>(g) s pomoću pametnih sustava mjerenja podatci krajnjih kupaca mogu se mjeriti, a krajnji kupci mogu biti namireni u razdoblju uravnoteženja odstupanja na nacionalnom tržištu.</p> <p>Za potrebe prvog podstavka točke (e) krajnji kupci mogu preuzeti svoje mjerne podatke ili ih prenijeti drugoj strani bez dodatnih troškova i u skladu sa svojim pravom na prenosivost podataka koje im je zajamčeno pravilima Unije o zaštiti podataka;</p>			
--	--	--	--

<p>Članak 21.</p> <p>Pravo na pametno brojilo</p> <p>1. Ako se, na temelju procjene troškova i koristi iz članka 19. stavka 2., uvođenje pametnog sustava mjerenja ocijeni negativnim te ako se pametan sustav mjerenja ne uvodi sustavno, države članice osiguravaju da svaki krajnji kupac koji to zatraži ima pravo, pod uvjetom da snosi povezane troškove, na ugradnju ili, ako je primjenjivo, nadogradnju, pod poštenim i troškovno učinkovitim uvjetima, pametnog brojila koje je:</p> <p>(a) opremljeno funkcionalnostima navedenima u članku 20., ako je to tehnički izvedivo, ili minimalnim skupom funkcionalnosti koje države članice trebaju definirati i objaviti na nacionalnoj razini u skladu s Prilogom II.;</p> <p>(b) interoperabilno i može omogućiti traženu povezivost mjerne infrastrukture i potrošačkih sustava za upravljanje energijom u gotovo stvarnom vremenu.</p> <p>2. Ako kupac zatraži pametno brojilo u skladu sa stavkom 1., države članice ili, ako je država članica tako predvidjela, određena nadležna tijela:</p> <p>(a) osiguravaju da je u ponudi krajnjem kupcu koji zahtijeva ugradnju pametnog</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)
--	--	---------------	---

<p>brojila izričito navedeno i jasno opisano sljedeće:</p> <p>i.funkcije i interoperabilnost koje podržava pametno brojilo, moguće usluge, kao i koristi koje se zaista mogu ostvariti uporabom pametnog brojila u određenom trenutku,</p> <p>ii.svi povezani troškovi koje snosi krajnji kupac;</p> <p>(b)osiguravaju da je pametno brojilo ugrađeno u razumnom roku, a najkasnije četiri mjeseca od podnesenog zahtjeva za ugradnju;</p> <p>(c)redovito, a barem svake dvije godine, preispituju i javno objavljuju povezane troškove te prate razvoj tih troškova kao rezultat tehnoloških dostignuća i mogućih nadogradnji sustava mjerenja.</p>			
<p>Članak 22.</p> <p>Konvencionalna brojila</p> <p>1. Ako krajnji kupci nemaju pametno brojilo, države članice osiguravaju da imaju pojedinačno konvencionalno brojilo kojim se točno mjeri njihova stvarna potrošnja.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da krajnji kupci mogu lako očitati svoje konvencionalno brojilo, izravno ili neizravno putem internetskog sučelja ili drugog odgovarajućeg sučelja.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>Članak 23.</p> <p>Upravljanje podacima</p> <p>1. Pri utvrđivanju pravila u pogledu upravljanja podacima i razmjene podataka države članice ili, ako je država članica tako predvidjela, određena nadležna tijela utvrđuju pravila o pristupu strana koje ispunjavaju uvjete podacima o krajnjim kupcima u skladu s ovim člankom i mjerodavnim pravnim okvirom Unije. Za potrebe ove Direktive podatci znače mjerne podatke i podatke o potrošnji, kao i podatke koji se zahtijevaju o kupcu koji želi promijeniti opskrbljivača, za upravljanje potrošnjom i za druge usluge.</p> <p>2. Države članice organiziraju upravljanje podacima kako bi osigurale učinkovit i siguran pristup podacima i učinkovitu razmjenu podataka, kao i zaštitu podataka i njihovu sigurnost.</p> <p>Neovisno o modelu upravljanja podacima koji se primjenjuje u svakoj državi članici, strana odgovorna za upravljanje podacima omogućava svakoj stranci koja ispunjava uvjete pristup podacima o krajnjem kupcu u skladu sa stavkom 1. Strane koje ispunjavaju uvjete imaju tražene podatke na raspolaganju na nediskriminacijski način i istodobno. Pristup podacima jednostavan</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)
---	--	---------------	---

<p>je, a relevantni postupci za ostvarenje pristupa podacima javno su dostupni.</p> <p>3. Pravila o pristupu podacima i pohranjivanju podataka za potrebe ove Direktive u skladu su s relevantnim pravom Unije.</p> <p>Obrada osobnih podataka u okviru ove Direktive provodi se u skladu s Uredbom (EU) 2016/679.</p> <p>4. Države članice ili, ako je država članica tako predvidjela, određena nadležna tijela ovlašćuju i certificiraju ili, prema potrebi, nadziru strane odgovorne za upravljanje podacima kako bi osigurale da postupaju u skladu sa zahtjevima ove Direktive.</p> <p>Ne dovodeći u pitanje zadaće službenika za zaštitu podataka iz Uredbe (EU) 2016/679, države članice mogu odlučiti da će od strana odgovornih za upravljanje podacima zahtijevati imenovanje službenika odgovornih za usklađenost, nadležnih za praćenje provedbe mjera koje su poduzele te strane radi osiguravanja nediskriminacijskog pristupa podacima i usklađenosti sa zahtjevima ove Direktive.</p> <p>Države članice mogu imenovati službenike odgovorne za usklađenost ili tijela iz članka 35. stavka 2. točke (d) radi ispunjavanje obveza iz ovog stavka.</p>			
---	--	--	--

<p>5. Za pristup vlastitim podacima ili za zahtjev za stavljanje na raspolaganje vlastitih podataka krajnjim se kupcima ne zaračunavaju dodatni troškovi.</p> <p>Države članice odgovorne su za utvrđivanje relevantnih troškova koje u svrhu pristupa podacima snose strane koje ispunjavaju uvjete.</p> <p>Države članice ili, ako je država članica tako predvidjela, određena nadležna tijela osiguravaju da su troškovi koje naplaćuju regulirani subjekti koji pružaju podatkovne usluge razumni i propisno opravdani.</p>			
<p>Članak 24.</p> <p>Zahtjevi u pogledu interoperabilnosti i postupci za pristup podacima</p> <p>1. Radi promicanja tržišnog natjecanja na maloprodajnom tržištu i izbjegavanja nametanja pretjeranih administrativnih troškova stranama koje ispunjavaju uvjete države članice olakšavaju potpunu interoperabilnost energetske usluga u Uniji.</p> <p>2. Komisija provedbenim aktima donosi zahtjeve u pogledu interoperabilnosti i nediskriminacijskih i transparentnih postupaka za pristup podacima iz članka 23. stavka 1. Ti se provedbeni akti donose u</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 68. stavka 2.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da elektroenergetska poduzeća primjenjuju zahtjeve u pogledu interoperabilnosti i postupke za pristup podacima iz stavka 2. Ti se zahtjevi i postupci temelje na postojećim nacionalnim praksama.</p>			
<p>Članak 25.</p> <p>Jedinstvene kontaktne točke</p> <p>Države članice osiguravaju jedinstvene kontaktne točke radi pružanja svih nužnih informacija kupcima kad je riječ o njihovim pravima, primjenjivom pravu i mehanizmima za rješavanje sporova koji su im dostupni u slučaju spora. Takve jedinstvene kontaktne točke mogu biti dio općih informativnih točaka za potrošače.</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)
<p>Članak 26.</p> <p>Pravo na izvansudsko rješavanje sporova</p> <p>1. Države članice osiguravaju da krajnji kupci imaju pristup jednostavnim, pravednim, transparentnim, neovisnim, djelotvornim i učinkovitim izvansudskim mehanizmima za rješavanje sporova u vezi s pravima i obvezama utvrđenima ovom</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)

<p>Direktivom preko neovisnog mehanizma kao što je pravobranitelj za energetiku ili tijelo za zaštitu potrošača ili regulatorno tijelo. Ako je krajnji kupac potrošač u smislu Direktive 2013/11/EU Europskog parlamenta i Vijeća (23), takvi izvansudski mehanizmi u skladu su sa zahtjevima za kvalitetu iz Direktive 2013/11/EU i njima se predviđa, ako je to opravdano, sustav povrata sredstava i/ili naknade.</p> <p>2. Prema potrebi, države članice osiguravaju da subjekti za alternativno rješavanje sporova surađuju kako bi osigurali jednostavne, pravedne, transparentne, neovisne, djelotvorne i učinkovite mehanizme za izvansudsko rješavanje sporova za svaki spor koji proizađe iz proizvoda ili usluga povezanih ili u paketu s bilo kojim proizvodom ili uslugom koji su obuhvaćeni područjem primjene ove Direktive.</p> <p>3. Sudjelovanje elektroenergetskih poduzeća u mehanizmima izvansudskog rješavanja sporova za kupce iz kategorije kućanstva je obvezno, osim ako država članica ne dokaže Komisiji da su drugi mehanizmi jednako učinkoviti.</p>			
--	--	--	--

<p>Članak 27.</p> <p>Univerzalna usluga</p> <p>1. Države članice osiguravaju da svi kupci iz kategorije kućanstvo, i, kada to države članice smatraju prikladnim, mala poduzeća, imaju pravo na univerzalnu uslugu, naime pravo na opskrbu električnom energijom određene kvalitete unutar svojeg državnog područja po konkurentnim, jednostavno i jasno usporedivim, transparentnim i nediskriminacijskim cijenama. Radi osiguravanja pružanja univerzalne usluge, države članice mogu imenovati opskrbljivača zadnjeg izbora. Države članice operatorima distribucijskih sustava nameću obvezu priključivanja kupaca na njihovu mrežu po odredbama, uvjetima i tarifama utvrđenima u skladu s postupkom predviđenim u članku 59. stavku 7. Ovom se Direktivom ne sprečava države članice da ojačaju tržišni položaj kupaca iz kategorije kućanstava te malih i srednjih kupaca koji nisu kućanstva promicanjem mogućnosti za dobrovoljno udruživanje predstavnika za tu kategoriju kupaca.</p> <p>2. Stavak 1. provodi se na transparentan i nediskriminacijski način i ne sprečava slobodan izbor opskrbljivača predviđen u članku 4.</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)
--	--	---------------	---

<p>Članak 28.</p> <p>Ugroženi kupci</p> <p>1. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere radi zaštite kupaca i posebno osiguravaju postojanje prikladnih zaštitnih mjera radi zaštite ugroženih kupaca. U tom kontekstu, svaka država članica definira koncept ugroženih kupaca koji se može odnositi na energetska siromaštvo i, među ostalim, na zabranu isključivanja električne energije takvim kupcima u kritičnim vremenima. Koncept ugroženih kupaca može uključivati razine prihoda, udio rashoda za energiju u okviru raspoloživog dohotka, energetska učinkovitost domova, kritičnu ovisnost o električnoj opremi iz zdravstvenih razloga, dob ili druge kriterije. Države članice osiguravaju primjenu prava i obveza povezanih s ugroženim kupcima. Posebno poduzimaju mjere za zaštitu kupaca u udaljenim područjima. Osiguravaju visoke razine zaštite potrošača, posebno u pogledu transparentnosti općih uvjeta ugovora, općih informacija i mehanizama rješavanja sporova.</p> <p>2. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere, kao što je osiguravanje povlastica kroz sustave socijalne sigurnosti radi osiguravanja nužne opskrbe ugroženih kupaca ili pružanje podrške poboljšanjima energetske učinkovitosti radi rješavanja</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)
---	--	---------------	---

<p>energetskog siromaštva tamo gdje je ono utvrđeno u skladu s člankom 3. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) 2018/1999, uključujući u širem kontekstu siromaštva. Takve mjere ne smiju sprečavati stvarno otvaranje tržišta iz članka 4. ili funkcioniranje tržišta te se Komisiju, ako je potrebno, o njima obavješćuje u skladu s člankom 9. stavkom 4. Takve obavijesti mogu također uključivati mjere poduzete unutar općeg sustava socijalne sigurnosti.</p>			
<p>Članak 29.</p> <p>Energetsko siromaštvo</p> <p>Pri ocjenjivanju broja energetski siromašnih kućanstava u skladu s člankom 3. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) 2018/1999 države članice utvrđuju i objavljuju skup kriterija koji mogu uključivati niske prihode, visoke rashode za energiju u okviru raspoloživog dohotka i lošu energetska učinkovitost.</p> <p>U tom kontekstu i u kontekstu članka 5. stavka 5. Komisija daje smjernice o definiciji „znatnog broja kućanstava u energetskom siromaštvu”, polazeći od pretpostavke da se svaki udio kućanstava u energetskom siromaštvu može smatrati znatnim.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>POGLAVLJE IV.</p> <p>RAD DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA</p>			
<p>Članak 30.</p> <p>Određivanje operatora distribucijskih sustava</p> <p>Države članice imenuju ili zahtijevaju od poduzeća, koja imaju u vlasništvu distribucijske sustave ili su za njih odgovorna, da imenuju jednog operatora distribucijskog sustava ili više njih, na vremensko razdoblje koje države članice trebaju odrediti uzimajući u obzir pitanja učinkovitosti i ekonomske ravnoteže.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>
<p>Članak 31.</p> <p>Zadatci operatora distribucijskih sustava</p> <p>1. Operator distribucijskog sustava odgovoran je za osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovolji razumnoj potražnji za distribucijom električne energije, za pogon, održavanje i razvoj na temelju ekonomskih uvjeta sigurnog, pouzdanog i učinkovitog sustava distribucije električne energije na svojem</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>području uz dužnu pažnju prema zaštiti okoliša i energetske učinkovitosti.</p> <p>2. U svakom slučaju operator distribucijskog sustava ne smije diskriminirati korisnike sustava ili kategorije korisnika sustava, posebno u korist svojih povezanih poduzeća.</p> <p>3. Operator distribucijskog sustava korisnicima sustava pruža informacije koje su im potrebne za učinkovit pristup sustavu, uključujući korištenje sustavom.</p> <p>4. Država članica može od operatora distribucijskog sustava pri dispečiranju proizvodnih postrojenja zahtijevati davanje prednosti proizvodnim postrojenjima koja upotrebljavaju obnovljive izvore ili upotrebljavaju visokoučinkovitu kogeneraciju, u skladu s člankom 12. Uredbe (EU) 2019/943.</p> <p>5. Svaki operator distribucijskog sustava djeluje kao neutralni tržišni pomagač pri nabavi energije koju upotrebljava za pokrivanje gubitaka energije u svojem sustavu u skladu s transparentnim, nediskriminacijskim i tržišno utemeljenim postupcima, kada ima takvu funkciju.</p> <p>6. Ako je operator distribucijskog sustava odgovoran za nabavu proizvoda i usluga potrebnih za učinkovit, pouzdan i siguran rad distribucijskog sustava, pravila koja u tu</p>			
--	--	--	--

<p>svrhu donosi operator distribucijskog sustava objektivna su, transparentna i nediskriminacijska te se izrađuju u koordinaciji s operatorima prijenosnih sustava i drugim relevantnim sudionicima na tržištu. Uvjeti pružanja takvih proizvoda i usluga operatorima distribucijskog sustava, uključujući prema potrebi pravila i tarife, utvrđuju se u skladu s člankom 59. stavkom 7. na nediskriminacijski način koji odražava troškove te se objavljuju.</p> <p>7. U obavljanju zadataka iz stavka 6., operator distribucijskog sustava nabavlja nefrekvencijske pomoćne usluge potrebne za njegov sustav u skladu s transparentnim, nediskriminacijskim i tržišno utemeljenim postupcima, osim ako je regulatorno tijelo procijenilo da pružanje nefrekvencijskih pomoćnih usluga temeljeno na tržištu nije ekonomski učinkovito te je odobrilo odstupanje. Ta obveza nabave nefrekvencijskih pomoćnih usluga ne primjenjuje se na potpuno integrirane mrežne komponente.</p> <p>8. Nabavom proizvoda i usluga iz stavka 6. osigurava se stvarno sudjelovanje svih kvalificiranih sudionika na tržištu, što uključuje sudionike na tržištu koji nude energiju iz obnovljivih izvora, sudionike na tržištu koji se bave upravljanjem potrošnjom, operator postrojenja za skladištenje energije i sudionike na tržištu koji se bave agregiranjem, posebno tako što</p>			
--	--	--	--

<p>se od regulatornih tijela i operatora distribucijskih sustava zahtijeva da u bliskoj suradnji sa svim sudionicima na tržištu, kao i operatorima prijenosnih sustava, utvrde tehničke zahtjeve za sudjelovanje na tim tržištima na temelju tehničkih značajki tih tržišta i sposobnosti svih sudionika na tržištu.</p> <p>9. Operatori distribucijskih sustava surađuju s operatorima prijenosnih sustava u svrhu stvarnog sudjelovanja sudionika na tržištu priključenih na njihovu mrežu na maloprodajnim i veleprodajnim tržištima te tržištima uravnoteženja. O isporuci usluga uravnoteženja koje proizlaze iz resursa smještenih u distribucijskom sustavu postiže se dogovor s relevantnim operatorom prijenosnog sustava u skladu s člankom 57. Uredbe (EU) 2019/943 i člankom 182. Uredbe Komisije (EU) 2017/1485 (24).</p> <p>10. Države članice ili njihova određena nadležna tijela mogu operatorima distribucijskih sustava dopustiti obavljanje djelatnosti koje nisu predviđene u ovoj Direktivi i Uredbi (EU) 2019/943 ako su te aktivnosti nužne kako bi operatori distribucijskih sustava ispunili svoje obveze u skladu s ovom Direktivom ili Uredbom (EU) 2019/943, pod uvjetom da je regulatorno tijelo ocijenilo potrebu za takvim odstupanjem. Ovim se stavkom ne dovodi u pitanje pravo operatora</p>			
---	--	--	--

<p>distribucijskih sustava da imaju u vlasništvu ili razvijaju mreže koje nisu elektroenergetske mreže, vode ih ili da upravljaju njima, ako je to pravo odobrila država članica ili određeno nadležno tijelo.</p>			
<p>Članak 32.</p> <p>Poticaji za uporabu fleksibilnosti u distribucijskim mrežama</p> <p>1. Države članice osiguravaju potreban regulatorni okvir kako bi se operatorima distribucijskih sustava omogućilo da kupuju usluge fleksibilnosti, među ostalim usluge upravljanja zagušenjem u njihovu području, i kako bi ih se na to potaklo, u cilju povećanja učinkovitosti rada i razvoja distribucijskog sustava. Konkretno, regulatornim se okvirima osigurava da operatori distribucijskih sustava mogu nabavljati usluge od pružatelja distribuirane proizvodnje, upravljanja potrošnjom ili skladištenja energije te se promovira upotreba mjera energetske učinkovitosti, ako te usluge na troškovno učinkovit način smanjuju potrebu dogradnje ili zamjene elektroenergetskog kapaciteta i podupiru učinkovit i siguran rad distribucijskog sustava. Operatori distribucijskih sustava nabavljaju te usluge u skladu s transparentnim, nediskriminacijskim i</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>tržišno utemeljenim postupcima, osim ako su regulatorna tijela utvrdila da nabava takvih usluga nije gospodarski učinkovita ili da bi takva nabava dovela do ozbiljnih poremećaja na tržištu ili do većih zagušenja.</p> <p>2. Operatori distribucijskih sustava, podložno odobrenju regulatornog tijela, ili pak samo regulatorno tijelo u transparentnom i participativnom postupku koji uključuje sve relevantne korisnike sustava i operatora prijenosnog sustava utvrđuju specifikacije za nabavljene usluge fleksibilnosti i, prema potrebi, standardizirane tržišne proizvode za takve usluge barem na nacionalnoj razini. Specifikacijama se osigurava stvarno i nediskriminacijsko sudjelovanje svih sudionika na tržištu, što uključuje sudionike na tržištu koji nude energiju iz obnovljivih izvora, sudionike na tržištu koji se bave upravljanjem potrošnjom, upravitelje postrojenja za skladištenje energije i sudionike na tržištu koji se bave agregiranjem. Operatori distribucijskih sustava razmjenjuju sve potrebne informacije s operatorima prijenosnih sustava i s njima se koordiniraju kako bi se osigurali optimalna uporaba resursa i siguran i učinkovit rad sustava te olakšao razvoj tržišta. Operatorima distribucijskih sustava adekvatno se nadoknađuju barem razumni troškovi povezani s nabavom takvih usluga, uključujući troškove</p>			
---	--	--	--

<p>potrebnih informacijskih i komunikacijskih tehnologija te troškove infrastrukture.</p> <p>3. Razvoj distribucijskog sustava temelji se na transparentnom planu razvoja mreže koji operatori distribucijskih sustava objavljuju barem svake dvije godine i podnose regulatornom tijelu. Plan razvoja mreže osigurava transparentnost potrebnih srednjoročnih i dugoročnih usluga fleksibilnosti te utvrđuje ulaganja planirana u sljedećih pet do deset godina, s posebnim naglaskom na glavnoj infrastrukturi distribucije potrebnoj kako bi se priključili novi proizvodni kapaciteti i nova opterećenja, među ostalim stanice za punjenje električnih vozila. Plan razvoja mreže obuhvaća i upotrebu upravljanja potrošnjom, energetske učinkovitost, postrojenja za skladištenje energije ili druge resurse kojima se operator distribucijskog sustava služi kao alternativom proširenju sustava.</p> <p>4. Operatori distribucijskih sustava savjetuju se o planu razvoja mreže sa svim relevantnim korisnicima sustava i relevantnim operatorima prijenosnih sustava. Operatori distribucijskih sustava objavljuju rezultate procesa savjetovanja zajedno s planom razvoja mreže te ih dostavljaju rezultate savjetovanja i plan razvoja mreže regulatornom tijelu.</p>			
---	--	--	--

<p>Regulatorno tijelo može zatražiti izmjenu planova.</p> <p>5. Države članice mogu odlučiti ne primjenjivati obvezu iz stavka 3. na integrirana elektroenergetska poduzeća koja opslužuju manje od 100 000 priključenih kupaca ili koja opslužuju male izolirane sustave.</p>			
<p>Članak 33.</p> <p>Integracija elektromobilnosti u elektroenergetsku mrežu</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje Direktivu 2014/94/EU Europskog parlamenta i Vijeća (25), države članice osiguravaju potreban regulatorni okvir kako bi se olakšalo priključivanje javno dostupnih i privatnih stanica za punjenje na distribucijske mreže. Države članice osiguravaju da operatori distribucijskih sustava surađuju na nediskriminacijskoj osnovi sa svakim poduzećem koje ima u vlasništvu ili razvija stanice za punjenje električnih vozila ili njima upravlja, što uključuje i njihovo priključenje na mrežu.</p> <p>2. Operatori distribucijskih sustava ne smiju imati u vlasništvu ni razvijati stanice za punjenje električnih vozila, voditi ih niti njima upravljati, osim ako operatori distribucijskih sustava imaju u vlasništvu</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>privatne stanice za punjenje isključivo za vlastitu uporabu.</p> <p>3. Odstupajući od stavka 2., države članice mogu operatorima distribucijskih sustava dopustiti da imaju u vlasništvu ili razvijaju stanice za punjenje električnih vozila, voditi ih ili njima upravljaju samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:</p> <p>(a) drugim stranama, nakon otvorenog, transparentnog i nediskriminacijskog postupka javnog natječaja, koji je podložan preispitivanju i odobrenju od strane regulatornog tijela, nije se dodijelilo pravo da imaju u vlasništvu ili razvijaju stanice za punjenje električnih vozila, vode ih ili njima upravljaju ili nisu mogle po razumnoj cijeni i pravodobno isporučiti te usluge;</p> <p>(b) regulatorno tijelo provelo je ex ante reviziju uvjeta postupka javnog natječaja iz točke (a) te je dalo svoje odobrenje;</p> <p>(c) stanicama za punjenje operator distribucijskog sustava upravlja na osnovi pristupa trećih strana u skladu s člankom 6. te ne smije diskriminirati korisnike sustava ili kategorije korisnika sustava, posebno u korist svojih povezanih poduzeća.</p> <p>Regulatorno tijelo može sastaviti smjernice ili klauzule o nabavi kako bi operatorima distribucijskih sustava pomoglo u</p>			
--	--	--	--

<p>osiguranju poštenog postupka javnog natječaja.</p> <p>4. Ako su države članice provele uvjete iz stavka 3., države članice ili njihova određena nadležna tijela redovito ili barem svakih pet godina provode javno savjetovanje kako bi se ponovno procijenilo jesu li druge strane zainteresirane za vlasništvo, razvijanje stanicom za punjenje električnih vozila ili upravljanje njome. Ako javno savjetovanje pokaže da druge strane mogu imati u vlasništvu ili razvijati takve stanice, voditi ih ili njima upravljati, države članice osiguravaju da se aktivnosti operatora distribucijskih sustava u tom području postupno ukinu pod uvjetom da se uspješno dovrši postupak javnog natječaja iz stavka 3. točke (a). Kao dio uvjeta za taj postupak regulatorna tijela mogu dopustiti operatorima distribucijskih sustava da povrate preostalu vrijednost svojih ulaganja u infrastrukturu punjenja.</p>			
<p>Članak 34.</p> <p>Zadatci operatora distribucijskih sustava u upravljanju podacima</p> <p>Države članice svim stranama koje zadovoljavaju uvjete osiguravaju nediskriminacijski pristup podacima pod jasnim i jednakim uvjetima, u skladu s relevantnim pravilima o zaštiti podatka.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>Programi usklađenosti iz članka 35. stavka 2. točke (d) u državama članicama u kojima su u skladu s člankom 19. uvedeni pametni sustavi mjerenja te u kojima operatori distribucijskih sustava sudjeluju u upravljanju podacima uključuju posebne mjere kako bi se onemogućilo da se strane koje ispunjavaju uvjete diskriminira u pristupu podacima kako je utvrđeno člankom 23. Ako operatori distribucijskih sustava ne podliježu članku 35. stavcima 1., 2. ili 3., države članice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi se osiguralo da vertikalno integrirana poduzeća nemaju povlašten pristup podacima za provođenje svojih aktivnosti opskrbe.</p>			
<p>Članak 35.</p> <p>Razdvajanje operatora distribucijskih sustava</p> <p>1. Kada je operator distribucijskog sustava dio vertikalno integriranog poduzeća, on je neovisan, barem u smislu svojeg pravnog oblika, organizacije i donošenja odluka, o drugim djelatnostima koje nisu povezane s distribucijom. Ta pravila ne stvaraju obvezu odvajanja vlasništva nad osnovnim sredstvima operatora distribucijskog sustava od vertikalno integriranog poduzeća.</p> <p>2. Uz zahtjeve na temelju stavka 1., kada je operator distribucijskog sustava dio</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>vertikalno integriranog poduzeća, on je u smislu svoje organizacije i donošenja odluka neovisan o drugim djelatnostima koje nisu povezane s distribucijom. Kako bi se to postiglo primjenjuju se sljedeći minimalni kriteriji:</p> <p>(a) osobe koje su odgovorne za upravljanje operatorom distribucijskog sustava ne smiju sudjelovati u strukturama integriranog elektroenergetskog poduzeća koje su odgovorne, izravno ili neizravno, za svakodnevni rad proizvodnje, prijenosa ili opskrbe električnom energijom;</p> <p>(b) moraju se poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da se profesionalni interesi osoba odgovornih za upravljanje operatorom distribucijskog sustava uzimaju u obzir na način koji osigurava njihovu sposobnost neovisnog djelovanja;</p> <p>(c) operator distribucijskog sustava mora imati stvarna prava donošenja odluka, neovisna o integriranom elektroenergetskom poduzeću, u pogledu sredstava potrebnih za rad, održavanje ili razvoj mreže. Radi izvršavanja tih zadataka, operator distribucijskog sustava na raspolaganju mora imati potrebne resurse uključujući ljudske, tehničke, fizičke i financijske resurse. Time se ne bi smjelo spriječiti postojanje odgovarajućih mehanizama koordinacije</p>			
--	--	--	--

<p>radi osiguravanja zaštite prava matičnog društva na ekonomski i upravljački nadzor u pogledu prinosa na imovinu, neizravno uređenog u skladu s člankom 59. stavkom 7., u društvu kćeri. Time se matičnom društvu posebno omogućuje odobravanje godišnjeg financijskog plana, ili bilo kojeg istovjetnog instrumenta, operatora distribucijskog sustava i utvrđivanje općih ograničenja razina zaduženosti njegovog društva kćeri. Time se matičnom društvu ne daje dopuštenje za davanje uputa o svakodnevnom poslovanju, ni u pogledu individualnih odluka koje se odnose na izgradnju ili dogradnju distribucijskih vodova, koje ne prelaze okvire odobrenog financijskog plana, ili bilo kojeg istovjetnog instrumenta i</p> <p>(d)operator distribucijskog sustava mora utvrditi program usklađenosti koji predviđa mjere poduzete za osiguravanje da diskriminacijsko ponašanje bude isključeno te za osiguravanje odgovarajućeg praćenja njegova poštovanja. Program usklađenosti predviđa specifične obveze zaposlenika za postizanje tih ciljeva. Osoba ili tijelo odgovorno za praćenje programa usklađenosti, službenik odgovoran za usklađenost operatora distribucijskog sustava podnosi godišnje izvješće u kojemu se utvrđuju poduzete mjere regulatornom tijelu iz članka 57. stavka</p>			
--	--	--	--

<p>1. te se ono objavljuje. Službenik odgovoran za usklađenost operatora distribucijskog sustava potpuno je neovisan i ima pristup svim informacijama operatora distribucijskog sustava i bilo kojeg povezanog poduzeća, nužnima za izvršavanje svojeg zadatka.</p> <p>3. Kada je operator distribucijskog sustava dio vertikalno integriranog poduzeća, države članice osiguravaju da regulatorna tijela ili druga nadležna tijela prate djelatnosti operatora distribucijskog sustava tako da on ne može iskoristiti svoju vertikalnu integraciju za narušavanje tržišnog natjecanja. Posebno, vertikalno integrirani operatori distribucijskih sustava ne smiju svojom komunikacijom i brendiranjem stvarati zabunu u pogledu zasebnog identiteta dijela vertikalno integriranog poduzeća koje se bavi opskrbom.</p> <p>4. Države članice mogu odlučiti ne primjenjivati stavke 1., 2. i 3. na integrirana elektroenergetska poduzeća koja opslužuju manje od 100 000 priključenih kupaca ili opslužuju male izolirane sustave.</p>			
--	--	--	--

<p>Članak 36.</p> <p>Vlasništvo operatora distribucijskih sustava nad postrojenjima za skladištenje energije</p> <p>1. Operatorima distribucijskih sustava nije smiju imati u vlasništvu niti razvijati postrojenja za skladištenje energije, voditi ih niti njima upravljati.</p> <p>2. Odstupajući od stavka 1. države članice mogu operatorima distribucijskih sustava dopustiti da imaju u vlasništvu ili razvijaju postrojenja za skladištenje energije, vode ih ili njima upravljaju ako su ona u potpunosti integrirane mrežne komponente i ako je regulatorno tijelo dalo svoje odobrenje, ili ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:</p> <p>(a) drugim stranama, nakon otvorenog, transparentnog i nediskriminacijskog postupka javnog natječaja, koji je podložan preispitivanju i odobrenju od strane regulatornog tijela, nije se dodijelilo pravo da imaju u vlasništvu ili razvijaju takva postrojenja, vode ih ili njima upravljaju ili nisu mogle po razumnoj cijeni i pravodobno isporučiti te usluge;</p> <p>(b) takva su postrojenja potrebna da bi operatori distribucijskih sustava mogli ispuniti svoje obveze u skladu s ovom Direktivom u vezi s učinkovitim, pouzdanim i sigurnim radom distribucijskog sustava i postrojenja se</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)
--	--	---------------	---

<p>ne koriste za kupovinu ili prodaju električne energije na tržištima električne energije, i</p> <p>(c) regulatorno tijelo procijenilo je nužnost takvog odstupanja i provelo je ocjenu javnog natječaja, uključujući uvjeta postupka javnog natječaja, te je dalo svoje odobrenje.</p> <p>Regulatorno tijelo može sastaviti smjernice ili klauzule o nabavi kako bi operatorima distribucijskih sustava pomoglo u osiguranju poštenog postupka javnog natječaja.</p> <p>3. Regulatorna tijela redovito ili barem svakih pet godina provode javno savjetovanje o postojećim postrojenjima za skladištenje energije kako bi se procijenila potencijalna dostupnost i zainteresiranost za ulaganje u takva postrojenja. Ako javno savjetovanje, kako ga je ocijenilo regulatorno tijelo, pokaže da su treće strane sposobne na troškovno učinkovit način imati u vlasništvu ili razvijati takva postrojenja, voditi ih ili njima upravljati, regulatorna tijela osiguravaju da se aktivnosti operatora distribucijskih sustava u tom području postupno ukinu u roku od 18 mjeseci. Kao dio uvjeta za taj postupak regulatorna tijela mogu dopustiti operatorima distribucijskih sustava da prime razumnu kompenzaciju, posebice da</p>			
---	--	--	--

<p>povrate preostalu vrijednost svojeg ulaganja u postrojenja za skladištenje energije.</p> <p>4. Stavak 3. ne primjenjuje se na potpuno integrirane mrežne komponente ili na uobičajeno razdoblje amortizacije novih postrojenja za skladištenje baterija za koje je konačna odluka o ulaganju donesena do 4. srpnja 2019. pod uvjetom da su postrojenja za skladištenje baterija:</p> <p>(a) priključena na mrežu najkasnije dvije godine nakon toga;</p> <p>(b) integrirana su u distribucijski sustav;</p> <p>(c) upotrebljavaju se isključivo za trenutačnu reaktivnu ponovnu uspostavu mrežne sigurnosti u slučaju ispada u mreži, ako takva mjera ponovne uspostave počne odmah i završi kada se taj problem može riješiti redovnim redispčiranjem; te</p> <p>(d) nisu upotrebljavana za kupnju ili prodaju električne energije na tržištima električne energije, uključujući uravnoteženje.</p>			
<p>Članak 37.</p> <p>Obveza povjerljivosti operatora distribucijskih sustava</p> <p>Ne dovodeći u pitanje članak 55. ili neki drugi pravni zahtjev za otkrivanjem informacija, operator distribucijskog sustava čuva povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija dobivenih tijekom obavljanja svojih djelatnosti i sprečava da</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>se informacije o vlastitim djelatnostima, koje mogu biti komercijalno korisne, otkriju na diskriminacijski način.</p>			
<p>Članak 38.</p> <p>Zatvoreni distribucijski sustavi</p> <p>1. Države članice mogu predvidjeti da regulatorna tijela ili druga nadležna tijela klasificiraju sustav koji distribuira električnu energiju unutar zemljopisno ograničene industrijske ili trgovačke lokacije ili lokacije sa zajedničkim uslugama i koji, ne dovodeći u pitanje stavak 4., ne opskrbljuje kupce iz kategorije kućanstvo, kao zatvoren distribucijski sustav:</p> <p>(a) ako su, iz specifičnih tehničkih ili sigurnosnih razloga, djelatnosti ili proizvodni proces korisnika tog sustava integrirani; ili</p> <p>(b) ako taj sustav primarno distribuira električnu energiju vlasniku ili operatoru sustava ili njihovim povezanim poduzećima.</p> <p>2. Zatvoreni distribucijski sustavi smatraju se distribucijskim sustavima za potrebe ove</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>Direktive. Države članice mogu predvidjeti da regulatorna tijela izuzmu operatora zatvorenog distribucijskog sustava od:</p> <p>(a) zahtjeva u skladu s člankom 31. stavcima 5. i 7. da nabavlja energiju koju upotrebljava za pokrivanje gubitaka energije i za nefrekvencijske pomoćne usluge u svojem sustavu u skladu s transparentnim, nediskriminacijskim i tržišno utemeljenim postupcima;</p> <p>(b) zahtjeva u skladu s člankom 6. stavkom 1. da tarife ili metodologije koje su temelj za njihovo izračunavanje budu odobrene u skladu s člankom 59. stavkom 1. prije njihova stupanja na snagu;</p> <p>(c) zahtjeva u skladu s člankom 32. stavkom 1. da kupuje usluge fleksibilnosti i zahtjeva u skladu s člankom 32. stavkom 3. da razvije sustave operatora na temelju planova za razvoj mreže;</p> <p>(d) zahtjeva u skladu s člankom 33. stavkom 2. da nema u vlasništvu, ne razvija ili ne vodi stanice za punjenje električnih vozila, ili da njima ne upravlja; i</p> <p>(e) zahtjeva u skladu s člankom 36. stavkom 1. da nema u vlasništvu, ne razvija ili ne vodi postrojenja za skladištenje energije, ili da njima ne upravlja.</p> <p>3. Kada je izuzeće odobreno na temelju stavka 2., primjenjive tarife ili metodologije koje su temelj za njihovo izračunavanje ocjenjuju se i odobravaju u skladu s</p>			
---	--	--	--

<p>člankom 59. stavkom 1. na zahtjev korisnika zatvorenog distribucijskog sustava.</p> <p>4. Uzgredno korištenje od strane malog broja kućanstava koja su zaposlenjem ili na sličan način u vezi s vlasnikom distribucijskog sustava i nalaze se unutar područja koje opslužuje zatvoreni distribucijski sustav ne sprečava odobravanje izuzeća na temelju stavka 2.</p>			
<p>Članak 39.</p> <p>Kombinirani operator</p> <p>Članak 35. stavak 1. ne sprečava rad kombiniranog operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava, pod uvjetom da je taj operator usklađen s člankom 43. stavkom 1., člancima 44. i 45. ili odjeljkom 3. poglavlja VI. ili taj operator potpada pod članak 66. stavak 3.</p> <p>POGLAVLJE V.</p> <p>OPĆA PRAVILA PRIMJENJIVA NA OPERATORA PRIJENOSNOG SUSTAVA</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>Članak 40.</p> <p>Zadatci operatora prijenosnog sustava</p> <p>1. Svaki operator prijenosnog sustava odgovoran je za:</p> <p>(a)osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovoljava razumnoj potražnji za prijenosom električne energije, pogon, održavanje i razvoj na temelju ekonomskih uvjeta sigurnih, pouzdanih i učinkovitih prijenosnih sustava, vodeći računa o zaštiti okoliša, u bliskoj suradnji sa susjednim operatorima prijenosnih sustava i operatorima distribucijskih sustava;</p> <p>(b)osiguravanje prikladnih sredstava za ispunjavanje svojih obveza;</p> <p>(c)doprinošenje sigurnosti opskrbe kroz prikladne kapacitete prijenosa i pouzdanost sustava;</p> <p>(d)upravljanje tokovima električne energije u sustavu, vodeći računa o razmjenama s drugim međusobno povezanim sustavima. U tu je svrhu operator prijenosnog sustava odgovoran za osiguravanje sigurnog, pouzdanog i učinkovitog elektroenergetskog sustava i u tom kontekstu za osiguravanje dostupnosti svih nužnih pomoćnih usluga, uključujući one koje se pružaju u okviru upravljanja potrošnjom i postrojenja za skladištenje energije, u onoj mjeri u kojoj takva dostupnost nije</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)
--	--	---------------	---

<p>ovisna ni o jednom drugom prijenosnom sustavu s kojim je njegov sustav međusobno povezan;</p> <p>(e) pružanje informacija operatoru drugih sustava, s kojim je njegov sustav međusobno povezan, dostatnih za osiguravanje sigurnog i učinkovitog rada, koordiniranog razvoja i interoperabilnosti međusobno povezanog sustava;</p> <p>(f) osiguravanje nediskriminacije među korisnicima sustava ili kategorijama korisnika sustava, posebno u korist svojih povezanih poduzeća;</p> <p>(g) pružanje informacija korisnicima sustava koje su im potrebne za učinkovit pristup sustavu;</p> <p>(h) naplatu naknada i plaćanja za zagušenje na temelju mehanizma kompenzacije između operatora prijenosnog sustava, u skladu s člankom 49. Uredbe (EU) 2019/943, dodjeljivanje i upravljanje pristupom treće strane i davanje obrazloženih objašnjenja za odbijanje takvog pristupa, što prate regulatorna tijela; pri obavljanju svojih zadataka na temelju ovog članka operatori prijenosnih sustava ponajprije olakšavaju integraciju tržišta;</p> <p>(i) nabavu pomoćnih usluga radi osiguranja operativne sigurnosti;</p> <p>(j) donošenje okvira za suradnju i koordinaciju među regionalnim koordinacijskim centrima;</p>			
---	--	--	--

<p>(k) sudjelovanje u uspostavi europskih i nacionalnih procjena adekvatnosti resursa u skladu s poglavljem IV. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>(l) digitalizaciju prijenosnih sustava;</p> <p>(m) upravljanje podacima, uključujući razvoj sustava za upravljanje podacima, kibersigurnost i zaštitu podataka podložno primjenjivim pravilima i ne dovodeći u pitanje nadležnost drugih tijela;</p> <p>2. Države članice mogu predvidjeti da se jedna ili više odgovornosti navedenih u stavku 1. ovog članka dodijeli operatoru prijenosnog sustava koji nije onaj koji ima u vlasništvu prijenosni sustav, a na kojeg bi se inače primjenjivale dotične odgovornosti. Za operatora prijenosnog sustava kojem se dodijele zadatci certificira se prema modelu vlasničkog razdvajanja, neovisnog operatora sustava ili neovisnog operatora prijenosa, te mora ispunjavati zahtjeve iz članka 43., ali da ne mora imati u vlasništvu prijenosni sustav za koji je odgovoran.</p> <p>Operator prijenosnog sustava koji ima u vlasništvu prijenosni sustav mora ispunjavati zahtjeve iz poglavlja VI. i biti certificiran u skladu s člankom 43. Time se ne dovodi u pitanje mogućnost operatora prijenosnih sustava koji su certificirani prema modelu vlasničkog razdvajanja, neovisnog operatora sustava ili neovisnog operatora prijenosa da, na vlastitu</p>			
--	--	--	--

<p>inicijativu i pod svojim nadzorom, delegiraju određene zadatke drugim operatorima prijenosnih sustava koji su certificirani prema modelu vlasničkog razdvajanja, neovisnog operatora sustava ili neovisnog operatora prijenosa ako se tim delegiranjem zadataka ne ugrožavaju stvarna i neovisna prava odlučivanja operatora prijenosnog sustava koji delegira zadatke.</p> <p>3. Pri izvršavanju zadataka iz stavka 1. operator prijenosnog sustava uzima u obzir preporuke koje su izdali regionalni koordinacijski centri.</p> <p>4. Pri izvršavanju zadataka iz stavka 1. točke (i) operatori prijenosnog sustava nabavljaju usluge uravnoteženja podložno sljedećem:</p> <p>(a)transparentni i nediskriminacijski postupci temeljeni na tržištu;</p> <p>(b)sudjelovanje svih kvalificiranih elektroenergetskih poduzeća i sudionika na tržištu, što uključuje sudionike na tržištu koji nude energiju iz obnovljivih izvora, sudionike na tržištu koji se bave upravljanjem potrošnjom, upravitelje postrojenja za skladištenje energije i sudionike na tržištu koji se bave agregiranjem.</p> <p>Za potrebe točke (b), regulatorna tijela i operatori prijenosnih sustava, u bliskoj</p>			
---	--	--	--

<p>suradnji sa svim sudionicima na tržištu, utvrđuju tehničke zahtjeve za sudjelovanje na tim tržištima na temelju tehničkih značajki tih tržišta.</p> <p>5. Stavak 4. primjenjuju se na pružanje nefrekvencijskih pomoćnih usluga od strane operatora prijenosnih sustava, osim ako je regulatorno tijelo procijenilo da pružanje nefrekvencijskih pomoćnih usluga temeljeno na tržištu nije ekonomski učinkovito te je odobrilo odstupanje. Konkretno, regulatornim se okvirima osigurava da operatori prijenosnih sustava mogu nabavljati usluge od pružatelja usluga upravljanja potrošnjom ili skladištenja energije te promicati upotrebu mjera energetske učinkovitosti, kada te usluge na troškovno učinkovit način smanjuju potrebu dogradnje ili zamjene elektroenergetskog kapaciteta i podupiru učinkovit i siguran rad prijenosnog sustava.</p> <p>6. Operatori prijenosnih sustava, podložno odobrenju regulatornog tijela, ili samo regulatorno tijelo u transparentnom i participativnom postupku koji uključuje sve relevantne korisnike sustava i operatore distribucijskih sustava utvrđuju specifikacije za nefrekvencijske pomoćne usluge i, prema potrebi, standardizirane tržišne proizvode za takve usluge barem na nacionalnoj razini. Specifikacijama se osigurava stvarno i nediskriminacijsko sudjelovanje svih sudionika na tržištu, što</p>			
---	--	--	--

<p>uključuje sudionike na tržištu koji nude energiju iz obnovljivih izvora, sudionike na tržištu koji se bave upravljanjem potrošnjom, upravitelje postrojenja za skladištenje energije i sudionike na tržištu koji se bave agregiranjem. Operatori prijenosnih sustava razmjenjuju sve potrebne informacije s operatorima distribucijskih sustava i s njima se koordiniraju kako bi se osigurala optimalna upotreba resursa i siguran i učinkovit rad sustava te olakšao razvoj tržišta. Operatorima distribucijskih sustava adekvatno se nadoknađuju barem razumni troškovi povezani s nabavom takvih usluga, uključujući troškove potrebnih informacijskih i komunikacijskih tehnologija te troškove infrastrukture.</p> <p>7. Obveza nabave nefrekvencijskih pomoćnih usluga iz stavka 5. ne primjenjuje se na potpuno integrirane mrežne komponente.</p> <p>8. Države članice ili njihova određena nadležna tijela mogu operatorima distribucijskih sustava dopustiti obavljanje djelatnosti koje nisu predviđene u ovoj Direktivi i Uredbi (EU) 2019/943 ako su te djelatnosti nužne kako bi operatori distribucijskih sustava ispunili svoje obveze u skladu s ovom Direktivom ili Uredbom (EU) 2019/943, pod uvjetom da je regulatorno tijelo ocijenilo potrebu za takvim odstupanjem. Ovim se stavkom ne</p>			
---	--	--	--

<p>dovodi u pitanje pravo operatora prijenosnih sustava da imaju u vlasništvu ili razvijaju mreže koje nisu elektroenergetske mreže, vode ih ili da upravljaju njima, osim ako to pravo nije odobrila država članica ili određeno nadležno tijelo.</p>			
<p>Članak 41.</p> <p>Zahtjevi u pogledu povjerljivosti i transparentnosti za operatore prijenosnih sustava i vlasnike prijenosnih sustava</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje članak 55. ili neku drugu pravnu obvezu otkrivanja informacija, svaki operator prijenosnog sustava i svaki vlasnik prijenosnog sustava čuva povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija dobivenih tijekom obavljanja svojih djelatnosti i sprečava da se informacije o vlastitim djelatnostima, koje mogu biti komercijalno korisne, otkriju na diskriminacijski način. Posebno ne otkriva nikakve komercijalno osjetljive informacije ostalim dijelovima poduzeća, osim ako je to otkrivanje potrebno za provedbu poslovne transakcije. Radi osiguravanja potpunog poštovanja pravila o razdvajanju informacija, države članice osiguravaju da se vlasnik prijenosnog sustava i ostali dijelovi poduzeća ne koriste zajedničkim uslugama kao što su zajedničke pravne</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>usluge, osim čisto administrativnih funkcija ili funkcija informacijske tehnologije.</p> <p>2. U kontekstu prodaje ili nabave električne energije od strane povezanih poduzeća, operatori prijenosnih sustava ne smiju zlorabiti komercijalno osjetljive informacije dobivene od trećih strana prilikom osiguravanja pristupa sustavu ili pregovaranja o njemu.</p> <p>3. Informacije potrebne za stvarno tržišno natjecanje i učinkovito funkcioniranje tržišta objavljuju se. Tom se obvezom ne dovodi u pitanje čuvanje povjerljivosti komercijalno osjetljivih informacija.</p>			
<p>Članak 42.</p> <p>Ovlasti za donošenje odluka o priključivanju novih proizvodnih postrojenja i postrojenja za skladištenje energije na prijenosni sustav</p> <p>1. Operator prijenosnog sustava utvrđuje i objavljuje transparentne i učinkovite postupke za nediskriminacijsko priključivanje novih proizvodnih postrojenja i postrojenja za skladištenje energije na prijenosni sustav. Ti postupci podliježu odobrenju regulatornih tijela.</p> <p>2. Operator prijenosnog sustava nije ovlašten odbiti priključivanje novog</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>proizvodnog postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije na temelju mogućih budućih ograničenja u raspoloživim mrežnim kapacitetima, kao što je zagušenje u udaljenim dijelovima prijenosnog sustava. Operator prijenosnog sustava pruža potrebne informacije.</p> <p>Prvim se podstavkom ne dovodi u pitanje mogućnost operatora prijenosnog sustava da ograniče zajamčeni kapacitet priključivanja ili da nude priključke koji podliježu operativnim ograničenjima kako bi se osigurala ekonomska učinkovitost novih proizvodnih postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije pod uvjetom da je takva ograničenja odobrilo regulatorno tijelo. Regulatorno tijelo osigurava da se sva ograničenja u zajamčenom kapacitetu priključivanja ili operativna ograničenja uvedu na temelju transparentnih i nediskriminacijskih postupaka i da se njima ne stvaraju neopravdane prepreke za ulazak na tržište. Ako proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije snosi troškove povezane s osiguravanjem neograničenog priključivanja, ne primjenjuju se nikakva ograničenja.</p> <p>3. Operator prijenosnog sustava nije ovlašten odbiti novo priključno mjesto na temelju toga što bi to dovelo do dodatnih troškova proizašlih iz nužnog povećanja</p>			
--	--	--	--

<p>kapaciteta elemenata sustava koji se nalaze u blizini priključnog mjesta.</p> <p>POGLAVLJE VI.</p> <p>RAZDVAJANJE OPERATORÂ PRIJENOSNOG SUSTAVA</p> <p>Odjeljak 1.</p> <p>Razdvajanje vlasništva</p>			
<p>Članak 43.</p> <p>Razdvajanje vlasništva nad prijenosnim sustavima i operatora prijenosnih sustava</p> <p>1. Države članice osiguravaju da:</p> <p>(a)svako poduzeće koje ima u vlasništvu prijenosni sustav djeluje kao operator prijenosnog sustava;</p> <p>(b)ista osoba ili osobe nemaju pravo:</p> <p>i.ni izravno ni neizravno provoditi kontrolu nad poduzećem koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe, ni izravno ni neizravno provoditi kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad operatorom prijenosnog sustava ili nad prijenosnim sustavom;</p> <p>ii.ni izravno ni neizravno provoditi kontrolu nad operatorom prijenosnog sustava ili nad prijenosnim sustavom,</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>ni izravno ni neizravno provoditi kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad poduzećem koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe;</p> <p>(c) ista osoba ili osobe nisu ovlaštene imenovati članove nadzornog odbora, upravnog odbora ili tijela koja pravno zastupaju poduzeće, operatora prijenosnog sustava ili prijenosni sustav, ni izravno ni neizravno provoditi kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad poduzećem koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe; i</p> <p>(d) ista osoba nije ovlaštena biti član nadzornog odbora, upravnog odbora ili tijela koja pravno zastupaju poduzeće, kako poduzeća koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe tako i operatora prijenosnog sustava ili prijenosnog sustava.</p> <p>2. Prava iz stavka 1. točaka (b) i (c) posebno uključuju:</p> <p>(a) ovlast korištenja glasačkim pravima;</p> <p>(b) ovlast imenovanja članova nadzornog odbora, upravnog odbora ili tijela koja pravno zastupaju poduzeće; ili</p> <p>(c) držanje većinskog udjela.</p> <p>3. Za potrebe stavka 1. točke (b), pojam „poduzeće koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe” uključuje „poduzeće koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe” u smislu Direktive</p>			
--	--	--	--

<p>2009/73/EZ, a izrazi „operator prijenosnog sustava” i „prijenosni sustav” uključuju „operatora transportnog sustava” i „transportni sustav” u smislu te Direktive.</p> <p>4. Obveza navedena u stavku 1. točki (a) smatra se ispunjenom u slučaju kada su dva ili više poduzeća koja imaju u vlasništvu prijenosne sustave stvorila zajednički pothvat koji djeluje kao operator prijenosnog sustava u dvije ili više država članica za predmetne prijenosne sustave. Nijedno drugo poduzeće ne može biti dio zajedničkog pothvata, osim ako je odobreno na temelju članka 44. kao neovisni operator sustava ili kao neovisni operator prijenosnog sustava za potrebe odjeljka 3.</p> <p>5. Za potrebe provedbe ovog članka, u slučaju kada je osoba iz stavka 1. točaka (b), (c) i (d) država članica ili drugo javno tijelo, dva odvojena javna tijela koja provode kontrolu nad operatorom prijenosnog sustava ili nad prijenosnim sustavom s jedne strane te nad poduzećem koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe s druge strane, ne smatraju se istom osobom ili osobama.</p> <p>6. Države članice osiguravaju da se ni komercijalno osjetljive informacije iz članka 41. u posjedu operatora prijenosnog sustava koji je bio dijelom vertikalno integriranog poduzeća, ni osoblje takvog operatora prijenosnog sustava, ne prenose</p>			
--	--	--	--

<p>poduzećima koja obavljaju funkciju proizvodnje ili opskrbe.</p> <p>7. Ako 3. rujna 2009. prijenosni sustav pripada vertikalno integriranom poduzeću, država članica može odlučiti ne primijeniti stavak 1.</p> <p>U takvom slučaju predmetna država članica:</p> <p>(a) određuje neovisnog operatora sustava u skladu s člankom 44. ili</p> <p>(b) poštuje odjeljak 3.</p> <p>8. Ako 3. rujna 2009. prijenosni sustav pripada vertikalno integriranom poduzeću i uspostavljeni su aranžmani koji jamče stvarniju neovisnost operatora prijenosnog sustava nego odjeljak 3., država članica može odlučiti ne primijeniti stavak 1.</p> <p>9. Prije nego što neko poduzeće bude odobreno i određeno za operatora prijenosnog sustava u skladu sa stavkom 8. ovog članka certificira se u skladu s postupcima utvrđenima u članku 52. stavcima 4., 5. i 6. ove Direktive i u članku 51. Uredbe (EU) 2019/943 na temelju čega Komisija provjerava jamče li uspostavljeni aranžmani stvarniju neovisnost operatora prijenosnog sustava nego odjeljak 3. ovog poglavlja.</p>			
---	--	--	--

<p>10. Vertikalno integrirana poduzeća koja imaju u vlasništvu prijenosni sustav ni u kojem slučaju nisu spriječena da poduzmu korake za usklađivanje sa stavkom 1.</p> <p>11. Poduzeća koja obavljaju funkciju proizvodnje ili opskrbe ni u kojem slučaju nemaju mogućnost izravno ili neizravno preuzeti kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad razdvojenim operatorima prijenosnih sustava u državama članicama koje primjenjuju stavak 1.</p> <p>Odjeljak 2.</p> <p>Neovisni operator sustava</p>			
<p>Članak 44.</p> <p>Neovisni operator sustava</p> <p>1. Ako 3. rujna 2009. prijenosni sustav pripada vertikalno integriranom poduzeću, države članice mogu odlučiti ne primijeniti članak 43. stavak 1. i odrediti neovisnog operatora sustava na temelju prijedloga vlasnika prijenosnog sustava. Takvo određivanje podliježe odobrenju Komisije.</p> <p>2. Država članica može odobriti i odrediti neovisnog operatora sustava samo u slučaju ako je:</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>(a)kandidat za operatora dokazao da poštuje zahtjeve navedene u članku 43. stavku 1. točakama (b), (c) i (d);</p> <p>(b)kandidat za operatora dokazao da na raspolaganju ima potrebne financijske, tehničke, fizičke i ljudske resurse za provođenje svojih zadataka na temelju članka 40.;</p> <p>(c)kandidat za operatora preuzeo obvezu usklađivanja s desetogodišnjim planom razvoja mreže koji prati regulatorno tijelo;</p> <p>(d)vlasnik prijenosnog sustava dokazao da je sposoban uskladiti se s obvezama iz stavka 5. U tu svrhu osigurava sve nacрте ugovornih rješenja dogovorenih s kandidatom za operatora i bilo kojim drugim odgovarajućim subjektom; i</p> <p>(e)kandidat za operatora dokazao je da je sposoban uskladiti se s obvezama iz Uredbe (EU) 2019/943, uključujući suradnju operatora prijenosnog sustava na europskoj i regionalnoj razini.</p> <p>3. Poduzeća koja je regulatorno tijelo certificiralo kao usklađena sa zahtjevima iz članka 53. i stavka 2. ovog članka države članice odobravaju i određuju neovisnim operatorima sustava. Primjenjuje se postupak certificiranja iz članka 52. ove Direktive i članka 51. Uredbe (EU) 2019/943 ili iz članka 53. ove Direktive.</p> <p>4. Svaki neovisni operator sustava odgovoran je za dodjeljivanje i upravljanje</p>			
---	--	--	--

<p>pristupom treće strane, uključujući naplatu naknada za pristup, naknada za zagušenje i plaćanja na temelju mehanizma kompenzacije između operatora prijenosnog sustava u skladu s člankom 49. Uredbe (EU) 2019/943, kao i za pogon, održavanje i razvoj prijenosnog sustava te za osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovolji razumnoj potražnji kroz planiranje ulaganja. Prilikom razvijanja prijenosnog sustava neovisni operator sustava odgovoran je za planiranje (uključujući postupak odobravanja), izgradnju i puštanje u pogon nove infrastrukture. U tu svrhu neovisni operator sustava djeluje kao operator prijenosnog sustava u skladu s ovim odjeljkom. Vlasnik prijenosnog sustava nije odgovoran za dodjeljivanje pristupa treće strane i upravljanje njime, ni za planiranje ulaganja.</p> <p>5. Kada je neovisni operator sustava određen, vlasnik prijenosnog sustava:</p> <p>(a) u potrebnoj mjeri surađuje s neovisnim operatorom sustava te mu pruža podršku za ispunjenje njegovih zadataka, uključujući posebno pružanje svih relevantnih informacija;</p> <p>(b) financira ulaganja o kojima je odluku donio neovisni operator sustava i koje je odobrilo regulatorno tijelo ili daje svoju suglasnost za ulaganje od strane bilo koje zainteresirane strane, uključujući neovisnog operatora sustava.</p>			
--	--	--	--

<p>Odgovarajući financijski aranžmani podliježu odobravanju od strane regulatornog tijela. Prije takvog odobrenja regulatorno tijelo savjetuje se s vlasnikom prijenosnog sustava zajedno s drugim zainteresiranim stranama;</p> <p>(c)osigurava pokrivanje odgovornosti koja se odnosi na osnovna sredstva mreže, isključujući odgovornost koja se odnosi na zadatke neovisnog operatora sustava; i</p> <p>(d)osigurava jamstva radi olakšavanja financiranja bilo kojeg proširenja mreže, uz izuzetak onih ulaganja kod kojih je, na temelju točke (b), dao svoju suglasnost za financiranje od strane bilo koje zainteresirane strane, uključujući neovisnog operatora sustava.</p> <p>6. Uz blisku suradnju s regulatornim tijelom, odgovarajućem nacionalnom tijelu za tržišno natjecanje dodjeljuju se sve odgovarajuće ovlasti za učinkovito praćenje usklađenosti vlasnika prijenosnog sustava s njegovim obvezama na temelju stavka 5.</p>			
<p>Članak 45.</p> <p>Razdvajanje vlasnikâ prijenosnog sustava</p> <p>1. Vlasnik prijenosnog sustava, kada je imenovan neovisni operator sustava, koji je dio vertikalno integriranog poduzeća neovisan je, barem u smislu svojeg pravnog oblika, organizacije i donošenja odluka, od</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)

<p>drugih djelatnosti koje se ne odnose na prijenos.</p> <p>2. Radi osiguravanja neovisnosti vlasnika prijenosnog sustava iz stavka 1., primjenjuju se sljedeći minimalni kriteriji:</p> <p>(a) osobe odgovorne za upravljanje vlasnikom prijenosnog sustava ne sudjeluju u strukturama integriranog elektroenergetskog poduzeća koje su odgovorne, izravno ili neizravno, za svakodnevno odvijanje proizvodnje, distribucije i opskrbe električnom energijom;</p> <p>(b) poduzimaju se odgovarajuće mjere za osiguravanje da se profesionalni interesi osoba odgovornih za upravljanje vlasnikom prijenosnog sustava uzimaju u obzir na način koji osigurava njihovu sposobnost neovisnog djelovanja; i</p> <p>(c) vlasnik prijenosnog sustava uvodi program usklađenosti koji predviđa mjere poduzete za osiguravanje da diskriminacijsko ponašanje bude isključeno te za osiguravanje odgovarajućeg praćenja poštovanja tog programa. Program usklađenosti predviđa specifične obveze zaposlenika da postignu te ciljeve. Osoba ili tijelo odgovorno za praćenje programa usklađenosti regulatornom tijelu podnosi godišnje izvješće o poduzetim mjerama te se ono objavljuje.</p>			
---	--	--	--

<p>Odjeljak 3.</p> <p>Neovisni operatori prijenosa</p>			
<p>Članak 46.</p> <p>Sredstva, oprema, osoblje i identitet</p> <p>1. Operatori prijenosnih sustava opremljeni su svim ljudskim, tehničkim, fizičkim i financijskim resursima potrebnima za ispunjavanje svojih obveza na temelju ove Direktive i obavljanje djelatnosti prijenosa električne energije, a posebno:</p> <p>(a) sredstva koja su potrebna za djelatnost prijenosa električne energije, uključujući prijenosni sustav, u vlasništvu su operatora prijenosnog sustava;</p> <p>(b) osoblje potrebno za djelatnost prijenosa električne energije, uključujući provođenje svih korporativnih zadataka, zaposlenici su operatora prijenosnog sustava;</p> <p>(c) najam osoblja i pružanje usluga za bilo koji drugi dio odnosno iz drugog dijela vertikalno integriranog poduzeća zabranjeni su. Operator prijenosnog</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>sustava može, međutim, pružati usluge vertikalno integriranom poduzeću:</p> <p>i. ako se pružanjem tih usluga ne diskriminira međusobno korisnike sustava, dostupno je svim korisnicima sustava po jednakim uvjetima i ne ograničuje, narušava niti sprečava tržišno natjecanje u proizvodnji ili opskrbi; i</p> <p>ii. ako je uvjete pružanja tih usluga odobrilo regulatorno tijelo;</p> <p>(d) ne dovodeći u pitanje odluke nadzornog tijela na temelju članka 49., vertikalno integrirano poduzeće operatoru prijenosnog sustava pravodobno stavlja na raspolaganje odgovarajuće financijske resurse za buduće projekte ulaganja i/ili za zamjenu postojećih sredstava, nakon odgovarajućeg zahtjeva operatora prijenosnog sustava.</p> <p>2. Djelatnost prijenosa električne energije uključuje, pored onih navedenih u članku 40., barem sljedeće zadatke:</p> <p>(a) zastupanje operatora prijenosnog sustava i kontakti s trećim stranama i regulatornim tijelima;</p> <p>(b) zastupanje operatora prijenosnog sustava unutar ENTSO-a za električnu energiju;</p> <p>(c) dodjeljivanje i upravljanje pristupom trećih strana na nediskriminacijskoj osnovi između korisnika sustava ili kategorija korisnika sustava;</p>			
--	--	--	--

<p>(d) ubiranje svih naknada povezanih s prijenosnim sustavom, uključujući naknade za pristup, energiju za gubitke i naknade za pomoćne usluge;</p> <p>(e) rad, održavanje i razvoj sigurnog, učinkovitog i ekonomičnog prijenosnog sustava;</p> <p>(f) planiranje ulaganja koje osigurava dugoročnu sposobnost sustava da udovolji razumnoj potražnji te koje jamči sigurnost opskrbe;</p> <p>(g) uspostavljanje odgovarajućih zajedničkih pothvata, uključujući one s jednim operatorom prijenosnog sustava ili više njih, burzama električne energije te drugim odgovarajućim sudionicima za postizanje ciljeva razvoja stvaranja regionalnih tržišta ili olakšavanja procesa liberalizacije; i</p> <p>(h) sve korporativne usluge, uključujući pravne usluge, računovodstvene usluge i usluge informacijske tehnologije.</p> <p>3. Operatori prijenosnih sustava organizirani su u pravnom obliku navedenom u Prilogu I. Direktivi (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća (26).</p> <p>4. Operator prijenosnog sustava ne smije s obzirom na svoj korporativni identitet, komunikaciju, brendiranje i poslovne prostore stvarati zabunu u pogledu</p>			
---	--	--	--

<p>zasebnog identiteta vertikalno integriranog poduzeća ili bilo kojeg njegovog dijela.</p> <p>5. Operator prijenosnog sustava ne smije dijeliti sustave ili opremu informacijske tehnologije, fizičke prostore i sustave sigurnog pristupa ni s jednim dijelom vertikalno integriranog poduzeća ni koristiti iste savjetnike ni vanjske ugovaratelje za sustave ili opremu informacijske tehnologije te sustave sigurnog pristupa.</p> <p>6. Reviziju računa operatora prijenosnih sustava provodi revizor koji je različit od onog koji provodi reviziju vertikalno integriranog poduzeća ili bilo kojeg njegovog dijela.</p>			
<p>Članak 47.</p> <p>Neovisnost operatora prijenosnog sustava</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje odluke nadzornog tijela na temelju članka 49., operator prijenosnog sustava ima:</p> <p>(a) stvarna prava donošenja odluka, neovisna o vertikalno integriranom poduzeću, u pogledu sredstava potrebnih za pogon, održavanje ili razvoj prijenosnog sustava; i</p> <p>(b) ovlast za pribavljanje novca na tržištu kapitala, posebno putem zajmova i povećanja kapitala.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>2. Operator prijenosnog sustava osigurava da u svakom trenutku raspolaže resursima koji su mu potrebni za ispravno i učinkovito provođenje djelatnosti prijenosa te za razvoj i održavanje učinkovitog, sigurnog i ekonomičnog prijenosnog sustava.</p> <p>3. Društva kćeri vertikalno integriranog poduzeća koja obavljaju funkcije proizvodnje ili opskrbe ne smiju biti vlasnici nikakvog izravnog ni neizravnog udjela u operatoru prijenosnog sustava. Operator prijenosnog sustava ne smije biti vlasnik nikakvog izravnog ni neizravnog udjela ni u jednom poduzeću kćeri vertikalno integriranog poduzeća koje obavlja funkcije proizvodnje ili opskrbe, niti primati dividende niti drugu financijsku korist od tog društva kćeri.</p> <p>4. Sveukupna upravljačka struktura i statut operatora prijenosnog sustava osiguravaju stvarnu neovisnost operatora prijenosnog sustava u skladu s ovim odjeljkom. Vertikalno integrirano poduzeće ne smije određivati, izravno ni neizravno, konkurentno ponašanje operatora prijenosnog sustava u vezi sa svakodnevnim djelatnostima operatora prijenosnog sustava i upravljanjem mrežom, ni u vezi s djelatnostima nužnima za pripremu desetogodišnjeg plana razvoja mreže razvijenog na temelju članka 51.</p>			
---	--	--	--

<p>5. Pri ispunjavanju svojih zadataka iz članka 40. i članka 46. stavka 2. ove Direktive te u skladu s obvezama iz članaka 16., 18., 19. i 50. Uredbe (EU) 2019/943, operatori prijenosnog sustava ne smiju diskriminirati različite osobe ili subjekte i ne smiju ograničavati, narušavati ni sprečavati tržišno natjecanje u području proizvodnje ili opskrbe.</p> <p>6. Svi komercijalni i financijski odnosi između vertikalno integriranog poduzeća i operatora prijenosnog sustava, uključujući zajmove operatora prijenosnog sustava vertikalno integriranom poduzeću, u skladu su s tržišnim uvjetima. Operator prijenosnog sustava vodi detaljnu evidenciju takvih komercijalnih i financijskih odnosa te je na zahtjev stavlja na raspolaganje regulatornom tijelu.</p> <p>7. Operator prijenosnog sustava regulatornom tijelu podnosi na odobrenje sve komercijalne i financijske sporazume s vertikalno integriranim poduzećem.</p> <p>8. Operator prijenosnog sustava obavješćuje regulatorno tijelo o financijskim resursima iz članka 46. stavka 1. točke (d), dostupnima za buduće projekte ulaganja i/ili za zamjenu postojećih sredstava.</p> <p>9. Vertikalno integrirano poduzeće suzdržava se od bilo kojeg djelovanja kojim</p>			
--	--	--	--

<p>se sprečava ili ometa operatora prijenosnog sustava u izvršavanju njegovih obveza iz ovog poglavlja i ne smije od operatora prijenosnog sustava zahtijevati da od vertikalno integriranog poduzeća traži dopuštenje za ispunjavanje tih obveza.</p> <p>10. Poduzeće koje je regulatorno tijelo certificiralo kao usklađeno sa zahtjevima ovog poglavlja predmetna država članica odobrava i određuje kao operatora prijenosnog sustava. Primjenjuje se postupak certificiranja iz članka 52. ove Direktive i članka 51. Uredbe (EU) 2019/943 ili iz članka 53. ove Direktive.</p>			
<p>Članak 48.</p> <p>Neovisnost osoblja i rukovodstva operatora prijenosnog sustava</p> <p>1. Odluke o imenovanju i ponovnom imenovanju, radnim uvjetima, uključujući naknade, te prestanku mandata osoba odgovornih za upravljanje i/ili članova upravnih tijela operatora prijenosnog sustava donosi nadzorno tijelo operatora prijenosnog sustava imenovano u skladu s člankom 49.</p> <p>2. Regulatorno tijelo obavješćuje se o identitetu i uvjetima mandata, trajanja i prestanka mandata osoba koje je nadzorno tijelo nominiralo za imenovanje ili ponovno</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>imenovanje kao osobe odgovorne za izvršno upravljanje i/ili kao članove upravnih tijela operatora prijenosnog sustava, te o razlozima za bilo koji prijedlog odluke o prestanku takvog mandata. Ti uvjeti i odluke iz stavka 1. postaju obvezujuće samo ako regulatorno tijelo ne stavi prigovor u roku od tri tjedna od obavijesti.</p> <p>Regulatorno tijelo može staviti prigovor na odluke iz stavka 1.:</p> <p>(a) ako se pojave sumnje u profesionalnu neovisnost nominirane osobe odgovorne za upravljanje i/ili člana administrativnih tijela; ili</p> <p>(b) ako, u slučaju prijevremenog prestanka mandata, postoje sumnje u opravdanost takvog prijevremenog prestanka.</p> <p>3. U razdoblju od tri godine prije imenovanja osoba odgovornih za upravljanje i/ili članova upravnih tijela operatora prijenosnog sustava koji podliježu ovom stavku ne smije se imati nikakav profesionalni položaj ni odgovornost, interes ni poslovni odnos, izravan ni neizravan, s vertikalno integriranim poduzećem ni s bilo kojim njegovim dijelom ni njegovim vlasnicima kontrolnog udjela, osim operatora prijenosnog sustava.</p> <p>4. Osobe odgovorne za upravljanje i/ili članovi upravnih tijela te zaposlenici</p>			
---	--	--	--

<p>operatora prijenosnog sustava ne smiju imati nikakav drugi profesionalni položaj ni odgovornost, interes ni poslovni odnos, izravan ni neizravan, s bilo kojim drugim dijelom vertikalno integriranog poduzeća ni s njegovim vlasnicima kontrolnog udjela.</p> <p>5. Osobe odgovorne za upravljanje i/ili članovi upravnih tijela te zaposlenici operatora prijenosnog sustava ne smiju imati nikakav interes, niti ikakve financijske koristi, izravne ni neizravne, ni od jednog dijela vertikalno integriranog poduzeća osim operatora prijenosnog sustava. Njihova naknada ne smije ovisiti o djelatnostima ni rezultatima vertikalno integriranog poduzeća, osim onih koji se odnose na operatora prijenosnog sustava.</p> <p>6. Osobama odgovornima za upravljanje i/ili članovima upravnih tijela operatora prijenosnog sustava koji osporavaju prijevremeni prestanak svojih mandata jamče se stvarna prava na žalbu regulatornom tijelu.</p> <p>7. Nakon prestanka njihovog mandata kod operatora prijenosnog sustava, osobe odgovorne za njegovo upravljanje i/ili članovi njegovih upravnih tijela ne smiju imati nikakav profesionalni položaj ni odgovornost, interes ni poslovni odnos ni s jednim dijelom vertikalno integriranog poduzeća osim operatora prijenosnog sustava, ni s njegovim vlasnicima</p>			
---	--	--	--

<p>kontrolnog udjela, tijekom razdoblja od najmanje četiri godine.</p> <p>8. Stavak 3. primjenjuje se na većinu osoba odgovornih za upravljanje i/ili članova upravnih tijela operatora prijenosnog sustava.</p> <p>Osobe odgovorne za upravljanje i/ili članovi upravnih tijela operatora prijenosnog sustava koji ne podliježu stavku 3. ne smiju se baviti djelatnostima upravljanja ni drugim odgovarajućim djelatnostima u vertikalno integriranom poduzeću tijekom razdoblja od najmanje šest mjeseci prije njihovog imenovanja.</p> <p>Prvi podstavak ovog stavka i stavci od 4. do 7. primjenjuju se na sve osobe koje pripadaju izvršnom rukovodstvu i one koje su njima izravno odgovorne za pitanja povezana s radom, održavanjem ili razvojem mreže.</p>			
<p>Članak 49.</p> <p>Nadzorno tijelo</p> <p>1. Operator prijenosnog sustava ima nadzorno tijelo koje je zaduženo za donošenje odluka koje mogu imati značajan utjecaj na vrijednost osnovnih sredstava vlasnika udjela unutar operatora prijenosnog sustava, posebno odluka koje</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>se odnose na odobravanje godišnjih i dugoročnijih financijskih planova, razinu zaduženosti operatora prijenosnog sustava i iznos dividendi raspodijeljenih vlasnicima udjela. Odluke koje su u nadležnosti nadzornog tijela ne uključuju one koje su povezane sa svakodnevnim djelatnostima operatora prijenosnog sustava i upravljanjem mrežom te s djelatnostima nužnima za pripremanje desetogodišnjeg plana razvoja mreže razvijenog na temelju članka 51.</p> <p>2. Nadzorno tijelo sastavljeno je od članova koji zastupaju vertikalno integrirano poduzeće, članova koji zastupaju vlasnike udjela treće strane i, kada to predviđa relevantno nacionalno pravo, članova koji zastupaju druge zainteresirane strane kao što su zaposlenici operatora prijenosnog sustava.</p> <p>3. Članak 48. stavak 2. prvi podstavak i članak 48. stavci od 3. do 7. primjenjuju se na najmanje polovicu članova nadzornog tijela, umanjenu za jednog člana.</p> <p>Članak 48. stavak 2. drugi podstavak točka (b) primjenjuje se na sve članove nadzornog tijela.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 50.</p> <p>Program usklađenosti i službenik odgovoran za usklađenost</p> <p>1. Države članice osiguravaju da operatori prijenosnih sustava uspostave i provode program usklađenosti koji utvrđuje mjere poduzete za isključivanje diskriminacijskog ponašanja te za osiguranje odgovarajućeg praćenja usklađenosti s tim programom. Program usklađenosti predviđa specifične obveze zaposlenika da postignu te ciljeve. Podliježe odobrenju regulatornog tijela. Ne dovodeći u pitanje ovlasti regulatornog tijela, usklađenost s programom neovisno prati službenik odgovoran za usklađenost.</p> <p>2. Službenika odgovornog za usklađenost imenuje nadzorno tijelo, podložno odobrenju regulatornog tijela. Regulatorno tijelo može odbiti odobrenje službenika odgovornog za usklađenost samo zbog nedostatka neovisnosti ili stručnosti. Službenik odgovoran za usklađenost može biti fizička ili pravna osoba. Članak 48. stavci 2. do 8. primjenjuju se na službenika odgovornog za usklađenost.</p> <p>3. Službenik odgovoran za usklađenost zadužen je za:</p> <p>(a) praćenje provedbe programa usklađenosti;</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)
---	--	---------------	---

<p>(b)razradu godišnjeg izvješća u kojem se navode mjere poduzete radi provedbe programa usklađenosti i njegovo podnošenje regulatornom tijelu;</p> <p>(c)izvješćivanje nadzornog tijela i davanje preporuka o programu usklađenosti i njegovoj provedbi;</p> <p>(d)obavješćivanje regulatornog tijela o svim značajnim kršenjima koja se odnose na provedbu programa usklađenosti; i</p> <p>(e)izvješćivanje regulatornog tijela o svim komercijalnim i financijskim odnosima između vertikalno integriranog poduzeća i operatora prijenosnog sustava.</p> <p>4. Službenik odgovoran za usklađenost podnosi regulatornom tijelu predložene odluke o planu ulaganja ili o pojedinim ulaganjima u mrežu. To se događa najkasnije kada ih posloводство i/ili nadležno upravno tijelo operatora prijenosnog sustava podnosi nadzornom tijelu.</p> <p>5. Kada vertikalno integrirano poduzeće, na općoj skupštini ili glasovima članova nadzornog tijela koje je imenovalo, spriječi donošenje odluke čime se sprečavaju ili odgađaju ulaganja koja su se na temelju desetogodišnjeg plana razvoja mreže trebala izvršiti tijekom sljedeće tri godine, službenik odgovoran za usklađenost o tome izvješćuje regulatorno tijelo, koje zatim postupa u skladu s člankom 51.</p>			
---	--	--	--

<p>6. Uvjeti mandata ili uvjeti radnog odnosa službenika odgovornog za usklađenost, uključujući trajanje njegovog mandata, podliježu odobrenju regulatornog tijela. Ti uvjeti osiguravaju neovisnost službenika odgovornog za usklađenost, uključujući osiguranjem svih resursa potrebnih za izvršavanje njegovih zadaća. Tijekom svojeg mandata službenik odgovoran za usklađenost ne smije imati nikakav drugi profesionalni položaj, odgovornost ni interes, izravan ni neizravan, ni u jednom dijelu vertikalno integriranog poduzeća ni s njim, ni s njegovim vlasnicima kontrolnog udjela.</p> <p>7. Službenik odgovoran za usklađenost redovito izvješćuje regulatorno tijelo usmeno ili pismeno i ima pravo redovito, usmeno ili pismeno, izvješćivati nadzorno tijelo operatora prijenosnog sustava.</p> <p>8. Službenik odgovoran za usklađenost može prisustvovati svim sastancima posloводства ili upravnih tijela operatora prijenosnog sustava te onima nadzornog tijela i opće skupštine. Službenik odgovoran za usklađenost prisustvuje svim sastancima na kojima se obrađuju sljedeća pitanja:</p> <p>(a) uvjeti za pristupanje mreži, kako je određeno u Uredbi (EU) 2019/943, posebno oni koji se odnose na tarife, usluge pristupa trećih strana, dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjem,</p>			
--	--	--	--

<p>transparentnost, pomoćne usluge i sekundarna tržišta;</p> <p>(b) projekti pokrenuti radi rada, održavanja i razvoja prijenosnog sustava, uključujući ulaganja u međusobno povezivanje i priključke;</p> <p>(c) nabava ili prodaja energije potrebne za rad prijenosnog sustava.</p> <p>9. Službenik odgovoran za usklađenost prati usklađenost operatora prijenosnog sustava s člankom 41.</p> <p>10. Službenik odgovoran za usklađenost ima pristup svim odgovarajućim podacima i uredima operatora prijenosnog sustava te svim informacijama nužnim za izvršavanje svojeg zadatka.</p> <p>11. Službenik odgovoran za usklađenost ima pristup uredima operatora prijenosnog sustava bez prethodne najave.</p> <p>12. Nakon prethodnog odobrenja regulatornog tijela nadzorno tijelo može razriješiti službenika odgovornog za usklađenost. Službenika odgovornog za usklađenost razrješuje zbog nedostatka neovisnosti ili stručnosti na zahtjev regulatornog tijela.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 51.</p> <p>Razvoj mreže i ovlasti za donošenje odluka o ulaganjima</p> <p>1. Barem svake dvije godine operatori prijenosnih sustava podnose regulatornom tijelu desetogodišnji plan razvoja mreže utemeljen na postojećoj i predviđenoj ponudi i potražnji, nakon što su se savjetovali sa svim relevantnim dionicima. Taj plan razvoja mreže sadrži učinkovite mjere radi jamčenja adekvatnosti sustava i sigurnosti opskrbe. Operator prijenosnog sustava objavljuje svoj desetogodišnji plan razvoja mreže na svojim internetskim stranicama.</p> <p>2. Desetogodišnji plan razvoja mreže posebno:</p> <p>(a)ukazuje sudionicima na tržištu na glavnu prijenosnu infrastrukturu koju treba izgraditi ili dograditi tijekom sljedećih deset godina;</p> <p>(b)sadrži sva ulaganja o kojima je odluka već donesena i identificira nova ulaganja koja treba izvršiti u sljedeće tri godine; i</p> <p>(c)predviđa vremenski okvir za sve projekte ulaganja.</p> <p>3. Pri razradi desetogodišnjeg plana razvoja mreže operator prijenosnog sustava u potpunosti uzima u obzir potencijal korištenja upravljanja potrošnjom,</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)
--	--	---------------	---

<p>postrojenja za skladištenje energije ili drugih resursa kao alternativu proširenju sustava, kao i očekivanu potrošnju, trgovinu s drugim zemljama te planove ulaganja za mreže na razini cijele Unije i regionalne mreže.</p> <p>4. Regulatorno tijelo savjetuje se sa svim postojećim ili potencijalnim korisnicima sustava o desetogodišnjem planu razvoja mreže na otvoren i transparentan način. Od osoba ili poduzeća koji tvrde da su potencijalni korisnici sustava može se zahtijevati da potkrijepe takve tvrdnje. Regulatorno tijelo objavljuje rezultat procesa savjetovanja, posebno moguće potrebe za ulaganjima.</p> <p>5. Regulatorno tijelo razmatra pokriva li desetogodišnji plan razvoja mreže sve potrebe za ulaganjima identificirane tijekom procesa savjetovanja te je li usklađen s neobvezujućim desetogodišnjim planom razvoja mreže na razini Unije („plan razvoja mreže na razini Unije”) iz članka 30. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 2019/943. Pojavi li se ikakva sumnja u usklađenost s planom razvoja mreže na razini cijele Unije, regulatorno tijelo savjetuje se s ACER-om. Regulatorno tijelo može od operatora prijenosnog sustava zahtijevati da izmijeni svoj desetogodišnji plan razvoja mreže.</p>			
--	--	--	--

<p>Nadležna nacionalna tijela ispituju dosljednost desetogodišnjeg plana razvoja mreže s nacionalnim energetske i klimatskim planom podnesenim u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999.</p> <p>6. Regulatorno tijelo prati i ocjenjuje provedbu desetogodišnjeg plana razvoja mreže.</p> <p>7. U okolnostima u kojima operator prijenosnog sustava, osim zbog viših razloga koji su izvan njegove kontrole, ne izvrši ulaganje koje se na temelju desetogodišnjeg plana razvoja mreže trebalo izvršiti tijekom sljedeće tri godine, države članice osiguravaju da se od regulatornog tijela zahtijeva da poduzme najmanje jednu od sljedećih mjera za osiguravanje provođenja predmetnog ulaganja, ako je takvo ulaganje još uvijek relevantno na temelju najnovijeg desetogodišnjeg plana razvoja mreže:</p> <p>(a) od operatora prijenosnog sustava zahtijeva izvršenje predmetnih ulaganja;</p> <p>(b) organizira natječajni postupak za predmetno ulaganje, otvoreno bilo kojem ulagatelju; ili</p> <p>(c) obveže operatora prijenosnog sustava da prihvati povećanje kapitala za financiranje nužnih ulaganja i omogući neovisnim ulagateljima sudjelovanje u kapitalu.</p>			
--	--	--	--

<p>8. Kada regulatorno tijelo iskoristi svoje ovlasti na temelju stavka 7. točke (b), može obvezati operatora prijenosnog sustava da pristane na jedno ili više od sljedećega:</p> <ul style="list-style-type: none">(a) financiranje od strane bilo koje treće strane;(b) izgradnju od strane bilo koje treće strane;(c) da sam prikupi predmetna nova sredstva;(d) da sam upravlja predmetnim novim sredstvima. <p>Operator prijenosnog sustava ulagateljima pruža sve informacije potrebne za realizaciju ulaganja, priključuje nova sredstva na prijenosnu mrežu i općenito ulaže sve napore radi olakšavanja provedbe projekta ulaganja.</p> <p>Odgovarajući financijski aranžmani podliježu odobrenju regulatornog tijela.</p> <p>9. Kada regulatorno tijelo iskoristi svoje ovlasti na temelju stavka 7., odgovarajući tarifni propisi pokrivaju troškove predmetnih ulaganja.</p> <p>Odjeljak 4.</p> <p>Određivanje i certificiranje operatora prijenosnih sustava</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 52.</p> <p>Određivanje i certificiranje operatora prijenosnih sustava</p> <p>1. Prije nego što neko poduzeće bude odobreno i određeno za operatora prijenosnog sustava certificira se u skladu s postupcima utvrđenima u stavcima 4., 5. i 6. ovog članka i u članku 51. Uredbe (EU) 2019/943.</p> <p>2. Poduzeća koje je regulatorno tijelo certificiralo kao poduzeća usklađena sa zahtjevima članka 43., na temelju donjeg postupka certificiranja, države članice odobravaju i određuju za operatore prijenosnih sustava. O određivanju operatora prijenosnih sustava obavješćuje se Komisija i ono se objavljuje u Službenom listu Europske unije.</p> <p>3. Operatori prijenosnih sustava obavješćuju regulatorno tijelo o bilo kojim planiranim transakcijama koje mogu zahtijevati ponovnu procjenu njihove usklađenosti sa zahtjevima članka 43.</p> <p>4. Regulatorna tijela prate neprekidnu usklađenost operatora prijenosnih sustava sa zahtjevima članka 43. Radi osiguravanja takve usklađenosti pokreću postupak certificiranja:</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)
--	--	---------------	---

<p>(a) nakon obavješćivanja od strane operatora prijenosnog sustava na temelju stavka 3.;</p> <p>(b) na vlastitu inicijativu kada imaju saznanja da planirana promjena u pravima ili utjecaju na vlasnike prijenosnih sustava ili operatore prijenosnih sustava može dovesti do povrede članka 43., ili kada imaju razloga vjerovati da je moglo doći do takve povrede; ili</p> <p>(c) na obrazloženi zahtjev Komisije.</p> <p>5. Regulatorna tijela donose odluku o certificiranju operatora prijenosnog sustava unutar četiri mjeseca od dana obavješćivanja od strane operatora prijenosnog sustava ili od dana zahtjeva Komisije. Po isteku tog razdoblja certificiranje se smatra odobrenim. Izričita ili prešutna odluka regulatornog tijela stupa na snagu tek nakon zaključenja postupka predviđenog u stavku 6.</p> <p>6. O izričitoj ili prešutnoj odluci o certificiranju operatora prijenosnog sustava regulatorno tijelo odmah obavješćuje Komisiju, zajedno sa svim odgovarajućim informacijama u vezi s tom odlukom. Komisija postupa u skladu s postupkom utvrđenim u članku 51. Uredbe (EU) 2019/943.</p> <p>7. Regulatorna tijela i Komisija mogu od operatora prijenosnih sustava i poduzeća koje obavlja funkciju proizvodnje ili</p>			
---	--	--	--

<p>opskrbe zahtijevati bilo koju informaciju relevantnu za ispunjenje njihovih zadataka na temelju ovog članka.</p> <p>8. Regulatorna tijela i Komisija čuvaju povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija.</p>			
<p>Članak 53.</p> <p>Certificiranje u vezi s trećim zemljama</p> <p>1. Ako certificiranje zahtijeva vlasnik prijenosnog sustava ili operator prijenosnog sustava koji je pod kontrolom osobe ili osoba iz treće zemlje ili trećih zemalja, regulatorno tijelo o tome obavješćuje Komisiju.</p> <p>Regulatorno tijelo također odmah obavješćuje Komisiju o svim okolnostima koje bi za posljedicu mogle imati da neka osoba ili osobe iz treće zemlje ili trećih zemalja steknu kontrolu nad prijenosnim sustavom ili operatorom prijenosnog sustava.</p> <p>2. Operator prijenosnog sustava obavješćuje regulatorno tijelo o svim okolnostima koje bi za posljedicu mogle imati da neka osoba ili osobe iz treće zemlje ili trećih zemalja steknu kontrolu nad</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>prijenosnim sustavom ili operatorom prijenosnog sustava.</p> <p>3. Regulatorno tijelo donosi nacrt odluke o certificiranju operatora prijenosnog sustava unutar četiri mjeseca od dana obavješćivanja od strane operatora prijenosnog sustava. Ono odbija certificiranje ako nije dokazano:</p> <p>(a) da je predmetni subjekt usklađen sa zahtjevima članka 43.; i</p> <p>(b) regulatornom tijelu ili drugom nadležnom nacionalnom tijelu koje je odredila država članica, da dodjela certifikata neće ugroziti sigurnost opskrbe država članica i Unije energijom. Pri razmatranju tog pitanja regulatorno tijelo ili drugo nadležno nacionalno tijelo vodi računa o:</p> <p>i. pravima i obvezama Unije u pogledu te treće zemlje koje proizlaze iz međunarodnog prava, uključujući bilo koji sporazum sklopljen s jednom ili više trećih zemalja u kojem je Unija jedna od strana i koji se bavi pitanjima sigurnosti opskrbe energijom;</p> <p>ii. pravima i obvezama država članica u pogledu te treće zemlje koje proizlaze iz sporazuma sklopljenih s njom, u onoj mjeri u kojoj su u skladu s pravom Unije; i</p>			
---	--	--	--

<p>iii.drugim specifičnim činjenicama i okolnostima tog slučaja i predmetne treće zemlje.</p> <p>4. Regulatorno tijelo o odluci odmah obavješćuje Komisiju te joj dostavlja sve odgovarajuće informacije u vezi s tom odlukom.</p> <p>5. Države članice predviđaju da regulatorno tijelo ili određeno nadležno tijelo iz stavka 3. točke (b), prije no što regulatorno tijelo donese odluku o certificiranju, od Komisije zatraži mišljenje o tome:</p> <p>(a) je li predmetni subjekt u skladu sa zahtjevima članka 43.; i</p> <p>(b) neće li odobrenje certifikata ugroziti sigurnost opskrbe Unije energijom.</p> <p>6. Komisija razmatra zahtjev iz stavka 5. čim ga zaprimi. Unutar dva mjeseca od primitka zahtjeva ona daje svoje mišljenje regulatornom tijelu ili, ako je zahtjev podnijelo određeno nadležno tijelo, tom tijelu.</p> <p>Pri sastavljanju mišljenja Komisija može tražiti mišljenja ACER-a, predmetne države članice i zainteresiranih stranaka. Kada Komisija pošalje takav zahtjev, dvomjesečno se razdoblje produljuje za dva mjeseca.</p>			
--	--	--	--

<p>Ne dobije li se mišljenje Komisije unutar razdoblja iz prvog i drugog podstavka, smatra se da Komisija nema primjedbi na odluku regulatornog tijela.</p> <p>7. Prilikom procjenjivanja hoće li kontrola od strane osobe ili osoba iz treće zemlje ili trećih zemalja ugroziti sigurnost opskrbe Unije električnom energijom, Komisija vodi računa o:</p> <p>(a)specifičnim činjenicama tog slučaja i predmetne treće zemlje ili trećih zemalja; i</p> <p>(b)pravima i obvezama Unije u pogledu te treće zemlje ili trećih zemalja koje proizlaze iz međunarodnog prava, uključujući bilo koji sporazum sklopljen s jednom ili više trećih zemalja u kojem je Unija jedna od strana i koji se bavi pitanjima sigurnosti opskrbe.</p> <p>8. Unutar dva mjeseca od isteka razdoblja iz stavka 6., regulatorno tijelo donosi svoju konačnu odluku o certificiranju. Pri donošenju svoje konačne odluke regulatorno tijelo u najvećoj mogućoj mjeri uzima u obzir mišljenje Komisije. U svakom slučaju, države članice imaju pravo odbiti certificiranje ako dodjela certifikata ugrožava sigurnost opskrbe države članice energijom ili sigurnost opskrbe druge države članice energijom. Ako je država članica odredila drugo nadležno nacionalno tijelo za izvršenje procjene iz stavka 3.</p>			
---	--	--	--

<p>točke (b), može zahtijevati da regulatorno tijelo svoju konačnu odluku donese u skladu s procjenom tog nadležnog nacionalnog tijela. Konačna odluka regulatornog tijela i mišljenje Komisije objavljuju se zajedno. Ako se konačna odluka razlikuje od mišljenja Komisije, predmetna država članica predviđa i objavljuje zajedno s tom odlukom razloge za donošenje takve odluke.</p> <p>9. Ništa iz ovog članka ne utječe na pravo države članice da, u skladu s pravom Unije, provodi nacionalni pravni nadzor radi zaštite legitimnih interesa javne sigurnosti.</p> <p>10. Ovaj članak, uz izuzetak njegova stavka 3. točke (a), također se primjenjuje na države članice koje podliježu odstupanju na temelju članka 66.</p>			
<p>Članak 54.</p> <p>Vlasništvo operatorâ prijenosnih sustava nad postrojenjima za skladištenje energije</p> <p>1. Operatori prijenosnih sustava ne smiju imati u vlasništvu niti razvijati postrojenja za skladištenje energije, voditi ih niti njima upravljati.</p> <p>2. Odstupajući od stavka 1. države članice mogu operatorima prijenosnih sustava dopustiti da imaju u vlasništvu ili razvijaju</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>postrojenja za skladištenje energije, vode ih ili njima upravljaju ako su ona u potpunosti integrirane mrežne komponente i ako je regulatorno tijelo dalo svoje odobrenje, ili ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:</p> <p>(a) drugim stranama, nakon otvorenog, transparentnog i nediskriminacijskog postupka javnog natječaja, koji je podložan preispitivanju i odobrenju od strane regulatornog tijela, nije se dodijelilo pravo da imaju u vlasništvu ili razvijaju takvo postrojenja vode ga ili da upravljanje njime ili nisu mogle po razumnoj cijeni i pravodobno isporučiti te usluge;</p> <p>(b) takva su postrojenja ili nefrekvencijske pomoćne usluge potrebni da bi operatori prijenosnih sustava mogli ispuniti svoje obveze u skladu s ovom Direktivom u vezi s učinkovitim, pouzdanim i sigurnim radom prijenosnog sustava, a postrojenja se ne koriste za kupnju ili prodaju električne energije na tržištima električne energije; i</p> <p>(c) regulatorno tijelo procijenilo je nužnost takvog odstupanja, provelo je ex ante reviziju primjenjivosti postupka javnog natječaja, uključujući uvjete postupka javnog natječaja, te je dalo svoje odobrenje.</p> <p>Regulatorno tijelo može sastavljati smjernice ili klauzule o nabavi kako bi operatorima distribucijskih sustava</p>			
--	--	--	--

<p>pomoglo u osiguranju poštenog sustava nabave.</p> <p>3. O odluci o odobrenju odstupanja obavješćuju se Komisija i ACER i pritom im se dostavljaju relevantne informacije o zahtjevu i razlozima za odobrenje odstupanja.</p> <p>4. Regulatorna tijela redovito ili barem svakih pet godina provode javno savjetovanje o postojećim postrojenjima za skladištenje energije kako bi se procijenila dostupnost i zainteresiranost drugih strana za ulaganje u takva postrojenja. Ako javno savjetovanje, kako ga je procijenilo regulatorno tijelo, pokaže da su druge strane sposobne na troškovno učinkovit način imati u vlasništvu ili razvijati takva postrojenja, voditi ih ili njima upravljati, regulatorna tijela osiguravaju da se aktivnosti operatora prijenosnih sustava u tom području postupno ukinu u roku od 18 mjeseca. Kao dio uvjeta za taj postupak regulatorna tijela mogu dopustiti operatorima prijenosnih sustava da prime razumnu kompenzaciju, posebice preostalu vrijednost svojeg ulaganja u postrojenja za skladištenje energije.</p> <p>5. Stavak 4. ne primjenjuje se na potpuno integrirane mrežne komponente ili na uobičajeno razdoblje amortizacije novih postrojenja za skladištenje baterija s konačnom odlukom o ulaganju do 2024.,</p>			
--	--	--	--

<p>pod uvjetom da ta postrojenja za skladištenje baterija:</p> <p>(a) priključena na mrežu najkasnije dvije godine nakon toga;</p> <p>(b) integrirana su u prijenosni sustav;</p> <p>(c) upotrebljavaju se isključivo za trenutačnu reaktivnu ponovnu uspostavu mrežne sigurnosti u slučaju ispada u mreži, ako takva mjera ponovne uspostave sustava počne odmah i završi kada se taj problem može riješiti redovnim redispečiranjem; te</p> <p>(d) nisu upotrebljavana za kupnju ili prodaju električne energije na tržištima električne energije, uključujući uravnoteženje.</p> <p>Odjeljak 5.</p> <p>Razdvajanje i transparentnost računa</p>			
<p>Članak 55.</p> <p>Pravo na pristup računima</p> <p>1. Države članice ili bilo koje nadležno tijelo koje one odrede, uključujući regulatorna tijela iz članka 57. imaju, u mjeri u kojoj je to potrebno za izvršavanje njihovih funkcija, pravo na pristup računima elektroenergetskih poduzeća kako je navedeno u članku 56.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>2. Države članice i bilo koje određeno nadležno tijelo, uključujući regulatorna tijela, čuvaju povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija. Države članice mogu predvidjeti otkrivanje takvih informacija kada je takvo otkrivanje potrebno da nadležna tijela izvršavaju svoje funkcije.</p>			
<p>Članak 56.</p> <p>Razdvajanje računa</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne korake za osiguravanje da se računovodstvena dokumentacija elektroenergetskih poduzeća vodi u skladu sa stavicima 2. i 3.</p> <p>2. Elektroenergetska poduzeća, bez obzira na njihov sustav vlasništva ili pravni oblik, sastavljaju, podnose na reviziju i objavljuju svoju godišnju računovodstvenu dokumentaciju u skladu s pravilima nacionalnog prava koja se odnose na godišnju računovodstvenu dokumentaciju društava s ograničenom odgovornošću donesenu na temelju Direktive 2013/34/EU.</p> <p>Poduzeća koja nemaju zakonsku obvezu objavljivanja svoje računovodstvene dokumentacije drže njezinu kopiju na raspolaganju javnosti u svojim sjedištima.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>3. Elektroenergetska poduzeća u svojem internom računovodstvu vode odvojene račune za svaku od svojih djelatnosti prijenosa i distribucije, kao što bi se od njih zahtijevalo kada bi predmetne djelatnosti obavljala odvojena poduzeća, radi izbjegavanja diskriminacije, unakrsnog subvencioniranja i narušavanja tržišnog natjecanja. Ona također vode računovodstvenu dokumentaciju, koja može biti konsolidirana, za druge elektroenergetske djelatnosti koje nisu povezane s prijenosom ili distribucijom. U računovodstvenoj dokumentaciji se specificiraju prihodi od vlasništva nad prijenosnim ili distribucijskim sustavom. Prema potrebi vode konsolidiranu računovodstvenu dokumentaciju za druge, neelektroenergetske djelatnosti. Interna računovodstvena dokumentacija uključuje bilancu i račun dobiti i gubitka za svaku od djelatnosti.</p> <p>4. Revizijom iz stavka 2. posebno se provjerava poštovanje obveze izbjegavanja diskriminacije i unakrsnog subvencioniranja iz stavka 3.</p> <p>POGLAVLJE VII.</p> <p>REGULATORNA TIJELA</p>			
--	--	--	--

<p>Članak 57.</p> <p>Određivanje i neovisnost regulatornih tijela</p> <p>1. Svaka država članica određuje jedno regulatorno tijelo na nacionalnoj razini.</p> <p>2. Stavkom 1. ne dovodi se u pitanje određivanje drugih regulatornih tijela na regionalnoj razini unutar država članica, pod uvjetom da postoji jedan viši predstavnik za potrebe zastupanja i kontaktiranja na razini Unije unutar Odbora regulatora ACER-a u skladu s člankom 21. stavkom 1. Uredbe (EU) 2019/942.</p> <p>3. Odstupajući od stavka 1., država članica može odrediti regulatorna tijela za male sustave u zemljopisno odvojenoj regiji čija je potrošnja u 2008. godini sudjelovala s manje od 3 % u ukupnoj potrošnji države članice čiji je dio. Tim se odstupanjem ne dovodi u pitanje imenovanje jednog višeg predstavnika za potrebe zastupanja i kontaktiranja na razini Unije unutar Odbora regulatora ACER-a u skladu s člankom 21. stavkom 1. Uredbe (EU) 2019/942.</p> <p>4. Države članice jamče neovisnost regulatornog tijela i osiguravaju njegovo objektivno i transparentno izvršavanje ovlasti. U tu svrhu države članice osiguravaju da regulatorno tijelo pri provođenju regulatornih zadataka koji su</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)
---	--	---------------	---

<p>mu povjereni ovom Direktivom i povezanim zakonodavstvom:</p> <p>(a)bude pravno odvojeno i funkcionalno neovisno o bilo kojem drugom javnom ili privatnom subjektu;</p> <p>(b)osigurava da njegovo osoblje i osobe odgovorne za upravljanje njime:</p> <p>i.djeluju neovisno o bilo kojim tržišnim interesima; i</p> <p>ii.ne traže niti primaju izravne upute ni od koje vlade ni drugog javnog ni privatnog subjekta pri provođenju regulatornih zadataka. Taj zahtjev ne dovodi u pitanje blisku suradnju, kako je primjereno, s drugim relevantnim nacionalnim tijelima ni smjernice opće politike koje donosi vlada, a koje nisu povezane s regulatornim ovlastima i dužnostima na temelju članka 59.</p> <p>5. Radi zaštite neovisnosti regulatornog tijela države članice posebno osiguravaju sljedeće:</p> <p>(a)regulatorno tijelo može donositi autonomne odluke, neovisno o bilo kojem političkom tijelu;</p> <p>(b)regulatorno tijelo raspolaže neophodnim ljudskim i financijskim resursima potrebnim za učinkovito i djelotvorno izvršavanje svojih dužnosti i ovlasti;</p> <p>(c)regulatornom se tijelu zasebno godišnje dodjeljuju proračunska sredstva i ima</p>			
---	--	--	--

<p>autonomiju u izvršavanju dodijeljenih proračunskih sredstava;</p> <p>(d) članovi upravljačkog odbora regulatornog tijela ili, u nedostatku takvog odbora, najviše rukovodstvo regulatornog tijela imenuju se na utvrđeno razdoblje od pet do sedam godina, uz mogućnost jednog produljenja;</p> <p>(e) članovi odbora regulatornog tijela odnosno, ako odbora nema, najviše rukovodstvo regulatornog tijela imenuju se na temelju objektivnih, transparentnih i objavljenih kriterija te neovisnog i nepristranog postupka, čime se osigurava da kandidati raspolažu potrebnim vještinama i iskustvom za relevantni položaj u regulatornom tijelu;</p> <p>(f) uvedene su odredbe o sukobu interesa, a obveze čuvanja povjerljivosti vrijede i nakon isteka mandata članova odbora regulatornog tijela odnosno, ako odbora nema, nakon isteka mandata najvišeg rukovodstva regulatornog tijela;</p> <p>(g) članovi odbora regulatornog tijela odnosno, ako odbora nema, najviše rukovodstvo regulatornog tijela mogu biti otpušteni samo na temelju važećih kriterija transparentnosti.</p> <p>U vezi s prvim podstavkom točkom (d) države članice osiguravaju odgovarajući sustav rotacije za upravljački odbor ili najviše rukovodstvo. Članovi upravljačkog</p>			
--	--	--	--

<p>odbora ili, u nedostatku takvog odbora, članovi najvišeg rukovodstva mogu biti razriješeni dužnosti tijekom mandata samo ako prestanu ispunjavati uvjete navedene u ovom članku ili ako su počinili propust u radu na temelju nacionalnog prava.</p> <p>6. Države članice mogu odrediti ex post kontrolu godišnje računovodstvene dokumentacije regulatornog tijela od strane neovisnog revizora;</p> <p>7. Do 5. srpnja 2022. i svake četiri godine nakon toga Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o poštovanju načela neovisnosti od strane nacionalnih tijela u skladu s ovim člankom.</p>			
<p>Članak 58.</p> <p>Opći ciljevi regulatornog tijela</p> <p>Pri izvršavanju regulatornih zadataka navedenih u ovoj Direktivi regulatorno tijelo poduzima sve razumne mjere za ostvarivanje sljedećih ciljeva u okviru svojih dužnosti i ovlasti kako je utvrđeno člankom 59., uz blisko savjetovanje, prema potrebi, s drugim relevantnim nacionalnim tijelima, uključujući tijela za tržišno natjecanje i tijela, među ostalim regulatorna tijela, iz susjednih država članica i</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>susjednih trećih zemalja, i ne dovodeći u pitanje njihove nadležnosti:</p> <p>(a)promicanje, u bliskoj suradnji s regulatornim tijelima drugih država članica, Komisijom i ACER-om, konkurentnog, fleksibilnog, sigurnog i ekološki održivog unutarnjeg tržišta električne energije unutar Unije i stvarnog otvaranja tržišta svim kupcima i opskrbljivačima u Uniji te osiguravanje odgovarajućih uvjeta za učinkovit i pouzdan rad elektroenergetskih mreža, uzimajući u obzir dugoročne ciljeve;</p> <p>(b)razvijanje konkurentnih i ispravno funkcionirajućih regionalnih prekograničnih tržišta unutar Unije radi postizanja ciljeva iz točke (a);</p> <p>(c)eliminiranje ograničenja trgovanja električnom energijom među državama članicama, uključujući razvoj odgovarajućih prekograničnih prijenosnih kapaciteta radi zadovoljenja potražnje i unaprjeđivanje integracije nacionalnih tržišta, čime se pospješuju elektroenergetski tokovi na cijelom području Unije;</p> <p>(d)doprinošenje postizanju razvoja, na troškovno najučinkovitiji način, sigurnih, pouzdanih i učinkovitih nediskriminacijskih sustava usmjerenih prema potrošaču te promicanje primjerenosti sustava i, u skladu s općim ciljevima energetske politike, energetske</p>			
--	--	--	--

<p>učinkovitosti, kao i integriranja velike i male proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i distribuirane proizvodnje kako u prijenosnim tako i u distribucijskim mrežama i olakšavanju njihova funkcioniranja u vezi s drugim plinskim ili toplinskim mrežama;</p> <p>(e)olakšavanje pristupa mreži novim proizvodnim kapacitetima i postrojenjima za skladištenje energije, posebno ukidanjem prepreka koje bi mogle spriječiti pristup novim sudionicima na tržištu i električnoj energiji iz obnovljivih izvora;</p> <p>(f)osiguravanje dodjeljivanja odgovarajućih poticaja operatorima sustava i korisnicima sustava, kako kratkoročno tako i dugoročno, radi povećanja učinkovitosti, posebno energetske učinkovitosti, rada sustava i poticanja integracije tržišta;</p> <p>(g)osiguravanje koristi za kupce kroz učinkovito funkcioniranje njihovih nacionalnih tržišta, promicanje stvarnog tržišnog natjecanja i pomoć u osiguravanju visoke razine zaštite potrošača u bliskoj suradnji s relevantnim tijelima za zaštitu potrošača;</p> <p>(h)doprinošenje postizanju visokih standarda univerzalnih usluga i javne usluge u opskrbi električnom energijom, doprinošenje zaštiti ugroženih kupaca i doprinošenje usklađenosti potrebnih</p>			
---	--	--	--

<p>postupaka razmjene podataka za kupce koji mijenjaju opskrbljivača.</p>			
<p>Članak 59.</p> <p>Dužnosti i ovlasti regulatornih tijela</p> <p>1. Regulatorno tijelo ima sljedeće dužnosti:</p> <p>(a) određivanje ili odobravanje tarifa za prijenos ili distribuciju ili njihovih metodologija ili oboje, u skladu s transparentnim kriterijima;</p> <p>(b) osiguravanje da operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava i, prema potrebi, vlasnici sustava, kao i elektroenergetska poduzeća i drugi sudionici na tržištu ispunjavaju svoje obveze na temelju ove Direktive, Uredbe (EU) 2019/943, mrežnih pravila i smjernica donesenih u skladu s člancima 59., 60 i 61. Uredbe (EU) 2019/943 i drugog relevantnog prava Unije, uključujući u pogledu prekograničnih pitanja te odluka ACER-a;</p> <p>(c) osiguravanje, u bliskoj suradnji s drugim regulatornim tijelima, da ENTSO za električnu energiju i tijelo EU-a za ODS-</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>ove ispunjavaju svoje obveze na temelju ove Direktive, Uredbe (EU) 2019/943, mrežnih pravila i smjernica donesenih u skladu s člancima 59., 60 i 61. Uredbe (EU) 2019/943 i drugog relevantnog prava Unije, uključujući u pogledu prekograničnih pitanja, te odluka ACER-a, i zajedničkog prepoznavanja neispunjavanja obveza ENTSO-a za električnu energiju i tijela EU-a ODS-ove-a.; ako regulatorna tijela nisu uspjela postići dogovor u roku od četiri mjeseca nakon početka savjetovanja za potrebe zajedničkog prepoznavanja neispunjavanja obveza, predmet se upućuje ACER-u na odlučivanje, u skladu s člankom 6. stavkom 10. Uredbe (EU) 2019/942.</p> <p>(d)odobravanje proizvoda i postupka nabave za nefrekvencijske pomoćne usluge;</p> <p>(e)provođenje mrežnih pravila i smjernica donesenih u skladu s člancima od 59., 60 i 61. Uredbe (EU) 2019/943 uporabom nacionalnih mjera ili, gdje je to potrebno, koordiniranih regionalnih mjera ili mjera na razini Unije;</p> <p>(f)suradnja na prekograničnim pitanjima s regulatornim tijelom ili tijelima predmetne države članice i s ACER-om, posebno sudjelovanjem u radu Odbora regulatora ACER-a u skladu s člankom 21. Uredbe (EU) 2019/942;</p>			
---	--	--	--

<p>(g)poštovanje i provedba bilo koje odgovarajuće pravno obvezujuće odluke Komisije i ACER-a;</p> <p>(h)osiguravanje da operatori prijenosnih sustava u najvećoj mogućoj mjeri stave na raspolaganje interkonekcijske vodove u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>(i)podnošenje godišnjeg izvješća o svojim aktivnostima i izvršavanju svojih obveza odgovarajućim tijelima država članica, Komisiji i ACER-u, uključujući o svim poduzetim mjerama i postignutim rezultatima u pogledu svakog od zadataka navedenih u ovom članku;</p> <p>(j)osiguravanje da između djelatnosti prijenosa, distribucije i opskrbe ili drugih djelatnosti povezanih i nepovezanih s električnom energijom ne postoje unakrsne subvencije;</p> <p>(k)praćenje planova ulaganja operatora prijenosnog sustava te uključivanje ocjene planova ulaganja operatora prijenosnog sustava u godišnje izvješće s obzirom na njihovu dosljednost s planom razvoja mreže na razini cijele Unije; takva ocjena može uključivati preporuke za izmjenu tih planova ulaganja;</p> <p>(l)nadzor i procjena rezultata operatora prijenosnih sustava i operatora distribucijskih sustava u vezi s razvojem pametne mreže kojom se promiču energetska učinkovitost i integracija energije iz obnovljivih izvora koje se</p>			
--	--	--	--

<p>temelji na ograničenom nizu pokazatelja i objavljivanje nacionalnog izvješća svake dvije godine, među ostalim i preporuka za poboljšanje;</p> <p>(m) utvrđivanje ili odobravanje standarda i zahtjeva za kvalitetu usluge i opskrbe ili doprinos tome zajedno s drugim nadležnim tijelima te praćenje poštovanja pravila sigurnosti i pouzdanosti mreže i ocjenjivanje njihove učinkovitosti u prošlom razdoblju;</p> <p>(n) praćenje stupnja transparentnosti, uključujući veleprodajne cijene, i osiguravanje usklađenosti elektroenergetskih poduzeća s obvezama transparentnosti;</p> <p>(o) praćenje stupnja i učinkovitosti otvaranja tržišta i tržišnog natjecanja na razinama veleprodaje i maloprodaje, uključujući burze električne energije, cijene za kupce iz kategorije kućanstvo uključujući sustave predujma, učinak ugovora s dinamičnim cijenama električne energije i upotrebu pametnog sustava brojila, stope promjene opskrbljivača, stope isključivanja, naknade za usluge održavanja i izvršenje usluga održavanja, odnos između cijena za kućanstva i veleprodajnih cijena, razvoj mrežnih tarifa i pristojbi i pritužbe kupaca iz kategorije kućanstvo, kao i bilo koje narušavanje ili ograničavanje tržišnog natjecanja, uključujući pružanje svih</p>			
--	--	--	--

<p>relevantnih informacija te upućivanje relevantnih slučajeva nadležnim tijelima za tržišno natjecanje;</p> <p>(p)praćenje pojave restriktivne ugovorne prakse, uključujući klauzule o isključivosti koje mogu spriječiti kupce da istodobno sklapaju ugovore s više opskrbljivača ili ih ograničiti u tom izboru te, prema potrebi, obavješćivanje nacionalnog tijela za tržišno natjecanje o takvoj praksi;</p> <p>(q)praćenje vremena koje je operatorima prijenosnih sustava i operatorima distribucijskih sustava potrebno za priključke i popravke;</p> <p>(r)pomoć pri osiguravanju, zajedno s drugim odgovarajućim tijelima, učinkovitosti i provedbe mjera za zaštitu potrošača;</p> <p>(s)objavljivanje preporuka, barem na godišnjoj razini, u vezi s usklađenošću cijena opskrbe s člankom 5. i, prema potrebi, dostavljanje tih preporuka tijelima za tržišno natjecanje;</p> <p>(t)osiguravanje nediskriminirajućeg pristupa podacima o potrošnji kupaca, osiguravanje, za fakultativnu uporabu, lako razumljivog, usklađenog obrasca na nacionalnoj razini za podatke o potrošnji i brzog pristupa takvim podacima za sve kupce u skladu s člancima 23. i 24.;</p> <p>(u)praćenje provedbe pravila o ulozi i odgovornosti operatora prijenosnog sustava, operatora distribucijskog</p>			
--	--	--	--

<p>sustava, opskrbljivača, kupaca i drugih sudionika na tržištu na temelju Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>(v)praćenje ulaganja u proizvodne i skladišne kapacitete u vezi sa sigurnošću opskrbe;</p> <p>(w)praćenje tehničke suradnje između Unije i operatora prijenosnih sustava trećih zemalja;</p> <p>(x)doprinošenje usklađenosti postupaka razmjene podataka za najvažnije tržišne procese na regionalnoj razini;</p> <p>(y)praćenje dostupnosti alata za usporedbu koji ispunjavaju zahtjeve iz članka 14.;</p> <p>(z)praćenje i uklanjanje neopravdanih prepreka i ograničenja razvoja potrošnje električne energije koju sami proizvedu i energetske zajednice građana;</p> <p>2. Ako država članica tako predvidi, dužnosti praćenja navedene u stavku 1. mogu provoditi druga tijela, različita od regulatornog tijela. U tom slučaju informacije dobivene takvim praćenjem stavljaju se na raspolaganje regulatornom tijelu čim je to prije moguće.</p> <p>Uz očuvanje njihove neovisnosti, ne dovodeći u pitanje njihove vlastite specifične nadležnosti i dosljedno načelima bolje regulacije, regulatorno tijelo prema potrebi se savjetuje s operatorima prijenosnih sustava i, prema potrebi, blisko surađuje s drugim odgovarajućim</p>			
---	--	--	--

<p>nacionalnim tijelima pri izvršavanju dužnosti predviđenih u stavku 1.</p> <p>Sva odobrenja koja regulatorno tijelo ili ACER daju na temelju ove Direktive ne dovode u pitanje nijednu propisno utemeljenu buduću uporabu ovlasti od strane regulatornog tijela na temelju ovog članka ni bilo koje sankcije koju nametnu druga odgovarajuća tijela ili Komisija.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da regulatorna tijela dobiju ovlasti koje im omogućuju izvršavanje dužnosti iz ovog članka na učinkovit i brz način. U tu svrhu regulatorno tijelo raspolaže barem sljedećim ovlastima:</p> <p>(a) donošenjem obvezujućih odluka o elektroenergetskim poduzećima;</p> <p>(b) provođenjem istraga o funkcioniranju tržišta električne energije te odlučivanjem i određivanjem bilo kojih nužnih i razmjernih mjera za promicanje stvarnog tržišnog natjecanja i osiguravanje pravilnog funkcioniranja tržišta. Prema potrebi, regulatorno tijelo također je ovlašteno za suradnju s nacionalnim tijelom za tržišno natjecanje i regulatorima financijskih tržišta ili Komisijom u provođenju istrage koja se odnosi na pravo tržišnog natjecanja;</p> <p>(c) zahtijevanjem od elektroenergetskih poduzeća bilo kojih informacija relevantnih za ispunjavanje njihovih</p>			
---	--	--	--

<p>zadataka, uključujući opravdanje za bilo koje odbijanje pristupa mreži treće strane, i bilo kojih informacija o mjerama nužnima za pojačanje mreže;</p> <p>(d) izricanjem učinkovitih, proporcionalnih i odvraćajućih sankcija elektroenergetskim poduzećima koja ne poštuju svoje obveze na temelju ove Direktive Uredbe (EU) 2019/943 ili bilo koje odgovarajuće pravno obvezujuće odluke regulatornog tijela ili ACER-a, ili predlaganja da nadležni sud izrekne takve sankcije, uključujući ovlast izricanja ili predlaganja izricanja sankcija od najviše 10 % godišnjeg prometa operatora prijenosnog sustava za operatora prijenosnog sustava ili od najviše 10 % godišnjeg prometa vertikalno integriranog poduzeća za vertikalno integrirano poduzeće, ovisno o slučaju, za nepoštovanje njihovih obveza na temelju ove Direktive; i</p> <p>(e) odgovarajućim pravima provedbe istraga i odgovarajućih ovlasti davanja uputa za rješavanje sporova na temelju članka 60. stavaka 2. i 3.</p> <p>4. Regulatorno tijelo koje se nalazi u državi članici u kojoj ENTSO za električnu energiju ili tijelo EU-a ODS-ove ima sjedište ima ovlast izricanja učinkovitih, proporcionalnih i odvraćajućih sankcija tim subjektima ako ne ispunjavaju svoje obveze na temelju ove Direktive, Uredbe</p>			
---	--	--	--

<p>(EU) 2019/943 ili bilo koje relevantne pravno obvezujuće odluke regulatornog tijela ili ACER-a ili predlaganja izricanja takvih sankcija nadležnom sudu.</p> <p>5. Pored dužnosti koje su mu povjerene na temelju stavaka 1. i 3. ovog članka, ako je neovisan operator sustava određen na temelju članka 44., regulatorno tijelo:</p> <p>(a) prati ispunjavaju li vlasnik prijenosnog sustava i neovisni operator sustava svoje obveze na temelju ovog članka i određuje sankcije za neispunjavanje u skladu sa stavkom 3. točkom (d);</p> <p>(b) prati odnose i komunikaciju između neovisnog operatora sustava i vlasnika prijenosnog sustava s ciljem osiguravanja da neovisni operator sustava ispunjava svoje obveze, a posebno odobrava ugovore i djeluje kao tijelo za rješavanje sporova između neovisnog operatora sustava i vlasnika prijenosnog sustava u pogledu pritužaba koje podnese bilo koja strana na temelju Članka 60. stavka 2.;</p> <p>(c) ne dovodeći u pitanje postupak na temelju članka 44. stavka 2. točke (c), za prvi desetogodišnji plan razvoja mreže, odobrava planiranje ulaganja i višegodišnji plan razvoja mreže koji barem svake dvije godine podnosi neovisni operator sustava;</p> <p>(d) osigurava da tarife za pristup mreži koje ubire neovisni operator sustava uključuju</p>			
--	--	--	--

<p>naknadu za vlasnika mreže ili vlasnike mreže, čime se osigurava primjerena naknada za osnovna sredstva mreže i za bilo koja nova ulaganja u njoj, pod uvjetom da se provode ekonomično i učinkovito;</p> <p>(e) ima ovlasti za provođenje inspekcija, uključujući nenajavljene inspekcije, u prostorima vlasnika prijenosnog sustava i neovisnog operatora sustava; i</p> <p>(f) prati upotrebu naknada za zagušenje koje prikuplja neovisni operator sustava u skladu s člankom 19. stavkom 2. Uredbe (EU) 2019/943.</p> <p>6. Pored dužnosti i ovlasti koje su mu povjerene na temelju stavaka 1. i 3. ovog članka, ako je operator prijenosnog sustava određen u skladu s odjeljkom 3. poglavlja VI., regulatornom tijelu dodjeljuju se barem sljedeće dužnosti i ovlasti:</p> <p>(a) izricanje sankcija u skladu sa stavkom 3. točkom (d) za diskriminacijsko ponašanje u korist vertikalno integriranog poduzeća;</p> <p>(b) praćenje komunikacije između operatora prijenosnog sustava i vertikalno integriranog poduzeća radi osiguravanja da operator prijenosnog sustava ispunjava svoje obveze;</p> <p>(c) djelovanje u svojstvu tijela za rješavanje sporova između vertikalno integriranog poduzeća i operatora prijenosnog sustava u pogledu bilo kojih pritužaba</p>			
---	--	--	--

<p>podnesenih na temelju članka 60. stavka 2.;</p> <p>(d)praćenje komercijalnih i finansijskih odnosa, uključujući zajmove, između vertikalno integriranog poduzeća i operatora prijenosnog sustava;</p> <p>(e)odobravanje svih komercijalnih i finansijskih sporazuma između vertikalno integriranog poduzeća i operatora prijenosnog sustava uz uvjet da su usklađeni s tržišnim uvjetima;</p> <p>(f)zahtijevanje opravdanja od vertikalno integriranog poduzeća po obavijesti dobivenoj od službenika odgovornog za usklađenost u skladu s člankom 50. stavkom 4., koje posebno uključuje dokaze da nije došlo do diskriminacijskog ponašanja u korist vertikalno integriranog poduzeća;</p> <p>(g)provođenje inspekcija, uključujući nenajavljene inspekcije u prostorima vertikalno integriranog poduzeća i operatora prijenosnog sustava; i</p> <p>(h)dodjeljivanje svih ili specifičnih zadataka operatora prijenosnog sustava neovisnom operatoru sustava imenovanom u skladu s člankom 44. kada operator prijenosnog sustava stalno krši svoje obveze na temelju ove Direktive, posebno kod ponovljenog diskriminacijskog ponašanja u korist vertikalno integriranog poduzeća.</p>			
---	--	--	--

<p>7. Osim kada je ACER, zbog njihove koordinirane prirode, nadležan za određivanje i odobravanje uvjeta i metodologija za provedbu mrežnih pravila i smjernica iz poglavlja VII. Uredbe (EU) 2019/943 u skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EU) 2019/942, regulatorna tijela odgovorna su za određivanje ili odobravanje, dostatno prije njihova stupanja na snagu, barem nacionalnih metodologija koje se koriste za izračun ili utvrđivanje uvjeta za:</p> <p>(a) priključak i pristup nacionalnim mrežama, uključujući tarife prijenosa i distribucije ili njihove metodologije, te tarife ili metodologije omogućuju da se potrebna ulaganja u mreže izvrše tako da se tim ulaganjima omogući osiguravanje održivosti mreža;</p> <p>(b) pružanje pomoćnih usluga koje se obavlja na najekonomičniji mogući način i osigurava odgovarajuće poticaje da bi korisnici mreže uravnotežili predaju i preuzimanje, te se pomoćne usluge pružaju na pošten i nediskriminacijski način i temelje se na objektivnim kriterijima; i</p> <p>(c) pristup prekograničnim infrastrukturama, uključujući postupke dodjele kapaciteta i upravljanja zagušenjem.</p>			
---	--	--	--

<p>8. Metodologije ili uvjeti iz stavka 7. objavljuju se.</p> <p>9. Regulatorna tijela čine dostupnom javnosti detaljnu metodologiju i povezane troškove nastale pri izračunu odgovarajućih mrežnih tarifa kako bi se time povećala transparentnost na tržištu i kako bi svim zainteresiranim stranama pružile sve potrebne informacije, odluke ili prijedlozi odluka o tarifama prijenosa i distribucije iz članka 60. stavka 3., čuvajući pritom povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija.</p> <p>10. Regulatorna tijela prate upravljanje zagušenjem nacionalnih elektroenergetskih sustava, uključujući interkonekcijske vodove, i provedbu pravila za upravljanje zagušenjem. U tu svrhu operatori prijenosnih sustava ili tržišni operatori dostavljaju regulatornim tijelima svoja pravila za upravljanje zagušenjem, uključujući dodjelu kapaciteta. Regulatorna tijela mogu zahtijevati izmjene tih pravila.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 60.</p> <p>Odluke i pritužbe</p> <p>1. Regulatorna tijela ovlaštena su zahtijevati od operatora prijenosnih sustava i operatora distribucijskih sustava, ako je potrebno, da promijene uvjete, uključujući tarife ili metodologije iz članka 59. ove Direktive, kako bi se osigurala njihova razmjernost i primjena na nediskriminacijski način, u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) 2019/943. Kod kašnjenja s određivanjem tarifa prijenosa i distribucije, regulatorna tijela ovlaštena su odrediti ili odobriti privremene tarife ili metodologije prijenosa i distribucije i odlučiti o odgovarajućim mjerama nadoknade ako konačne tarife ili metodologije prijenosa i distribucije odstupaju od tih privremenih tarifa ili metodologija.</p> <p>2. Svaka strana koja ima pritužbu na operatora prijenosnog sustava ili distribucijskog sustava u vezi s obvezama tog operatora na temelju ove Direktive može uputiti pritužbu regulatornom tijelu koje, djelujući u svojstvu tijela za rješavanje sporova, donosi odluku unutar dva mjeseca od primitka pritužbe. To se razdoblje može produljiti za dva mjeseca kada regulatorno tijelo zatraži dodatne informacije. To se produljeno razdoblje može dodatno produljiti uz suglasnost podnositelja</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)
--	--	---------------	---

<p>pritužbe. Odluka regulatornog tijela obvezujuća je ako i sve dok ne bude ukinuta povodom žalbe.</p> <p>3. Svaka strana koja je oštećena i koja ima pravo na pritužbu o odluci o metodologijama donesenoj na temelju članka 59. ili, kada regulatorno tijelo ima dužnost savjetovati se, u vezi s predloženim tarifama ili metodologijama, može u roku od dva mjeseca ili u kraćem vremenskom razdoblju ako tako predvide države članice, nakon objavljivanja odluke ili prijedloga odluke, podnijeti pritužbu na preispitivanje. Takva pritužba nema suspenzivni učinak.</p> <p>4. Države članice stvaraju odgovarajuće i učinkovite mehanizme za reguliranje, kontrolu i transparentnost radi izbjegavanja bilo koje zlouporabe vladajućeg položaja, posebno na štetu potrošača, i bilo kojeg oblika predatorskog ponašanja. Ti mehanizmi uzimaju u obzir odredbe UFEU-a, a posebno njegov članak 102.</p> <p>5. Države članice osiguravaju da se poduzimaju odgovarajuće mjere, uključujući upravni ili kazneni postupak u skladu s njihovim nacionalnim pravom, protiv fizičkih ili pravnih osoba odgovornih u slučajevima nepoštovanja pravila povjerljivosti nametnutih ovom Direktivom.</p>			
--	--	--	--

<p>6. Pritužbe iz stavaka 2. i 3. ne dovode u pitanje otvarivanje prava na žalbu na temelju prava Unije ili nacionalnog prava.</p> <p>7. Odluke koje donose regulatorna tijela u cijelosti su obrazložene i opravdane kako bi se omogućio sudski nadzor. Odluke su dostupne javnosti uz istodobno očuvanje povjerljivosti komercijalno osjetljivih informacija.</p> <p>8. Države članice osiguravaju postojanje odgovarajućih mehanizama na nacionalnoj razini, na temelju kojih strana oštećena odlukom regulatornog tijela ima pravo žalbe tijelu koje je neovisno o uključenim stranama i o bilo kojoj vladi.</p>			
<p>Članak 61.</p> <p>Regionalna suradnja među regulatornim tijelima na prekograničnim pitanjima</p> <p>1. Regulatorna tijela međusobno se blisko savjetuju i surađuju, posebno unutar ACER-a, te jedna drugima i ACER-u pružaju sve informacije potrebne za izvršavanje svojih zadataka na temelju ove Direktive. U pogledu razmijenjenih informacija, tijelo koje ih prima osigurava razinu povjerljivosti jednaku onoj koja se zahtijeva od tijela koje ih pruža.</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)

<p>2. Regulatorna tijela surađuju barem na regionalnoj razini radi:</p> <p>(a) poticanja stvaranja operativnih rješenja radi omogućavanja optimalnog upravljanja mrežom, promicanja zajedničke razmjene električne energije i dodjele prekograničnih kapaciteta te omogućavanja primjerene razine kapaciteta međusobnog povezivanja, uključujući putem novog međusobnog povezivanja, unutar regije i između regija, da bi se omogućio razvoj stvarnog tržišnog natjecanja i poboljšanje sigurnosti opskrbe, bez diskriminiranja opskrbljivača u različitim državama članicama;</p> <p>(b) koordiniranja zajedničkog nadzora nad subjektima koji izvršavaju funkcije na regionalnoj razini;</p> <p>(c) koordiniranja, u suradnji s drugim uključenim tijelima, zajedničkog nadzora nad procjenama adekvatnosti resursa koje se izrađuju na nacionalnoj, regionalnoj i europskoj razini;</p> <p>(d) koordiniranja razvoja svih mrežnih pravila i smjernica za odgovarajuće operatore prijenosnih sustava i druge sudionike na tržištu; i</p> <p>(e) koordiniranja razvoja pravila koja uređuju upravljanje zagušenjem.</p>			
--	--	--	--

<p>3. Regulatorna tijela imaju pravo međusobno sklapati sporazume o suradnji radi poticanja regulatorne suradnje.</p> <p>4. Djelovanja iz stavka 2. provode se, prema potrebi, uz blisko savjetovanje s drugim relevantnim nacionalnim tijelima i ne dovodeći u pitanje njihove specifične nadležnosti.</p> <p>5. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 67. u vezi s dopunom ove Direktive uspostavom smjernica o opsegu dužnosti regulatornih tijela da surađuju međusobno i s ACER-om.</p>			
<p>Članak 62.</p> <p>Dužnosti i ovlasti regulatornih tijela u pogledu regionalnih koordinacijskih centara</p> <p>1. Regionalna regulatorna tijela regije pogona sustava u kojoj su uspostavljeni regionalni koordinacijski centri, međusobno blisko surađujući:</p> <p>(a)odobravaju prijedlog za uspostavu regionalnih koordinacijskih centara u skladu s člankom 35. stavkom 1. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>(b)odobravaju troškove povezane s aktivnostima regionalnih koordinacijskih</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>centara, koje snose operatori prijenosnih sustava i koji se uzimaju u obzir pri izračunu tarifa, pod uvjetom da su razumni i primjereni;</p> <p>(c)odobravaju postupak kooperativnog odlučivanja;</p> <p>(d)osiguravaju da su regionalni koordinacijski centri opremljeni ljudskim, tehničkim, fizičkim i financijskim resursima potrebnima za ispunjavanje svojih obveza na temelju ove Direktive i neovisno i nepristrano obavljaju svoje funkcije;</p> <p>(e)predlažu, zajedno s drugim regulatornim tijelima regije pogona sustava, moguće dodatne zadatke i dodatne ovlasti koje bi države članice regije pogona sustava trebale dodijeliti regionalnim koordinacijskim centrima;</p> <p>(f)osiguravaju usklađenost središta s obvezama iz ove Direktive i drugog relevantnog prava Unije, posebno u pogledu prekograničnih pitanja i zajednički prepoznaju neispunjavanje obveza regionalnih koordinacijskih centara; ako regulatorna tijela nisu uspjela postići dogovor u roku od četiri mjeseca nakon početka savjetovanja za potrebe zajedničkog prepoznavanja neispunjavanja obveza, predmet se upućuje ACER-u na odlučivanje, u skladu s člankom 6. stavkom 10. Uredbe (EU) 2019/942.</p>			
--	--	--	--

<p>(g)prate izvedbu koordinacije sustava i o tome godišnje izvješćuju ACER u skladu s člankom 46. uredbe (EU) 2019/943.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da regulatorna tijela dobiju ovlasti koje im omogućuju učinkovito i brzo izvršavanje dužnosti iz stavka 1. U tu svrhu regulatorna tijela imaju barem sljedeće ovlasti:</p> <p>(a)tražiti informacije od regionalnih koordinacijskih centara;</p> <p>(b)provoditi inspekcije, uključujući nenajavljene inspekcije, u prostorima regionalnih koordinacijskih centara;</p> <p>(c)izdavati zajedničke obvezujuće odluke koje se odnose na regionalne koordinacijske centre.</p> <p>3. Regulatorno tijelo koje se nalazi u državi članici u kojoj regionalni koordinacijski centar ima sjedište ima ovlast izricanja učinkovitih, proporcionalnih i odvraćajućih sankcija regionalnom koordinacijskom centru ako ne ispunjava svoje obveze na temelju ove Direktive, Uredbe (EU) 2019/943 ili bilo koje relevantne pravno obvezujuće odluke regulatornog tijela ili ACER-a ili ima ovlast predlaganja izricanja takvih sankcija nadležnom sudu.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 63.</p> <p>Usklađenost s mrežnim pravilima i smjernicama</p> <p>1. Svako regulatorno tijelo i Komisija mogu zatražiti mišljenje ACER-a o usklađenosti odluke koju je donijelo regulatorno tijelo s mrežnim pravilima i smjernicama iz ove Direktive ili poglavlja VII. Uredbe (EU) 2019/943.</p> <p>2. ACER daje svoje mišljenje regulatornom tijelu koje ga je zatražilo, odnosno Komisiji, i regulatornom tijelu koje je donijelo predmetnu odluku, u roku od tri mjeseca od dana primitka zahtjeva.</p> <p>3. Ako se regulatorno tijelo koje je donijelo odluku ne uskladi s mišljenjem ACER-a u roku od četiri mjeseca od dana primitka tog mišljenja, ACER o tome obavješćuje Komisiju.</p> <p>4. Bilo koje regulatorno tijelo može obavijestiti Komisiju ako smatra da odluka značajna za prekogranično trgovanje koju je donijelo drugo regulatorno tijelo nije usklađena s mrežnim pravilima i smjernicama iz ove Direktive ili poglavlja VII. Uredbe (EU) 2019/943 u roku od dva mjeseca od dana te odluke.</p> <p>5. Ako Komisija, u roku od dva mjeseca od obavijesti ACER-a u skladu sa stavkom</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)
---	--	---------------	---

<p>3. ili regulatornog tijela u skladu sa stavkom 4., ili na vlastitu inicijativu u roku od tri mjeseca od dana odluke, zaključi da odluka regulatornog tijela izaziva ozbiljnu sumnju u njezinu usklađenost s mrežnim pravilima i smjernicama iz ove Direktive ili poglavlja VII. Uredbe (EU) 2019/943, Komisija može odlučiti dodatno ispitati taj slučaj. U takvom slučaju poziva regulatorno tijelo i strane u postupku pred regulatornim tijelom da podnesu primjedbe.</p> <p>6. Kada Komisija odluči dodatno ispitati slučaj, u roku od četiri mjeseca od dana takve odluke donosi konačnu odluku kojom:</p> <p>(a) se ne protivi odluci regulatornog tijela; ili</p> <p>(b) od predmetnog regulatornog tijela zahtijeva da povuče svoju odluku na temelju neusklađenosti s mrežnim pravilima i smjernicama.</p> <p>7. Ako Komisija ne donese odluku o dodatnom ispitivanju slučaja ni konačnu odluku u roku predviđenom u stavku 5., odnosno 6., smatra se da se ne protivi odluci regulatornog tijela.</p> <p>8. Regulatorno tijelo usklađuje se s odlukom Komisije kojom se zahtijeva povlačenje njegove odluke u roku od dva mjeseca i o tome obavješćuje Komisiju.</p>			
---	--	--	--

<p>9. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 67. u vezi s dopunom ove Direktive uspostavom smjernica kojima se utvrđuju pojedinosti o postupku za primjenu ovog članka.</p>			
<p>Članak 64.</p> <p>Vođenje evidencije</p> <p>1. Države članice zahtijevaju od opskrbljivača da nacionalnim tijelima, uključujući regulatorno tijelo, nacionalna tijela za tržišno natjecanje i Komisiju, radi izvršavanja njihovih zadataka, najmanje pet godina drže na raspolaganju relevantne podatke koji se odnose na sve transakcije u vezi s ugovorima o opskrbi električnom energijom i derivatima električne energije s veleprodajnim kupcima i operatorima prijenosnih sustava.</p> <p>2. Ti podatci uključuju pojedinosti o značajkama relevantnih transakcija kao što su trajanje, pravila isporuke i namirenja, količina, datum i vrijeme izvršenja i cijene transakcije te način identificiranja predmetnog veleprodajnog kupca, kao i određene pojedinosti o svim nenamirenim ugovorima o opskrbi električnom energijom i derivatima električne energije.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>3. Regulatorno tijelo može odlučiti sudionicima na tržištu učiniti dostupnima elemente tih informacija pod uvjetom da komercijalno osjetljive informacije o pojedinim sudionicima na tržištu ili o pojedinim transakcijama ne budu otkrivene. Ovaj se stavak ne primjenjuje na informacije o financijskim instrumentima koje su u području primjene Direktive 2014/65/EU.</p> <p>4. Ovim člankom ne stvaraju se dodatne obveze prema tijelima iz stavka 1. za subjekte iz područja primjene Direktive 2014/65/EU.</p> <p>5. Ako tijela iz stavka 1. trebaju pristup podacima koje vode subjekti iz područja primjene Direktiva 2014/65/EU, zahtijevane podatke pružaju im tijela odgovorna na temelju te Direktive.</p> <p>POGLAVLJE VIII.</p> <p>ZAVRŠNE ODREDBE</p>			
<p>Članak 65.</p> <p>Ravnopravni uvjeti</p> <p>1. Mjere koje države članice mogu poduzeti na temelju ove Direktive radi osiguravanja ravnopravnih uvjeta moraju</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)

<p>biti usklađene s UFEU-om, posebno njegovim člankom 36., i s pravom Unije.</p> <p>2. Mjere iz stavka 1. moraju biti proporcionalne, nediskriminacijske i transparentne. Te se mjere mogu početi provoditi tek nakon što Komisija bude obaviještena o njima i odobri ih.</p> <p>3. Komisija djeluje na temelju obavijesti iz stavka 2. unutar dva mjeseca od primitka obavijesti. To razdoblje počinje na dan nakon primitka potpunih informacija. Ako Komisija nije djelovala unutar tog dvomjesečnog razdoblja, smatra se da se ne protivi mjerama o kojima je obaviještena.</p>			
<p>Članak 66.</p> <p>Odstupanja</p> <p>1. Države članice koje mogu dokazati da postoje značajni problemi za rad njihovih malih povezanih sustava i malih izoliranih sustava, mogu od Komisije zatražiti odstupanje od odgovarajućih odredaba članaka 7. i 8. te poglavlja IV., V. i VI..</p> <p>Mali izolirani sustavi i Francuska za potrebe Korzike, također mogu zatražiti izuzeće od članaka 4., 5. i 6.</p> <p>Komisija prije donošenja odluke obavješćuje države članice o takvim</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>zahtjevima, vodeći računa o poštovanju povjerljivosti.</p> <p>2. Odstupanja iz stavka 1. koja odobrava Komisija vremenski su ograničena i podložna uvjetima kojima je cilj povećanje konkurentnosti i integracije s unutarnjim tržištem te osiguravanje da se tim odstupanjima ne ometa prijelaz na obnovljivu energiju, veća fleksibilnost, skladištenje energije, elektromobilnost i upravljanje potrošnjom.</p> <p>Za najudaljenije regije u smislu članka 349. UFEU-a, koje se ne mogu međusobno povezati s energetske tržištima Unije, to odstupanje ne smije biti vremenski ograničeno i podliježe uvjetima čiji je cilj osigurati da se odstupanjem ne ometa prijelaz na obnovljivu energiju.</p> <p>Odluka o odobrenju odstupanja objavljuje se u Službenom listu Europske unije.</p> <p>3. Članak 43. ne primjenjuje se na Cipar, Luksemburg i Maltu. Osim toga, članci 6. i 35. ne primjenjuju se na Maltu, a članci 44., 45., 46., 47., 48., 49., 50. i 52. ne primjenjuju se na Cipar.</p> <p>Za potrebe članka 43. stavka 1. točke (b), pojam „poduzeće koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe” ne uključuje krajnje kupce koji obavljaju funkciju proizvodnje i/ili opskrbe električnom</p>			
---	--	--	--

<p>energijom, izravno ili putem poduzeća nad kojima provode kontrolu, bilo pojedinačno ili zajednički, pod uvjetom da su krajnji kupci, uključujući njihove udjele električne energije proizvedene u kontroliranim poduzećima, u godišnjem prosjeku, neto kupci električne energije i pod uvjetom da je ekonomska vrijednost električne energije koju prodaju trećim stranama beznačajna u odnosu na njihove druge poslovne djelatnosti.</p> <p>4. Do 1. siječnja 2025. ili do kasnijeg datuma utvrđenog u odluci na temelju stavka 1. ovog članka, članak 5. ne primjenjuje se na Cipar i Korziku.</p> <p>5. Članak 4. ne primjenjuje se na Maltu prije 5. srpnja 2027. To se razdoblje može dodatno produljiti i to za najviše osam godina. Produljenje za dodatno razdoblje izvršava se na temelju odluke iz stavka 1.</p>			
<p>Članak 67.</p> <p>Izvršavanje delegiranja ovlasti</p> <p>1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.</p> <p>2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 61. stavka 5. i članka 63. stavka 9.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>ovlasti EK</p>

<p>dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od 4. srpnja 2019.</p> <p>3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članaka 61. stavka 5. i članka 63. stavka 9. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. Odluka ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.</p> <p>4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.</p> <p>5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.</p> <p>6. Delegirani akt donesen na temelju članaka 61. stavka 5. i članka 63. stavka 9. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće</p>			
---	--	--	--

<p>obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.</p>			
<p>Članak 68.</p> <p>Postupak odbora</p> <p>1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.</p> <p>2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Postupci EU odbora</p>
<p>Članak 69.</p> <p>Praćenje, preispitivanje i izvješćivanje</p> <p>1. Komisija prati i preispituje provedbu ove Direktive te Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o napretku kao prilog izvješću o stanju energetske unije iz članka 35. Uredbe (EU) 2018/1999.</p> <p>2. Do 31. prosinca 2025. Komisija preispituje provedbu ove Direktive te o tome Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće. Prema potrebi, Komisija</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Obveze EK.</p>

<p>zajedno s izvješćem ili nakon njega podnosi zakonodavni prijedlog.</p> <p>Prilikom preispitivanja Komisija posebno se ocjenjuje jesu li kupci, osobito oni ugroženi ili zahvaćeni energetske siromaštvom, odgovarajuće zaštićeni na temelju ove Direktive.</p>			
<p>Članak 70.</p> <p>Izmjene Direktive 2012/27/EU</p> <p>Direktiva 2012/27/EU mijenja se kako slijedi:</p> <p>1.članak 9. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:</p> <p>„Mjerenje prirodnog plina”;</p> <p>(b)u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„1. Države članice osiguravaju da, onoliko koliko je to tehnički moguće, financijski opravdano i razmjerno potencijalnim uštedama energije, krajnji kupci prirodnog plina dobiju pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama koja točno odražavaju stvarnu potrošnju energije krajnjih kupaca i daju informacije o stvarnom vremenu uporabe.”;</p>	<p>stavak 1. se prenosi u članku 15 koji glasi</p> <p>U članku 15. stavak 2. mijenja se i glasi:</p> <p>„(2) Distributeri prirodnog plina osiguravaju da, u mjeri u kojoj je to tehnički moguće, financijski opravdano i razmjerno s obzirom na potencijalne uštede energije, krajnjim kupcima prirodnog plina budu pribavljena pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama koja točno odražavaju stvarnu potrošnju energije krajnjih kupaca i koja osiguravaju informaciju o stvarnom vremenu korištenja.“.</p> <p>Iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. i 4. koji glase:</p> <p>„(3) Distributeri toplinske energije osiguravaju da krajnjim kupcima toplinske energije i potrošne tople vode iz toplinskih sustava budu pribavljena mjerila toplinske energije, po konkurentnim cijenama</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (NN 127/14, 116/18) članak/članci članak 15. stavci 3. i 4. tj novi stavci 5 i 6 .</p>

<p>(c)stavak 2. mijenja se kako slijedi:</p> <p>i.uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„2. Ako, i u mjeri u kojoj, primjenjuju inteligentne sustave mjerenja i uvode pametna brojila za prirodni plin u skladu s Direktivom 2009/73/EZ, države članice:”;</p> <p>ii. brišu se točke (c) i (d);</p> <p>2.članak 10. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)naslov se zamjenjuje sljedećim:</p> <p>„Informacije o obračunu za prirodni plin”</p> <p>(b)u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„1. Ako krajnji kupci nemaju pametna brojila iz Direktive 2009/73/EZ, države članice do 31. prosinca 2014. osiguravaju da su informacije o obračunu za prirodni plin pouzdane, točne i utemeljene na stvarnoj potrošnji, u skladu s Prilogom VII. točkom 1.1., ako je to tehnički izvedivo i ekonomski opravdano.”;</p> <p>(c)u stavku 2. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„2. Brojilima ugrađenima u skladu s Direktivom 2009/73/EZ osigurava se pružanje točnih informacija o obračunu na temelju stvarne potrošnje. Države</p>	<p>koja točno odražavaju stvarnu potrošnju energije krajnjih kupaca.</p> <p>(4) U zgradama koje se toplinskom energijom i toplom vodom opskrbljuju iz toplinskih sustava koji obuhvaćaju više zgrada, mjerilo toplinske energije se instalira kod izmjenjivača topline na mjestu isporuke, a instalacija individualnih mjerila ili razdjelnika te raspodjela troškova za toplinsku energiju i toplu vodu detaljno se uređuju propisima kojima se uređuje tržište toplinske energije.“.</p> <p>Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 5. i 6.</p> <p>Stavak 5. kojime se mijenja članak 15</p> <p>se prenosi u članku 16.:</p> <p><i>U članku 17. stavak 1. mijenja se i glasi:</i></p> <p><i>„(1) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava, uzimajući u obzir potrebu za osiguravanjem kontinuiteta opskrbe toplinskom energijom, u okviru odgovornosti za dispečiranje proizvodnih postrojenja na svojem području ispunjavaju zahtjeve koji se odnose na očuvanje pouzdanosti i</i></p>		
---	--	--	--

<p>članice osiguravaju da krajnji kupci imaju mogućnost jednostavnog pristupa dodatnim informacijama o prethodnoj potrošnji čime im se omogućuju detaljne samoprovjere.”;</p> <p>3.u članku 11. naslov se zamjenjuje sljedećim:</p> <p>„Troškovi pristupa informacijama o mjerenju i obračunu za prirodni plin”;</p> <p>4.u članku 13. riječi „člancima od 7. do 11.” zamjenjuju se riječima „člancima od 7. do 11.a”;</p> <p>5.članak 15. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)stavak 5. mijenja se kako slijedi:</p> <p>i. brišu se prvi i drugi podstavak;</p> <p>ii.treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava ispunjavaju zahtjeve utvrđene u Prilogu XII.”;</p> <p>(b) stavak 8. briše se;</p> <p>6.u Prilogu VII. naslov se zamjenjuje sljedećim:</p> <p>„Minimalni zahtjevi za obračun i informacije o obračunu na temelju stvarne potrošnje prirodnog plina”.</p>	<p><i>sigurnost mreže na transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima iz stavak 3. ovoga članka. “</i></p> <p>...</p> <p><i>Stavci 7. i 8. mijenjaju se i glase:</i></p> <p><i>„(7) Operator prijenosnog sustava i operator transportnog sustava dužni su mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti ostvarene u prijenosu i distribuciji električne energije unositi u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije iz članka 22. ovoga Zakona.</i></p> <p><i>(8) Mjere iz stavka 7. ovoga članka smatraju se alternativnim mjerama politike za postizanje dijela obveznog kumulativnog cilja ušteda energije. “.</i></p>		
--	--	--	--

<p>Članak 71.</p> <p>Prenošenje</p> <p>1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s člancima od 2. do 5., člankom 6. stavcima 2. i 3., člankom 7. stavkom 1., člankom 8. stavkom 2. točkama (j) i (l) člankom 9. stavkom 2., člankom 10. stavcima od 2. do 12., člancima od 11. do 24., člancima 26., 28. i 29., člancima od 31. do 34., člankom 36., člankom 38. stavkom 2., člancima 40. i 42., člankom 46. stavkom 2. točkom (d), člancima 51. i 54., člancima od 57. do 59., člancima od 61. do 63., člankom 70. točkama od 1. do 3., točkom 5. podtočkom (b) i točkom 6. te prilozima I. i II. do 31. prosinca 2020. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.</p> <p>Međutim, države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s:</p> <p>(a) člankom 70. točkom 5. podtočkom (a) do 31. prosinca 2019.;</p> <p>(b) člankom 70. točkom 4. do 25. listopada 2020.</p> <p>Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. One sadržavaju i izjavu da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Radi se o prijelaznim i završnim odredbama.</p>
--	--	----------------------------------	--

<p>propisima na direktivu stavljenju izvan snage ovom Direktivom smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Države članice određuju načine tog upućivanja i način oblikovanja te izjave.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p>			
<p>Članak 72.</p> <p>Stavljanje izvan snage</p> <p>Direktiva 2009/72/EZ stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2021. ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu roka za prenošenje u nacionalno pravo i datuma početka primjene Direktive iz Priloga III.</p> <p>Upućivanja na direktivu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga IV.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>stupanje na snagu direktive</p>

<p>Članak 73.</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p> <p>Članak 6. stavak 1., članak 7. stavci od 2. do 5., članak 8. stavak 1., članak 8. stavak 2. točke od (a) do (i) i (k), članak 8. stavci 3. i 4., članak 9. stavci 1., 3., 4. i 5., članak 10. stavci od 2. do 10., članci 25, 27., 30., 35. i 37., članak 38. stavci 1., 3. i 4., članci 39., 41., 43., 44. i 45., članak 46. stavak 1. i, članak 46. stavak 2. točke (a), (b) i (c) te od (e) do (h), članak 46. stavci od 3. do 6., članci od 47. do 50. i članci 52., 53., 55., 56., 60., 64. i 65. primjenjuju se od 1. siječnja 2021.</p> <p>Članak 70. točke od 1. do 3., točka 5. podtočka (b) i točka 6. primjenjuju se od 1. siječnja 2021.</p> <p>Članak 70. točka 5. podtočka (a) primjenjuje se od 1. siječnja 2020.</p> <p>Članak 70. točka 4. primjenjuje se od 26. listopada 2020.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>stupanje na snagu članaka direktive</p>
--	--	----------------------------------	--

<p>Članak 74.</p> <p>Adresati</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>adresati</p>
<p>PRILOG I.</p> <p>MINIMALNI ZAHTJEVI ZA IZDAVANJE RAČUNA I INFORMACIJE O OBRAČUNU</p> <p>1. Minimalne informacije na računu i obračunu</p> <p>1.1.Sljedeće ključne informacije istaknute su na računima krajnjih kupaca, jasno razdvojene od drugih dijelova računa:</p> <p>(a)cijena koju treba platiti i, ako je moguće, raščlamba cijene, zajedno s jasnom izjavom da svi izvori energije mogu koristiti poticaje koji se ne financiraju pristojbama navedenima u raščlambi cijene;</p> <p>(b) datum dospijeca plaćanja.</p> <p>1.2.Sljedeće ključne informacije istaknute su na računima i obračunima krajnjih kupaca, jasno razdvojene od drugih dijelova računa i obračuna:</p> <p>(a)potrošnja električne energije za obračunsko razdoblje;</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>(b) ime i podatci za kontakt opskrbljivača, uključujući dežurnu telefonsku liniju za pomoć potrošačima i adresu elektroničke pošte;</p> <p>(c) naziv tarife;</p> <p>(d) datum isteka ugovora, ako je primjenjivo;</p> <p>(e) informacije o dostupnosti i koristima od promjene opskrbljivača;</p> <p>(f) kôd za promjenu opskrbljivača krajnjeg kupca ili jedinstvena identifikacijska oznaka opskrbne točke krajnjeg kupca;</p> <p>(g) informacije o pravima krajnjeg kupca u pogledu izvansudskog rješavanja sporova, uključujući podatke za kontakt subjekta koji je odgovoran prema članku 26.;</p> <p>(h) jedinstvena kontaktna točka iz članka 25.;</p> <p>(i) poveznica ili upućivanje na mjesto gdje se nalaze alati za usporedbu cijena iz članka 14.</p> <p>1.3. Ako se računi temelje na stvarnoj potrošnji ili očitavanju na daljinu koje je proveo operator, krajnjim se kupcima na njihovim računima i računima za povremeno namirenje ili naznačeno u njima daju sljedeće informacije:</p> <p>(a) grafička usporedba trenutne potrošnje krajnjeg kupca i potrošnje električne energije krajnjeg kupca u</p>			
---	--	--	--

<p>jednakom razdoblju prethodne godine;</p> <p>(b)podatci za kontakt udruga potrošača, agencija za energetiku ili sličnih tijela, uključujući adrese internetskih stranica, od kojih je moguće dobiti informacije o raspoloživim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti za opremu koja koristi energiju;</p> <p>(c)usporedbe s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim kupcem iz iste kategorije korisnika.</p> <p>2. Učestalost obračuna i pružanje informacija o obračunu:</p> <p>(a)obračun se izdaje na temelju stvarne potrošnje barem jednom godišnje;</p> <p>(b)ako krajnji kupac nema ugrađeno brojilo koje operateru omogućuje očitavanje na daljinu, ili ako je krajnji kupac aktivno odabrao onemogućiti očitavanje na daljinu u skladu s nacionalnim pravom, točne informacije o obračunu utemeljene na stvarnoj potrošnji stavljaju se na raspolaganje krajnjem kupcu najmanje svakih šest mjeseci, ili svaka tri mjeseca na zahtjev ili ako se krajnji kupac odlučio za elektroničko izdavanje obračuna;</p> <p>(c)ako krajnji kupac nema ugrađeno brojilo koje operateru omogućuje očitavanje na daljinu, ili ako je krajnji kupac aktivno odabrao onemogućiti očitavanje na</p>			
--	--	--	--

<p>daljinu u skladu s nacionalnim pravom, obveze iz točaka (a) i (b) mogu se ispuniti s pomoću sustava redovitog samoočitavanja od strane krajnjeg kupca, pri čemu krajnji kupac obavješćuje operatora o očitanom stanju brojila; obračun ili informacije o obračunu mogu se temeljiti na procijenjenoj potrošnji ili paušalnom iznosu samo ako krajnji kupac ne dostavi rezultate očitavanja brojila za određeno obračunsko razdoblje;</p> <p>(d) ako krajnji kupac ima brojilo koje operateru omogućuje očitavanje na daljinu, točne informacije o obračunu temeljene na stvarnoj potrošnji pružaju se barem jednom mjesečno; takve informacije također mogu biti dostupne putem interneta i ažuriraju se onoliko često koliko to omogućuju korišteni uređaji i sustavi za mjerenje.</p> <p>3. Raščlamba cijene za krajnjeg kupca</p> <p>Cijena za kupca zbroj je sljedećih triju sastavnica: sastavnice energije i opskrbe, mrežne sastavnice (prijenos i distribucija) i sastavnice kojom su obuhvaćeni porezi, pristojbe, doprinosi i naknade.</p> <p>Ako se raščlamba cijene za krajnjeg kupca navodi na računima, zajedničke definicije triju sastavnica u toj raščlambi utvrđene Uredbom (EU) 2016/1952 Europskog</p>			
---	--	--	--

<p>parlamenta i Vijeća (1) upotrebljavaju se diljem Unije.</p> <p>4. Pristup dopunskim informacijama o prethodnoj potrošnji</p> <p>Države članice zahtijevaju da se dopunske informacije o prethodnoj potrošnji, u mjeri u kojoj su dostupne, stave na raspolaganje, na zahtjev krajnjeg kupca, opskrbljivaču ili pružatelju usluga kojeg odredi krajnji kupac.</p> <p>Ako je kod krajnjeg kupaca ugrađeno brojilo koje operator može očitati na daljinu, krajnji kupac može lako pristupiti dopunskim informacijama o prethodnoj potrošnji čime mu se omogućava detaljna samoprovjera.</p> <p>Dopunske informacije o prethodnoj potrošnji uključuju:</p> <p>(a) zbirne podatke za najmanje tri prethodne godine ili za razdoblje od početka ugovora o opskrbi električnom energijom, ako je to razdoblje kraće. Podatci moraju odgovarati vremenskim razmacima za koje su redovite informacije o obračunu izrađene; i</p> <p>(b) detaljne podatke prema vremenu upotrebe za svaki dan, tjedan, mjesec i godinu koji se stavljaju krajnjim kupcima na raspolaganje bez nepotrebne odgode na internetu ili preko sučelja</p>			
---	--	--	--

<p>brojila pokrivajući razdoblje od najmanje protekla 24 mjeseca ili razdoblje od početka ugovora o opskrbi električnom energijom ako je ono kraće.</p> <p>5. Navođenje izvora energije</p> <p>Opskrbljivači na računima točno navode udio svakog izvora energije u električnoj energiji koju je krajnji kupac kupio u skladu s ugovorom o opskrbi električnom energijom (navođenje na razini proizvoda).</p> <p>Sljedeće se informacije stavljaju na raspolaganje krajnjim kupcima na njihovim računima i obračunima, prilažu tim računima ili obračunima ili postoji upućivanje na njih:</p> <p>(a)udio svakog izvora energije u sveukupnoj kombinaciji izvora energije opskrbljivača (na nacionalnoj razini, odnosno, u državi članici u kojoj je sklopljen ugovor o opskrbi električnom energijom, kao i na razini opskrbljivača ako opskrbljivač posluje u više država članica) tijekom prethodne godine na razumljiv i jasno usporediv način;</p> <p>(b)informacije o utjecaju na okoliš, najmanje u pogledu emisija CO₂ i radioaktivnog otpada iz proizvodnje električne energije dobivene iz sveukupne kombinacije izvora energije opskrbljivača tijekom prethodne godine;</p>			
---	--	--	--

Što se tiče drugog podstavka točke (a) u pogledu električne energije nabavljene na burzi električne energije ili uvozom od poduzeća smještenog izvan Unije, mogu se koristiti zbirni podatci koje je izdala burza ili predmetno poduzeće tijekom prethodne godine.

Kad je riječ o navođenju električne energije iz visokoučinkovite kogeneracije, mogu se upotrebljavati jamstva o podrijetlu izdana na temelju članka 14. stavka 10. Direktive 2012/27/EU. Električna energija iz obnovljivih izvora navodi se pomoću jamstva o podrijetlu, osim u slučajevima iz članka 19. stavka 8. točaka (a) i (b) Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća.

Regulatorno tijelo ili drugo nadležno nacionalno tijelo poduzima korake koji su nužni kako bi se osiguralo da su informacije koje opskrbljivači pružaju krajnjim kupcima na temelju ove točke pouzdane i da su pružene na nacionalnoj razini na jasno usporediv način.

[\(1\)](#) Uredba (EU) 2016/1952 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o europskoj statistici cijena prirodnog plina i električne energije te stavljanju izvan snage

<p>Direktive 2008/92/EZ (SL L 311, 17.11.2016., str. 1.).</p>			
<p>PRILOG II.</p> <p>PAMETNI SUSTAVI MJERENJA</p> <p>1. Države članice osiguravaju uvođenje pametnih sustava mjerenja na svojem državnom području koji mogu biti podložni ekonomskoj procjeni svih dugoročnih troškova i koristi za tržište i pojedinog potrošača ili tome koji je oblik pametnog mjerenja ekonomski razuman i troškovno učinkovit te koji je vremenski okvir ostvariv za njihovu distribuciju.</p> <p>2. Pri takvoj se procjeni uzimaju u obzir metodologija za analizu troškova i koristi i minimalne funkcionalnosti za pametne sustave mjerenja navedene u Preporuci Komisije 2012/148/EU (1) te najbolje tehnike za osiguranje najviše razine kibersigurnosti i zaštite podataka.</p> <p>3. Podložno toj procjeni, države članice ili, ako je država članica tako predvidjela, određeno nadležno tijelo, pripremaju vremenski raspored s ciljem za razdoblje od najviše 10 godina</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (03.05.2021)</p>

<p>za uvođenje pametnih sustava mjerenja. Ako se uvođenje pametnih sustava mjerenja ocijeni pozitivnim, najmanje 80 % krajnjih kupaca mora biti opremljeno pametnim sustavima mjerenja ili u roku od sedam godina od dana njihove pozitivne procjene ili do 2024. u onim državama članicama koje su sa sustavnim uvođenjem pametnih sustava mjerenja započele prije 4. srpnja 2019.</p> <hr/> <p>(1) Preporuka Komisije 2012/148/EU od 9. ožujka 2012. o pripremama za uvođenje pametnih mjernih sustava (SL L 73, 13.3.2012., str. 9.).</p>									
<p>PRILOG III.</p> <p>ROK ZA PRENOŠENJE U NACIONALNO ZAKONODAVSTVO I DATUM PRIMJENE</p> <p>(NA KOJI SE UPUĆUJE U ČLANKU 72.)</p> <table border="0"> <thead> <tr> <th>Direktiva</th> <th>Rok za prenošenje</th> <th>Datum početka primjene</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Direktiva 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća</td> <td>3. ožujka 2011.</td> <td>3. rujna 2009.</td> </tr> </tbody> </table>	Direktiva	Rok za prenošenje	Datum početka primjene	Direktiva 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća	3. ožujka 2011.	3. rujna 2009.		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Rok za prenošenje</p>
Direktiva	Rok za prenošenje	Datum početka primjene							
Direktiva 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća	3. ožujka 2011.	3. rujna 2009.							

<p>(SL L 211, 14.8.2009., str. 55.)</p>																																			
<p>PRILOG IV.</p> <p>KORELACIJSKA TABLICA</p> <table data-bbox="91 606 685 1377"> <tr> <td>Direktiva 2009/72/EZ</td> <td>Ova Direktiva</td> </tr> <tr> <td>Članak 1.</td> <td>Članak 1.</td> </tr> <tr> <td>Članak 2.</td> <td>Članak 2.</td> </tr> <tr> <td>—</td> <td>Članak 3.</td> </tr> <tr> <td>Članci 33. i 34.</td> <td>Članak 4.</td> </tr> <tr> <td>—</td> <td>Članak 5.</td> </tr> <tr> <td>Članak 32.</td> <td>Članak 6.</td> </tr> <tr> <td>Članak 34.</td> <td>Članak 7.</td> </tr> <tr> <td>Članak 7.</td> <td>Članak 8.</td> </tr> <tr> <td>Članak 8.</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>Članak 3. stavak 1.</td> <td>Članak 9. stavak 1.</td> </tr> <tr> <td>Članak 3. stavak 2.</td> <td>Članak 9. stavak 2.</td> </tr> <tr> <td>Članak 3. stavak 6.</td> <td>Članak 9. stavak 3.</td> </tr> <tr> <td>Članak 3. stavak 15.</td> <td>Članak 9. stavak 4.</td> </tr> <tr> <td>Članak 3. stavak 14.</td> <td>Članak 9. stavak 5.</td> </tr> <tr> <td>Članak 3. stavak 16.</td> <td>—</td> </tr> </table>	Direktiva 2009/72/EZ	Ova Direktiva	Članak 1.	Članak 1.	Članak 2.	Članak 2.	—	Članak 3.	Članci 33. i 34.	Članak 4.	—	Članak 5.	Članak 32.	Članak 6.	Članak 34.	Članak 7.	Članak 7.	Članak 8.	Članak 8.	—	Članak 3. stavak 1.	Članak 9. stavak 1.	Članak 3. stavak 2.	Članak 9. stavak 2.	Članak 3. stavak 6.	Članak 9. stavak 3.	Članak 3. stavak 15.	Članak 9. stavak 4.	Članak 3. stavak 14.	Članak 9. stavak 5.	Članak 3. stavak 16.	—		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Nenormativna odredba.</p>
Direktiva 2009/72/EZ	Ova Direktiva																																		
Članak 1.	Članak 1.																																		
Članak 2.	Članak 2.																																		
—	Članak 3.																																		
Članci 33. i 34.	Članak 4.																																		
—	Članak 5.																																		
Članak 32.	Članak 6.																																		
Članak 34.	Članak 7.																																		
Članak 7.	Članak 8.																																		
Članak 8.	—																																		
Članak 3. stavak 1.	Članak 9. stavak 1.																																		
Članak 3. stavak 2.	Članak 9. stavak 2.																																		
Članak 3. stavak 6.	Članak 9. stavak 3.																																		
Članak 3. stavak 15.	Članak 9. stavak 4.																																		
Članak 3. stavak 14.	Članak 9. stavak 5.																																		
Članak 3. stavak 16.	—																																		

Članak 3. stavak 4.	Članak 10. stavak 1.			
Prilog I. točka 1. podtočka (a)	Članak 10. stavci 2. i 3.			
Prilog I. točka 1. podtočka (b)	Članak 10. stavak 4.			
Prilog I. točka 1. podtočka (c)	Članak 10. stavak 5.			
Prilog I. točka 1. podtočka (d)	Članak 10. stavci 2. i 3.			
—	Članak 10. stavak 7.			
Prilog I. točka 1. podtočka (f)	Članak 10. stavak 9.			
Prilog I. točka 1. podtočka (g)	Članak 10. stavak 10.			
Članak 3. stavak 7.	Članak 10. stavak 11.			
Prilog I. točka 1. podtočka (j)	Članak 10. stavak 12.			
Članak 3. stavak 10.	—			
Članak 4.	—			
Članak 5.	—			
Članak 6.	—			
—	Članak 11.			
Članak 3. stavak 5. točka (a) i Prilog I. točka 1. podtočka (e)	Članak 12.			
—	Članak 13.			
—	Članak 14.			
—	Članak 15.			
—	Članak 16.			
—	Članak 17.			
—	Članak 18.			

Članak 3. stavak 11.	Članak 19.			
—	stavak 1.			
—	Članak 19.			
—	stavci od 2. do			
—	6.			
—	Članak 20.			
—	Članak 21.			
—	Članak 22.			
—	Članak 23.			
—	Članak 24.			
Članak 3. stavak 12.	Članak 25.			
Članak 3. stavak 13.	Članak 26.			
Članak 3. stavak 3.	Članak 27.			
Članak 3. stavak 7.	Članak 28.			
Članak 3. stavak 8.	stavak 1.			
—	Članak 28.			
—	stavak 2.			
—	Članak 29.			
Članak 24.	Članak 30.			
Članak 25.	Članak 31.			
—	Članak 32.			
—	Članak 33.			
—	Članak 34.			
Članak 26.	Članak 35.			
—	Članak 36.			
Članak 27.	Članak 37.			
Članak 28.	Članak 38.			
Članak 29.	Članak 39.			
Članak 12.	Članak 40.			
—	stavak 1.			
—	Članak 40.			
—	stavci od 2. do			
—	8.			
Članak 16.	Članak 41.			

Članak 23.	Članak 42.			
Članak 9.	Članak 43.			
Članak 13.	Članak 44.			
Članak 14.	Članak 45.			
Članak 17.	Članak 46.			
Članak 18.	Članak 47.			
Članak 19.	Članak 48.			
Članak 20.	Članak 49.			
Članak 21.	Članak 50.			
Članak 22.	Članak 51.			
Članak 10.	Članak 52.			
Članak 11.	Članak 53.			
—	Članak 54.			
Članak 30.	Članak 55.			
Članak 31.	Članak 56.			
Članak 35.	Članak 57.			
Članak 36.	Članak 58.			
Članak 37. stavak 1.	Članak 59.			
	stavak 1.			
Članak 37. stavak 2.	Članak 59.			
	stavak 2.			
Članak 37. stavak 4.	Članak 59.			
	stavak 3.			
—	Članak 59.			
	stavak 4.			
Članak 37. stavak 3.	Članak 59.			
	stavak 5.			
Članak 37. stavak 5.	Članak 59.			
	stavak 6.			
Članak 37. stavak 6.	Članak 59.			
	stavak 7.			
Članak 37. stavak 8.	—			
Članak 37. stavak 7.	Članak 59.			
	stavak 8.			

—	Članak 59. stavak 9.			
Članak 37. stavak 9.	Članak 59. stavak 10.			
Članak 37. stavak 10.	Članak 60. stavak 1.			
Članak 37. stavak 11.	Članak 60. stavak 2.			
Članak 37. stavak 12.	Članak 60. stavak 3.			
Članak 37. stavak 13.	Članak 60. stavak 4.			
Članak 37. stavak 14.	Članak 60. stavak 5.			
Članak 37. stavak 15.	Članak 60. stavak 6.			
Članak 37. stavak 16.	Članak 60. stavak 7.			
Članak 37. stavak 17.	Članak 60. stavak 8.			
Članak 38.	Članak 61.			
—	Članak 62.			
Članak 39.	Članak 63.			
Članak 40.	Članak 64.			
Članak 42.	—			
Članak 43.	Članak 65.			
Članak 44.	Članak 66.			
Članak 45.	—			
—	Članak 67.			
Članak 46.	Članak 68.			
Članak 47.	Članak 69.			
—	Članak 70.			
Članak 49.	Članak 71.			
Članak 48.	Članak 72.			

Članak 50. Članak 51. — Članak 3. stavak 9. Prilog I. točka 2. — —	Članak 73. Članak 74. Prilog I. točke od 1. do 4. Prilog I. točka 5. Prilog II. Prilog III. Prilog IV.			
--	--	--	--	--

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM EUROPSKE UNIJE

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energetske učinkovitosti (II. čitanje)

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I ODRŽIVOG RAZVOJA

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2021. godinu.

Rok: I. kvartal 2021.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci 192. i 194.

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Direktiva (EU) 2018/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o izmjeni Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti (Tekst značajan za EGP.) (SL L 328, 21.12.2018.)

32018L2002

- Članak 1. Prilog 1. bit će preuzeto: Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (30.06.2021)
- Prilog 1. preuzeto: Pravilnik o izradi analize troškova i koristi (NN 110/19)
- Članak 1. Prilog 1. bit će preuzeto: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije (08.03.2021)
- Članak 1. preuzeto: Zakon o energetske učinkovitosti (NN 127/14, 116/18)
- Članak 1. preuzeto: Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14, 86/19)

Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (Tekst značajan za EGP.) (SL L 158, 14.6.2019.)

32019L0944

- Članci 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37., 38., 39., 40., 41., 42., 43., 44., 45., 46., 47., 48., 49., 50., 51., 52., 53., 54., 55., 56., 57., 58., 59., 60., 61., 62., 63., 64., 65. i 66. Prilozi 1. i 2. bit će preuzeto: Zakon o tržištu električne energije (01.03.2021)
- Članak 70. preuzeto: Zakon o energetskej učinkovitosti (NN 127/14, 116/18)

Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018.)

32018R1999

c) Ostali izvori prava Europske unije

-

5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Da.

Potpis EU koordinatora stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

Nataša Mikuš Žigman

Državna tajnica

(potpis)

(datum i pečat)

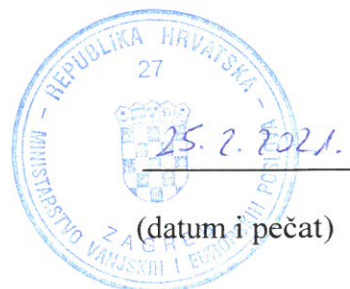
Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko - Zgombić

Državna tajnica za Europu

(potpis)

(datum i pečat)

